

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

ស៊ូរ៉ាហ្វ៊ា ២

អាណុំ-ច្បាប់រ៉ាហ្វ៊ា

ភាគទី ១ - អាយ៉ាស៊ុ ១ ដល់អាយ៉ាស៊ុ ៦១

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

សូរ្យវិញ្ញាណកថា ២ អាល់-បាក្វីរ៉េត្វី

អាល់-បាក្វីរ៉េត្វី ប្រែថា "គោមេ" ។ មាន ២៨៦ អាយ៉ាស្ត ។

សូរ្យវិញ្ញាណកថា ៨៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ្វីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ្វីបានដាក់ សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ត ។

ប្រសិទ្ធិភាព

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَمْرِو بْنِ جُمَيْعٍ، رَفَعَهُ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): مَنْ قَرَأَ أَرْبَعَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ الْبَقَرَةِ، وَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ، وَ آيَتَيْنِ بَعْدَهَا، وَ ثَلَاثَ آيَاتٍ مِنْ آخِرِهَا، لَمْ يَرِ فِي نَفْسِهِ وَ أَهْلِهِ وَ مَالِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ، وَ لَمْ يَفْرُطْهُ الشَّيْطَانُ، وَ لَمْ يَنْسَ الْقُرْآنَ». (تفسير العياشي 1/3: 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានថ្លែងតមកពីអ្នក ប៊ីន យ៉ូមីអ៊ីដែលបានថ្លែងតមកពីអាល់-ស្លាត صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រីសូលុលឡោះហ្គ្វី صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្របួនអាយ៉ាស្តដើមសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាល់-បាក្វីរ៉េត្វី, អាយ៉ាត្ត អាល់-គូរស៊ីនិងពីរអាយ៉ាស្តបន្ទាប់អាយ៉ាស្តនេះ (គឺអាយ៉ាស្ត ២៥៥ ២៥៦ និង ២៥៧), បី អាយ៉ាស្តចុងបញ្ចប់សូរ្យវិញ្ញាណកថានេះ គេនឹងការពារអ្នកនោះ គ្រួសារអ្នកនោះនិងទ្រព្យអ្នកនោះ ស្មើគូស្តនឹង មិនមកជិតអ្នកនោះទេ អ្នកនោះនឹងមិនភ្លេចគូរអានទេ ។" (3 /25 : 1) (تفسير العياشي 1/3: 1)**

***

ابن بابويه؛ وَ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْبَقَرَةِ وَ آلَ عِمْرَانَ جَاءَتَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُظَلِّئُهُ عَلَى رَأْسِهِ، مِثْلَ الْعَمَامَتَيْنِ، أَوْ مِثْلَ الْعَبَاءَتَيْنِ». (ثواب الأعمال: 104، تفسير العياشي 1/2: 1 و: 161 / 535)**

អ៊ីបន្ត បាបាដៃហ្គ្វីនិងអាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានថ្លែងតមកពីអាចូ បាស្យៀវដែលបានថ្លែងតមកពីអាចូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាល់-បាក្វីរ៉េត្វីនិងសូរ្យវិញ្ញាណកថា អ៊ីមរ៉េន សូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនេះនឹងមកបាំងជាម្តប់ឲ្យអ្នកនោះដូចពពកពីរដុំ ឬដូចសំពត់ទទួរពីរក្នុងថ្ងៃជំនុំ ជម្រៈ ។" (104 : 1) (ثواب الأعمال: 104)**

***

تَعَلَّمُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ، وَ آلَ عِمْرَانَ، فَإِنَّ أَخَذَهُمَا بَرَكَهٌ، وَ تَرَكَهُمَا حَسْرَةٌ، وَ لَا يَسْتَطِيعُهُمَا الْبَطَلَةُ - يَعْنِي السَّحْرَةَ - وَ إِنَّهُمَا لَيَجِيئَانِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا عَمَامَتَانِ أَوْ عُقَابَتَانِ أَوْ فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافٍ، يُحَاجَّانِ عَنْ صَاحِبَيْهِمَا، وَ يُحَاجُّهُمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ رَبُّ الْعَرَّةِ يَقُولَانِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ إِنَّ عَبْدَكَ هَذَا قَرَأَنَا، وَ أَطْمَأَنَّا نَهَارَهُ، وَ أَسْهَرْنَا لَيْلَهُ، وَ أَنْصَبْنَا بَدَنَهُ. يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: يَا أَيُّهَا الْقُرْآنُ فَكَيْفَ كَانَ تَسْلِيمُهُ لِمَا أَنْزَلْتُهُ فِيكَ مِنْ تَفْضِيلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَحِي مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ يَقُولَانِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ وَ إِلَهَ الْأَلْهَةِ، وَالْأَهْ، وَ وَالِي أَوْلِيَاءَهُ، وَ عَادَى أَعْدَاءَهُ، إِذَا قَدَّرَ جَهْرَهُ، وَ إِذَا عَجَزَ اتَّقَى وَ أَسَرَ.

ចូរសិក្សាសូរ្យវិញ្ញាណកថា ២ អាល់-បាក្វីរ៉េត្វីនិងសូរ្យវិញ្ញាណកថា ១ អ្វីមែនដើម្បីបាននូវពរជ័យពីសូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនេះ ហើយចោលសូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនេះនឹងទៅជាការស្តាយក្រោយ វិទ្ធភាពមិនមានអំណាចលើសូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនេះទេ ពោលគឺ មន្តអាគម ។ សូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនេះនឹងមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដូចពពកបួសពត់ទទួរពីរ ឬសត្វស្លាបដាច់ពីគ្នាជាដូរ តវ៉ាចំពោះព្រះម្ចាស់ ពិភពទាំងពួង ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូក ឲ្យបណ្តាអ្នកដែលបានសូត្រវាថា៖ "ព្រះម្ចាស់ អើយ បាវព្រះអង្គ បានសូត្រអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ គេស្រែកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពេលថ្ងៃ គេតមដំណែកក្នុងយប់ជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ គេទុកដាក់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងខ្លួនគេ ។" អល់ឡោះហ្គីនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "គួរអានអើយ តើពួកគេព្រមចុះចូលចំពោះគុណសម្បត្តិរបស់អាល្លៃសលាត ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប ទេ ឬន ឬន របស់មូហាំម៉ាដ្យូ រីសូលុលឡោះហ្គី ដែលអញ បានដាក់ទៅខាងក្នុងអ្នកទាំងពីរ ?" សូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរនឹងតបថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ពិភពទាំងពួងអើយ ពួកគេស្រឡាញ់អាល្លៃសលាត និងបណ្តាមិត្តរបស់អាល្លៃសលាត ពួកគេជាសត្រូវរបស់បណ្តាសត្រូវរបស់អាល្លៃសលាត ។ ពេលពួកគេអាចធ្វើបាន ពួកគេប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះ ពេលពួកគេមិនអាចធ្វើបានទេ ពួកគេបិទបាំង ទុករឿងនេះជាសម្ងាត់ ។

يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَقَدْ عَمِلَ إِذًا بِكَمَا كَمَا أَمَرْتُهُ، وَ عَظَمَ مِنْ حَقِّكَ مَا عَظَّمْتُهُ. يَا عَلِيُّ أ مَا تَسْمَعُ شَهَادَةَ الْقُرْآنِ لَوْلَيْكَ هَذَا؟ [ف] يَقُولُ عَلِيُّ: بَلَى يَا رَبِّ. فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَافْتَحْ لَهُ مَا تَرِيدُ. فَيَفْتَحُ لَهُ مَا يَرِيدُ عَلَى أَمْرِي هَذَا الْقَارِي مِنْ الْأَضْعَافِ الْمُضَاعَفَاتِ بِمَا لَا يَعْلَمُهُ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ. فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «قَدْ أَعْطَيْتُهُ مَا افْتَرَحْتَ يَا عَلِيُّ».

អល់ឡោះហ្គីនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះពួកគេបានធ្វើតាមព្រះរាជបញ្ជាអញ ហើយបានចាត់ទុកអ្នកទាំងពីរ (គឺសូរ្យវិញ្ញាណកថាទាំងពីរ) ជាធំដូចដែលអញ បានចាត់ទុកអ្នកទាំងពីរជាធំនោះដែរ ។ អាល្លៃសលាត អើយ តើអ្នក បានពួការធ្វើសាក្សីរបស់គួរអានដែលបានធ្វើសាក្សីឲ្យមិត្តអ្នក ទេ ?" អាល្លៃសលាត នឹងទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបិតាគ្រូ ។" អល់ឡោះហ្គីនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ដូច្នេះចូរអ្នក សូមអ្វីឲ្យមិត្តរបស់អ្នក ក៏សូមមកចុះ ។" អាល្លៃសលាតនឹងសូមអ្វីមួយឲ្យមិត្តព្រះអង្គ ដែលនឹងលើសពីសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នារបស់បណ្តាអ្នកសូត្រ ។ មិនមានអ្នកណាដឹងចំនួនពួកគេទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្គី ។ អល់ឡោះហ្គីនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាល្លៃសលាត អើយ អញ ព្រមទទួលសំណូមពររបស់អ្នក ឲ្យមិត្តរបស់អ្នក ហើយ ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): وَ إِنَّ وَالِدِي الْقَارِي لَيَتَوَجَّانُ بِنَاحِ الْكَرَامَةِ، يُضِيءُ نُورُهُ مِنْ مَسِيرَةِ عَشْرَةِ آلَافِ سَنَةٍ، وَ يُكْسِبَانِ حُلَّةً لَا يَقُومُ لِأَقْلٍ سَلِكٍ مِنْهَا مِائَةَ أَلْفِ ضِعْفٍ مَا فِي الدُّنْيَا، بِمَا يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ مِنْ خَيْرَاتِهَا.

រីសូលុលឡោះហ្គី មានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកម្តាយរបស់អ្នកសូត្រគួរអាននឹងបានពាក់មកុដកិត្យានុភាពលើក្បាល ។ មកុដនោះនឹងជះពន្លឺឆ្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយធ្វើដំណើរដប់ពាន់ឆ្នាំ ហើយពួកគេនឹងមានសំលៀកបំពាក់ដែលធ្វើអំពីរបស់ល្អលើសអ្វីៗក្នុងលោកនេះមួយពាន់ដង និងលើសអ្វីដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ ។

تُمْ يُعْطَى هَذَا الْقَارِي الْمَلِكُ بِبَيْمِينِهِ فِي كِتَابٍ، وَ الْخُلْدُ بِشِمَالِهِ فِي كِتَابٍ، يَقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِبَيْمِينِهِ: فَدُ جُعِلَتْ مِنْ أَفْضَلِ مُلُوكِ الْجِنَانِ، وَ مِنْ رُفَعَاءِ [مُحَمَّدٍ] سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ [عَلِيٍّ] خَيْرِ الْأَوْصِيَاءِ، وَ الْأَتْمَةُ مِنْ بَعْدِهَا سَادَةُ الْأَنْبِيَاءِ. وَ يَقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِشِمَالِهِ: فَدُ امْنَتْ

الزَّوَالِ وَالْإِنْتِقَالَ عَنْ هَذَا الْمَلِكِ، وَ أَعَدَّتْ مِنَ الْمَوْتِ وَالْأَسْقَامِ وَ كُفَيْتِ الْأَمْرَاضَ وَالْأَعْلَالَ، وَ مَجَبَّتْ حَسَدَ الْخَاسِدِينَ، وَ كَيْدَ الْكَائِدِينَ.

បន្ទាប់មកអ្នកសូត្រនឹងបានទទួលសំបុត្រអំណោយរាជាណាចក្រមួយក្នុងដៃស្តាំ ហើយគេនឹងឲ្យសំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះមានជីវិតអមតៈក្នុងដៃឆ្វេង ។ គេបានចារនៅក្នុងសំបុត្រនោះថា៖ "យើងប្រទានឲ្យអ្នកនូវរាជាណាចក្រមួយក្នុងបណ្តាសួនសួគ៌ ហើយឲ្យអ្នកទៅជាមិត្តម្នាក់របស់មហាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្តា عليهم السلام មិត្តរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះឧត្តរាធិការី (គឺអ្នកស្នង) ប្រសើរជាងអស់បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការី عليهم السلام មិត្តរបស់អស់អ៊ីម៉ា عليهم السلام បន្ទាប់អាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះបរមគ្រូសច្ចការី عليهم السلام ។" គេបានចារក្នុងសំបុត្រអនុញ្ញាតក្នុងដៃឆ្វេងថា៖ "រាជាណាចក្ររបស់អ្នកនឹងមិនអន់ថយទេ អ្នកបានចាកផុតពីសេចក្តីស្លាប់និងជម្ងឺ ចាកផុតពីសេចក្តីស្រពៃណានឈ្នានីសរបស់អ្នកច្រណែនឈ្នានីសនិងផែនការអាក្រក់របស់បណ្តាអ្នកធ្វើផែនការណ៍អាក្រក់ ។"

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: [و] اِقْرَأْ [و] مِنْزِلَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تُفْرُقُهَا. فَإِذَا نَظَرَ وَالِدَاهُ إِلَى حَلِيَّتَيْهِمَا وَ تَاخِيَهُمَا قَالَا: رَبَّنَا أَنْتَ لَنَا هَذَا الشَّرْفُ وَ لَمْ تَبْلُغْهُ أَعْمَالُنَا؟ فَقَالَ لَهُمَا كِرَامٌ مَلَائِكَةُ اللَّهِ [عَنِ اللَّهِ] عَزَّ وَ جَلَّ: هَذَا لَكُمْ لِتَعْلِيمِكُمَا وَلَدَكُمَا الْقُرْآنَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 60)

គេនឹងប្រាប់អ្នកសូត្រនោះថា៖ "ចូរសូត្រជាបន្តទៅ ព្រោះគោលដៅរបស់អ្នកស្ថិតនៅឯអាយ៉ាស្តុចុងក្រោយបង្អស់ ។" ឪពុកម្តាយអ្នកនោះនឹងមើលសំលៀកបំពាក់ខ្លួននិងមកុដហើយសួរថា៖ "តើយើងបានធ្វើទង្វើអ្វីបានយើងមានកិត្តិយសបែបនេះ?" បណ្តាទេវតាកិត្តិយសរបស់អាល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل នឹងប្រាប់ឪពុកម្តាយនោះថា៖ "នេះព្រោះតែអ្នកទាំងពីរបានបង្ហាត់បង្រៀនកូនៗឲ្យចេះសូត្រគូរអាន ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 31)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអាល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

آلَمْ

១. អាលិហ្ស ឡាំ មីម ។

***

ابن بابويه، قال: أخبرنا أبو الحسن محمد بن هارون الرُّجَّائِيُّ، فيما كتب إليّ على يديّ عليّ بن أحمد البغداديّ الورَّاق، قال: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قال: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قال: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، قال: قُلْتُ لِحُجَيْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ الم ؟ قال (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَمَّا الم فِي أَوَّلِ الْبَقَرَةِ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ، وَ أَمَّا فِي أَوَّلِ آلِ عِمْرَانَ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَجِيدُ». (معاني الأخبار: 1/22)**

អ៊ីបន៍ បាប៊ីល៉ូន បានថ្លែងតពី អាប៊ិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្គារូន អាល់-ស្វានយ៉ានី អំពីសេចក្តី
 សំបុត្រដែល អាលី ប៊ិន អាស្តម៉ាដ្ឋ អាល់-បាក្វីរ៉េត្ត អាល់-វ៉ារីក្វ បានសរសេរមកលោក ធ្វើសេចក្តី
 រាយការណ៍តពី ម៉ាអុស្ត ប៊ិន អាល់-ម៉ាស្តនី អាល់-អុនបារី ដែលបានថ្លែងតពី អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន
 អាសម៉ាអ៊ី ដែលបានថ្លែងតពី យូវ៉ែរីយ៉ាស្ត ដែលបានថ្លែងតពី ស៊ូហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-ស្ប្រវី
 ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ យ៉ាក្វីហ្គារ (ﷺ) ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ (ﷺ) ប៊ិន អាលី (ﷺ) ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្តនី (ﷺ)
 ប៊ិន អាលី (ﷺ) ប៊ិន អាប៊ិ គ្លីលីប (ﷺ) ថា៖ "តើព្រះវចនៈអល់ឡោះហ្វី (ﷺ) ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏រុងរឿង
 "អាលិហ្វ ឡាំ មីម" មានអត្ថន័យអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ (ﷺ) បានថា៖ "ទាក់ទងនឹង "អាលិហ្វ ឡាំ មីម" នៅ
 ដើមសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាល់-បាក្វីរ៉េត្ត អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ៖ "អញគឺអល់ឡោះហ្វី ព្រះមហាក្សត្រ
 (أنا الله الملك)" ឯ អាយ៉ាស្តមួយទៀតនៅដើមសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាលី អ៊ីមរីន គឺមានអត្ថន័យថា៖
 "អញគឺអល់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏រុងរឿង (أنا الله المجيد)" (1 / 22) (معاني الأخبار)

***

و رَوَى أَبُو إِسْحَاقَ التَّعَلُّبِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ مُسْتَدًّا إِلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَأَلَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 عَنْ قَوْلِهِ «الم» فَقَالَ فِي الْأَلِفِ سِتُّ صِفَاتٍ مِنْ صِفَاتِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ:

អាប៊ិ អ៊ីសហ្គាត្វ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់លោកតមកពី អាលី (ﷺ) ប៊ិន
 មូសា អាល់-រីដ្ឋី (ﷺ) ថា មានគេសួរយ៉ាក្វីហ្គារ (ﷺ) ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ស្វីដ្ឋី (ﷺ) អំពីព្រះបន្ទូល
 អល់ឡោះហ្វី (ﷺ) "អាលិហ្វ ឡាំ មីម" ។ ព្រះអង្គ (ﷺ) មានវចនៈថា៖ "អាលិហ្វ មាននូវប្រាំមួយព្រះគុណ
 សម្បត្តិ ក្នុងចំណោមព្រះគុណសម្បត្តិអល់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រី ព្រះដ៏មហារុងរឿង ។

«الابتداء» فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ابْتَدَأَ جَمِيعَ الْخَلْقِ وَ الْأَلِفُ ابْتِدَاءُ الْحُرُوفِ

"ព្រះដើមអាទី" អល់ឡោះហ្វី (ﷺ) ចាប់ផ្តើមការបង្កើតទាំងអស់ ។ អាលិហ្វ ជាតួអក្សរដំបូងបង្អស់ ។

و «الاستواء» فَهُوَ عَادِلٌ غَيْرَ جَائِرٍ، وَ الْأَلِفُ مُسْتَوِيٌّ ذَاتِهِ،

"ព្រះដែលត្រង់" ព្រះអង្គយុត្តិធម៌ ព្រះអង្គមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ទេ ។ អាលិហ្វ ជាតួអក្សរត្រង់ ។

و «الانفراد» فَاللَّهُ فَرْدٌ وَ الْأَلِفُ فَرْدٌ

"ព្រះឯកឯង" អល់ឡោះហ្វី (ﷺ) ជាព្រះឯកឯង ឯ អាលិហ្វ ជាតួអក្សរឯកឯង ។

و «اتصال الخلق بالله» وَ اللَّهُ لَا يَتَّصِلُ بِالْخَلْقِ وَ كُلُّهُمْ يَخْتِاجُونَ إِلَيْهِ وَ اللَّهُ غَنِيٌّ عَنْهُمْ، وَ الْأَلِفُ كَذَلِكَ لَا يَتَّصِلُ بِالْحُرُوفِ وَ الْحُرُوفُ
 مُتَّصِلَةٌ بِهِ وَ هُوَ مُنْقَطِعٌ عَنْ غَيْرِهِ،

"ទំនាក់ទំនង" អល់ឡោះហ្វី (ﷺ) ទាក់ទងសត្វលោក សត្វលោកទាក់ទងអល់ឡោះហ្វី (ﷺ) មិនបានទេ ។ សត្វ

លោកទាំងអស់ត្រូវការអល់ឡោះហ្គ័រ អល់ឡោះហ្គ័រមិនពឹងពាក់អស់សត្វលោកទេ ។ ដូចគ្នាដែរ អាលិហ្វ មិនត្រូវត្រូវអក្សរឯទៀតទាក់ទងទេ តែអាលិហ្វទេដែលទាក់ទងអក្សរឯទៀត ហើយដាច់ឡែក ពីអក្សរឯទៀត ។

وَاللَّهُ تَعَالَىٰ بَائِنٌ بِجَمِيعِ صِفَاتِهِ مِنْ خَلْقِهِ، وَ مَعْنَاهُ «مِنَ الْأَلْفَةِ» فَكَمَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ سَبَبُ الْأَلْفَةِ الْخَلْقِ فَكَذَلِكَ الْأَلْفُ عَلَيْهِ تَأَلَّفَتْ الْكُتُوبُ وَ هُوَ سَبَبُ أَلْفَتِهَا. (تفسير نور الثقلين ، ج 1 ، ص 30)

"ព្រះដែលតភ្ជាប់" អល់ឡោះហ្គ័រជាប្រភពនៃការតភ្ជាប់រវាងសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ឯអាលិហ្វជាមូលហេតុក្នុងការតភ្ជាប់រវាងបណ្តាអក្សរ ។" (តាហ្វៀរ នូវ អាល់-ស្វាគ្វីឡែន ជំពូក ២ ប្លាឡីស្វី ៩)

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾

២. នេះគឺព្រះគម្ពីរ ពុំមានការសង្ស័យ[អំពីព្រះគម្ពីរនេះ]ឡើយ ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាសិប្បិចិត្តទាំងឡាយ

***

أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي عِمْرَانَ، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْكِتَابُ»: عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا شَكَّ فِيهِ». "هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ" قَالَ: «بَيَانٌ لِشَيْعَتِنَا». (تفسير القمي 1:30)**

អាចិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាលី ប៊ិន អ៊ុបៈហ្គ័រម ប៊ិន ហ្គាស្វីម បានថា៖ "ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពីយ៉ាស៊ីយ៉ា ប៊ិន អាចិ អ៊ុបៈរីន ដែលបានតំណាលតមកពីយូនុស ដែលបានតំណាលតមកពី សាក្កុដាន ប៊ិន មុស្លីម ដែលទទួលបានមកពីអាចិ បាស្ទៀរ ដែលទទួលមកពី អាចិ អ្នកប្រកាសព្រះហ្គ័រ ដែលមាន រចនា៖ "[២:២] ព្រះគម្ពីរ គឺអាលី ពុំមានសេចក្តីសង្ស័យទេនៅក្នុងនោះ ។ មាន នូវមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់អ្នកជឿសិប្បិចិត្តទាំងឡាយ ជាការអធិប្បាយសម្រាប់ស្ត្រីអ្នកប្រកាសរបស់យើង (تفسير القمي 1: 30) " 1" السلام عليهم

***

ثُمَّ قَالَ: « هُدًى » بَيَانٌ وَ شَفَاءٌ « لِّلْمُتَّقِينَ » مِنْ شَيْعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ. [إِنَّهُمْ] اتَّقَوْا أَنْوَاعَ الْكُفْرِ فَتَرَكُوهَا، وَ اتَّقَوْا [أَنْوَاعَ] الذَّنُوبِ الْمَوْبِقَاتِ فَرَفُضُوهَا وَ اتَّقَوْا إِظْهَارَ أَسْرَارِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ أَسْرَارِ أَرْكَبَاءِ عِبَادِهِ الْأَوْصِيَاءِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَكَتَمُوهَا. وَ اتَّقَوْا سِتْرَ الْعُلُومِ عَنْ أَهْلِهَا الْمُسْتَحْقِقِينَ هَا، وَ فِيهِمْ نَشْرُوهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 63)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានរចនា៖ "[២:២] មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ គឺសេចក្តីអធិប្បាយនិងអាការជាសះស្បើយសម្រាប់អ្នកជឿសិប្បិចិត្តទាំងឡាយ ក្នុងចំណោមស្ត្រីអ្នកប្រកាសរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ និងអាលី ។ មានជនមួយចំនួនចៀសវាងភាពអសទ្ធានិងបាបគ្រប់ប្រភេទ ចៀសវាងលាតត្រដាងអាថ៌កំបាំងរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ អាថ៌កំបាំងរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងអាថ៌កំបាំងរបស់បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ ក្រោយមូហាំម៉ាដ្យូ ។ ពួកគេមិនបើកឲ្យគេដឹងអំពីពួកគេនោះទេ ។ ពួកគេបើកឲ្យដឹងនូវអភិញ្ញាដល់

អ្នកណាដែលសមនឹងបានអភិញ្ញានោះ ហើយផ្សព្វផ្សាយអភិញ្ញានេះ ។"

(تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٣٣٣)

***

قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ رَحِمَهُ اللَّهُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ حَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: الْمِ وَالْمُ وَالْمُ فِي الْقُرْآنِ مُنْقَطِعَةٌ مِنْ حُرُوفِ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ الَّذِي يُؤَلِّعُهُ الرَّسُولُ وَالْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَيَدْعُو بِهِ فَيُجَابُ. قَالَ: قُلْتُ قَوْلُهُ "ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ" فَقَالَ: "الْكِتَابُ" أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَا شَكَّ فِيهِ أَنَّهُ إِمَامٌ "هُدَى لِلْمُتَّقِينَ" فَالْأَيَّانِ لِشَيْعَتِنَا هُمُ الْمُتَّقُونَ "وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ" وَهُوَ الْبَعْتُ وَالنُّشُورُ، وَفِيَامَ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَالرَّجْعَةُ. "وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ" قَالَ: مَا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، ج 1، ص 33)

អាល្លី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ឹម ដែលទទួលបានពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ីន អាឡី អ៊ីម៉ែរ ដែលទទួលបានមកពី យ៉ាមីល ប៊ីន ស្វីលីហ្គ ដែលទទួលបានមកពី អាល់-មូហ្វាដូដូដូ ដែលទទួលបានមកពី យ៉ាហ្គុប ដែលទទួលបានមកពី អាឡី យ៉ាត្តហ្វារ (عليه السلام) បានថ្លែងថា៖ "អក្សរកាត់ទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងគួរអានសុទ្ធតែមកពីអក្សរនៃព្រះរាជនាមដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អល់ឡោះហ្វ្លា ដែលត្រូវបានឡើងដោយព្រះសាស្តា (عليه السلام) និងព្រះអ៊ីម៉ា (عليه السلام) ។ បូងសូងដោយនូវគួរអក្សរទាំងនេះនឹងបានទទួលនូវចម្លើយ ។" [២:២] ពុំមានការសង្ស័យទេ នៅក្នុងនោះ លោកបានថា៖ "គឺអាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន (عليه السلام) មិនមានការសង្ស័យនោះក្នុងព្រះគម្ពីរនោះទេ ព្រះអង្គ (عليه السلام) ជាអ៊ីម៉ា (عليه السلام) ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់អ្នកជឿស៊ីបចិត្តទាំងឡាយ [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ នេះគឺការរស់ពីស្លាប់វិញ និងជាការបង្ហាញឲ្យឃើញ(នូវទង្វើ) ជាការលេចខ្លួនឡើងរបស់អាល់-ក្វីអ៊ីម (عليه السلام) និងជាការវិលត្រឡប់វិញ(អាល់-រ៉ុច្កុសុ) និងបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ [ទៅលើមាគាំយើង] អំពីអ្វីដែលយើង (عليه السلام) បានបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេមកពីគួរអាន ពួកគេសូត្រគួរអាននោះ ។" (តាក្វីរ៉ាល អាល់-អាយ៉ាត្ត អាល់-ស្វីហ្វ្លីរ៉ោះត្តិ វគ្គទី ២ ប្រាខ្លីស្វី ១)

***

وَيُؤَيِّدُهُ مَا رَوَاهُ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ بَابُوَيْهِ رَحِمَهُ اللَّهُ بِإِسْنَادِهِ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ قَالَ: سَأَلْتُ الصَّادِقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "الْمِ * ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ" فَقَالَ: "الْمُتَّقُونَ" هُمْ شَيْعَةُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ "الْغَيْبُ" هُوَ الْحُجَّةُ الْغَائِبَةُ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، ج 1، ص 34)

អាឡី យ៉ាត្តហ្វារ មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន បាឡីអ៊ីហ្គ បានគាំទ្រសេចក្តីវាយការណ៍នេះដោយផ្អែកលើបណ្តាញពត៌មានរបស់លោក ដែលទទួលបានមកពីយ៉ាស្វីយ៉ា អ៊ីប្រា អាឡី អាល់-ក្វីស៊ីមដែលបានថ្លែងថា លោក (អ្នកតំណាល)បានសួរអាល់-ស្វីខ្លីកូ (عليه السلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លា ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:១] អាល្លីហ្វ ឡា មីម [២:២] នេះគឺព្រះគម្ពីរ ពុំមានការសង្ស័យទេ នៅក្នុងនោះមាននូវមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់អ្នកជឿស៊ីបចិត្តទាំងឡាយ [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ ដែលប្រិតប្រៀងក្នុងការបំពេញនមស្ការបូជា(អល់ឡោះហ្វ្លា) និងបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ[ទៅលើមាគាំយើង] ។ ព្រះអង្គ (عليه السلام) មានរចនាថា៖ "អ្នកជឿស៊ីបចិត្តគឺស្តីអុស្តុរបស់អាល្លី (عليه السلام) ។ អាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ ជាព្រះអាច្ឆាធរកំបាំង (عليه السلام) គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន (عجل الله فرجه الغائب) ។" (តាក្វីរ៉ាល អាល់-អាយ៉ាត្ត

អាល់-ស្វ័ហ្គីរ៉ា: ២ រុត្តី ២ ហ្គាឌីស្វ័ ២)

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٢﴾

៣. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអទិស្សមានភាព ដែលប្រិតប្រៀងក្នុងការបំពេញនមស្ការបូជា [អល់ឡោះហ្គីរ៉ា] និងបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ[ទៅលើមាតិកាយើង]

***

ពាក្យថា នមស្ការ ប្រែពីភាសាអារ៉ាប់ថា ស្វ័ឡាត់ ចង្អុលបង្ហាញនូវពិធី បែបរបៀប ធ្វើនមស្ការបូជា អល់ឡោះហ្គីរ៉ា (ដែលខ្មែរហៅតាមគេថា "សំបះយ៉ាំង") ខុសពីការពិពាក្យថា ការសូត្រ បំណន់ ដែលត្រូវ នឹងភាសាអារ៉ាប់ថា ឌូអុ ។ ពិធី បែបរបៀបធ្វើនមស្ការ ជាការគោរពបូជា និងការការសូត្រថ្វាយ អល់ឡោះហ្គីរ៉ា ដែលច្បាប់បានកំណត់នូវលក្ខណៈនិងវិធីបំពេញវា ។ ឯការសូត្រ បំណន់ នោះវិញ ជាការ បូជាស្ងួត អង្វរ ដែលបារបម្រើអង្វរសូមពីម្ចាស់ខ្លួន ដោយសេរី ។

អ៊ីម៉ា យ៉ុក្តុហ្គារ ស្វ័ឌីក្វិល្លា បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស្តុនេះថា: "អ្នកជឿស៊ីប៊ីត្តិទាំងឡាយ ជាស្វ័អុស្តុរបស់ អុលីស្វ័ ។ អាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ គឺហ្គាឌីយ៉ាស្តុដាច់ខាតម៉ឺងម៉ាត់ (អ៊ីម៉ាអាល់- ស្វាម៉ាន់) ដែលនឹងនៅក្នុងក្រុយបាតុ (ការកំបាំង) ។ ភ័ស្តុតាងនៃព្រះវចនៈនេះមាននៅក្នុងអាយ៉ាស្តុ "ពួក គេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា) ថ្លែងថា: "ម្តេចបានជាគេមិនប្រទានសញ្ញា (អព្វតហេតុ) មួយចុះមកឲ្យគេ (សាស្តា) ម្នាក់នេះ ពីម្ចាស់គេ!" ចូរអ្នកថ្លែងថា: "អាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណនៅលើ អល់ឡោះហ្គីរ៉ាតែមួយគត់ ។ ចូរអស់លោករង់ចាំចុះ ។ ខ្ញុំក៏រង់ចាំជាមួយអស់លោក ក្នុងចំណោមអ្នករង់ចាំ ទាំងឡាយដែរ (១០:២០) ។" (កាម៉ាល់ អ៊ុល ឌីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស្តុ ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៣៤០)

***

លោក ដ្វាវុដ្វូ ប៊ិន កាស្វ័រ អាល់-អក្វីត្វី បានថ្លែងថាអ៊ីម៉ា យ៉ុក្តុហ្គារ ស្វ័ឌីក្វិល្លា បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស្តុនេះ ថា: "បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ" គឺបណ្តាអ្នកដែល ជឿជាក់ថាការលេចឡើងរបស់អ៊ីម៉ា អាល់-ស្វាម៉ាន់គឺអាល់-ហ្គាត្វុ (សេចក្តីពិត) ។" (កាម៉ាល់ អ៊ុល ឌីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស្តុ ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៣៤០)

***

រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គីរ៉ា (ស្វ័ល្លា) បានថ្លែងថា: "អ្នកប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីគឺបណ្តាអ្នកដែលមានអំណត់ ក្នុងសម័យក្រុយបាស្តុ (បាំងខ្លួនបាត់) របស់អ៊ីម៉ាទីដប៊ីត្វិល្លា ។ អ្នកប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីគឺ បណ្តាអ្នកដែលនៅតែស្រឡាញ់អ៊ីម៉ាស្វ័ ជានិច្ចឥតលំអៀង ។ ពួកគេទាំងនោះហើយដែល អល់ឡោះហ្គីរ៉ាទ្រង់ព្រះអធិប្បាយពណ៌នានៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា "បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះ អាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ ។" (គីហ្គាយ៉ាត្តុ អាល់-អាស្វារ ទំព័រ ៦០)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ثُمَّ وَصَفَ هَؤُلَاءِ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ هَذَا الْكِتَابُ هُدَى لَهُمْ فَقَالَ: «الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» يَعْنِي بِمَا غَابَ عَنْ حَوَاسِيهِمْ مِنَ الْأُمُورِ الَّتِي يَلْزَمُهُمُ الْإِيمَانُ بِهَا، كَالْبَعْثِ [وَالنُّشُورِ] وَالْحِسَابِ وَالْجَنَّةِ وَالنَّارِ، وَتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى وَ سَائِرِ مَا لَا يُعْرَفُ بِالْمُشَاهَدَةِ. وَإِنَّمَا يُعْرَفُ بِدَلَائِلٍ قَدْ نَصَبَهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ [عَلَيْهَا] كَادَمَ، وَ حَوَاءَ، وَ إِدْرِيسَ، وَ نُوحَ، وَ إِبْرَاهِيمَ، وَ الْأَنْبِيَاءِ الَّذِينَ يَلْزَمُهُمُ الْإِيمَانُ [بِهِمْ، وَ] مُحْجَجِ اللَّهِ تَعَالَى وَ إِنْ لَمْ يُشَاهَدُوهُمْ وَ «يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» ، « وَ هُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ». (التفسير

المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 67

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ្នកកាវី(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "គេអធិប្បាយនូវលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្នកជឿស៊ប់ ចិត្តដែលដឹកនាំដោយព្រះគម្ពីរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "[២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមាន សទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ នោះគឺអ្វីដែលកំបាំងពីការដឹងដោយមើល ឃើញ ដោយប៉ះពាល់បាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងចាំបាច់សម្រាប់ជំនឿពួកគេ ដូចជាការរស់ពីស្លាប់វិញ ការទូទាត់ ឋានសួគ៌ ភ្លើងនរក និងការមានអស់ឡោះហ្វ្លែតៃមួយ ។ អ្វីទាំងនេះមិនអាចមើលឃើញបាន ទេ តែអាចបើកឲ្យដឹងឡើងបានតាមរយៈព្រះទឡ្ហកាវីដែលអស់ឡោះហ្វ្លែតៃបានដាក់មកសម្រាប់ពួកគេ ដូចជាអាដ្វា(عليه السلام) ហ្គាវ៉ាអ៊ី(عليه السلام) អ៊ីដ្វីស(عليه السلام) នុះហ្វ្លែតៃ(عليه السلام) អ៊ីបរហ្វ្លែតៃ(عليه السلام) និងបណ្តាព្រះសាស្ត្រា(عليه السلام)ជាដើម ដែលគេចាំបាច់ត្រូវជឿ ហើយអស់ព្រះអង្គទាំងនេះឯងដែលក្តាប់ទុកនូវព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្វ្លែតៃ ។ ពួកគេមិនបានជឿអស់ព្រះអង្គទាំងនោះដោយមិនឃើញអ្វីនោះទេ ពួកគេក្រែងខ្លាចពេលវេលា(ថ្ងៃ ជំនុំជម្រះ)ជានិច្ច ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٣٨٤))

***

قَدْ أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَلَى سَلْمَانَ فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَنْتَ مِنْ حَوَاصِّ إِخْوَانِنَا الْمُؤْمِنِينَ، وَ مِنْ أَحْبَابِ قُلُوبِ مَلَائِكَةِ اللَّهِ الْمُقَرَّبِينَ، إِنَّكَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْحُجُبِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ الْعَرْشِ وَ مَا دُونَ ذَلِكَ إِلَى الثَّرَى، أَشْهَرُ فِي فَضْلِكَ عِنْدَهُمْ مِنْ الشَّمْسِ الطَّالِعَةِ فِي يَوْمٍ لَا غَيْمَ فِيهِ وَ لَا قَتْرَ، وَ لَا غَبَابَ فِي الْجَوِّ، أَنْتَ مِنْ أَفْضَلِ الْمَمْدُوحِينَ بِقَوْلِهِ: «الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 68)

បន្ទាប់មក វិស្វលុលឡោះហ្វ្លែតៃ(عليه السلام)បានប្រាប់សាល់ម៉ាន(عليه السلام)ថា៖ "ឱឪពុករបស់បណ្តាបារបម្រើអស់ឡោះហ្វ្លែតៃ អើយ! លោកនៅក្នុងចំណោមបងប្អូនពិសេសអ្នកមានជំនឿរបស់ខ្ញុំ(عليه السلام) អ្នកជាទីស្រឡាញ់អស់ពីចិត្ត របស់បណ្តាទេវតាជំនិត ។ លោកល្បីល្បាញនៅលើមេឃទាំងឡាយ នៅឯរំបាំង នៅឯព្រះរាជអាសនៈ និងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ពីព្រោះគុណសម្បត្តិលោកប្រៀបបាននឹងដួងអាទិត្យដែលមើលឃើញកណ្តាលថ្ងៃ ស្រឡះពពកនិងថ្ងៃភ្លឺ ។ លោកនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដែលគេថ្លែងដល់នៅក្នុងព្រះបន្ទូល [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ ។"

((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٣٨٢))

***

في كتاب كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ التَّعْمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ الرَّقِّيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ «هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» قَالَ: مَنْ أَقْرَبَ بِقِيَامِ أَلْقَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامِ أَنَّهُ حَقٌّ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 31)

នៅក្នុងសាត្រាកាម៉ាល់ អ៊ុល-ខ្លីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាស៊ុ យោលតាមបណ្តាញពត៌មានដែលឡើង ទៅដល់អ៊ីម៉ា ប៊ិន អ្នកបំប្លែង-អ្នកស្រីស្រីដែលទទួលបានមកពីដ្យាវុដ្ឋ ប៊ិន កាស្ត្រីរ អាល់-វីគីដែលទទួលបាន មកពីអាថ៌ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្លែតៃ(عليه السلام) ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លែតៃ [២:២] មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ សម្រាប់អ្នកជឿស៊ប់ចិត្តទាំងឡាយ [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹង បានដោយវិញ្ញាណ មានថ្លែងថា៖ "អ្នកដែលព្រមទទួលស្គាល់ថាការលេចខ្លួនឡើងរបស់អាល់-ក្វីអ៊ីម (عليه السلام)ជាការពិត ។" (តាហ្វ្លែសៀវ នូវ អាល់-ស្វាត្រីឡែនី ជំពូក ២ ហ្គាខ្លីស្ទ ១១)

***

وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فِي حَدِيثٍ يَدْكُرُ فِيهِ الْأَيْمَةَ الْإِنْتِي عَشَرَ وَ فِيهِمْ أَلْقَائِمُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ، طُوبَى لِلْمُقِيمِينَ عَلَى مَحَبَّتِهِمْ، أَوْلِيكَ مَنْ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ: "الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ". (كفایة الأثر: 60)**

ទទួលបានមកពីលោក យោលតាមបណ្តាញពត៌មានរបស់លោកដែលទទួលបានមកពីយ៉ាហ្គឺរ ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ្គី អាល់-អាន់-ស្វីរី ដែលទទួលបានមកពីវីស្វីលុលឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នៅក្នុងប្រាសាទស្វីមួយ ដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានថ្លែងដល់អ៊ីម៉ា عليه السلام ទាំងដប់ពីរអង្គ ដោយមានអាល់-ក្វីអ៊ីម عليه السلام មួយអង្គក្នុងចំណោម អ៊ីម៉ា عليه السلام ទាំងដប់ពីរនេះ បានឲ្យដឹងថា វីស្វីលុលឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះរចនៈថា៖ "ពរជ័យសិរីសួស្តីបាន លើអស់បុគ្គលដែលមានអំណត់ក្នុងពេលព្រះអង្គ (عجل الله فرجك) កំបាំងខ្លួន ។ ពរជ័យសិរីសួស្តីបានលើ អស់អ្នកជឿស៊ីបចិត្តដែលស្រឡាញ់ ។ បុគ្គលទាំងនោះគឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចែងពិពណ៌នា នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ថា [២:៣] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធាចំពោះអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹងបាន ដោយវិញ្ញាណ ។" (كفایة الأثر: 60)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ثُمَّ وَصَفَهُمْ بَعْدَ [ذَلِكَ] فَقَالَ « وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ » يَغْنِي بِإِتْمَامِ رُكُوعِهَا وَ سُجُودِهَا، وَ حِفْظِ مَوَاقِفِهَا وَ حُدُودِهَا، وَ صِيَانَتِهَا عَمَّا يُفْسِدُهَا وَ يَنْقُضُهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 73)

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្កាត عليه السلام មានរចនៈថា៖ "បន្ទាប់ពីបានចែងពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈសម្បត្តិ របស់ពួកគេហើយ អស់ឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះបន្ទូលថា [២:៣] ប្រិតប្រៀងក្នុងការបំពេញនិមន្តរបស់បូជា [អស់ឡោះហ្គី] ពួកគេគឺបណ្តាបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិការបង្កើនខ្លួននិងការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកគេ យ៉ាងពេញលេញ ដែលគោរពពេលវេលានិងក្របខ័ណ្ឌរបស់ស្វ័យឡាត្ត ដែលចៀសវាងអ្វីដែលធ្វើឲ្យខូចឬ ដែលធ្វើឲ្យស្វ័យឡាត្តខូចអសាបង់ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 36 36)

***

فَلَمَّا جَاءَ أَبُو دَرٍّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ: يَا أَبَا دَرٍّ إِنَّكَ أَحْسَنْتَ طَاعَةَ اللَّهِ، فَسَحَّرَ اللَّهُ لَكَ مَنْ يُطِيعُكَ فِي كَفِّ الْعَوَادِي عَنْكَ، فَأَنْتَ مِنْ أَفْضَلِ مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِأَنَّهُ يُقِيمُ الصَّلَاةَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 73)

ពេលអាថ្មី ស្វា عليه السلام បានមកជួបវីស្វីលុលឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រាប់លោកថា៖ "អាថ្មី ស្វា عليه السلام អើយ! លោកប្រសើរលើសអ្នកគោរពបូជាអស់ឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដូច្នេះហើយបានជាអស់ឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើឲ្យសិរី នេះស្តាប់បង្គាប់លោក ។ លោកខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមបណ្តាបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គី صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចែងថា [២:៣] ដែលប្រិតប្រៀងក្នុងការបំពេញនិមន្តរបស់បូជា [អស់ឡោះហ្គី] ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 37 37)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَغْنِي « وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ » مِنَ الْأَمْوَالِ، وَ الْقُوَى فِي الْأَبْدَانِ وَ الْجَاهِ، وَ الْمَقَادِرِ. « يُنْفِقُونَ » : يُؤَدُّونَ مِنَ الْأَمْوَالِ الرِّكَوَاتِ، وَ يَجُودُونَ بِالصَّدَقَاتِ، وَ يَحْتَمِلُونَ الْكُلَّ يُؤَدُّونَ الْحُقُوقَ الْإِلَازِمَاتِ: كَالنَّفَقَةِ فِي الْجِهَادِ إِذَا لَزِمَ وَ إِذَا أُسْتُحِبَّ، وَ كَسَائِرِ النَّفَقَاتِ الْوَاجِبَاتِ عَلَى الْأَهْلِيْنَ وَ ذَوِي الْأَرْحَامِ الْقَرِيْبَاتِ وَ الْآبَاءِ وَ الْأُمَّهَاتِ وَ كَالنَّفَقَاتِ الْمُسْتَحَبَّاتِ عَلَى مَنْ لَمْ يَكُنْ فَرَضاً عَلَيْهِمْ

الْتَّفَهُهُ مِنْ سَائِرِ الْقَرَابَاتِ، وَ كَالْمَعْرُوفِ بِالْإِسْعَافِ وَ الْقَرْضِ، وَ الْأَخْذِ بِأَيْدِي الضَّعْفَاءِ وَ الضَّعِيفَاتِ. وَ يُؤَدُّونَ مِنْ قُوَى الْأَبْدَانِ الْمَعُونَاتِ كَالرَّجُلِ يَفُودُ ضَرِيرًا، وَ يُتَّجِيهِ مِنْ مَهْلِكَةٍ أَوْ يُعِينُ مُسَافِرًا أَوْ غَيْرَ مُسَافِرٍ عَلَى حَمْلِ مَتَاعٍ عَلَى دَابَّةٍ قَدْ سَقَطَ عَنْهَا، أَوْ كَدَفَعَ عَنْ مَظْلُومٍ [قَدْ] فَصَدَّهُ ظَلْمًا بِالضَّرْبِ أَوْ بِالْأَدَى. وَ يُؤَدُّونَ الْخُشُوقَ مِنَ الْجَاهِ بِأَنْ يَدْفَعُوا بِهِ عَنْ عَرَضٍ مَنْ يُظَلِّمُ بِالْوَقِيعَةِ فِيهِ، أَوْ يَطْلُبُوا حَاجَةً بِجَاهِهِمْ لِمَنْ [قَدْ] عَجَزَ عَنْهَا بِمِقْدَارِهِ. فَكُلُّ هَذَا إِنْشَاقٌ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 75)

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាស់-អាស័កាវី(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "[២:៣] មួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ មានន័យថា ទ្រព្យសម្បត្តិ កម្លាំងកាយ ដែលពួកគេបានបរិច្ចាគលះបង់ស្របតាមច្បាប់ ។ ពួកគេបរិច្ចាគពន្ធជួយអ្នកក្រ(ស្វាភាគ) ពួកគេដាក់ទាន ពួកគេទទួលយកសិទ្ធិទាំងអស់ ដូចជាទុកការលះបង់ក្នុងសន្តសង្គ្រាមជាការចាំបាច់លើខ្លួន ឬជាមុសតាហ្គាប់ លះបង់លើសមាជិកគ្រួសារដែលនៅក្នុងបន្ទុកខ្លួននិងឪពុកម្តាយដែលជាការចាំបាច់ ឯញាតិសន្តាននោះជាមុសតាហ្គាប់ ពួកគេឲ្យខ្ចី ឬបន្តរដៃចំពោះអ្នកខ្សោយ ពួកគេលះបង់កម្លាំងកាយដើម្បីនាំអ្នកពិការភ្នែកទៅកាន់សុវត្តិភាព ទោះបីអ្នកនោះជាអ្នកដំណើរឬមិនមែនអ្នកដំណើរក៏ដោយ ឬជួយលើកអ៊ីរ៉ាន់ដាក់លើខ្នងសត្វ ការពារជនរងការសង្កត់សង្កិនពីការវាយប្រហាររបស់ជនទុច្ចរិត ឬពីសេចក្តីលំបាករបស់ខ្លួនអ្នកនោះ ឬជួយសង្គ្រោះអ្នកណាម្នាក់ឲ្យផុតពីពាក្យអាក្រក់របស់មនុស្ស ឬបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់បុគ្គលណាម្នាក់តាមសមត្ថភាព ។ នេះហើយគឺ "ការបរិច្ចាគលះបង់ពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានប្រទានមកឲ្យ ។"

(تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٣٨٤)

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

៤. បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលគេបានប្រទានមកលើអ្នក (គួរអាន) និងអ្វីដែលគេបានប្រទានមកលើបណ្តាសាស្ត្រា]កាលពីមុនអ្នក (បណ្តាព្រះគម្ពីរមុនៗរបស់អស់ឡោះហ្ន៎) ហើយពួកគេមានជំនឿយ៉ាងមាំមួនចំពោះ[ការរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ និងចំពោះ]ជីវិតនៃលោកមុខ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ثُمَّ وَصَفَ بَعْدَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ فَقَالَ: « وَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ » يَا مُحَمَّدُ « وَ مَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ » عَلَى الْأَنْبِيَاءِ الْمَاضِينَ، كَالتَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الزَّبُورِ، وَ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ، وَ سَائِرِ كُتُبِ اللَّهِ تَعَالَى الْمُنزَّلَةِ عَلَى أَنْبِيَائِهِ، بِأَنَّهَا حَقٌّ وَ صِدْقٌ مِنْ عِنْدِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الْعَزِيزِ، الصَّادِقِ، الْحَكِيمِ.

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាស់-អាស័កាវី(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "ក្រោយពីបានចែងពិពណ៌នាអំពីបុគ្គលទាំងនោះដែលបំពេញស្ម័គ្រចិត្ត ព្រះអង្គ(عليه السلام)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:៤] បណ្តាជនដែលមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលគេបានប្រទានមកលើអ្នក ឱមូហ្គាំម៉ាដ្យូ(عليه السلام) និងអ្វីដែលគេបានប្រទានមកកាលពីមុនអ្នក មកលើបណ្តាសាស្ត្រាមុនៗ ដូចជាគម្ពីរតៅរីតុ គម្ពីរអ៊ីនឃ្លីល គម្ពីរស្វាហ្វិរ ផ្ទាំងសំណេររបស់អ៊ីបរហ្វិម(عليه السلام) បណ្តាព្រះគម្ពីរដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានមកឲ្យបណ្តាព្រះសាស្ត្រា(عليه السلام) ជាដើម នេះគឺសេចក្តីពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់(عليه السلام)របស់ពិភពទាំងពួង ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិ ព្រះសច្ចៈ ព្រះដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណ ។

وَ بِالذَّارِ الْآخِرَةِ بَعْدَ هَذِهِ الدُّنْيَا يُوقِنُونَ، [وَ] لَا يَشْكُونَ فِيهَا إِنَّهَا الدَّارُ الَّتِي فِيهَا جَزَاءُ الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ بِأَفْضَلِ مِمَّا عَمِلُوهُ، وَ عِقَابُ

الأَعْمَالِ السَّيِّئَةِ بِمَثَلِ مَا كَسَبُوهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 88)

(ពួកគេជឿជាក់)ចំពោះលោកមុខក្រោយលោកនេះ ។ ពួកគេមិនសង្ស័យទេថាលោកដែលពួកគេនឹងបានទទួលជោគជ័យដោយសារទង្វើល្អរបស់ពួកគេនោះប្រសើរជាងផលប្រយោជន៍ ដែលពួកគេបានមកពីទង្វើល្អនោះទៅទៀត ពួកគេនឹងមិនរងទណ្ឌកម្មទេ ។ ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មដែលសមតែតាមអ្វីដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តប៉ុណ្ណោះ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٤٤ ٤٥)

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

៥. ជនទាំងនេះស្ថិតនៅលើមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវមកពីម្ចាស់ពួកគេ ហើយពួកគេនឹងបានទទួលនូវជ័យជំនះ[ក្នុងលោកនេះ និងក្នុងលោកមុខ ហើយនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីឋាននរក ព្រមទាំងនឹងបានចូលឋានសួគ៌] ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «مَنْ أَحْبَبَ (عَنْ جَلَالَةِ) هَؤُلَاءِ الْمُؤْصِفِينَ بِهَذِهِ الصِّفَاتِ الشَّرِيفَةِ، فَقَالَ: «أُولَئِكَ» أَهْلُ هَذِهِ الصِّفَاتِ «عَلَىٰ هُدًى» بَيَانٍ وَ صَوَابٍ « مِنْ رَبِّهِمْ » وَ عَلِمَ بِمَا أَمَرَهُمْ بِهِ « أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ » النَّاجُونَ بِمَا مِنْهُ يَوْجِلُونَ، الْفَائِزُونَ بِمَا يُؤْمَلُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 90)

ប្រាសាទ អាល់-អ៊ុស្តកាវី(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្ន៎(عز وجل)ថ្លែងប្រាប់អំពីភាពរុងរឿងរបស់បណ្តាបុគ្គលដែលមានគុណសម្បត្តិទាំងនេះ ហើយព្រះអង្គ(عز وجل)មានព្រះបន្ទូលថា [២:៥] ជនទាំងនេះ គឺបណ្តាបុគ្គលដែលមាននូវគុណសម្បត្តិទាំងនេះ ស្ថិតនៅលើមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំត្រឹមត្រូវមកពីម្ចាស់ពួកគេ ពួកគេស្តាប់បង្គាប់និងអនុវត្តតាមព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ហើយដឹងថាគេបានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្លួនធ្វើអ្វីខ្លះ ហើយពួកគេនឹងបានទទួលនូវជ័យជំនះ ។ ពួកគេនឹងបានសម្រេចដោយសេចក្តីសង្គ្រោះនិងបានទទួលជ័យជំនះដោយសារទង្វើល្អពួកគេ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٤٤ ٤٥)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْتَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

៦. ពិតណាស់ពួកបដិសេធសទ្ធា [មាន៖ និងបំផ្លាញចិត្តខ្លួនឯង] វិញនោះ វាស្មើគ្នាសម្រាប់ពួកគេទោះបីអ្នកដាស់តឿនពួកគេ ឬមិនដាស់តឿនពួកគេក៏ដោយ ពួកគេនឹងមិនជឿទេ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: [ف] لَمَّا ذَكَرَ [الله] هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَدَحَهُمْ، ذَكَرَ الْكَافِرِينَ الْمُخَالِفِينَ لَهُمْ فِي كُفْرِهِمْ، فَقَالَ: « إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا » بِاللَّهِ وَ بِمَا آمَنَ بِهِ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنُونَ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ بِنُبُوءَةِ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ بِوَصِيَّةِ عَلِيِّ وَ لِئِ اللَّهِ وَ وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ، وَ بِالْإِيمَةِ الطَّاهِرِينَ خِيَارِ عِبَادِهِ الْمَيَامِينَ، الْقَوَامِينَ بِمَصَالِحِ خَلْقِ اللَّهِ تَعَالَى. « سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ » حَوْفَتَهُمْ « أَمْ لَمْ تُنذِرْتَهُمْ » لَمْ تُخَوِّفْتَهُمْ [فَهُمْ] « لَا يُؤْمِنُونَ » أَحْبَرَ عَنْ عِلْمِهِ فِيهِمْ، وَ هُمُ الَّذِينَ قَدْ عَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 91)

អ៊ីម៉ា ប្រាសាទ អាល់-អ៊ុស្តកាវី(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់ពីបានថ្លែងអំពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងបានសរសើរពួកគេហើយ អល់ឡោះហ្ន៎(عز وجل)ថ្លែងអំពីពួកបដិសេធសទ្ធា និងពួកសត្រូវរបស់ពួកគេនោះ៖

ដែលស្ថិតនៅក្នុងភាពអសទ្ធា ។" អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា [២:៦] ពិតណាស់ពួកបដិសេធសទ្ធា គឺពួកគេមិនជឿអល់ឡោះហ្គ័រ ឯបណ្តាអ្នកជឿថាមានអល់ឡោះហ្គ័រ តែមួយគត់ ជឿភាពជាសាស្ត្រា របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ជឿអ្នកស្នង عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام អាឡី عليه السلام ដែលជាអ្នកការពាររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដែលជាព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام របស់រ៉ូសូលូលឡោះហ្គ័រ عليه السلام និងជឿចំពោះអស់អ៊ីម៉ា عليه السلام បរិសុទ្ធនិងប្រសើរ ដែលជាបណ្តាអ្នកគោរពបូជាប្រសើរបំផុត និងជាអ្នកទទួលបន្ទុកក្នុងរឿងរបស់សត្វលោករបស់ អល់ឡោះហ្គ័រ ។ វាស្មើគ្នាសម្រាប់ពួកគេ ទោះបីអ្នកដាស់តឿនពួកគេ អំពីការខ្លាចទណ្ឌកម្ម ឬមិនដាស់ តឿនពួកគេក៏ដោយ ពួកគេនឹងមិនជឿទេ ថ្លែងប្រាប់ពួកគេអំពីរឿងនេះ ពួកទាំងនោះគឺពួកដែល អល់ឡោះហ្គ័រ ទ្រង់ញាណថាពួកគេនឹងមិនជឿទេ ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٥٩))

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ بَكْرِ بْنِ صَالِحٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَخْبِرْنِي عَنْ وُجُوهِ الْكُفْرِ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. قَالَ: «الْكُفْرُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ: فَمَنْهَا كُفْرُ الْجُحُودِ، وَ الْجُحُودُ عَلَى وَجْهَيْنِ، وَ الْكُفْرُ بِتَرْكِ مَا أَمَرَ اللَّهُ، وَ كُفْرُ التَّعَمُّ

មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺនយ៉ាក្តួប ទទួលបានពីអាឡី អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ដែលទទួលបានពីឪពុកលោក ដែលទទួលបានពី បាក់រ បឺន ស្វ័លិ:ហ្គ័រ ដែលទទួលបានពីអាល់-ភ្លីស៊ីម បឺន យ៉ាស្វីដ្ឋ ដែលទទួលបានពីអាហ្វិ អ្វាវ អាល់-ស្វ័រ បឺរ ដែលបាននិយាយជាមួយអាហ្វិ អ្វាប័ខ្នុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام ថា: "សូមព្រះអង្គ عليه السلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីលក្ខណៈ របស់ការមិនមានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ។" ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា: "ការមិនជឿព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រនោះមានប្រាំលក្ខណៈ គឺ ការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធដែលមានពីរលក្ខណៈ ការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការមើលស្រាលចំពោះអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រ បានដាក់មកជាបញ្ហា និងការមិន ជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការមិនទទួលស្គាល់(តាបាររ៉) និងការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះសប្បុរសធម៌ ។"

فَأَمَّا كُفْرُ الْجُحُودِ: فَهُوَ الْجُحُودُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُ مَنْ يَقُولُ: لَا رَبَّ، وَ لَا جِنَّةَ، وَ لَا نَارَ، وَ هُوَ قَوْلُ صُنْفَيْنِ مِنَ الزَّانِدِيَّةِ، يُقَالُ لَهُمُ: الدَّهْرِيَّةُ، وَ هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ: وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ، وَ هُوَ دِينٌ وَضَعُوهُ لِأَنفُسِهِمْ، بِالِاسْتِحْسَانِ، عَلَى غَيْرِ تَنْبُتٍ مِنْهُمْ وَ لَا تَحْقِيقٍ لِشَيْءٍ مِمَّا يَقُولُونَ. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: إِنَّ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ، أَنَّ ذَلِكَ كَمَا يَقُولُونَ، وَ قَالَ: إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ، يَعْنِي بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى، فَهَذَا أَحَدُ وُجُوهِ الْكُفْرِ.

ការមិនជឿពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធនោះគឺការបដិសេធភាពជាម្ចាស់ ។ អ្នកនោះគឺអ្នកដែលថា: "មិន មានម្ចាស់ទេ មិនមានឋានសួគ៌ទេ មិនមានភ្លើងនរកទេ ។" នេះគឺសំដីពីរប្រភេទរបស់ពួកដែលមិនជឿ ថាមានព្រះ ដែលគេហៅថាពួកខ្ពុសរីយ៉ាស្ត្រ (الدَّهْرِيَّة) ហើយពួកនេះឯងដែលថា: "[៤៥:២៤] ពេលវេលា ទេដែលធ្វើឲ្យយើងស្លាប់ ។" នេះគឺសាសនាដែលពួកគេបានបង្កើតឡើងដើម្បីខ្លួនឯង អនុម័តដោយខ្លួន ឯង ដោយគ្មានភ័ស្តុតាង គ្មានការស្រាវជ្រាវវែកញែកក្នុងសម្តីពួកគេឡើយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះ បន្ទូលថា [៤៥:២៤] ពួកគេបានតែប៉ាន់ស្មានប៉ុណ្ណោះ ។ នេះគឺអ្វីដែលពួកគេបានថា ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា [២:៦] ពិតណាស់ពួកបដិសេធសទ្ធា [មាន: និងបំផ្លាញចិត្តខ្លួនឯង] វិញនោះ វាស្មើ គ្នាសម្រាប់ពួកគេ ទោះបីអ្នកដាស់តឿនពួកគេ ឬមិនដាស់តឿនពួកគេក៏ដោយ ពួកគេនឹងមិនជឿទេ ពោលគឺ ចំពោះការមានតែអល់ឡោះហ្គ័រតែមួយគត់ ។ ដូច្នេះ នេះគឺលក្ខណៈមួយរបស់ការ អសទ្ធា ។

وَ أَمَّا الْوَجْهُ الْأَخْرُ مِنْ الْجُحُودِ عَلَى مَعْرِفَةٍ، وَ هُوَ أَنْ يَجْحَدَ الْجَاحِدُ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ حَقٌّ قَدْ اسْتَقَرَّ عِنْدَهُ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ جَحَدُوا بِهَا وَ اسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَ عُلوًّا، وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ كَانُوا مِنْ قَبْلِ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ، فَهَذَا تَفْسِيرٌ وَجْهِ الْجُحُودِ».

លក្ខណៈឯទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការអសទ្ធានោះគឺអ្នកយល់ដឹង ។ អ្នកនោះប្រឆាំងការយល់ដឹងនោះ ថ្វីបើខ្លួនដឹងច្បាស់ថាវាជាការពិតក៏ដោយ ព្រោះវាស្ថិតនៅក្នុងខ្លួនគេ ។ អល់ឡោះហ្គ័របានព្រះបន្ទូលថា [២៧:១៤] ដោយទុច្ចរិត និងដោយសេចក្តីក្រអឺតក្រអោង ពួកគេបានបដិសេធមិនទទួលស្គាល់សញ្ញាទាំងនោះ ថ្វីបើក្នុងចិត្តពួកគេ ពួកគេជឿជាក់អ្វីទាំងនោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័របានព្រះបន្ទូលទៀតថា [២:៨៩] កាលណាមានគម្ពីរមួយ (គម្ពីរគួរអាន) ដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ បានមកដល់ពួកគេ មកធានាអះអាងបន្ថែមពីលើអ្វី (បណ្តាសញ្ញា) ដែលពួកគេមានមកស្រាប់ហើយនោះ ថ្វីបើកាលពីមុនពួកគេបានអង្វរសូមជំនួយ [ពីសាស្ត្រាដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលខាងមុខ] ឲ្យបានល្អៗពួកបដិសេធសទ្ធា ។ កាលណាអ្វីដែលពួកគេធ្លាប់ស្គាល់ធ្លាប់ដឹងហើយនោះ (អ្វីដែលមានចារឹកទុកនៅក្នុងគម្ពីររបស់ពួកគេ) បានមកដល់ពួកគេ កាលនោះពួកគេបានបដិសេធវតុនោះ ។ ចូរបណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្គ័រពើបពះលើបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ធា ។" (الكافي 2: 1/287)

حَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

៧. [ដោយសារតែពួកគេសាងបាបកម្មនិងបដិសេធសទ្ធា] អល់ឡោះហ្គ័របានបិទជិតបេះដូងពួកគេ និងសោតវិញ្ញាណពួកគេជិត ហើយនៅលើភ្នែករបស់ពួកគេមានរបាំង ។ ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មជំធ្ងន់ ។

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا دَعَا هَؤُلَاءِ النَّفَرِ الْمُعَيَّنِينَ فِي الْآيَةِ الْمُتَقَدِّمَةِ [بِ] قَوْلِهِ: « إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْتَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ » وَ أَظْهَرَ لَهُمْ تِلْكَ الْآيَاتِ فَقَابَلُوهَا بِالْكَفْرِ أَحْبَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمْ بِأَنَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ حَتَمَ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ

អាស្រ័យខ្លួនក្នុងការមានវចនៈថា៖ "កាលវិស្វលុលឡោះហ្គ័របានអំពាវនាវហៅមនុស្សមួយចំនួនតាមរយៈអាយ៉ាស្កុនេន៖ [២:៧] អល់ឡោះហ្គ័របានបិទជិតស្តីបបេះដូង និងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ហើយនៅលើភ្នែករបស់ពួកគេមានរបាំង ។ ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មជំធ្ងន់ ហើយបានបង្ហាញអាយ៉ាស្កុនេន៖ ចំពោះពួកគេ ពួកគេបានអសទ្ធា ។ អល់ឡោះហ្គ័របានប្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រឲ្យដឹងអំពីពួកគេហើយបានបើកឲ្យដឹងថា [២:៧] អល់ឡោះហ្គ័របានបិទជិតស្តីបបេះដូង និងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ។

حَتْمًا يَكُونُ عَلَامَةً لِمَا يَكْتُمُ الْمُفْرَبِينَ الْفَرَاءِ لِمَا فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ مِنْ أَحْبَارِ هَؤُلَاءِ [الْمُكَذِّبِينَ] الْمَدْكُورِ فِيهِ أَحْوَاهُمْ. حَتَّى [إِذَا] نَظَرُوا إِلَى أَحْوَاهِمِمْ وَ قُلُوبِهِمْ وَ أَسْمَاعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ شَاهَدُوا مَا هُنَاكَ مِنْ حَتْمِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهَا، إِزْدَادُوا بِاللَّهِ مَعْرِفَةً، وَ يَعْلَمُهُ بِمَا يَكُونُ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ يَقِينًا. حَتَّى إِذَا شَاهَدُوا هَؤُلَاءِ الْمَخْتُومَ عَلَى جَوَارِحِهِمْ يَمْزُونَ عَلَى مَا قَرَأُوهُ مِنَ اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ، وَ شَاهَدُوهُ فِي قُلُوبِهِمْ وَ أَسْمَاعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ إِزْدَادُوا يَعْلَمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِالْغَائِبَاتِ يَقِينًا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 ,

នេះគឺត្រាបិទ ជាសញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់ពួកទេវតាជំនិតដើម្បីនឹងមើលក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្សនូវពត៌មានរបស់ពួកបំភ្លែតកាឡែ ដរាបពួកគេបានដឹងអំពីអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ក្នុងចក្ខុពួកគេ និងក្នុងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ហើយពួកគេជាសាក្សីនៃការបិទភ្និតបេះដូងពួកគេនោះដោយអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ការយល់ដឹងរបស់ពួកទេវតាជំនិតនឹងកើនឡើង ហើយបានដឹងលទ្ធផលនៃការវិនិច្ឆ័យទោស ។ ពេលពួកទេវតាជំនិតមើលទៅពួកដែលត្រូវបិទភ្និតបេះដូងនោះ ពួកគេនឹងបានដឹងថាពួកនេះហើយដែលពួកគេធ្លាប់បានអានរឿងរ៉ាវនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ។ ពេលណាពួកទេវតាជំនិតបានស្គាល់នូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ក្នុងសោតវិញ្ញាណពួកគេ និងក្នុងចក្ខុពួកគេ ពួកគេនឹងបានជ្រាបដឹងអ្វីដែលមិនអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ ហើយពួកគេនឹងបានដឹងនូវការវិនិច្ឆ័យទោស ។"

((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٥٤))

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَيُّ وَسْمَةٍ يَعْرِفُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ مَلَائِكَتِهِ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا بِأَنَّهُمُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ، « وَ عَلَى سَمْعِهِمْ » كَذَلِكَ بِسَمَاتٍ. « وَ عَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ » وَ ذَلِكَ أَنَّهُمْ لَمَّا أُعْرِضُوا عَنِ النَّظَرِ فِيمَا كَلَّفُوهُ وَ قَصَّروا فِيمَا أُرِيدَ مِنْهُمْ [و] جَهِلُوا مَا لَرَمَهُمْ مِنَ الْإِيمَانِ بِهِ، فَصَارُوا كَمَنْ عَلَى عَيْنَيْهِ غِطَاءٌ لَا يُبْصِرُ [مَا] أَمَامَهُ. فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَتَعَالَى عَنِ الْعَبَثِ وَ الْفَسَادِ، وَ عَنِ مُطَالَبَةِ الْعِبَادِ بِمَا قَدْ مَنَعَهُمْ بِالْقَهْرِ مِنْهُ، فَلَا يَأْمُرُهُمْ بِمُعَالَابَتِهِ، وَ لَا بِالْمَسِيرِ إِلَى مَا [قَدْ] صَدَّهُمْ بِالْعَجْزِ عَنْهُ.

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្កាន់ការី(رضي الله عنه)មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមានសញ្ញានៅលើបេះដូងពួកគេ ពួកទេវតានឹងស្គាល់ពួកគេនោះទាំងអស់គ្នាដែលអសទ្ធា ។ [២:៧] និងសោតវិញ្ញាណពួកគេ នេះគឺពាក់ព័ន្ធនឹងត្រចៀកពួកគេ ។ ហើយនៅលើភ្នែករបស់ពួកគេមានរបាំង ពួកគេបែរចេញពីអ្វីដែលពួកគេបានឃើញ ហើយបានអសទ្ធា ពួកគេបានកាត់បន្ថយអ្វីដែលគេចង់ឲ្យពួកគេប្រតិបត្តិ ពួកគេបានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវការមិនចេះដឹងអំពីអ្វីដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវជឿលើ ។ ពួកគេទៅជាដូចពួកដែលមានក្រណាត់បិទភ្នែកដែលមើលមិនឃើញអ្វី សូម្បីតែនៅចំពោះមុខខ្លួនក៏មើលមិនឃើញដែរ ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័រ មិនសព្វព្រះហឫទ័យអំពើភ្និតភ្នើ ហើយព្រះអង្គ(ﷺ)ក៏មិនបង្ខិតបង្ខំឬប្រើកម្លាំងបង្ខំឲ្យនៅឆ្ងាយពីការហាមប្រាមនោះទេ ព្រះអង្គ(ﷺ)មិនបញ្ជាពួកគេបែបនេះទេ ហើយក៏មិនបង្ខំឲ្យពួកគេឈប់ដូច្នោះទេដែរ ។"

قَالَ: « وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ » يَعْنِي فِي الْآخِرَةِ الْعَذَابَ الْمَعْدَّ لِلْكَافِرِينَ، وَ فِي الدُّنْيَا أَيْضاً لِمَنْ يُرِيدُ أَنْ يَسْتَصْلِحَهُ بِمَا يَنْزِلُ بِهِ مِنْ عَذَابِ الْإِسْتِصْلَاحِ لِيُنَبِّهَهُ لِبَطَايَعِهِ، أَوْ مِنْ عَذَابِ الْإِصْطِلَاحِ لِيُصَيِّرَهُ إِلَى عَدْلِهِ وَ حِكْمَتِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 98)

បន្ទាប់មក បរមអ៊ីម៉ា(رضي الله عنه)មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់ មានន័យថា នាលោកមុខព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអសទ្ធា និងនាលោកនេះផងដែរសម្រាប់អ្នកណាមួយដែលព្រះអង្គមានព្រះបំណងប្រដៅ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងដាក់ចុះមកនូវទណ្ឌកម្មមកលើអ្នកនោះដើម្បីប្រដៅអ្នកនោះដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់ ឬដើម្បីនឹងបំបែរអ្នកនោះមករកព្រះយុត្តិធម៌ព្រះអង្គ(ﷺ)និងព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ(ﷺ) ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٥٣))

***

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا أَبَا الْحُسَيْنِ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَوْجَبَ لَكَ بِذَلِكَ مِنَ الْفَضَائِلِ وَالتَّوَابِ مَا لَا يَعْرِفُهُ غَيْرُهُ. يُنَادِي مُنَادٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: أَيْنَ مُحَمَّدٌ عَلِيُّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ مِنَ الصَّالِحِينَ، فَيَقَالُ لَهُمْ: خُذُوا بِأَيْدِي مَنْ شِئْتُمْ مِنْ عَرَصَاتِ الْقِيَامَةِ فَأَدْخِلُوهُمْ الْجَنَّةَ. فَأَقْبَلُ رَجُلٌ مِنْهُمْ يَنْجُو بِشَفَاعَتِهِ مِنْ أَهْلِ [تِلْكَ] الْعَرَصَاتِ أَلْفِ رَجُلٍ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អាចូ អាល់-ហ្គាសាស់ﷺ អើយ! ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎ﷺ បានទុកឲ្យអ្នកនូវគុណសម្បត្តិពិសេសនិងវង្វាន់ទាំងនោះដែលមានតែព្រះអង្គទេដែលទ្រង់ញាណ ។ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ មន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ឯណាទៅអ្នកដែលស្រឡាញ់អាល្លីﷺ ប៊ីន អាចូ ត្ថ្ថ្ថលីបﷺ?" ក្រុមអ្នកត្រឹមត្រូវនឹងក្រោកឡើង ហើយគេនឹងថ្លែងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកចាប់ដោយដៃអស់លោកអ្នកណាក៏បានក្នុងចំណោមស្ត្រីអាល្លី ចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ទៅ។" បុគ្គលតូចជាងគេក្នុងចំណោមពួកគេនោះនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ ហើយនឹងយករាប់ពាន់នាក់ទៅជាមួយខ្លួនផង ។"

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: أَيْنَ الْبَقِيَّةُ مِنْ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ مُتَّصِدُونَ فَيَقَالُ لَهُمْ: تَمَنَّوْا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَا شِئْتُمْ. فَيَتَمَنَّوْنَ فَيَفْعَلُ بِكُلِّ وَاحِدٍ [مِنْهُمْ] مَا تَمَنَّى، ثُمَّ يَصْغَفُ لَهُ مِائَةٌ أَلْفٍ ضِعْفٍ.

បន្ទាប់មក មន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ឯណាទៅអ្នកឯទៀតដែលស្រឡាញ់អាល្លីﷺ ប៊ីន អាចូ ត្ថ្ថ្ថលីបﷺ?" មនុស្សកន្លះក្រុមនឹងងើបឡើង ។ គេនឹងប្រកាសប្រាប់ពួកគេនោះថា៖ "ចូរបង់ប្រាថ្នាចង់បានពីអល់ឡោះហ្ន៎ﷺ នូវអ្វីក៏ដោយដែលអស់លោកចង់បានចុះ ។" បំណងទាំងអស់របស់ពួកគេនឹងបានសម្រេចដូចសេចក្តីប្រាថ្នា ពួកគេម្នាក់ៗនឹងទទួលបានមួយរយពាន់ដងលើសអ្វីដែលពួកគេបង់ចង់បាន ។

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: أَيْنَ الْبَقِيَّةُ مِنْ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ؟ فَيَقُومُ قَوْمٌ ظَالِمُونَ لِأَنْفُسِهِمْ، مُعْتَدُونَ عَلَيْهَا. فَيَقَالُ: أَيْنَ الْمُبْغِضُونَ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ؟ فَيُؤْتَى بِهِمْ جَمٌّ غَفِيرٌ، وَ عَدَدٌ عَظِيمٌ كَثِيرٌ، فَيَقَالُ: أَلَا نَجْعَلُ كُلَّ أَلْفٍ مِنْ هَؤُلَاءِ فِدَاءً لَوَاحِدٍ مِنْ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِيَدْخُلُوا الْجَنَّةَ. فَيُنَجِّي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مُحِبِّكَ، وَ يَجْعَلُ أَعْدَاءَكَ فِدَاءَهُمْ.

បន្ទាប់មក មន្ត្រីអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ឯណាទៅអ្នកឯទៀតដែលស្រឡាញ់អាល្លីﷺ ប៊ីន អាចូ ត្ថ្ថ្ថលីបﷺ?" ពួកមួយក្រុមដែលធ្លាប់ប្រព្រឹត្តិអយុត្តិធម៌លើខ្លួនឯងនឹងត្រូវវាយលុក ។ គេនឹងប្រកាសថា៖ "ឯណាពួកដែលចង់គំនុំចំពោះអាល្លីﷺ ប៊ីន អាចូ ត្ថ្ថ្ថលីបﷺ?" ពួកគេមួយទ័ពនឹងត្រូវនាំខ្លួនមក មានចំនួនច្រើនណាស់ ។ បន្ទាប់មក គេនឹងឲ្យដឹងថា៖ "ចូរយកអ្នករងគ្រោះជួសគេរាប់ពាន់នាក់នេះមកសងអ្នករាល់គ្នាដែលស្រឡាញ់អាល្លីﷺ ប៊ីន អាចូ ត្ថ្ថ្ថលីបﷺ ហើយចូរឲ្យគេចូលឋានសួគ៌ទៅ។" ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្ន៎ﷺ នឹងជួយសង្គ្រោះពួកគេទាំងនោះដែលស្រឡាញ់អ្នកﷺ ដោយលះបង់ពួកសត្រូវរបស់អ្នកﷺ ជួសពួកគេ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: هَذَا الْأَفْضَلُ الْأَكْرَمُ، مُحِبُّهُ مُحِبُّ اللَّهِ وَ [مُحِبُّ] رَسُولِهِ وَ مُبْغِضُهُ مُبْغِضُ اللَّهِ وَ [مُبْغِضُ] رَسُولِهِ، هُمْ خِيَارُ خَلْقِ اللَّهِ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ. ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنْظُرْ. فَتَنَظَّرَ إِلَى عُنْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي وَ إِلَى سَبْعَةِ [نَقْرٍ] مِنَ الْيَهُودِ، فَقَالَ: قَدْ شَاهَدْتُ خَنَمَ اللَّهِ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ وَ عَلَى أَبْصَارِهِمْ.

បន្ទាប់មក រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺកិត្យានុភាពខ្ពស់បំផុត ។ សេចក្តីស្រឡាញ់ ចំពោះរូបគេ صلى الله عليه وآله គឺសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។ ឯសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله និងសេចក្តីខ្ពើមលើរូបគេ صلى الله عليه وآله នោះគឺសេចក្តីស្អប់ខ្ពើមចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله និងសេចក្តីស្អប់ខ្ពើមចំពោះព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។ ពួកគេប្រសើរលើសសព្វសត្វទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله នៅក្នុងសហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلى الله عليه وآله ។" បន្ទាប់មករ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله បានប្រាប់អាលី صلى الله عليه وآله ថា៖ "ចូរអ្នក صلى الله عليه وآله មើលនោះ!" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله បានមើលទៅឯអាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាប៊ី និងប្រាំពីរនាក់ទៀតដែលជាពួកយ៉ាហ្វិឌី ។" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله បានឃើញថា អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله បានបិទជិតស្លឹបបេះដូងពួកគេ សោតវិញ្ញាណពួកគេ និងចក្ខុវិញ្ញាណពួកគេ ។

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَنْتَ يَا عَلِيُّ أَفْضَلُ شُهَدَاءِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ. قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: « حَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ عَلَى سَمْعِهِمْ وَ عَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ » تُبْصِرُهَا الْمَلَائِكَةُ فَيَعْرِفُونَهُمْ بِهَا، وَ يُبْصِرُهَا رَسُولُ اللَّهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ يُبْصِرُهَا خَيْرٌ خَلَقَ اللَّهُ بَعْدَهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. ثُمَّ قَالَ: « وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ » فِي الْآخِرَةِ (بِمَا كَانَ) مِنْ كُفْرِهِمْ بِاللَّهِ وَ كُفْرِهِمْ بِمُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 108)

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាលី صلى الله عليه وآله អើយ អ្នកជាសាក្សីប្រសើរបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله នៅលើផែនដី បន្ទាប់ពីមូហាំម៉ាដ្ន صلى الله عليه وآله ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់គឺ [២:៧] អល់ឡោះហ្ន៎បានបិទជិតស្លឹបបេះដូង និងសោតវិញ្ញាណពួកគេ ហើយនៅលើភ្នែករបស់ពួកគេមានរបាំង អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្កុនេះគឺ ពួកទេវតាស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យលើត្រាបិទទាំងនេះ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ក៏ស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យលើត្រាបិទទាំងនេះដែរ និងអ្នកប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោកបន្ទាប់ពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله គឺអាលី صلى الله عليه وآله ប៊ិន អាប៊ី គ្លីលីប صلى الله عليه وآله ។ បន្ទាប់មក (អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អុស្កាត់ صلى الله عليه وآله) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់ នាលោកមុខព្រោះពួកគេមិនបានជឿអល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله និងមិនបានជឿមូហាំម៉ាដ្ន صلى الله عليه وآله ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។" (ត្រូវ ៥៧ ត្រូវ ៥៧) (عليه السلام)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾
 ៨. នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស អ្នកខ្លះ [ដែលមានពុតត្បាត ។ ល ។] ថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្ន៎ និងថ្ងៃ [ជំនុំជម្រះ]ចុងក្រោយ ។" ពួកគេពុំមានសទ្ធាឡើយ ។

***

[قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ]: قَالَ الْعَلَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا أَوْفَقَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي يَوْمِ الْعَدِيرِ مَوْفِقَهُ الْمَشْهُورَ الْمَعْرُوفَ ثُمَّ قَالَ: يَا عِبَادَ اللَّهِ أَنْتُمْ بَنُو مُحَمَّدٍ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ هَاشِمِ بْنِ عَبْدِ مَنَافٍ.

ព្រះបរមអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អុស្កាត់ صلى الله عليه وآله មានវចនៈថា ព្រះបរមអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ صلى الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "កាលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله បានឲ្យអាមីរុល-មុមីនីន صلى الله عليه وآله ឈរត្រង់កន្លែងមួយដែលគេបានដឹងច្បាស់ហើយនោះ នាថ្ងៃក្តីខ្លី ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله បានប្រកាសចំពោះប្រជាពលរដ្ឋថា៖ "ចូរអស់លោកប្រាប់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله

នូវក្រសែសាលាហិតខ្ញុំ صلى الله عليه وسلم មក ។" ប្រជារាស្ត្របានថា: "ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم គឺម្យ៉ាងម៉្លោះ ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្ន៍ صلى الله عليه وسلم ប៊ីន អាប់ខុល មុត្តុត្តិលិប صلى الله عليه وسلم ប៊ីន ហ្គាស្ទីម صلى الله عليه وسلم ប៊ីន អាប់ដ្ឋី ម៉ាណាហ្វ ។"

ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ أَلَسْتُ أَوْلَىٰ بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَىٰ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَوْلَاكُمْ أَوْلَىٰ بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَىٰ يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ، وَقَالَ: اللَّهُمَّ اشْهَدْ. يَقُولُ هُوَ ذَلِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ [هُم] يَقُولُونَ ذَلِكَ - فَلَا تَأْتِي - ثُمَّ قَالَ: أَلَا [ف] مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ وَ أَوْلَىٰ بِهِ، فَهَذَا عَلَيَّ مَوْلَاهُ وَ أَوْلَىٰ بِهِ، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ أَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَ أُحْذِلْ مَنْ حَذَلَهُ.

បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ប្រជារាស្ត្រអើយ! សម្រាប់អស់លោក តើខ្ញុំ صلى الله عليه وسلم មិនខ្ពស់ជាងអស់លោកទេឬ?" ប្រជារាស្ត្របានថា: "ខ្ពស់ជាងមែន រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៍ صلى الله عليه وسلم អើយ!" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់លោកដែលខ្ពស់ជាងអស់លោក?" ប្រជារាស្ត្របានថា: "មែន រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៍អើយ!" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មើលទៅលើមេឃហើយមានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៍ صلى الله عليه وسلم អើយ សូមព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم ជាសាក្សីចំពោះអ្វីដែលពួកគេបានថានេះផង ។" សម្តីនេះត្រូវថាជូនៗបីដង បន្ទាប់ មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ចូរអស់លោកជ្រាបថាអ្នកណាក៏ដោយដែលមានខ្ញុំ صلى الله عليه وسلم ជាព្រះរាជ អគ្គមហាប្រមុខ អាលី عليه السلام នេះក៏ជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៍ صلى الله عليه وسلم អើយ! សូម ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែលជាមិត្តរបស់គេ عليه السلام សូមព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم ជាបច្ចាមិត្តរបស់បណ្តាអ្នកណា ដែលជាសត្រូវរបស់គេ عليه السلام ។ សូមព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم គាំទ្របណ្តាអ្នកណាដែលគាំទ្រគេ សូមព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم រលាស់ ចោលបណ្តាអ្នកណាដែលរលាស់គេ عليه السلام ចោល ។"

ثُمَّ قَالَ: فَمَنْ يَا أَبَا بَكْرٍ، فَبَايَعَهُ لَهُ يَوْمَ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ فَبَايَعَهُ لَهُ يَوْمَ الْمُؤْمِنِينَ. ثُمَّ قَالَ: فَمَنْ يَا عُمَرُ، فَبَايَعَهُ لَهُ يَوْمَ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ فَبَايَعَهُ لَهُ يَوْمَ الْمُؤْمِنِينَ. ثُمَّ قَالَ: فَمَنْ يَا عُمَرُ، فَبَايَعَهُ لَهُ يَوْمَ الْمُؤْمِنِينَ. فَقَامَ مِنْ بَيْنِ جَمَاعَتِهِمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: بَخَّ بَخَّ لَكَ يَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ، أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَىٰ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ. ثُمَّ تَفَرَّقُوا عَنْ ذَلِكَ، وَ قَدْ وَكَّدَتْ عَلَيْهِمُ الْعُهُودُ وَ الْمَوَائِيقُ.

បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា: "អាហ្និ បាក់រ ចូរលោកក្រោកឡើង ។ ចូរលោកសច្ចាប្រណិធាន ព្រមព្រៀងថាគេ عليه السلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام របស់លោកទៅ!" គាត់បានក្រោកឡើង ហើយបានធ្វើកិច្ច សន្យាព្រមព្រៀងចំពោះអាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា: "អ៊ីម៉ារ ចូរ លោកក្រោកឡើង ។ ចូរលោកសច្ចាប្រណិធានព្រមព្រៀងថាគេ عليه السلام ជាអាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام របស់ លោកទៅ!" គាត់បានក្រោកឡើង ហើយបានធ្វើកិច្ចសន្យាព្រមព្រៀងចំពោះអាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلى الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈទៅកាន់ប្រាំបួននាក់ទៀត ដែលជាអ្នកភៀសខ្លួន(មូហាឃ្វីរីន)និង ជាអ្នកជំនួយ(អាន់ស្វារ) ថា: "លោកទាំងអស់គ្នាចូរក្រោកឡើង ហើយចូរធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងទៅ!" អ៊ីម៉ារ ប៊ីន អាល់-ខាត្តុត្តប័បានក្រោកឡើងពីក្រុមនេះ ហើយបានថា: "សូមអបអរសាទរ សូមអបអរសាទរ កូន ប្រុសរបស់អាហ្និ ត្តិលិប صلى الله عليه وسلم អើយ! លោកបានទៅជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ខ្ញុំ និងរបស់អ្នកមាន ជំនឿប្រុសស្រីទាំងអស់!" ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានបែកគ្នាក្រោយពីបានស្បថនិងបានធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀង រួច ។"

كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ عَنِ الْمَالَاتِ وَالْبُلْبُلِ الْمَوْتَمِرِ ۚ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ مِنْ قَوْمٍ مُّذْمُومِينَ ۗ لَقَدْ كَانَتْ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَاتِبَةٌ ۚ لَئِنْ كَانَتْ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَاتِبَةٌ هَذَا الْأَمْرَ عَنْ عَلِيٍّ وَ لَا يَتْرُكُونَهُ لَهُ . فَعَرَفَ اللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ كَانُوا يَأْتُونَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ يَقُولُونَ: لَقَدْ أَقَمْتَ عَلَيْنَا أَحَبَّ (خَلْقِ اللَّهِ) إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْنَا، كَفَيْتَنَا بِهِ مَثُونَةَ الظَّلَمَةِ لَنَا وَ الْجَائِرِينَ فِي سِيَاسَتِنَا، وَ عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ قُلُوبِهِمْ خِلَافَ ذَلِكَ، وَ مِنْ مُوَاطَاةِ بَعْضِهِمْ لِبَعْضٍ أَتَتْهُمْ عَلَى الْعَدَاوَةِ مُقِيمُونَ، وَ لِدَفْعِ الْأَمْرِ عَنْ مُسْتَحِقِّهِ مُؤَثِّرُونَ.

ក្រោយពីនោះមក មនុស្សរឹងរូសនិងរំជើបរំជួលមួយក្រុមបានស៊ឹមគ្រលុំគ្នាថា៖ "កាលណាមូហាំម៉ាដ្ឋ សលល្ហ ចូលទិវង្គតទៅ កាលនោះយើងនឹងដកអាល្លី សលល្ហ ចេញពីតំណែងនេះ ហើយមិនបណ្តោយឲ្យគេ សលល្ហ បានទៅដល់តំណែងនោះជាដាច់ខាត ។" អល់ឡោះហ្គ្វី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ទ្រង់ញាណអំពីរឿងនេះ រស្រពហើយ ពួកគេនៅតែមករករស្មីលុលឡោះហ្គ្វី សលល្ហ ហើយនៅតែនិយាយថា៖ "ព្រះអង្គ សលល្ហ បានតែងតាំង លើទូលបង្គំទាំងអស់ អ្នកដែលជាទីស្រឡាញ់ជាងគេសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ្វី សលល្ហ សម្រាប់ព្រះអង្គ សលល្ហ និងសម្រាប់ទូលបង្គំទាំងអស់ ព្រះអង្គ សលល្ហ បានជួយជ្រោមជ្រែងទូលបង្គំទាំងអស់យ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ និងបានជួយសង្គ្រោះអស់ទូលបង្គំឲ្យផុតពីជនទុច្ចរិត និងជនសង្កត់សង្កិននៅក្នុងជីវិតអស់ទូលបង្គំ ។ អល់ឡោះហ្គ្វី សលល្ហ ទ្រង់ញាណនូវសព្វសារពើរដែលពួកគេលាក់ទុកក្នុងចិត្ត ជួយពីអ្វីដែលពួកគេទើបនឹងបាននិយាយនេះ ។ ពួកគេបានទទួលការយល់ព្រមតាំងពីមុនមកហើយក្នុងចំណោមពួកគេនោះ ដើម្បីប្រឆាំងយ៉ាងមុតមាំ ទុកជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងប្រឆាំងគ្រប់ឱកាសដែលនឹងហុចខ័លីហ្វាស្ត្រូ ទៅបុគ្គល សលល្ហ ដែលសមជាអ្នកបានខ័លីហ្វាស្ត្រូនោះ ។

فَأَخْبَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحَمَّدًا عَنْهُمْ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ « الَّذِينَ أَمَرَكَ بِنَصْبِ عَلِيِّ إِمَامًا، وَ سَائِسًا لِأَمَّتِكَ وَ مُدْبِرًا « وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ « بِذَلِكَ، وَ لَكِنَّهُمْ يَتَوَاطَّفُونَ عَلَى إِهْلَاكِكَ وَ إِهْلَاكِهِ، يُوْطِنُونَ أَنْفُسَهُمْ عَلَى التَّمَرُّدِ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ كَانَتْ بِكَ كَاتِبَةٌ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 111)

អល់ឡោះហ្គ្វី សលល្ហ បានប្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ សលល្ហ អំពីពួកគេនោះថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋអ៊ីយ [២:៨] នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស អ្នកខ្លះ [ដែលមានពុតត្បុត ។ ល ។] ថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្គ្វី..." នេះគឺបញ្ហាមកលើអ្នក សលល្ហ ឲ្យតែងតាំងអាល្លី សលល្ហ ជាបរមអ៊ីម៉ា សលល្ហ និងជាអ្នកទទួលបន្ទុកពួកគេ ។ តែពួកគេពុំមានសទ្ធាឡើយ តែពួកគេរូមគំនិតប្រព្រឹត្តិអំពើទុច្ចរិតដើម្បីកម្ចាត់អ្នកទាំងពីរចោល ហើយពួកគេបានរៀបផែនការបំបះបំបោរប្រឆាំងអាល្លី សលល្ហ កាលណាអ្នក សលល្ហ ចូលទិវង្គតទៅ ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) ٥٨)

***

حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنِ يَحْيَى بْنِ الْحَلْبِيِّ عَنْ مُعَلَّى بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ لِي إِنَّ الْحَكَمَ بْنَ عُتَيْبَةَ يَمُنُّ قَالَ اللَّهُ « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ « فَلْيُشْرِكِ الْحَكَمَ وَ لْيُعْرَبْ أَمَا وَ اللَّهُ لَا يُصِيبُ الْعِلْمَ إِلَّا مِنْ أَهْلِ بَيْتِ نَزَلَ عَلَيْهِمْ جِبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 9)

អាច្ឆិ យ៉ាត្តុហ្វារ អាស្តុម៉ាដ្ឋ អ៊ីបនី មូហាំម៉ាដ្ឋ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពីអាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល្លី តមកពីអាល់-ណាដ្ឋារ ប៊ិន ស៊ូរិដ្ឋ តមកពីយ៉ាស្តុយ៉ា ប៊ិន អាល់-ហ្វាល់ប៊ី តមកពីមូអាឡា ប៊ិន អាច្ឆិ អ៊ីស្រាម៉ាន តមកពីអាច្ឆិ បាស្លៀរ តមកពីអាច្ឆិ អ្នកបំបះបំបោរឡោះហ្គ្វី សលល្ហ ថា៖ "អាល់-ហ្វាកាំ ប៊ិន អ៊ីត្របាស្តុ

បានប្រាប់ខ្ញុំﷺថា អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា [២:៨] នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស អ្នកខ្លះ [ដែលមាន ពុតត្បិត ។ ល ។] ថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះហ្គ័រ និងថ្ងៃជំនុំជម្រះ]ចុងក្រោយ ។" តែពួកគេពុំមានសទ្ធា ឡើយ ។" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "អាល់-ហ្គាកាំអាចទៅឯទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចបាន តែ សូមស្ស្រីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ គេនឹងមិនជោគជ័យក្នុងការទទួលបាននូវចំណេះវិជ្ជាទេ ក្រៅពីបានមក ពីព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺដែលឃ្លីបរអ៊ីលﷺចុះមករកនោះ ។" (9 بصائر الدرجات) ជំពូក ៦ ហ្គាឌីស្រី ២)

يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

៩. ពួកគេគិតនឹងបំភាន់បោកប្រាស់អល់ឡោះហ្គ័រ និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ ខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទេដែល ពួកគេបំភាន់បោកប្រាស់នោះ ហើយពួកគេមិនដឹងខ្លួនឡើយ ។

***

[قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ :] قَالَ [الْإِمَامُ] مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: فَاتَّصَلَ ذَلِكَ مِنْ مُوَاطَّاتِهِمْ وَ قِيلَهُمْ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ سُوءِ تَدْبِيرِهِمْ عَلَيْهِ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَدَعَاهُمْ وَ عَاتَبَهُمْ، فَاجْتَهَدُوا فِي الْإِيمَانِ.

បរមអ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ្គាស់ការីﷺមានវចនៈថា បរមអ៊ីម៉ា មូសា ប៊ីន យ៉ាក្គុហ្គារﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលវិស្វលុលឡោះហ្គ័រﷺបានជ្រាបថាពួកគេបាននិយាយអាក្រក់អំពីអ្គាលីﷺ ព្រះអង្គﷺបានដាស់ តឿនពួកគេនិងបានព្រមានពួកគេឲ្យតស៊ូក្នុងជំនឿ ។

وَ قَالَ أَوْهَمُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ اللَّهُ مَا اعْتَدَدْتُ بِشَيْءٍ كَاعْتِدَادِي بِهَذِهِ الْبَيْعَةِ، وَ لَقَدْ رَجَوْتُ أَنْ يَفْسَحَ اللَّهُ لِي [بِ] فِي قُصُورِ الْجَنَانِ، وَ يَجْعَلَنِي فِيهَا مِنْ أَفْضَلِ الْكُتَّالِ وَ السُّكَّانِ.

បុគ្គលដំបូងបង្អស់ក្នុងចំណោមពួកគេនោះបានថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គ័រﷺអើយ ! សូមស្ស្រីលើ អល់ឡោះហ្គ័រ! ទូលបង្គំមិនចាត់ទុកទង្វើទាំងឡាយរបស់ទូលបង្គំនោះប្រសើរជាងកិច្ចព្រមព្រៀងទេ ។ ទូលបង្គំចង់បានពីអល់ឡោះហ្គ័រដោយសារកិច្ចព្រមព្រៀងនេះនូវបណ្តាប្រាសាទក្នុងឋានសួគ៌ និងចង់ ឲ្យព្រះអង្គឲ្យទូលបង្គំទៅជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមជនឋានសួគ៌ ។"

وَ قَالَ ثَانِيَهُمْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا وَنِعْتُ بِدُخُولِ الْجَنَّةِ، وَ النَّجَاةِ مِنَ النَّارِ إِلَّا بِهَذِهِ الْبَيْعَةِ، وَ اللَّهُ مَا يَسْرُئِي إِنْ نَفَضْتُهَا أَوْ نَكَّثْتُ بَعْدَ مَا أُعْطِيتُ مِنْ نَفْسِي مَا أُعْطِيتُ، وَ إِنْ [كَانَ] لِي طِلَاعٌ مَا بَيْنَ النَّرَى إِلَى الْعَرْشِ لَأَلِي رَطْبَةٌ وَ جَوَاهِرٌ فَاحِزَةٌ.

បុគ្គលទីពីរក្នុងចំណោមពួកគេបានថា៖ "ទូលបង្គំសូមលះបង់ឪពុកម្តាយដើម្បីព្រះអង្គﷺ ! ទូលបង្គំមិន ពឹងផ្អែកលើអ្វីផ្សេងពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះទេដើម្បីបានចូលឋានសួគ៌ និងចាកផុតពីភ្លើងនរក ។ សូមស្ស្រីលើ អល់ឡោះហ្គ័រ! ទូលបង្គំនឹងមិនផ្លាស់ប្តូរចិត្តទេ ទោះបីគេយកភ្នំមាសប្រាក់រតនៈវត្ថុខ្ពស់ដល់មេឃ មកដាក់ក៏ដោយ ។

وَ قَالَ ثَالِثُهُمْ: وَ اللَّهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَقَدْ صِرْتُ مِنَ الْفَرَحِ بِهَذِهِ الْبَيْعَةِ [مِنَ السُّرُورِ] وَ الْفَسَحِ مِنَ الْآمَالِ فِي رِضْوَانِ اللَّهِ مَا أَبَيْتُ أَنْهُ لَوْ كَانَتْ دُنُوبُ أَهْلِ الْأَرْضِ كُلِّهَا عَلَيَّ لَمْ حِصَّ عَنِّي بِهَذِهِ الْبَيْعَةِ. وَ حَلَفَ عَلَيَّ مَا قَالَ مِنْ ذَلِكَ، وَ لَعَنَ مَنْ بَلَّغَ عَنْهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ خِلاَفَ مَا خَلَفَ عَلَيْهِ. ثُمَّ تَتَابَعِ بِمَثَلِ هَذَا الْإِعْتِدَارِ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنَ الْجَبَابِرَةِ وَ الْمُتَمَرِّدِينَ.

បុគ្គលទីបីក្នុងចំណោមពួកគេបានថា៖ "សូមស្ស៊ីលើអល់ឡោះហ្គ័រ! រីសូលុលឡោះហ្គ័រ អឺយ! ទូលបង្គំមានសុភមង្គលណាស់នៅក្នុងបេះដូងទូលបង្គំ ក្រោយពីបានស្ស៊ីក្នុងការធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងនោះមក ហើយទូលបង្គំស្រឡាញ់ទង្វើនេះជាងទង្វើដទៃទៀតរបស់ទូលបង្គំ ។ ទូលបង្គំជឿជាក់ក្នុងចិត្តថា អល់ឡោះហ្គ័រនឹងសព្វព្រះហឫទ័យទូលបង្គំដោយសារទង្វើនេះ ។ ទោះបីទូលបង្គំនឹងទទួលបានបណ្តាបាបរបស់មនុស្សដទៃតែក្នុងលោកលើទូលបង្គំក៏ដោយ ទូលបង្គំនឹងជ្រះស្អាតពីពួកគេដោយសារកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ រីសូលុលឡោះហ្គ័រ អឺយ! ទូលបង្គំសូមបដិសេធយ៉ាងដាច់ខាតសំដីដែលគេបានថានោះហើយទូលបង្គំដាក់បណ្តាសាអ្នកប្រាប់ព្រះអង្គ រឿងនេះ ។" បន្ទាប់មក បុគ្គលដទៃតែក្នុងចំណោមពួករឹងចេសនិងរំជើបរំជួលនោះក៏បានស្រដៀងអ្វីដែលគេបានថានេះដែរ ។

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ « يُخَادِعُونَ اللَّهَ » يَعْنِي يُخَادِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِأَمَانِهِمْ خِلَافَ مَا فِي جَوَانِحِهِمْ. « وَ الَّذِينَ آمَنُوا » كَذَلِكَ أَيْضاً الَّذِينَ سَيِّدُهُمْ وَ فَاضِلُهُمْ عَلَيَّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثُمَّ قَالَ: « وَ مَا يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ » وَ مَا يَضُرُّونَ بِتِلْكَ الْخَدِيعَةِ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي عَنِّي عَنْهُمْ وَ عَن نُّصْرَتِهِمْ، وَ لَوْ لَا إِمَهَالُهُ لَهُمْ لَمَا قَدَرُوا عَلَى شَيْءٍ مِنْ فُجُورِهِمْ وَ طُعْيَانِهِمْ « وَ مَا يَشْعُرُونَ » أَنَّ الْأَمْرَ كَذَلِكَ، وَ أَنَّ اللَّهَ يُطْلِعُ نَبِيَّهُ عَلَى نِفَاقِهِمْ، وَ كَذِبِهِمْ وَ كُفْرِهِمْ وَ يَأْمُرُهُ بِلَعْنِهِمْ فِي لَعْنَةِ الظَّالِمِينَ النَّكَاتِينَ، وَ ذَلِكَ اللَّعْنُ لَا يُفَارِقُهُمْ: فِي الدُّنْيَا يَلْعَنُهُمْ حِيَارُ عِبَادِ اللَّهِ، وَ فِي الْآخِرَةِ يُبْتَلُونَ بِشِدَائِدِ عِقَابِ اللَّهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 113)

អល់ឡោះហ្គ័រប្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ ថា [២:៩] ពួកគេគិតនឹងបំភាន់បោកប្រាស់អល់ឡោះហ្គ័រ មានន័យថា ពួកគេចង់បំភាន់រីសូលុលឡោះហ្គ័រដោយបង្ហាញឲ្យឃើញជំនឿរបស់ខ្លួន ដែលផ្ទុយពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងបេះដូងពួកគេ ។ និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ស្រដៀងគ្នាដែរ ពួកគេបំភាន់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលពួកគេស្រឡាញ់រាល់ស្រី ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប នោះ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា ខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទេដែលពួកគេបំភាន់បោកប្រាស់នោះ ពួកគេមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាខូចខាតដោយសារការបំភាន់បោកប្រាស់របស់ពួកគេនោះទេ ក្រៅពីខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រមិនត្រូវការពួកគេនិងជំនួយពួកគេទេ ។ ប្រសិនបើអល់ឡោះហ្គ័រមិនបានទុកពេលឲ្យពួកគេទេនោះ ម៉្លេះពួកគេមិនមានអំណាចលើអ្វីមួយឡើយក្នុងចំណោមអបាយមុខនិងអំពើឃោរឃៅរបស់ពួកគេ ។ ហើយពួកគេមិនដឹងខ្លួនឡើយ ដូចគ្នាដែរ អល់ឡោះហ្គ័របានប្រាប់ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គឲ្យប្រាប់អំពីការលាក់ពុត ការកុហក និងការអសទ្ធារបស់ពួកគេ ហើយបានដាក់បញ្ចូលពួកគេទៅក្នុងបណ្តាសាដែលធ្លាក់មកលើពួកទុច្ចរិត និងពួកទាំងនោះដែលប្រឆាំងកិច្ចព្រមព្រៀង ។ បណ្តាបាបប្រើល្អរបស់អល់ឡោះហ្គ័រនឹងដាក់បណ្តាសាពួកគេ ។ នាលោកមុខពួកគេនៅក្រោមការដាក់ទោសដ៏តឹងរឹងរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។

(تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٥٩)

***

في مصباح الشريعة قال الصادق عليه السلام: و اعلم أنك لا تقدر على إحقاء شيء من باطنك عليه [تعالى] و نصيرته مخدوعاً بنفسك، قال الله تعالى: «يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ مَا يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ». (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص

នៅក្នុងសាត្រា មិស្វបាស្វ អាល់-ស្វាវីអ៊ុស្វ អាល់-ស្វីឌីកូ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "ចូរដឹងថាលោកមិនអាច
លាក់អ្វីមួយដែលមាននៅក្នុងខ្លួនលោកចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎បានឡើយ នៅទីបំផុតលោកបានតែ
បំភាន់បោកប្រាស់ខ្លួនឯងទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎តាម្យាមានព្រះបន្ទូលថា [២:៩] ពួកគេគិតនឹងបំភាន់
បោកប្រាស់អល់ឡោះហ្ន៎ និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ ខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទេដែលពួកគេបំភាន់បោកប្រាស់
នោះ ហើយពួកគេមិនដឹងខ្លួនឡើយ ។" (تفسیر نور الثقلین) ជំពូក ១ ហ្វាឌីស្វ ២១)

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

១០. ក្នុងបេះដូងពួកគេមានរោគ (ការបង្កវិនាស និងបាបចិត្ត) ដូច្នោះ[បើពួកគេនៅតែមានសន្តានចិត្តកាច
សាហាវ]អល់ឡោះហ្ន៎នឹងបង្កើនរោគពួកគេ ។ ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ដែលសម
នឹងការភូតភររបស់ពួកគេ ។

***

[قَالَ الْإِمَامُ] عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ [الْإِمَامُ] مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، لَمَّا اعْتَدَرَ هَؤُلَاءِ
[الْمُنَافِقُونَ إِلَيْهِ] بِمَا اعْتَدَرُوا، تَكَرَّمَ عَلَيْهِمْ بِأَنْ قِيلَ طَوَاهِرُهُمْ وَوَكَّلَ بِوَاطِنِهِمْ إِلَى رَبِّهِمْ، لَكِنْ جَبْرَيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَتَاهُ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ إِنَّ
الْعَلِيِّ الْأَعْلَى يَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ: أَخْرَجَ بِهَؤُلَاءِ الْمَرْدَةَ الَّذِينَ اتَّصَلَ بِكَ عَنْهُمْ فِي عِلِّيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَلَى نَكْبِهِمْ لِيَبْعَثَهُ، وَ
تَوَطَّيْنَهُمْ نُفُوسَهُمْ عَلَى مُحَالَفَتِهِمْ عَلِيًّا لِيُظْهَرَ مِنْ عَجَائِبِ مَا أَكْرَمَهُ اللَّهُ بِهِ، مِنْ طَوَاعِيَةِ الْأَرْضِ وَالْجِبَالِ وَالسَّمَاءِ لَهُ وَ سَائِرِ مَا خَلَقَ
اللَّهُ لَمَّا أَوْفَقَهُ مَوْفِقَكَ وَ أَقَامَهُ مُقَامَكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَلِيَّ اللَّهِ عَلِيًّا، غَنِيَّ عَنْهُمْ، وَ أَنَّهُ لَا يَكْفُ عَنْهُمْ إِنْتِقَامُهُ مِنْهُمْ إِلَّا بِأَمْرِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ فِيهِ
وَ فِيهِمُ التَّدْيِيرُ الَّذِي هُوَ بِالْعُهُ، وَ الْحِكْمَةُ الَّتِي هُوَ عَامِلٌ بِهَا وَ مُضٍ لِمَا يُوجِبُهَا.

អ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ុស្វាវី(ﷺ)មានវចនៈថា អ៊ីម៉ា មូសា(ﷺ) ប៊ីន យ៉ុក្ត៍ហ្វារ(ﷺ)មានវចនៈថា៖
"ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎(ﷺ)បានឮចម្លើយដោះសាររបស់ពួកលាក់ពុតទាំងនោះ ព្រះអង្គ(ﷺ)បានផ្តល់
កិត្តិយសឲ្យពួកគេដល់ថ្នាក់ព្រះអង្គ(ﷺ)ព្រមទទួលពាក្យដោះសារសូមទោសតែមាត់នេះ ហើយប្រគល់
រឿងលាក់បាំងរបស់ពួកគេទៅលើព្រះម្ចាស់(ﷺ)ពួកគេ តែយ៉ីបរអ៊ីល(ﷺ)បានចុះមកហើយបានថា៖ "ព្រះ
ដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ឥតប្រៀបធៀបសុខសួស្តីមកព្រះអង្គ(ﷺ) ហើយព្រះអង្គ(ﷺ)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នក(ﷺ)
នាំទៅខាងក្រៅពួកទុច្ចរិតដែលបានឆ្លើយដោះសារក្នុងរឿងអ៊ុលី(ﷺ)តាមការប្រឆាំងកិច្ចព្រមព្រៀង និង
ដែលតាមតែក្បាលចិត្តឯងក្នុងការប្រឆាំងអ៊ុលី(ﷺ) ដើម្បីនឹងឲ្យអ៊ុលីបង្ហាញពួកគេនូវហេតុអស្ចារ្យ
ដែលអល់ឡោះហ្ន៎(ﷺ)បានប្រទានឲ្យគេ(ﷺ) ។ ផែនដី ភ្នំ និងមេឃទាំងឡាយនៅក្រោមបង្គាប់គេ(ﷺ) ។
អ្វីៗទាំងនេះសុទ្ធតែត្រូវបង្កើតដោយអល់ឡោះហ្ន៎(ﷺ) ដើម្បីនឹងឲ្យគុណសម្បត្តិរបស់គេ(ﷺ)លេចត្រដែត
ប្រចក្សឡើង ពួកគេនឹងយល់អំពីមូលហេតុដែលគេបានទុកដាក់គេ(ﷺ)ត្រង់កន្លែងរបស់អ្នក(ﷺ) ។ ចូរ
អ្នក(ﷺ)ប្រាប់ពួកគេថា គេ(ﷺ)ជាអ្នកការពារដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎(ﷺ)សម្រាប់គ្រប់ៗគ្នា ដែលមិនត្រូវ
ការពួកគេទេ គេ(ﷺ)មិនសងសឹកលើពួកគេដោយសារតែព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎(ﷺ)នោះទេ ។ គេ(ﷺ)
មានអំណាចច្បាប់គ្រប់គ្រាន់លើពួកគេនិងមានគតិបណ្ឌិត គេ(ﷺ)បំពេញមុខការដោយប្រុងប្រយ័ត្ន គេ
ចេញបញ្ជាក្រោយពីបានវិះគិតយ៉ាងម៉ត់ចត់និងដោយអាស្រ័យព្រះអភិញ្ញា ហើយស្របតាមព្រះឆន្ទៈ
អល់ឡោះហ្ន៎(ﷺ) ។"

فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْجَمَاعَةَ مِنَ الَّذِينَ اتَّصَلَ بِهِ عَنْهُمْ مَا اتَّصَلَ فِي أَمْرِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْمَوَاطَاةَ عَلَى مُحَالَفَتِهِ

بِالْحُرُوجِ. فَقَالَ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا اسْتَقَرَّ عِنْدَ سَفْحِ بَعْضِ جِبَالِ الْمَدِينَةِ: يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ هَؤُلَاءِ بِنُصْرَتِكَ وَ مُسَاعَدَتِكَ، وَ الْمَوَاطَبَةِ عَلَى خِدْمَتِكَ، وَ الْجِدِّ فِي طَاعَتِكَ، فَإِنْ أَطَاعُوكَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ، يَصِيرُونَ فِي جَنَانِ اللَّهِ مُلُوكًا خَالِدِينَ نَاعِمِينَ، وَ إِنْ خَالَفُوكَ فَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ، يَصِيرُونَ فِي جَهَنَّمَ خَالِدِينَ مُعَذِّبِينَ.

បានទទួលព្រះរាជបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎^១ហើយ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^២បានបញ្ជាឲ្យក្រុមដែលបាននិយាយ ប្រឆាំងក្នុងរឿងអាលី^៣នោះចេញទៅខាងក្រៅ។ ព្រះអង្គ^៤បានប្រាប់អាលី^៥ ពេលអាលី^៦ បានឈរនៅលើភ្នំមួយនៅម៉ាឌីណាស៊ុំ ថា: "អាលី^៧អើយ! អស់ឡោះហ្ន៎^៨បានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យពួក គេជួយគាំទ្រអ្នក^៩និងជ្រោមជ្រែងអ្នក^៩ នៅបម្រើអ្នក^៩និងស្តាប់បង្គាប់អ្នក^៩។ អ្នកណាធ្វើ អំពើល្អនេះ អ្នកនោះនឹងសោយរាជ្យនៅក្នុងឋានសួគ៌ដូចស្តេចជានិច្ចអនន្ត ។ រីឯអ្នកណាប្រឆាំងអ្នក^៩ ដែលកាចសាហាវក្នុងចំណោមពួកគេនោះ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងឋាននរកជានិច្ចរៀងរហូតក្នុងទណ្ឌកម្ម ។

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله لِئِنَّكَ الْجَمَاعَةَ: اِغْلَمُوا أَتَّكُمْ إِنْ أَطَعْتُمْ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ سَعِدْتُمْ وَ إِنْ خَالَفْتُمُوهُ شَقِيتُمْ، وَ أَغْنَاهُ اللَّهُ عَنْكُمْ بِمَنْ سَيَّرِكُمُوهُ، وَ بِمَا سَيَّرِكُمُوهُ. ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: يَا عَلِيُّ سَلْ رَبَّكَ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آله الطَّيِّبِينَ، الَّذِينَ أَنْتَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ سَيِّدُهُمْ، أَنْ يُقَلِّبَ لَكَ هَذِهِ الْجِبَالَ مَا شِئْتَ. فَسَأَلَ رَبَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ فَانْقَلَبَتْ فِضَّةً.

បន្ទាប់មក វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^១បានប្រាប់ក្រុមនោះថា: "ចូរជ្រាបថា បើអស់លោកស្តាប់បង្គាប់អាលី^២ អស់លោកនឹងមានសុភមង្គល បើអស់លោកប្រឆាំងគេ^៣ អស់លោកនឹងត្រូវកម្ទេចចោល។ អស់ឡោះហ្ន៎^៤មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មិនត្រូវការអស់លោកទេ និងអ្វីដែលអស់លោកនឹងបានឃើញនេះ ។" បន្ទាប់មក វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^៥ប្រាប់អាលី^៦ថា: "អាលី^៧អើយ! ចូរអ្នកសូមពីអស់ឡោះហ្ន៎^៨ ក្នុង នាមមូហាំម៉ាដ្ឋ^៩និងបណ្តារាជបុត្ររាជនគ្នា^{១០}ជ្រសើររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^៩ដែលមានអ្នក^{១១}ជាព្រះ រាជអគ្គមហាប្រមុខបន្ទាប់ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ^៩ សូមឲ្យភ្នំទាំងនេះក្លាយទៅជាអ្វីស្រេចតែអ្នក^{១២}ទៅ។" ព្រះ អង្គ^{១៣}បានបូងស្លូតស្លូមព្រះម្ចាស់^{១៤}ព្រះអង្គ^{១៥}តាមរបៀបនេះ ភ្នំទាំងឡាយក៏បានទៅជាប្រាក់។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: « يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَعَدَّ لَكَ إِنْ أَرَدْتَ إِتِّفَاقًا فِي أَمْرِكَ، فَمَتَى دَعَوْتَنَا أَجْبَنَّاكَ لِشَمْسِي فِيْنَا حُكْمِكَ، وَ تُنْفَذَ فِيْنَا قَضَاءَكَ» ثُمَّ انْقَلَبَتْ ذَهَبًا أَحْمَرَ كُفَّهَا، وَ قَالَتْ مَقَالَةَ الْفِضَّةِ، ثُمَّ انْقَلَبَتْ مِسْكَاً وَ عَنَبْرًا [وَ عَبِيرًا] وَ جَوَاهِرًا وَ يَوَاقِيتَ، وَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْهَا يَنْقَلِبُ إِلَيْهِ يُنَادِيهِ: يَا أَبَا الْحَسَنِ يَا أَحَا رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله نَحْنُ الْمَسْحَرَاتُ لَكَ، أَدْعُنَا مَتَى شِئْتَ لِتُنْفِقَنَا فِيَمَا شِئْتَ نَحْبُكَ، وَ نَتَحَوَّلَ لَكَ إِلَى مَا شِئْتَ.

ភ្នំបានស្រែកថា: "អាលី^១អើយ! ព្រះអង្គ^២ជាព្រះឧត្តរាធិការ^៣របស់ព្រះសាស្តា^៤នៃព្រះម្ចាស់ ពិភពទាំងពួង! អស់ឡោះហ្ន៎^៥បានទុកដាក់អស់ទូលបង្គំជាបម្រើព្រះអង្គ^៦ ព្រះអង្គ^៧អាចប្រើ អស់ទូលបង្គំបានតាមបញ្ជាព្រះអង្គ^៨។ អស់ទូលបង្គំធ្វើតាមគតិប្រាជ្ញាព្រះអង្គ^៩ និងអនុវត្តតាម ការវិនិច្ឆ័យរបស់ព្រះអង្គ^{១០}។" បន្ទាប់មក ភ្នំទាំងឡាយទៅជាមាសក្រហម ហើយបានថាដូចកាលនៅ ជាប្រាក់ដែរ។ ក្រោយមក ភ្នំទាំងឡាយបានទៅជាឈ្មុសទេស ទៅជាដែរគៀមលឿងថ្លា ទៅជាមានក្លិន ក្រអូប ទៅជារតនវត្ថុនិងគ្បូងទទឹម ទាំងអស់នេះបានស្រែកថា: "អាប៊ូ អាល់-ហ្វាសាន់^{១១}អើយ! ព្រះ រាជអនុជ^{១២}របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{១៣}អើយ! អស់ទូលបង្គំនៅក្រោមឱវាទព្រះអង្គ^{១៤}។ សូមព្រះអង្គ^{១៥} ហៅអស់ទូលបង្គំ សូមព្រះអង្គ^{១៦}ចំណាយពីអស់ទូលបង្គំនូវអ្វីក៏ដោយស្រេចតែព្រះអង្គ^{១៧}ចុះ

អស់ទូលបង្គំនឹងបំពេញបំណងព្រះអង្គ ﷺ ហើយអស់ទូលបង្គំនឹងក្លាយទៅជាអ្វីដែលព្រះអង្គ ﷺ មាន
បំណងឲ្យអស់ទូលបង្គំក្លាយទៅជាអ្វីនោះ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَرَأَيْتُمْ قَدْ أَعْنَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْنَا بِمَا تَرَوْنَ عَنْ أَمْوَالِكُمْ؟ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ: يَا عَلِيُّ سَلِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ بِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الَّذِينَ أَنْتَ سَيِّدُهُمْ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ أَنْ يُقَلِّبَ لَكَ أَشْحَارَهَا رِجَالًا شَاكِي
الْأَسْلِحَةِ، وَ صُخُورَهَا أُسُودًا وَ مُمُورًا وَ أَفَاعِي.

វិស្វលុលឡោះហ្មឺ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អស់លោកឃើញហើយឬទេ ថាអស់ឡោះហ្មឺ ព្រះដ៏មហា
ខ្ពង់ខ្ពស់ បានធ្វើឲ្យអាល្លឺ ﷺ មិនត្រូវការអស់លោកនិងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អស់លោកនោះទេ ដូចម្តេច
ខ្លះ?" វិស្វលុលឡោះហ្មឺ ﷺ បានប្រាប់អាល្លឺ ﷺ ថា៖ "អាល្លឺ ﷺ អើយ! ចូរអ្នកសូមពីអស់ឡោះហ្មឺ ﷺ ក្នុង
នាមមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាពាជបុត្រាពនត្តា ﷺ ដ៏ប្រសើររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ដែលមានអ្នក ﷺ ជាព្រះ
រាជអគ្គមហាប្រមុខបន្ទាប់ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ព្រះសាស្ត្រា ﷺ របស់អស់ឡោះហ្មឺ ﷺ សូមឲ្យដើមឈើ
ទាំងឡាយក្លាយទៅជាមនុស្សប្រដាប់អាវុធ និងឲ្យថ្មក្លាយទៅជាពាជសីហ៍ ទៅជាខ្លានិងទៅជាពស់
ទៅ ។"

فَدَعَا اللَّهُ عَلِيَّ بِذَلِكَ، فَاَمْتَلَأَتْ تِلْكَ الْجِبَالُ وَ الْهُضَابُ وَ قَرَارُ الْأَرْضِ مِنَ الرِّجَالِ الشَّاكِي الْأَسْلِحَةَ الَّذِينَ لَا يَبْقَى بِوَاحِدٍ مِنْهُمْ عَشْرَةٌ
آلَافٍ مِنَ النَّاسِ الْمَغْهُودِينَ، وَ مِنَ الْأُسُودِ وَ النَّمُورِ وَ الْأَفَاعِي حَتَّى طَبَقَتْ تِلْكَ الْجِبَالُ وَ الْأَرْضُونَ وَ الْهُضَابُ بِذَلِكَ [وَ] كُلُّ يُونَادِي:
يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ، هَا نَحْنُ قَدْ سَحَرْنَا اللَّهَ لَكَ، وَ أَمَرْنَا بِإِحْبَابِكَ - كُلَّمَا دَعَوْتَنَا - إِلَى إِصْطِلَامِ كُلِّ مَنْ سَلَطْنَا عَلَيْهِ، فَمَتَى
شِئْتَ فَادْعُنَا نُجِيبَكَ، وَ بِمَا شِئْتَ فَأْمُرْنَا بِهِ نُطِيعَكَ. يَا عَلِيُّ يَا وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ إِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الشَّانِ الْعَظِيمِ مَا لَوْ سَأَلْتَ اللَّهَ أَنْ
يُصَيِّرَ لَكَ أَطْرَافَ الْأَرْضِ وَ جَوَائِبَهَا هَيْئَةً وَاحِدَةً كَصِرَّةِ كَيْسٍ لَفَعَلَ، أَوْ يَحِطُّ لَكَ السَّمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ لَفَعَلَ، أَوْ يَرْفَعَ لَكَ الْأَرْضَ إِلَى
السَّمَاءِ لَفَعَلَ، أَوْ يُقَلِّبَ لَكَ مَا فِي بَحَارِهَا الْأَجَاجَ مَاءً عَذْبًا أَوْ زَبَقًا بَانًا، أَوْ مَا شِئْتَ مِنْ أَنْوَاعِ الْأَشْرَبَةِ وَ الْأَذْهَانِ لَفَعَلَ. وَ لَوْ شِئْتَ
أَنْ يُجِمِّدَ الْبِحَارَ وَ يَجْعَلَ سَائِرَ الْأَرْضِ هِيَ الْبِحَارَ لَفَعَلَ، فَلَا يَخْزُنُكَ تَمْرُذُ هَوْلَاءِ الْمُتَمَرِّدِينَ، وَ خِلَافُ هَوْلَاءِ الْمُخَالِفِينَ، فَكَأَنَّهُمْ بِالذُّنُوبِ
إِذَا انْقَضَتْ. عَنْهُمْ كَأَنْ لَمْ يَكُونُوا فِيهَا (وَ كَأَنَّهُمْ بِالْآخِرَةِ إِذَا وَرَدَتْ عَلَيْهِمْ كَأَنْ) لَمْ يَزَالُوا فِيهَا. يَا عَلِيُّ إِنَّ الَّذِي أَمَهَلَهُمْ مَعَ كُفْرِهِمْ وَ
فِسْقِهِمْ فِي تَمْرُدِهِمْ عَنْ طَاعَتِكَ هُوَ الَّذِي أَمَهَلَ فِرْعَوْنَ ذَا الْأَوْتَادِ، وَ تَمْرُودَ بَنِ كَنْعَانَ، وَ مَنِ إِدْعَى الْإِلَهِيَّةَ مِنْ ذَوِي الطُّغْيَانِ وَ أَطْعَى
الطُّغَاةَ إِبْلِيسَ رَأْسَ الصَّلَالَاتِ. [وَ] مَا خَلَقْتُ أَنْتَ وَ لَا هُمْ لِذَرِّ الْفَنَاءِ، بَلْ خَلَقْتُمْ لِذَرِّ الْبَقَاءِ، وَ لَكِنَّا نَكْفُرُكَ مِنْ دَارٍ إِلَى دَارٍ، وَ
لَا حَاجَةَ لِرَبِّكَ إِلَى مَنْ يَسُوسُهُمْ وَ يَزْعَاهُمْ، وَ لَكِنَّهُ أَرَادَ تَشْرِيفَكَ عَلَيْهِمْ، وَ إِبَاتَتَكَ بِالْفَضْلِ فِيهِمْ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدَاهُمْ.

អាល្លឺក៏បានបូងស្ទូងតាមនោះ ។ ភ្នំទាំងឡាយក៏ពោរពេញដោយយោធិនប្រដាប់អាវុធ ទោះបីទាហាន
លោកនេះដប់ពាន់នាក់ក៏មិនអាចយកជ័យជំនះលើយោធិននោះតែម្នាក់បានឡើយ និងពោរពេញដោយ
សិង្គនិងពស់ ទាល់តែខ្ពង់រាបពេញដោយពួកគេទាំងនោះ ។ ពួកគេទាំងនោះក៏បានស្រែកថា៖ "អាល្លឺ
ﷺ អើយ! ឱព្រះឧត្តរាធិការ ﷺ របស់វិស្វលុលឡោះហ្មឺ ﷺ អើយ! អស់ឡោះហ្មឺ ﷺ បានឲ្យអស់ទូលបង្គំ
នៅក្រោមឱវាទព្រះអង្គ ﷺ ហើយឲ្យអស់ទូលបង្គំឆ្លើយតបព្រះអង្គ ﷺ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ
អស់ទូលបង្គំនឹងអនុវត្តតាមបញ្ជាព្រះអង្គ ﷺ ដោយសេចក្តីគោរព ។" អាល្លឺ ﷺ អើយ! ឱព្រះឧត្តរាធិការ
ﷺ របស់វិស្វលុលឡោះហ្មឺ ﷺ អើយ! សម្រាប់អស់ឡោះហ្មឺ ﷺ ហ្មឺ ព្រះអង្គ ﷺ ឧត្តរាធិការក្រៃលែង
ដល់ថ្នាក់ ប្រសិនបើព្រះអង្គ ﷺ សូមឲ្យបរិវេណផែនដីក្លាយទៅជាចង់ដាក់មាសយ៉ាងជំនួយ
អស់ឡោះហ្មឺ ﷺ នឹងធ្វើឲ្យវាទៅជាដូច្នោះបាន ឬប្រសិនបើព្រះអង្គ ﷺ សូមឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើផែនដី

អស់ឡោះហ្ន៎នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នោះបាន ឬលើកផែនដីឡើងទៅលើមេឃ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងធ្វើឲ្យទៅ
 ជាដូច្នោះបាន ឬឲ្យទឹកប្រៃទៅជាទន្លេសាប ឬទៅជាបារត ឬទៅជាភេសជ្ជៈណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ
 ﷺនោះ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នោះបាន ឬសូមឲ្យទឹកទន្លេកក និងសូមឲ្យបែកឯទៀតនៃផែន
 ដីជាមហាសាគរ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងធ្វើឲ្យទៅជាដូច្នោះបាន ។ ដូច្នោះ សូមព្រះអង្គﷺកុំបារម្ភអំពីការ
 បះបោររបស់ពួកបះបោរទាំងនេះឡើយ ព្រមទាំងការប្រទូសប្រឆាំងរបស់ពួកប្រឆាំង ព្រោះពួកគេនៅ
 ក្នុងលោកនេះហាក់ដូចជាពួកគេមិនដែលបាននៅទីនេះឡើយ ឯលោកមុខហាក់ដូចជាពួកគេធ្លាប់បាន
 នៅទីនោះកាលពីមុនមកម៉្លោះ ។ អាល្លីﷺអើយ! ពួកគេនៅក្នុងភាពអសទ្ធានិងក្នុងសេចក្តីវិនាស ដែល
 ពួកគេបះបោរមិនព្រមស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គﷺនោះ ដូចហ្វារ៉ូននិងទ័ពរបស់គេ ដូចនិមរូដូ ប៊ិន
 កាណាអុន ដូចទ័ពរបស់ពួកសាហារយង់យួងនិងពួកក្រអឺតក្រមក្រមក្នុងចំណោមបុគ្គលឡើយ ដូច
 អ៊ីបលីសមេរបស់ពួកវង្ស ។ ព្រះអង្គﷺនិងពួកគេមិនត្រូវបង្កើតមកសម្រាប់លោកនេះទេ តែត្រូវ
 បង្កើតមកសម្រាប់លោកអន្ត តែគេត្រូវផ្លាស់កន្លែងព្រះអង្គﷺពីលោកមួយទៅលោកមួយ ។ ព្រះ
 ម្ចាស់ﷺរបស់ព្រះអង្គﷺមហាខ្ពង់ខ្ពស់ពេកណាស់ មិនត្រូវការពួកគេទេ ។ តែព្រះបំណងព្រះអង្គﷺគឺ
 ធានាកិត្យានុភាពរបស់ព្រះអង្គﷺលើពួកគេ និងស្រឡាញ់ព្រះអង្គﷺជាងពួកគេ ។ ប្រសិនបើ
 អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង ព្រះអង្គﷺនឹងដឹកនាំពួកគេ ។"

قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَمَرَضَتْ قُلُوبُ الْقَوْمِ لِمَا شَاهَدُوهُ مِنْ ذَلِكَ، مُضَافًا إِلَى مَا كَانَ [فِي قُلُوبِهِمْ] مِنْ مَرَضٍ حَسَدِهِمْ [لَهُ] وَ [لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي
 طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ اللَّهُ عِنْدَ ذَلِكَ: « فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ » أَيْ [فِي] قُلُوبِ هَؤُلَاءِ الْمُتَمَرِّدِينَ الشَّاكِّينَ النَّكَيِّينَ لِمَا أَخَذَتْ عَلَيْهِمْ
 مِنْ بَيْعَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ « فَرَادَهُمْ اللَّهُ مَرَضًا » بِحَيْثُ تَاهَتْ لَهُ قُلُوبُهُمْ جَزَاءً بِمَا أَرَبْتَهُمْ مِنْ هَذِهِ الْآيَاتِ [وَ
 الْمُعْجَزَاتِ « وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ » مُحْتَدًا وَ يَكْذِبُونَ فِي قَوْلِهِمْ: إِنَّا عَلَى الْبَيْعَةِ وَ الْعَهْدِ مُقِيمُونَ. (التفسير المنسوب إلى
 الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 114)

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្តការីﷺមានវចនៈថា៖ "កាលណាជនទាំងនេះបានឃើញ(អព្ភតហេតុ)ទាំង
 អស់នេះ កាលនោះអាការរោគក្នុងបេះដូងពួកគេកាន់តែកើនឡើង ដោយសាររោគច្រណែនអាល្លីﷺ
 ប៊ិន អាហ្វិ ត្តីលីបﷺ ។" អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា [២:១០] ក្នុងបេះដូងពួកគេមាន
 រោគ មែនហើយ នៅក្នុងបេះដូងពួកបះបោរទាំងនេះ ពួកសង្ស័យ មានរោគដែលធ្វើឲ្យពួកគេផ្តាច់កិច្ច
 ព្រមព្រៀងចំពោះអាល្លីﷺ ប៊ិន អាហ្វិ ត្តីលីបﷺ ។ ដូច្នោះ[បើពួកគេនៅតែមានសន្តានចិត្តកាចសាហារ] រ
 អស់ឡោះហ្ន៎នឹងបង្កើនរោគពួកគេ បេះដូងពួកគេងងឹត ពេលពួកគេបានឃើញព្រះសញ្ញាទាំងនេះនិង
 ព្រះអព្ភតហេតុ ។ ពួកគេនឹងទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ដែលសមនឹងការភូតភវរបស់ពួកគេ ពួកគេ
 បំភ្លែតកាឡែសម្តីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋﷺ ពួកគេបានកុហកថាពួកគេនឹងផ្តល់ការគាំទ្រកិច្ចព្រមព្រៀងដែលពួក
 គេបានសច្ចាប្រណិធានចំពោះអាល្លីﷺ ប៊ិន អាហ្វិ ត្តីលីបﷺ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) 60

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

១១.កាលណាគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ" កាលនោះពួកគេថា៖ "យើងជា
 អ្នកកែប្រែឲ្យល្អឡើងទេតើ!"

មើលអាយ៉ាត ១២ ។

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

១២. ការពិត ពួកគេជាអ្នកបង្កសេចក្តីវិនាសនោះវិញទេ តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ الْعَالِمُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: [و] إِذَا قِيلَ لِهَؤُلَاءِ النَّاكِثِينَ لِلْبَيْعَةِ فِي يَوْمِ الْعَدِيرِ « لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ » بِإِظْهَارِ نَكْثِ الْبَيْعَةِ لِعِبَادِ اللَّهِ الْمُسْتَضْعَفِينَ فَشَسْوَشُونَ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ، وَتُحَيَّرُونَهُمْ فِي مَذَاهِبِهِمْ. « قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ » لِأَنَّنَا لَا نَعْتَقِدُ دِينَ مُحَمَّدٍ وَلَا غَيْرَ دِينِ مُحَمَّدٍ وَنَحْنُ فِي الدِّينِ مُتَحَيَّرُونَ، فَنَحْنُ نَرْضَى فِي الظَّاهِرِ بِمُحَمَّدٍ بِإِظْهَارِ قَبُولِ دِينِهِ وَشَرِيعَتِهِ، وَ نَقْضِي فِي الْبَاطِنِ إِلَى شَهَاتِنَا، فَتَنَمَّعُ وَ نَتَرَفُّهُ وَ نُعْتِقُ أَنْفُسَنَا مِنْ رِقِّ مُحَمَّدٍ، وَ نَفُكُّهَا مِنْ طَاعَةِ ابْنِ عَمِّهِ عَلِيٍّ، لِكَيْ إِنْ أُدِيلَ فِي الدُّنْيَا كُنَّا قَدْ تَوَجَّهْنَا عِنْدَهُ، وَ إِنْ اضْمَحَلَّ أَمْرُهُ كُنَّا قَدْ سَلِمْنَا (مِنْ سَيِّئِ) أَعْدَائِهِ.

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី عليه السلام មានវចនៈថា អ៊ីម៉ា មូសា ប៊ីន យ៉ាក្វុហ្គា عليه السلام មានវចនៈថា៖ "[២:១១] កាលណាគេប្រាប់ពួកគេ គឺពួកបះបោរប្រឆាំងកិច្ចព្រមព្រៀងនាថ្ងៃកុំខ្មៅ ។ ថា៖ "ចូរកុំបង្កវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ" ចូរកុំឲ្យមានការបះបោរប្រឆាំងកិច្ចព្រមព្រៀងចំពោះបណ្តាបាវបម្រើទាំងនោះរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដែលទន់ខ្សោយឡើយ ហើយចូរកុំបង្កើតឲ្យមានភាពមិនពិតប្រាកដនៅក្នុងសាសនារបស់ពួកគេឡើយ ។ ពួកគេទៅជាច្របូកច្របល់ក្នុងនិកាយពួកគេ ។ ពួកគេថា៖ "យើងជាអ្នកកែប្រែឲ្យល្អឡើងទេតើ!" ពួកគេថា៖ "យើងមិនជឿសាសនារបស់មូហ្គាំម៉ាដូ عليه السلام និងមិនជឿសាសនាណាផ្សេងទេ យើងត្រូវសាសនាទាំងអស់នេះធ្វើឲ្យកាំង ។ យើងព្រមទទួលសាសនារបស់មូហ្គាំម៉ាដូ عليه السلام ដោយអាការៈក្រៅនិងច្បាប់របស់គេ عليه السلام ដើម្បីនឹងឲ្យគេសប្បាយចិត្ត ។ ខាងក្នុងចិត្តយើង យើងបំពេញបំណងយើង ដូច្នោះយើងដោះលែងខ្លួនយើងឲ្យរួចផុតពីខ្ញុំកញ្ជះមូហ្គាំម៉ាដូ عليه السلام និងរួចពីការស្តាប់បង្គាប់អូលី عليه السلام កូនប្រុសរបស់ឪពុកមារបស់គេ عليه السلام ។ ប្រសិនបើគេ عليه السلام បានជោគជ័យក្នុងលោកនេះ យើងនឹងទាក់ទាញអារម្មណ៍មករកគេ عليه السلام ប្រសិនបើកិច្ចការរបស់គេទទួលបានជោគជ័យ យើងនឹងរួចផុតពីការចាប់ខ្លួនជាទាសៈដោយពួកសត្រូវរបស់គេ عليه السلام ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ « أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ » بِمَا يَقُولُونَ مِنْ أُمُورٍ أَنْفُسِهِمْ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُعْرِفُ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نِقَافُهُمْ، فَهُوَ يَلْعَنُهُمْ وَ يَأْمُرُ الْمُؤْمِنِينَ بِلَعْنِهِمْ، وَ لَا يَقْبَلُ مِنْهُمْ أَيْضاً أَعْدَاءَ الْمُؤْمِنِينَ، لِأَنَّهُمْ يَطْنُونَ أَنَّهُمْ يُنَافِقُونَهُمْ أَيْضاً، كَمَا يُنَافِقُونَ أَصْحَابَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. فَلَا يُرْفَعُ هُمْ عِنْدَهُمْ مَنْزِلَةٌ، وَ لَا يَحْتَلُونَ عِنْدَهُمْ مَحَلَّ أَهْلِ الْبَيْتَةِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 118)

អល់ឡោះហ្គ័រ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១២] ការពិត ពួកគេជាអ្នកបង្កសេចក្តីវិនាសនោះវិញទេ តែពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។ នេះដោយសារតែអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងចិត្តថ្លើមពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ បានប្រាប់ព្រះសាស្តា عليه السلام ព្រះអង្គ ឲ្យជ្រាបអំពីការលាក់ពុតត្បិតរបស់ពួកគេ ។ ព្រះសាស្តា عليه السلام អល់ឡោះហ្គ័រ ដាក់បណ្តាសាពួកគេនោះ ហើយបញ្ជាឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដាក់បណ្តាសាពួកគេនោះ ។ ចំណែកឯពួកសត្រូវរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក៏មិនទុកចិត្តពួកគេនោះដែរ ព្រោះពួកសត្រូវរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានេះគិតថា ពួកគេនោះនឹងមានពុតត្បិតលើខ្លួនដែរ ដូចពួកគេធ្លាប់មានពុតត្បិតលើបណ្តាបក្សពួករបស់មូហ្គាំម៉ាដូ عليه السلام នោះរួចមកហើយ ។ ដូច្នោះ ពួកគេមិន

បង្កើនឋានៈពួកគេជាមួយពួកលាក់ពុតត្បិតនោះទេ ហើយក៏មិនទុកចិត្តពួកគេនោះទេដែរ ។
(تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٦٩)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ۗ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

១៣. កាលណាគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកចូរមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎]ដូចមនុស្សទាំងឡាយ មានសទ្ធាទៅ" កាលនោះពួកគេថា៖ "ឲ្យយើងជឿដូចពួកភ្លឺភ្លើជឿនោះឬ?" ពិតណាស់ ពួកគេទេ ជាជនភ្លឺភ្លើតែពួកគេមិនដឹងទេ ។

***

قَالَ [الْإِمَامُ] عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ الْإِمَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: وَإِذَا قِيلَ لِهَؤُلَاءِ النَّاكِثِينَ لِلْبَيْعَةِ قَالَ لَهُمْ خِيَارُ الْمُؤْمِنِينَ كَسَلْمَانَ وَ الْمُقَدَّادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ: آمِنُوا بِرَسُولِ اللَّهِ وَ بَعْلِی الَّذِي أَوْفَقَهُ مَوْفِقَهُ، وَ أَقَامَهُ مَقَامَهُ، وَ أَنَاطَ مَصَالِحَ الدِّينِ وَ الدُّنْيَا كُلَّهَا بِهِ.

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាស់-អ្នកសារ មានវចនៈថា អ៊ីម៉ាមូសា ប៊ិន យ៉ាក្កូហ្គារ មានវចនៈថា៖ "ពេលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រសើរបំផុត ដូចសាល់ម៉ាន មិក្ខូដ្វាដ្វូ អាប៊ូ ស្មារ និង អ្នកម៉ារ នោះបានប្រាប់ពួកបះបោរទាំងនេះដែលប្រឆាំងកិច្ចព្រមព្រៀងថា៖ "ចូរអស់លោកជឿ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ និង អាលី ដែលត្រូវរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ តែងតាំង ត្រូវរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ទុកដាក់ និងត្រូវរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ចាត់ឲ្យមើលថែរក្សាផលប្រយោជន៍ព្រះសាសនានិងពិភពលោក និងពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

فَأَمِنُوا بِهَذَا النَّبِيِّ، وَ سَلَّمُوا هَذَا الْإِمَامَ (فِي ظَاهِرِ الْأَمْرِ وَ بَاطِنِهِ) « كَمَا آمَنَ النَّاسُ » الْمُؤْمِنُونَ كَسَلْمَانَ وَ الْمُقَدَّادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ. قَالُوا: فِي الْجَوَابِ لِمَنْ يَقْضُونَ إِلَيْهِ، لَا هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ فَإِنَّهُمْ لَا يَخْتَرُونَ [على] مُكَاشَفَتِهِمْ بِهَذَا الْجَوَابِ، وَ لَكِنَّهُمْ يَدْكُرُونَ لِمَنْ يَقْضُونَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِهِمْ الَّذِينَ يَتَّقُونَ بِهِمْ مِنَ الْمُنَافِقِينَ، وَ مِنَ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ هُمْ بِالسَّيْرِ عَلَيْهِمْ وَائْتِمُونَ فَيَقُولُونَ لَهُمْ: « أ نُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ » يَعْنُونَ سَلْمَانَ وَ أَصْحَابَهُ لَمَّا أَعْطَوْا عَلِيًّا خَالِصَ وُدِّهِمْ، وَ تَخَضَّ طَاعَتِهِمْ، وَ كَشَفُوا رُءُوسَهُمْ بِمُؤَالَاةِ أَوْلِيَائِهِ وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِهِ حَتَّى إِذَا اضْطَحَلَ أَمْرُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ طَحَطَتْهُمْ أَعْدَاؤُهُ، وَ أَهْلَكُهُمْ سَائِرُ الْمُلُوكِ وَ الْمُخَالِفِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ أَيُّ فَهُمْ بِهَذَا التَّعَرُّضِ لِأَعْدَاءِ مُحَمَّدٍ جَاهِلُونَ سُفَهَاءَ،

ដូច្នេះចូរអស់លោកជឿព្រះសាស្តា អង្គនេះនិងចុះចូលចំពោះព្រះអ៊ីម៉ា អង្គនេះ ដោយព្រមទទួល ព្រះបញ្ជាក្រៅនិងព្រះបញ្ជាក្នុងរបស់ព្រះអង្គ ដូចបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដូចជាសាល់ម៉ាន មិក្ខូដ្វាដ្វូ អាប៊ូ ស្មារ និង អ្នកម៉ារ ជាដើមនោះជឿដែរទៅ ។ ពួកគេបានឆ្លើយតបវិញដោយ រំលឹកអំពីបណ្តាអ្នកដែលបានបណ្តេញពួកគេចេញពីក្រុមគ្រួសារពួកគេដែលជឿពួកគេ ក្នុងចំណោមពួក លាក់ពុតត្បិត និងអំពីបណ្តាអ្នកទន់ខ្សោយក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាដែលបាំងពីភ្នែកពួកគេ ថា៖ "ឲ្យ យើងជឿដូចពួកភ្លឺភ្លើជឿនោះឬ?" សំដៅទៅលើសាល់ម៉ាន និងបក្សរបស់លោក ដែលជឿ ដោយស្មោះចំពោះអាលី ហើយលើកចិត្តថ្លើមចំពោះមិត្តទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ និងប្រឆាំង ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ ទោះបីមានព្រឹត្តិការណ៍មិនល្អពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបញ្ជារបស់មូហ្គាម៉ាដ្វូ ក៏

ដោយ ពួកគេនឹងកម្ទេចពួកសត្រូវរបស់អ្នកលើ ពួកក្សត្រនិងពួកសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} ។
ដោយសារលក្ខណៈវិតទាំងនេះឯងបានជាពួកលាក់ពុតនិយាយឲ្យអស់លាកថាជាជនល្ងង់ខ្លៅភ្លឺភ្លឺ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ » الْأَحْفَاءُ الْعُمُولُ وَالْآرَاءُ، الَّذِينَ لَمْ يَنْظُرُوا فِي أَمْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَقَّ النَّظْرِ فَيَعْرِفُوا نُبُوتَهُ، وَ يَعْرِفُوا [بِهِ] صِحَّةَ مَا نَاطَهُ بِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ أَمْرِ الدِّينِ وَ الدُّنْيَا، حَتَّى بَقُوا لِتَرْكِهِمْ تَأْمُلُ حُجُجَ اللَّهِ جَاهِلِينَ،

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា ពិតណាស់ ពួកគេទេជាជនភ្លឺភ្លឺតែពួកគេមិនដឹងទេ ។ ពួកគេជាជនខ្សោយប្រាជ្ញានិងការឈ្នងយល់ ពីព្រោះ បើពួកគេអាចឃើញការពិតក្នុងរឿងមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} ពួកគេនឹងទទួលស្គាល់ភាពជាសាស្តារបស់ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} និងឃើញភាពត្រឹមត្រូវដែលអ្នកលើ ^{صلی الله علیه وآله} មានក្នុងខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាសនានិងលោកនេះ ។ ដោយសារតែពួកគេខ្វះការពិចារណានេះឯងបានជាពួកគេមិនស្គាល់ព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។

وَ صَارُوا حَائِفِينَ وَجِلِينَ مِنْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ دَوِيهِ وَ مِنْ مُحَالِفِيهِمْ، لَا يَأْمَنُونَ أَيُّهُمْ يَغْلِبُ فَيَهْلِكُونَ مَعَهُ، فَهُمْ السُّفَهَاءُ حَيْثُ لَا يُسَلِّمُ لَهُمْ بِنَفَائِهِمْ هَذَا لَا حُبَّةَ مُحَمَّدٍ وَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ لَا حُبَّةَ الْيَهُودِ وَ سَائِرِ الْكَافِرِينَ. لِأَنَّهُمْ بِهِ وَ بِهَمِ يُظْهِرُونَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ مُوَالَاتِهِ وَ مُوَالَاةِ أَخِيهِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِهِمُ الْيَهُودِ [وَ النَّصَارَى] وَ النَّوَاصِبِ. كَمَا يُظْهِرُونَ لَهُمْ مِنْ مُعَادَاةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا وَ مُوَالَاةِ أَعْدَائِهِمْ، فَهُمْ يَقْدِرُونَ فِيهِمْ أَنْ يَفَاقَهُمْ مَعَهُمْ كِنَفَائِهِمْ مَعَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا. « وَ لَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ » أَنَّ الْأَمْرَ كَذَلِكَ، وَ أَنَّ اللَّهَ يُطْلِعُ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى أَسْرَارِهِمْ فَيَخْسِئُهُمْ وَ يَلْعَنُهُمْ وَ يُسْقِطُهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 119)

ពួកគេខ្លាចលទ្ធផលរវាងមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} និងបក្សពួកព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} និងពួកសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} និងបក្សពួករបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} ព្រោះពួកគេមិនប្រាកដទេថាខាងណានឹងឈ្នះខាងណាទេ ហើយនឹងកម្ទេចពួកគេនោះ ។ ពួកគេភ្លឺភ្លឺព្រោះពួកគេមិនចុះចូលដោយសារការលាក់ពុតត្បិតនេះឯង ។ ដូច្នោះ (ជនចំពួកនេះ)មិនមាននៅក្នុងចំណោមអ្នកស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} និងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ ហើយក៏មិនមាននៅក្នុងចំណោមពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកអសទ្ធាទេដែរ ។ ពេលណាពួកគេនៅជាមួយមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} ពេលនោះពួកគេបង្ហាញឲ្យឃើញនូវការគាំទ្រដោយអាការៈក្រៅ ប្រកាសមិត្តភាពចំពោះបណ្តាមិត្តរបស់ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} និងមិត្តរបស់អ្នកលើ ^{صلی الله علیه وآله} ព្រះអនុជ ^{صلی الله علیه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} និងប្រកាសមិត្តភាពចំពោះពួកសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} គឺពួកយ៉ាហ្វិឌី ពួកគ្រិស្ត និងពួកណាស្ទ្រីប៊ី (ពួកស្តាប់អស់ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله}) ។ ដូចគ្នាដែរពួកគេបង្ហាញការគាំទ្រដោយអាការៈក្រៅចំពោះពួកសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} អ្នកលើ ^{صلی الله علیه وآله} និងបណ្តាមិត្តរបស់អស់ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} ។ ពួកសត្រូវយល់ដឹងថា ដោយសារតែពួកគេមានពុតត្បិតនេះឯងបានជាពួកគេមិននៅទីនេះជាមួយពួកគេនោះទេ ហើយក៏មិននៅទីនោះជាមួយមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی الله علیه وآله} និងអ្នកលើ ^{صلی الله علیه وآله} ទេ ។ តែពួកគេមិនដឹងទេ អំពីរឿងរ៉ាវយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ព្រះសាស្តា ^{صلی الله علیه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} ឲ្យជ្រាបអំពីអាថ៌កំបាំងពួកគេ ព្រះអង្គ ^{صلی الله علیه وآله} បានបង្ហាញអត្តសញ្ញាណពួកគេនិងបានបន្ទាបតម្លៃពួកគេ ។"
((تفسير الإمام العسكري عليه السلام) ج ١ ص ١١٩)

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنُوا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾

១៤. ពេលណាពួកគេជួបបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្គាំ] ពេលនោះពួកគេថា៖ "យើងជឿ"
តែលុះពួកគេនៅតែឯងជាមួយពួកស្មែត្តនរបស់ពួកគេ ពួកគេថា៖ "ការពិត យើងជាបក្សពួករបស់
អស់លោក យើងគ្រាន់តែទៅបន្ត៖បង្ហាប្រាប់[ពួកអ្នកជឿ]ទេតើ ។"

មើលអាយ៉ាស្ត ១៥ ។

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

១៥. អស់ឡោះហ្គាំនឹងបន្ត៖បង្ហាប្រាប់ពួកគេវិញ (ស្តីបន្ទោសពួកគេ និងមិនប្រោសប្រណីពួកគេទៀតទេ)
ហើយព្រះអង្គទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងការចេសមាន៖របស់ពួកគេ រក្សានៅក្នុងមោហ៍បាំង ។

***

كُتِبَ لَهُمْ يَوْمَ تَوَلَّوْا إِلَى آلِهِمْ مِنَ الْمَدِينَةِ الْحَرْثُ وَالشَّجَرُ الْمُنْتَجِبُ ﴿١٦﴾ فَذُكِرُوا بِهِمْ نَزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آتٌ فَكَفَرُوا بِهٖ وَكَذَّبُوا بِرُسُلِهِمْ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٨﴾
كُتِبَ لَهُمْ يَوْمَ تَوَلَّوْا إِلَى آلِهِمْ مِنَ الْمَدِينَةِ الْحَرْثُ وَالشَّجَرُ الْمُنْتَجِبُ ﴿١٦﴾ فَذُكِرُوا بِهِمْ نَزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آتٌ فَكَفَرُوا بِهٖ وَكَذَّبُوا بِرُسُلِهِمْ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٨﴾
كُتِبَ لَهُمْ يَوْمَ تَوَلَّوْا إِلَى آلِهِمْ مِنَ الْمَدِينَةِ الْحَرْثُ وَالشَّجَرُ الْمُنْتَجِبُ ﴿١٦﴾ فَذُكِرُوا بِهِمْ نَزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آتٌ فَكَفَرُوا بِهٖ وَكَذَّبُوا بِرُسُلِهِمْ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٨﴾

ពេលណាពួកលាក់ពុតត្រឡប់ទៅរកពួកលាក់ពុតដែលតាមពួកគេនិងជាពួកពហុទេពនិយមនោះ ពេល
នោះពួកគេតែងតែក្លែងបន្លំស្វីលុលឡោះហ្គាំ^{عليه السلام} និងគុណសម្បត្តិដែលអស់ឡោះហ្គាំ^{عليه السلام}ប្រទានឲ្យ
អាមីរុល-មុមីនីន^{عليه السلام}ក្នុងការតែងតាំងព្រះអង្គ^{عليه السلام}ជាបរមអ៊ីម៉ានិងជាអ្នកគ្រប់គ្រងមនុស្សទាំងអស់ ។

[២:១៤] តែលុះពួកគេនៅតែឯងជាមួយពួកស្មែត្តនរបស់ពួកគេ ពួកគេថា៖ "ការពិត យើងជាបក្សពួក
របស់អស់លោក ។ អ្វីដែលយើងបានប្រាប់អស់លោកពាក់ព័ន្ធនឹងការបះបោរប្រឆាំងរឿងនេះរបស់
មូហាំម៉ាដ្វ^{عليه السلام} ចូរអស់លោកកុំយល់ច្រឡំនិងកុំស្មានអ្វីដែលអស់លោកបានឮនោះ ពេលណាយើងជួប
ពួកគេតាមផ្លូវ ព្រោះយើងគ្រាន់តែទៅបន្ត៖បង្ហាប្រាប់ ពួកអស់គេ ទេតើ ។

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا مُحَمَّدُ « اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِكُمْ » [و] يُجَارِبُهُمْ جَزَاءَ اسْتِهْزَائِهِمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ « وَ يَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ » مُهْلَهُمْ وَ
يَتَأْتِي بِهِمْ بِرُفْقِهِ، وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى التَّوْبَةِ، وَ يَعِدُّهُمْ إِذَا تَابُوا الْمَغْفِرَةَ [وَهُمْ] « يَعْمَهُونَ » لَا يَنْزِعُونَ عَنْ قَبِيحٍ، وَ لَا يَنْزِعُونَ أَدَى لِمُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَيَّ مَكْنُهُمْ إِيصَالُهُ إِلَيْهِمَا إِلَّا بَلْعُوهُ.

អស់ឡោះហ្គាំ^{عليه السلام}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្វ^{عليه السلام}អើយ [២:១៥] អស់ឡោះហ្គាំនឹងបន្ត៖បង្ហាប្រាប់ពួកគេវិញ
ពួកគេនឹងសងការចំអកនេះក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ ហើយព្រះអង្គទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងការ

ចេសមាន៖របស់ពួកគេ អស់ឡោះហ្គាំ^{عليه السلام}ទុកពេលឲ្យពួកគេ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសនិង
រាងចាល ។ ប្រសិនបើពួកគេធ្វើដូច្នោះមែន ព្រះអង្គ^{عليه السلام}នឹងលើកលែងទោសឲ្យពួកគេ ។ រក្សានៅក្នុង
មោហ៍បាំង ពួកគេមិនបោះបង់ចោលភាពគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមពួកគេទេ ហើយក៏មិនចៀសវាងធ្វើឲ្យមូហាំម៉ាដ្វ^{عليه السلام}
និងអាលី^{عليه السلام}ឈឺចាប់ទេដែរ តាមដែលពួកគេធ្វើទៅបាន ។

قَالَ الْإِمَامُ الْعَلَمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَأَمَّا اسْتِهْزَاءُ اللَّهِ تَعَالَى بِهِمْ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ أَنَّهُ مَعَ إِجْرَائِهِ إِيَّاهُمْ عَلَى ظَاهِرِ أَحْكَامِ الْمُسْلِمِينَ لِإِظْهَارِهِمْ مَا
يُظْهِرُونَهُ مِنَ السَّمْعِ وَ الطَّاعَةِ وَ الْمُوَافَقَةِ يَأْتُرُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالتَّعْرِضِ لَهُمْ حَتَّى لَا يَجْنَى عَلَى الْمُخْلِصِينَ مِنَ الْمُرَادِ

بِذَلِكَ التَّعْرِضِ، وَ يَأْمُرُهُ بِلَعْنِهِمْ.

ព្រះបរមអ៊ីម៉ាំ(عليه السلام)លោកមានវចនៈថា៖ "ការសងអំពើចំអកឡកឡាយរបស់ពួកគេក្នុងលោកនេះគឺ ពាក្យសម្តីថាជឿដោយអាការៈក្រៅរបស់ពួកគេធ្វើឲ្យពួកគេនៅក្រោមបញ្ជារបស់ពួកមុស្លីម ក្នុងការស្តាប់បង្គាប់និងក្នុងការអនុវត្តិតាម ។ ការយល់ព្រមរបស់ពួកគេក្នុងរឿងរបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎(صلى الله عليه وآله)អាស្រ័យបច្ចេកទេសពួកគេនោះ បណ្តាលឲ្យពួកគេមិនខ្លាចបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏ស្មោះទេ អាស្រ័យបច្ចេកទេសនេះ ទាល់តែរ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎(صلى الله عليه وآله)សូមឲ្យបណ្តាសាធារណៈមកលើពួកគេ ។

وَأَمَّا اسْتَهْزَاؤُهُ بِهِمْ فِي الْآخِرَةِ فَهُوَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا أَقْرَهُمْ فِي دَارِ اللَّعْنَةِ وَ الْهُوَ انِ وَ عَذَّبَهُمْ بِتِلْكَ الْأَلْوَانِ الْعَجِيبَةِ مِنَ الْعَذَابِ، وَ أَقْرَهُ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ فِي الْجَنَّةِ بِحَضْرَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ صَفِيٍّ الْمَلِكِ الدِّيَّانِ، أَطْلَعَهُمْ عَلَى هَؤُلَاءِ الْمُسْتَهْزِئِينَ الَّذِينَ كَانُوا يَسْتَهْزِءُونَ بِهِمْ فِي الدُّنْيَا حَتَّى يَرَوْا مَا هُمْ فِيهِ مِنْ عَجَائِبِ اللَّعَائِنِ وَ بَدَائِعِ النَّقِمَاتِ، فَتَكُونُ لَدَتَّهُمْ وَ سُورُهُمْ بِشِمَاتِهِمْ بِهِمْ، كَمَا [كَانَ] لَدَتَّهُمْ وَ سُورُهُمْ بِنَعِيمِهِمْ فِي جَنَّاتٍ رَزَقَهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 120)

ឯការសងអំពើចំអកឡកឡាយរបស់ពួកគេក្នុងលោកមុខគឺ អល់ឡោះហ្ន៎(صلى الله عليه وآله)នឹងបើកបន្ទប់បណ្តាសានិងបន្ទប់បំបាក់មុខជាលំនៅពួកគេ និងឲ្យពួកគេរងទណ្ឌកម្មដ៏តឹងរឹងច្រើនប្រភេទ ហើយព្រះអង្គ(صلى الله عليه وآله)នឹងទុកដាក់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងនេះក្នុងសួនសួគ៌ក្បែរមូហ្នាំម៉ាដ្ន៎(صلى الله عليه وآله) ក្នុងឋានៈជាមហាក្សត្រ ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងសើចឲ្យពួកគេ និងចំអកដាក់ពួកគេដូចធ្លាប់ត្រូវបានចំអកឲ្យក្នុងលោកដែរកាលពីមុន ដល់ថ្នាក់ពួកគេនឹងបានឃើញទណ្ឌកម្មចម្លែកលើពួកគេ ពួកគេនឹងបានស្គាល់សុភមង្គលនិងសេចក្តីពេញចិត្តពេលពួកគេបានឃើញពួកគេនោះនៅក្នុងទណ្ឌកម្ម ដូចសុភមង្គលនិងសេចក្តីពេញចិត្តពេលដែលព្រះម្ចាស់(صلى الله عليه وآله)ពួកគេបានប្រទានសួនសួគ៌ឲ្យពួកគេនោះដែរ ។

((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٢٣٣ ج ١))

***

في جَمْعِ الْبَيَانِ: فِي قَوْلِهِ: «وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا» آيَةٌ وَ رَوَى عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنََّّهُمْ كُفَّاهُنَّهُمْ قَالُوا "إِنَّا مَعَكُمْ" أَي عَلَى دِينِكُمْ "إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ" أَي نَسْتَهْزِئُ بِأَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَسَخَرُ بِهِمْ فِي قَوْلِنَا آمَنًا. (تفسير نور الثقلين , جلد 1 , صفحه 35)

នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាច្ចុម៉ាតុ អាល់-បាយ៉ាន់ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎(صلى الله عليه وآله) [២:១៤] ពេលណាពួកគេជួបបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎] គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាប៊ូ យ៉ាក្តុហ្សារ អាល់-បាក្វីរ៉ា(عليه السلام)ថា៖ "នេះគឺបណ្តាគ្រូទាយរបស់ពួកគេ ។ ពួកគេប្រាប់ពួកគ្រូទាយនោះថា៖ "ការពិតយើងជាបក្សពួករបស់អស់លោក" មានន័យថា កាន់សាសនារបស់អស់លោក (គឺពួកគ្រូទាយនោះ) ។ យើងគ្រាន់តែទៅបន្តៈបង្គាប់ [ពួកអ្នកជឿ]ទេតើ មានន័យថា ចំអកឲ្យបក្សពួករបស់មូហ្នាំម៉ាដ្ន៎(صلى الله عليه وآله) ហើយនិយាយលេងសើចដាក់ពួក គេជាមួយពាក្យរបស់យើងថា "យើងជឿ" នោះ ។" (تفسير نور الثقلين) ជំពូក ១ ហ្វាខ្លីស្ទ ២២)

***

ابْنُ شَهْرَاشُوبَ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّهَا نَزَلَتْ فِي ثَلَاثَةِ - لَمَّا قَامَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْوَالِيَةِ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - أَظْهَرُوا الْإِيمَانَ وَ الرِّضَا بِذَلِكَ، فَلَمَّا حَلَوْا بِأَعْدَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالُوا "إِنَّا مَعَكُمْ" إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ».

(المناقب 3:94 «نحوه»)**

អ៊ីបន៍ ស្វាស្តវី អាស្តិប បានថា (គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍)ពីអាល់-បាក្វីរោក្ខដែលមានវចនៈថា៖
"អាយ៉ាស្តនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើបុគ្គលបីនាក់នោះ ។ កាលព្រះសាស្តា صلی الله علیه وآله បានតែងតាំង
វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام ពួកនេះបានសម្តែងឲ្យឃើញជំនឿនិងសុភមង្គលក្នុងរឿងនេះ ។
ពេលពួកគេនៅតែងជាមួយពួកសត្រូវរបស់អាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام ពួកគេបានថា៖ "[២:១៤] **ការពិត
យើងជាបក្សពួករបស់អស់លោក យើងគ្រាន់តែទៅបន្តៈបង្គាប់[ពួកអ្នកជឿ]ទេតើ ។"**

(المناقب 3: 94 «نحوه»)

***

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يُونُسَ الْمُعَاذِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ الْكُوَيْطِيِّ، قَالَ:
حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِكُمْ". فَقَالَ:
«إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يَسْتَهْزِئُ، وَ لَكِنْ يُجَازِبُهُمْ حَزَاءَ الْإِسْتِهْزَاءِ». (التوحيد: 1 / 163)**

អ៊ីបន៍ បាច្ចិវ៉ែហ្វបានថា មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបវ៉ែហ្វិម ប៊ិន អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន យូនុស អាល់-ម៉ាអុស្តវី បាន
តំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-គូហ្វី អាល់-ហ្វាដ្វានី តមកពី
អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ហ្វាដ្វាល់ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាល់-វីជ្វី عليه السلام ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះ
អង្គ عليه السلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លីដូ, [២:១៤] **អស់ឡោះហ្វ្លីដូនឹងបន្តៈបង្គាប់ពួកគេវិញ ។"** ព្រះអង្គ عليه السلام
មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វ្លីដូ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មិនបន្តៈបង្គាប់ទេ តែព្រះ
អង្គ عليه السلام នឹងតបស្នងពួកគេដែលពួកគេបានបន្តៈបង្គាប់នោះ ។" (1 / 163) (التوحيد)

មើលសូរ្យោក្ខ ៨៣ អាយ៉ាស្ត ៣៦ ។

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦٦﴾

១៦. ជនទាំងនេះគឺជនដែលដូរមាត់គ្រង់ត្រូវជាមួយវិទ្យុភាព ។ ដូច្នេះពួកគេពុំបានទទួលកម្រៃពីជំនួញ
នោះសោះឡើយ ហើយពួកគេក៏ពុំមែនជាអ្នកអនុចរតាមទិសដៅត្រឹមត្រូវទេដែរ ។

***

[قال الإمام] عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ الْإِمَامُ الْعَلَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: « أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ » « بَاعُوا دِينَ اللَّهِ
وَ اعْتَصَمُوا مِنْهُ الْكُفْرَ بِاللَّهِ » « فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ » « أَي مَا رَبِحُوا فِي تِجَارَتِهِمْ فِي الْآخِرَةِ، لِأَنَّهُمْ اشْتَرَوْا النَّارَ وَ أَصْنَفَ عَذَابِهَا بِالْجَنَّةِ الَّتِي
كَانَتْ مُعَدَّةً لَهُمْ لَوْ آمَنُوا » « وَ مَا كَانُوا مُهْتَدِينَ » إِلَى الْحَقِّ وَ الصَّوَابِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 ,
ص 125)

អ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តការី عليه السلام មានវចនៈថា **អ៊ីម៉ាលោក** មូសា ប៊ិន យ៉ាក្វុហ្វា عليه السلام មានវចនៈថា៖
"[២:១៦] **ជនទាំងនេះគឺជនដែលដូរមាត់គ្រង់ត្រូវជាមួយវិទ្យុភាព ។** ផ្លាស់ប្តូរនឹងព្រះសាសនា
អស់ឡោះហ្វ្លីដូ, ពួកគេសម្រេចចិត្តមិនជឿអស់ឡោះហ្វ្លីដូទេ ។ ដូច្នេះពួកគេពុំបានទទួលកម្រៃពីជំនួញ
នោះសោះឡើយ ពួកគេនឹងមិនបានទូលផលប្រយោជន៍ពីការជួញដូរនេះទេក្នុងលោកមុខ ព្រោះពួកគេ

បានទិញភ្លើងនរកនិងទណ្ឌកម្មផ្សេងៗរបស់វា ដែលពួកគេបានលក់(កន្លែងពួកគេ)ក្នុងឋានសួគ៌នោះ គឺ ឋានសួគ៌ដែលពួកគេចាំបាច់ត្រូវជឿ ។ ហើយពួកគេក៏ពុំមែនជាអ្នកអនុចរតាមទិសដៅត្រឹមត្រូវទេដែរ ដែលដឹកនាំទៅកាន់ព្រះសច្ចៈធម៌និងព្រះអំណោយរង្វាន់ ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام))) ៦៤

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِينَ اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٦٤﴾

១៧. គំរូពួកគេប្រៀបបាននឹងគំរូអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើង[បញ្ឆោតនេះ]ឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនគេ [ដោយសារតែពួកគេកោងកាចទើប]អស់ឡោះហ្វ័យកភ្លើង[ក្លែងក្លាយ]នោះទៅបាត់ ទុកឲ្យពួកគេ នៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេមើលអ្វីពុំឃើញឡើយ ។

មើលអាយ៉ាស់ ២០ ។

صُمْ بِكُمْ عُمِّي فَهُمْ لَا يَرِجْعُونَ ﴿٦٥﴾

១៨. ថ្លង់ គ ខ្វាក់[និងមានៈ] ពួកគេមិនត្រឡប់ក្រោយវិញទេ ។

មើលអាយ៉ាស់ ២០ ។

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصْدِعَهُمْ فِيءِ آذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٦٦﴾

១៩. ឬដូច[ពួកដែលត្រូវ]ភ្លៀងធំ [ដែលហូរចុះ] មកពីលើមេឃ ក្នុងនោះមានតែភាពងងឹត មានសម្លេង ផ្កុរលាន់ និងផ្លេកបន្ទោរ ។ ពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកទប់ស្ករនូវៈ ព្រោះខ្លាចស្លាប់ ។ អស់ឡោះហ្វ័យហ៊ុមព័ទ្ធ [ដោយព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ] ពួកបដិសេធសទ្ធា [មានពុតគុត គោរពបូជារូប បដិមា ទុច្ចរិត និងជាមនុស្សចិត្តបិសាច...] ។

មើលអាយ៉ាស់ ២០ ។

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطِفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيُّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦٧﴾

២០. ផ្លេកបន្ទោរស្ទើរតែដកហូតយកចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ ។ គ្រប់ពេលដែលវាបំភ្លឺពួកគេ ពួកគេដើរ ទៅមុខបាន[បន្តិច] តែលុះវាទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេនៅមួយកន្លែង ។ បើសិនជា អស់ឡោះហ្វ័យប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងឆក់យកសោតវិញ្ញាណនិងចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វ័យមានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ [عَلَيْهِ السَّلَامُ]: قَالَ [مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ]: مَثَلُ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقِينَ « كَمَثَلِ الَّذِينَ اسْتَوْفَدَ نَارًا » أَبْصَرَ بِهَا مَا

حَوْلَهُ، فَلَمَّا أَبْصَرَ دَهَبَ اللَّهُ بُنُورَهَا بِرِيحٍ أَرْسَلَهَا عَلَيْهَا فَأَطْفَأَهَا، أَوْ بَمَطَرٍ. كَذَلِكَ مَثَلُ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقِينَ النَّكَاتِينَ لَمَّا أَخَذَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أُعْطُوا ظَاهِرًا بِشَهَادَةِ: أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّهُ وَوَصِيُّهُ وَوَارِثُهُ وَخَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ، وَ قَاضِي دُيُونِهِ، وَ مُنْجِزُ عِدَاتِهِ، وَ الْفَائِزُ بِسِيَاسَةِ عِبَادِ اللَّهِ مَقَامَهُ، فَوَرِثَ مَوَارِيثَ الْمُسْلِمِينَ بِهَا [وَ نَكَحَ فِي الْمُسْلِمِينَ بِهَا] وَ وَالْوَهُ مِنْ أَجْلِهَا، وَ أَحْسَنُوا عَنْهُ الدِّفَاعَ بِسَبِّهَا، وَ اتَّخَذُوهُ أَخًا يَصُوتُونَهُ مِمَّا يَصُوتُونَ عَنْهُ أَنْفُسَهُمْ بِسَمَاعِهِمْ مِنْهُ لَهَا.

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាស់-អាស៍ការី(៧)មានវចនៈថា មូសា ប៊ីន យ៉ាក្កូហ្គារ(៧)មានវចនៈថា៖ "គំរូរបស់ពួកលាក់ពុតគឺ [២:១៧] ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើង[បញ្ចេញនេះ]នេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនគេ [ដោយសារតែពួកគេកោងកាចទើប]អស់ឡោះហ្វ្លែយកភ្លើង[ភ្លើងក្លាយ]នោះទៅបាត់ ដោយសន្ទុះខ្យល់ឬដោយទឹកភ្លៀង ។ នេះគឺករណីរបស់ពួកលាក់ពុតត្បិតដែលបះបោរក្រោយពីអស់ឡោះហ្វ្លែយបានប្រាប់ឲ្យព្រមទទួលស្គាល់អូលី(៧) ប៊ីន អាហ្វី ត្រីលីប(៧) និងឲ្យប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីថា៖ "មិនមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្វ្លែយទេ គឺព្រះតែមួយមិនមានដៃគូ មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)ជាព្រះសាស្ត្រារបស់ព្រះអង្គ(៧) អូលី(៧)ជាអាណាព្យាបាលដែលមកពីអស់ឡោះហ្វ្លែយ ជាអ្នកទទួលគ្រប់គ្រងរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) ជាទាយាទរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) ជាឧត្តរាធិការី(៧)របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)ក្នុងសហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) ជាអ្នកបំពេញតាមកិច្ចសន្យារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) ជាអ្នកប្រតិបត្តិបំណុលរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) និងជាអ្នកតែងតាំងច្បាប់របស់បាវបម្រើអស់ឡោះហ្វ្លែយ ។ ដូច្នេះឯងដែលពួកលាក់ពុតអាចទទួលដំណែលទ្រព្យរបស់មុស្លីមបានដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សី នេះ ដែលអាចរៀបការបានដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីនេះ ដែលអាចចងមិត្តភាពបានដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីនេះ ជោគអាក្រក់ត្រូវកម្ចាត់ដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីនេះ មានមធ្យោបាយការពារល្អ ដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីនេះ បានយកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាធ្វើជាមិត្តដោយសារការប្តេជ្ញាធ្វើសាក្សីនេះ ។

فَلَمَّا جَاءَهُ الْمَوْتُ وَقَعَ فِي حُكْمِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الْعَالِمُ بِالْأَسْرَارِ، الَّذِي لَا يَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ بِبَاطِنِ كُفْرِهِمْ، فَذَلِكَ حِينَ دَهَبَ نُورُهُمْ، وَ صَارُوا فِي ظُلُمَاتٍ [عَذَابِ اللَّهِ، ظُلُمَاتٍ] أَحْكَامِ الْآخِرَةِ، لَا يَرَوْنَ مِنْهَا خُرُوجًا، « وَ لَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَخِيصًا ».

ពេលត្រូវសេចក្តីស្លាប់តាមទាន់ពួកគេ និងត្រូវនាំខ្លួនមកជួបព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ព្រះ(៧)ដែលទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ដែលពុំមានអ្វីលាក់បាំងព្រះអង្គ(៧)បាននោះ ទណ្ឌកម្មដែលមិនអាចទ្រុឌទ្រោមបានលើពួកគេដោយសារការអសទ្ធាលាក់បាំងរបស់ពួកគេ ។ បែបនេះឯងដែលភ្លើងរបស់ពួកគេត្រូវយកចេញពីពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេដើរតត្រុកក្នុងភាពងងឹត ។ ទណ្ឌកម្មរបស់អស់ឡោះហ្វ្លែយគឺភាពងងឹត ។ បទបញ្ញត្តិនៃលោកមុខ គឺពួកគេនឹងមិនឃើញមានផ្លូវចេញពីភាពងងឹតនោះទេ ហើយក៏ពុំមានជម្រកផុតពីភាពងងឹតនោះទេដែរ ។"

قَالَ: « صُمْ » يَعْنِي يَصُومُونَ فِي الْآخِرَةِ فِي عَذَابِهَا. « بُكْمٌ » يَبْكُمُونَ هُنَاكَ بَيْنَ أَطْبَاقِ نِيرَانِهَا « عُمِيٌّ » يَعْمُونَ هُنَاكَ. وَ ذَلِكَ نَظِيرٌ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ نَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمِيًّا وَ بُكْمًا وَ صُمًَّا مَا وَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ كُلَّمَا حَبَتِ زِدَانُهُمْ سَعِيرًا » . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 130)

បន្ទាប់មក អស់ឡោះហ្វ្លែយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:១៨] ថ្លង់ មានន័យថា ពួកគេនឹងថ្លង់នាលោកមុខនៅ

ក្នុងទណ្ឌកម្មពួកគេ ។ គ ពួកគេនិយាយមិនរួចនៅក្នុងចន្លោះស្រទាប់ភ្លើងនរក ។ ខ្វាក់ ពួកគេនឹងខ្វាក់នៅទីនោះ ។ នេះគឺការព្រមានរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ [១៧:៩៧] នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ (ថ្ងៃគឺយ៉ាម៉ាតូ) យើងនឹងប្រមូលពួកគេ[ដោយអូសពួកគេផ្តាច់]លើមុខពួកគេ ក្នុងភាពខ្វាក់ គ និងថ្លង់ ។ នរកជាជម្រករបស់ពួកគេ រាល់ពេលដែល[ភ្លើង]វាខ្សោយ យើងនឹងឲ្យមានអណ្តាតភ្លើងឆាប់ឆេះទ្រឡើង (ពួកគេនឹងដឹងលទ្ធផលនៃអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេ) ។ ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) ٦ ٥٤)

***

ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْعَبَّاسِ الْحَرِشِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، بَعْدَ وَفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي الْمَسْجِدِ وَالنَّاسِ مُجْتَمِعُونَ بِصَوْتِ عَالٍ: "الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَاهُمْ"، فَقَالَ لَهُ: ابْنُ عَبَّاسٍ: يَا أَبَا الْحَسَنِ، لِمَ قُلْتَ مَا قُلْتَ؟ قَالَ: قَرَأْتُ شَيْئًا مِنَ الْقُرْآنِ.

បន្ទាប់មក អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថា អាស៊ុំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីសបានប្រាប់យើងតមកពីអាស៊ុំម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ដែលទទួលបានមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល់-អុប្តាបាស់ អាល់-ហ្វាវីស្តី ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារដែលមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីនមានវចនៈខ្លាំងៗ បន្ទាប់ពី រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រចូលទិវង្គតទៅ នៅក្នុងម៉ាសយ៉ូដូ ដោយមានប្រជារាស្ត្រប្រជុំគ្នា ថា៖ "[៤៧:១] ជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធា (ប្រឆាំងការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ) ដែលធ្វើឲ្យ[មនុស្ស] ឃ្លៀងឃ្លាតពីមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ [អល់ឡោះហ្គ័រ]នឹងធ្វើឲ្យទង្វើរបស់ពួកគេទៅជាមោឃៈ ។" អ៊ីប្រូ អុប្តាបាស់បានសួរព្រះអង្គថា៖ "អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់អើយ! ហេតុអ្វីព្រះអង្គមានវចនៈដូច្នោះ?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំសូត្រស្រង់មកពីក្នុងគូរអាន ។"

قَالَ: لَقَدْ قُلْتُهُ لِأَمْرٍ. قَالَ: نَعَمْ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعُولُ فِي كِتَابِهِ: مَا "أَتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا"، أَ فَتَشْهَدُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَنَّهُ اسْتَخْلَفَ أَبَا بَكْرٍ؟ قَالَ: مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَوْصَى إِلَّا إِلَيْكَ. قَالَ فَهَلَّا بَايَعْتَنِي؟ قَالَ: اجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى أَبِي بَكْرٍ، فَكُنْتُ مِنْهُمْ.

លោកបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គបានថ្លែងបញ្ហាមួយ ។" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ អល់ឡោះហ្គ័រតាមុឡាមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា [៥៩:៧] ចូរពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីមួយដែលសាស្តាឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វីដែលគេហាមពួកអ្នក ។ តើលោកអះអាងទេថា រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័របានតែងតាំងអាហ្វិ បាក់រ៉េជាអ្នកស្នងម្នាក់?" លោកបានថា៖ "ទូលបង្គំឮ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័រផ្ទេរតំណែងឲ្យទៅព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះ លោកមិនបានសច្ចាថានឹងស្មោះត្រង់ចំពោះខ្ញុំទេឬ?" លោកបានថា៖ "ប្រជារាស្ត្របានប្រជុំគ្នាជុំវិញអាហ្វិ បាក់រ៉េ ទូលបង្គំបាននៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះដែរ ។"

فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَمَا اجْتَمَعَ أَهْلُ الْعِجْلِ عَلَى الْعِجْلِ، هَاهُنَا فُتِنْتُمْ، وَ مَتَلَّكُمْ: * كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ* صُمْ بِكُمْ عُمِّي فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ». (تفسير القمّي 2:301)**

អាមីរុល-មុមីនីនមានវចនៈថា៖ "ដូចប្រជារាស្ត្រកូនគោបាបានប្រជុំគ្នាជុំវិញកូនគោបានោះដែរ ។ ទីនោះហើយជាការល្បួងពីសោធន៍របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ឧទាហរណ៍របស់អល់ឡោះហ្គ័រគឺ [២:១៧] ពួកគេ

ប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង ពេលភ្លើង[បញ្ឆោតនេះ]ឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនគេ [ដោយសារតែពួកគេ
កោងកាចទើប]អស់ឡោះហ្វាយកភ្លើង[ភ្លើងក្លាយ]នោះទៅបាត់ ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេ
មើលអ្វីពុំឃើញឡើយ ។" (تفسير القمي 2: 301)

***

عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ يَعْنِي فَبِضْ مُحَمَّدٌ (صلى الله عليه وآله) وَ
ظَهَرَتِ الظُّلْمَةُ فَلَمْ يُبْصِرُوا فَضَلَّ أَهْلَ بَيْتِهِ

អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូបានថ្លែងតមកពីអាលី ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ ដែលទទួលបានមកពីអាលី ប៊ិន
ហ្វាយម៉ាដូ ដែលទទួលបានមកពីអាលី ប៊ិន ស្វីមីរ ដែលទទួលបានមកពីយ៉ាកូប ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ
យ៉ាកូបហ្វារ្សា ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វាយ [២:១៧] ពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង
ពេលភ្លើង[បញ្ឆោត
នេះ]ឆេះបំភ្លឺបរិវេណខ្លួនគេ
[ដោយសារតែពួកគេកោងកាចទើប]អស់ឡោះហ្វាយកភ្លើង [ភ្លើងក្លាយ] នោះទៅបាត់
ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេមើលអ្វីពុំឃើញឡើយ ថា មានន័យថាទិវង្គតរបស់
មូហាំម៉ាដូ ហើយភាពងងឹតនឹងលេចឡើង ដូច្នេះពួកគេនឹងមើលមិនឃើញគុណសម្បត្តិរបស់រាជ
កុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដូ ទេ ។ (الكافي) ١٥٠٢٩ ١

***

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَابِيِّ (رضي الله عنه)، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْبِيُّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ الْأَدَمِيِّ،
عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ (رضي الله عنه)، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مُحَمَّدٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ
اللَّهِ تَعَالَى: "وَ تَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ" فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يُوصَفُ بِالتَّرِكِ كَمَا يُوصَفُ خَلْقُهُ، وَ لَكِنَّهُ مَتَى عَلِمَ أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ عَنِ الْكُفْرِ وَ الضَّلَالَةِ مَنَعَهُمُ الْمَعَاوَنَةُ وَ اللُّطْفُ، وَ حَلَّى بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ اخْتِيَارِهِمْ». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام)
** (1: 16 / 123)

អ៊ីបនី បាហ្វិវ៉ាបានថ្លែងតពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ម៉ាដូ អាល់-សាណានី ដែលបានថ្លែងតមកពី
មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វាយ អាល់-គូហ្វី ដែលទទួលបានមកពីសាស្ត័រ ប៊ិន ស្វីយ៉ាដូ អាល់-
អាដូមី ដែលទទួលបានមកពីអាប់ខុល អាល់-ម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វាយ អាល់-ហ្វាសានី ដែលទទួល
បានពីអ៊ីបវ៉ាហ្វិ ប៊ិន អាហ្វិ ម៉ាស្ត័រមូដូដែលបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសានី អាល់-រីដ្ឋី
អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វាយ [២:១៧] ទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេមើលអ្វីពុំឃើញ
ឡើយ ។" ព្រះអង្គមានចម្លើយថា៖ "គេមិនអាចពិពណ៌នាអំពីអស់ឡោះហ្វាយ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏
មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានដូចសព្វសត្វលោករបស់ព្រះអង្គនោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែពេលព្រះអង្គទ្រង់ញាណ
ថាពួកគេនឹងមិនត្រឡប់ក្រោយវិញពីភាពអសន្ទានិងវិវិទ្ធភាពទេនោះ ព្រះអង្គបានឈប់ជួយពួកគេ
និងឈប់បង្ហាញពួកគេនូវធម៌មេត្តា ហើយព្រះអង្គទុកឲ្យពួកគេនៅជាមួយគ្នាពួកគេនិងកំហុសរបស់
ពួកគេនោះ ។" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 16 / 123)

***

قال الإمام عليّ عليه السلام: ثُمَّ ضَرَبَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَثَلًا آخَرَ لِلْمُنَافِقِينَ [فَقَالَ]: مَثَلُ مَا حَوِطُوا بِهِ مِنْ هَذَا الْقُرْآنِ الَّذِي أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ يَا

مُحَمَّدٌ، مُسْتَمَلًا عَلَى بَيَانِ تَوْحِيدِي، وَ إِضَاحِ حُجَّةِ بُبُوكِ، وَ الدَّلِيلِ الْبَاهِرِ الْفَاهِرِ عَلَى اسْتِحْقَاقِ أَخِيكَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِلْمَوْقِفِ الَّذِي وَقَفْتَهُ، وَ الْمَحَلِّ الَّذِي أَحَلَلْتَهُ، وَ الرَّبِّيَّةِ الَّتِي رَفَعْتَهُ إِلَيْهَا، وَ السِّيَاسَةِ الَّتِي قَلَّدْتَهُ بِهَا فَهِيَ « كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَ رَعْدٌ وَ بَرْقٌ ».

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី(៧) មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័បានលើកឧទាហរណ៍មួយទៀតសម្រាប់ពួកលាក់ពុតថា៖ "មនុស្សបែបនេះបានប្រឈមនឹងគួរអានដែលបានដាក់មកលើអ្នក(៧) ឱម្បាម៉ាដូ(៧) ដែលចែងថាមានតែអញ(៧) មួយគត់ ដែលប្រកាសថាអ្នកជាព្រះសាស្តា ដែលថ្លែងអំពីព្រះភ័ស្តុតាងនានាដែលមិនអាចប្រកែកបានពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សិទ្ធិឲ្យទៅអ៊ាលី(៧) ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថុលីប(៧) ព្រះអនុជ(៧)របស់អ្នក(៧) ដើម្បីអះអាងគាំទ្រគេ(៧) ដែលថ្លែងអំពីឋានៈរបស់គេ(៧)ដែលគេបានដាក់មកឲ្យគេ(៧) ដែលថ្លែងឋាននូវសក្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដែលគេបានលើកតម្កើងគេ(៧) និងថ្លែងអំពីបណ្តាច្បាប់ដែលគេ(៧)ដាក់មកលើពួកអ្នក ចំណែកឯពួកលាក់ពុតនោះវិញដូច [២:១៩] ឬដូចភ្លៀងធំ [ដែលហូរចុះ] មកពីលើមេឃ ក្នុងនោះមានតែភាពងងឹត មានសម្លេងផ្ការលាន់ និងផ្លេកបន្ទោរ ។"

قَالَ: يَا مُحَمَّدُ كَمَا أَنَّ فِي هَذَا الْمَطَرِ هَذِهِ الْأَشْيَاءُ، وَ مِنْ إِنْتَلَى بِهِ خَافَ، فَكَذَلِكَ هَؤُلَاءِ فِي رَدِّهِمْ لِبَيْعَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ خَوْفِهِمْ أَنْ تَعْتَرِ أَنْتَ يَا مُحَمَّدُ عَلَى نِفَاقِهِمْ كَمَنْ هُوَ فِي مِثْلِ هَذَا الْمَطَرِ وَ الرَّعْدِ وَ الْبَرْقِ، يَخَافُ أَنْ يَخْلَعَ الرَّعْدُ فُؤَادَهُ، أَوْ يَنْزِلَ الْبَرْقُ بِالصَّاعِقَةِ عَلَيْهِ، فَكَذَلِكَ هَؤُلَاءِ يَخَافُونَ أَنْ تَعْتَرِ عَلَى كُفْرِهِمْ، فَتُوجِبَ قَتْلَهُمْ، وَ اسْتِيصَالَهُمْ « يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ».

អល់ឡោះហ្គ័មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ម្បាម៉ាដូ(៧) អឺយ ពួកគេនៅក្នុងភ្លៀងនេះ ពួកគេដូចជាខ្លាចអ្វីនេះណាស់ ។ នេះគឺសភាវៈរបស់ពួកដែលនៅក្នុងរន្ធផ្ការនៃការស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ៊ាលី(៧) ។ ម្បាម៉ាដូ(៧) អឺយ ពួកគេខ្លាចតែអ្នក(៧) ដឹងពុតត្បាតពួកគេទេ ដូចពួកគេខ្លាចភ្លៀង ខ្លាចរន្ធផ្ការនិងផ្លេកបន្ទោរនោះអញ្ចឹង ហើយពួកគេខ្លាចផ្ការកញ្ចក់យកបេះដូងពួកគេ ឬផ្លេកបន្ទោរកាប់រំលំពួកគេ ។ បែបនេះឯងដែលពួកគេខ្លាចអស្ចារ្យរបស់ខ្លួនឯងលើរូបអ៊ាលី(៧) ដែលអាចធ្វើឲ្យសភាវៈពួកគេស្លាប់បាន ។ ពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកទប់ស្កររន្ធព្រោះខ្លាចស្លាប់ ។"

كَمَا يَجْعَلُ هَؤُلَاءِ الْمُتَبَتِّلُونَ بِهَذَا الرَّعْدِ [وَ الْبَرْقِ] أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ لِقَلَّ يَخْلَعُ صَوْتُ الرَّعْدِ أَفْتِدَتَهُمْ، فَكَذَلِكَ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ إِذَا سَمِعُوا لَعْنَكَ لِمَنْ نَكَتَ الْبَيْعَةَ وَ وَعِيدَكَ هُمْ إِذَا عَلِمْتَ أَحْوَاهُمْ « يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ » لِقَلَّ يَسْمَعُونَ لَعْنَكَ [وَ لَا] وَ وَعِيدَكَ فَتَغَيَّرَ أَلْوَانُهُمْ فَيَسْتَدِلُّ أَصْحَابُكَ أَنَّهُمْ هُمْ الْمَغْنِيُّونَ بِاللَّعْنِ وَ الْوَعِيدِ، لِمَا قَدْ ظَهَرَ مِنَ التَّغْيِيرِ وَ الْإِضْطِرَابِ عَلَيْهِمْ، فَتَقْوَى التَّهْمَةُ عَلَيْهِمْ، فَلَا يَأْمَنُونَ هَلَاكَهُمْ بِذَلِكَ عَلَى يَدِكَ وَ فِي حُكْمِكَ.

ដូច្នោះឯងដែលប្រជារាស្ត្រទាំងនោះ ដែលត្រូវឡោមព័ទ្ធដោយផ្ការន្ធនិងផ្លេកបន្ទោរយកម្រាមដៃចុកត្រចៀក ដើម្បីកុំឲ្យឮសូរផ្ការ ដូចពួកគេយកម្រាមដៃចុកត្រចៀកពេលបានឮអ្នក(៧) សូមឲ្យបណ្តាសាធ្លាក់មកលើពួកទាំងនោះដែលបះបោរប្រឆាំងការព្រមស្មោះស្ម័គ្រ (ចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្កុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន(៧)) និងការសន្យារបស់អ្នក(៧) ។ ពួកគេដឹងគោលជំហរខ្លួនឯង ដូច្នោះពួកគេមិនឮបណ្តាសាអ្នក(៧) និងការសន្យារបស់អ្នក(៧) ទេ ព្រោះពួកគេខ្លាចអ្វីទាំងនេះកាលណាពួកគេឮវា បណ្តាលឲ្យពួកគេឡើងក្រហមមុខ បក្សពួករបស់អ្នក(៧) នឹងស្គាល់ពួកគេបានដោយសារមុខក្រហមនេះឯងថា នេះគឺ

ពួកដែលត្រូវបណ្តាសា ។ ពួកគេនឹងប្រឈមមុខនឹងការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសារមូលហេតុនេះ ដោយសារអ្នក صلى الله عليه وآله ឬមកពីបញ្ហារបស់អ្នក صلى الله عليه وآله ។"

قَالَ: « وَ اللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ » مُفْتَدِرٌ عَلَيْهِمْ، لَوْ شَاءَ أَظْهَرَ لَكَ نِفَاقَ مُنَافِقِيهِمْ وَ أَبَدِي لَكَ أَسْرَارَهُمْ، وَ أَمْرَكَ بِقَتْلِهِمْ. ثُمَّ قَالَ: « يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ » وَ هَذَا مَثَلٌ قَوْمٍ أُتْبِلُوا بَبْرَقٍ فَلَمْ يَعْضُوا عَنْهُ أَبْصَارَهُمْ، وَ لَمْ يَنْتَرُوا مِنْهُ وَجْهَهُمْ لِيَسَلَّمَ عُيُونُهُمْ مِنْ تَأَلُّفِهِ، وَ لَمْ يَنْظُرُوا إِلَى الطَّرِيقِ الَّذِي يُرِيدُونَ أَنْ يَتَخَلَّصُوا فِيهِ بِضَوْءِ الْبَرْقِ، وَ لَكِنَّهُمْ نَظَرُوا إِلَى نَفْسِ الْبَرْقِ فَكَادَ يَخْطِفُ أَبْصَارَهُمْ. فَكَذَلِكَ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقُونَ يَكَادُ مَا فِي الْقُرْآنِ مِنَ الْآيَاتِ الْمُحْكَمَةِ الدَّالَّةِ عَلَى نُبُوتِكَ الْمَوْضِحَةِ عَنْ صِدْقِكَ فِي نَصْبِ أَخِيكَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِمَامًا.

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្វ្លែម៉ាសព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:១៩] អល់ឡោះហ្វ្លែម៉ាសព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកបដិសេធសទ្ធា" ព្រះឥទ្ធិបូទ្វិជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីធ្វើឲ្យពុតត្បាតរបស់ពួកលាក់ពុតលេចឡើង និងលើកឲ្យអ្នក صلى الله عليه وآله ដឹងអាថ៌កំបាំងរបស់ពួកគេ ឬដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យអ្នក صلى الله عليه وآله សម្លាប់ពួកគេ ។" បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វ្លែម៉ាសព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:២០] ផ្នែកបន្ទោរស្ទើរតែដកហូតយកចក្ខុវិញ្ញាណរបស់ពួកគេ" នេះដូចពួកដែលត្រូវផ្នែកបន្ទោរឡោមព័ទ្ធជុំវិញ ពួកគេយកដៃបិទមុខដើម្បីការពារភ្នែកពួកគេដើម្បីកុំឲ្យឃើញផ្នែកបន្ទោរនោះ ។ សូម្បីតែផ្លូវដែលពួកគេដើរលើនោះក៏ពួកគេមើលមិនឃើញផង តែពួកគេមើលទៅផ្នែកបន្ទោរដ៏ប្រចក្សនោះដែលធ្វើឲ្យភ្នែកពួកគេស្រឡាំងកាំង ។ នេះគឺស្ថានភាពរបស់ពួកលាក់ពុតទាំងនេះ ទោះបីពួកគេឃើញនៅក្នុងគួរអាននូវអាយ៉ាសុំសម្រេចផ្តាច់ព្រ័ត្រដែលជាភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីសាស្តាភាពរបស់អ្នក صلى الله عليه وآله អំពីសេចក្តីទៀងត្រង់របស់អ្នក អំពីភាពត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដក្នុងការតែងតាំងអាលី عليه السلام ឬនប្រុសរបស់អ្នក صلى الله عليه وآله ជាអ៊ីម៉ាក៏ដោយ(ក៏ពួកគេនៅតែមិនអាចមើលឃើញសេចក្តីពិតដែរ) ។"

وَ يَكَادُ مَا يُشَاهِدُونَهُ مِنْكَ يَا مُحَمَّدُ، وَ مِنْ أَخِيكَ عَلِيٍّ مِنَ الْمُعْجَزَاتِ الدَّالَّةِ عَلَى أَنَّ أَمْرَكَ وَ أَمْرَهُ هُوَ الْحَقُّ الَّذِي لَا رَيْبَ فِيهِ، ثُمَّ هُمْ مَعَ ذَلِكَ لَا يَنْظُرُونَ فِي دَلَائِلِ مَا يُشَاهِدُونَ مِنْ آيَاتِ الْقُرْآنِ، وَ آيَاتِكَ، وَ آيَاتِ أَخِيكَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، يَكَادُ ذَهَابُهُمْ عَنِ الْحَقِّ فِي حُجْجِكَ يُبْطِلُ عَلَيْهِمْ سَائِرَ مَا قَدْ عَمِلُوهُ مِنَ الْأَشْيَاءِ الَّتِي يَعْرِفُونَهَا لِأَنَّ مَنْ جَحَدَ حَقًّا وَاحِدًا، أَذَاهُ ذَلِكَ الْجُحُودُ إِلَى أَنْ يَجْحَدَ كُلَّ حَقٍّ، فَصَارَ جَاحِدُهُ فِي بُطْلَانِ سَائِرِ الْحَقُوقِ عَلَيْهِ، كَالنَّاطِرِ إِلَى جِزْمِ الشَّمْسِ فِي ذَهَابِ نُورِ بَصَرِهِ.

ម្យ៉ាងម៉្លោះអ៊ីយ អ៊ីក៏ដោយដែលពួកគេបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកដែលមកពីអ្នក صلى الله عليه وآله ដែលមកពីអាលី عليه السلام ឬនប្រុសអ្នក صلى الله عليه وآله គឺអព្វតហេតុដែលជាភស្តុតាងបញ្ជាក់លើបញ្ហារបស់អ្នក صلى الله عليه وآله មួយនេះ ថាជាការពិតពិតសង្ស័យ និងអ្វីដែលពួកគេបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកដែលជាភស្តុតាងមកពីអាយ៉ាសុំគួរអាននិងសញ្ញារបស់អ្នក صلى الله عليه وآله ព្រមទាំងសញ្ញារបស់អាលី عليه السلام ឬនប្រុសអ្នក صلى الله عليه وآله ដែរ ពួកគេស្ទើរតែប្រកែកសេចក្តីពិតក្នុងពាក្យសំអាងរបស់អ្នក صلى الله عليه وآله ។ ទង្វើទាំងអស់របស់ពួកគេដែលពួកគេស្គាល់នោះនឹងត្រូវដកហូតដោយសារតែពួកគេបានបដិសេធ ដូចបុគ្គលដែលសម្លឹងមើលចំផ្លូវអាទិត្យហើយបានបាត់បង់ចក្ខុវិញ្ញាណ ។"

قَالَ: « كُلَّمَا أَضَاءَ هُمْ مَشَوْا فِيهِ » إِذَا ظَهَرَ مَا قَدِ اعْتَقَدُوا أَنَّهُ هُوَ الْحُجَّةُ مَشَوْا فِيهِ: تَبَتُّوا عَلَيْهِ. وَ هَؤُلَاءِ كَانُوا إِذَا أَنْتَجَتْ حُيُوبُهُمُ الْإِنَاتِ، وَ نَسَاؤُهُمُ الدُّكُورَ، وَ حَمَلَتْ حَيْلُهُمْ وَ رَكَتْ زُرُوعُهُمْ، وَ رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ، وَ كَثُرَتْ الْأَلْبَانُ فِي ضُرُوعِ جُدُوعِهِمْ قَالُوا: يَوْشَكَ أَنْ يَكُونَ هَذَا بَيْرَكَةً يَنْعَمْنَا لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّهُ مَبْحُوثٌ مُدَالٌ [فَبِذَلِكَ] يَنْعَجِي أَنْ نُعْطِيَهُ ظَاهِرَ الطَّاعَةِ لِنَعِيشَ فِي دَوْلَتِهِ.

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:២០] គ្រប់ពេលដែលវាបំភ្លឺពួកគេ ពួកគេដើរទៅមុខ បាន[បន្តិច]" កាលណាគេបង្ហាញពួកគេនូវពាក្យសំអាងច្បាស់ក្រឡែត ពួកគេព្រមទទួលពាក្យសំអាង នោះជាក៏ស្មុគាន ។ អ្វីទាំងនេះប្រៀបបាននឹងពេលសេះពួកគេបង្កើតកូន ពេលបណ្តាករិយាពួកគេ សម្រាលកូនប្រុស ពេលស្រែចម្ការពួកគេដុះដាលនិងឲ្យផលល្អ ពេលជំនួញពួកគេបានកម្រៃ ពេលមេ អូដូពួកគេមានទឹកដោះ ពួកគេតែងតែថា៖ "គ្មានអ្វីគួរឲ្យសង្ស័យទេ នេះមកពីយើងស្មោះត្រង់ចំពោះ អាល្លឺស្ត្រាប្រោះគេជាមនុស្សល្អ ដូច្នេះសមរម្យណាស់ដែលយើងស្តាប់បង្គាប់គេនោះដោយអាការៈក្រៅ ដើម្បីជីវិតយើងនឹងចម្រើនដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ។

« وَ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ فَأَمَّوْا » أَي [وَ إِذَا] أَنْتَجَتْ حُبُوهُمُ الدُّكُورَ، وَ نَسَاؤُهُمُ الْإِنَاثَ، وَ لَمْ يَرَوْهُوا فِي بَحَارَتِهِمْ وَ لَا حَمَلَتْ نَحْلُهُمْ، وَ لَا رَكَتَ زُرُوعُهُمْ، وَ قَالُوا: هَذَا بِشُؤْمِ هَذِهِ الْبَيْعَةِ الَّتِي بَايَعْنَاهَا عَلَيْنَا، وَ التَّصَدِيقِ الَّذِي صَدَقْنَا مُحَمَّدًا. وَ هُوَ نَظِيرُ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « إِنَّ تُصِيبُكُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ إِنْ تُصِيبُكُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ »

តែលុះវាទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹត ពួកគេនៅមួយកន្លែង មានន័យថា ពេលសេះពួកគេមិនបង្កើត កូនទេ ពេលករិយាពួកគេសម្រាលកូនស្រី ពេលពួកគេជួបប្រទះការខាតបង់ក្នុងជំនួញ ពេលពួកគេបាន ផលដំណាំតិច ពេលដីស្រែចម្ការពួកគេគ្មានជីវជាតិ ពួកគេថា៖ "នេះដោយសារតែយើងស្មោះស្ម័គ្រ ចំពោះអាល្លឺស្ត្រាប្រោះ និងចំពោះការបង្ហាញឲ្យឃើញនូវភាពទៀងត្រង់របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។" នេះគឺសេចក្តី ព្រមាន ពេលអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤:៧៨] បើសិនជាពួកគេពើបប្រទះអ្វីដែលល្អ ពួកគេ ថ្លែងថា៖ "នេះមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ៉ា ។" បើសិនជាពួកគេពើបប្រទះអ្វីដែលអាក្រក់ ពួកគេថ្លែងថា៖ "នេះមក ពីខ្លួនលោកឯង ។"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « قَالَ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ » بِحُكْمِهِ النَّافِذِ وَ قَضَائِهِ، لَيْسَ ذَلِكَ لِشُؤْمِي وَ لَا لِيُنْبِي. ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَدَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ » حَتَّى [لَا] يَتَهَيَّأُوا لَهُمُ الْإِحْتِرَازُ مِنْ أَنْ تَقِفَ عَلَى كُفْرِهِمْ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ الْمُؤْمِنُونَ وَ تُوجِبَ قَتْلَهُمْ » إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ « لَا يُعْجِزُهُ شَيْءٌ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 132)

អល់ឡោះហ្គ័រ៉ា ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤:៧៨] សព្វសារពើមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ៉ា" ដោយសារព្រះបញ្ជាព្រះអង្គទេដែលសព្វសារពើប្រតិបត្តិតាមនោះ មិនមែនដោយសារទង្វើល្អឬទង្វើ អាក្រក់របស់អ្នកណាម្នាក់នោះទេ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) (៦៧ វគ្គទី ១)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

២១. បណ្តាមនុស្សអើយ ! ចូរធ្វើសក្ការបូជាព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកនិងបណ្តាអ្នកមុនពួក អ្នក (បុព្វបុរសរបស់ពួកអ្នក) ដើម្បីឲ្យពួកអ្នកក្រែងខ្លាច ។

***

[قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: « يَا أَيُّهَا النَّاسُ » يَعْنِي سَائِرَ النَّاسِ [الْمُكَلَّفِينَ] وَ لَمْ يَلِدْ أَدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. « أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ » أَي أَطِيعُوا رَبَّكُمْ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمْ مِنْ أَنْ تَعْتَقِدُوا أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَ لَا

شَيْبَةً وَلَا مِثْلَ [لَهُ] عَدْلٌ لَا يَجُوزُ، جَوَادٌ لَا يَبْخُلُ، خَلِيمٌ لَا يَعْجَلُ، حَكِيمٌ لَا يَخْطُلُ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَنَّ آلَ مُحَمَّدٍ أَفْضَلُ آلِ النَّبِيِّينَ، وَ أَنَّ عَلِيًّا أَفْضَلُ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ أَنَّ أَصْحَابَ مُحَمَّدٍ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُمْ أَفْضَلُ صَحَابَةِ الْمُرْسَلِينَ، [وَ أَنَّ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ أَفْضَلُ أُمَّةِ الْمُرْسَلِينَ]. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 135)

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី(عليه السلام)មានវចនៈថា អ៊ាលី ប៊ីន អាល់-ហ្គ្វីសែនី(عليه السلام)មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២:២១] បណ្តាមនុស្សអើយ! ថា មានន័យថាមនុស្សទូទៅដែលជាកូនចៅរបស់អាដ្វាំ(عليه السلام) ។ ចូរធ្វើសក្តារបូជាព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក មានន័យថា ចូរស្តាប់បង្គាប់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកក្នុងរឿងអ្វីក៏ដោយដែលគេបានដាក់មកឲ្យពួកអ្នកធ្វើតាមក្នុងជំនឿរបស់ពួកអ្នកនោះគឺ៖ មិនមានព្រះធៀងពីអល់ឡោះហ្គ្វី(عجل)ទេ ព្រះ(عجل)តែមួយគត់ដែលមិនមានដៃគូ ព្រះ(عجل)ដែលពុំមានគូប្រៀបធៀបនិងពុំមានគំរូទេ ព្រះយុត្តិធម៌ត្រឹមត្រូវនិងមិនសង្កត់សង្កិនទេ ព្រះដ៏មានព្រះហឫទ័យទូលាយនិងមិនកំណាញ់ទេ ព្រះ(عجل)ដ៏មានអំណត់និងមិនឆេវឆាវទេ ព្រះ(عجل)ដែលជ្រាបដឹងនិងមិនល្ងង់ខ្លៅទេ មូហ្គាំម៉ាដ្វ័(عليه السلام) ជាបាវបម្រើព្រះអង្គ(عجل)និងជាវិស្វល(عليه السلام)របស់ព្រះអង្គ(عجل) បណ្តាកូនចៅរបស់មូហ្គាំម៉ាដ្វ័(عليه السلام)គួរជាទីស្រឡាញ់ជាងបណ្តាកូនចៅរបស់សាស្តា(عليه السلام)ទៀត អ៊ាលី(عليه السلام)ជាទីស្រឡាញ់បំផុតក្នុងចំណោមកូនចៅរបស់មូហ្គាំម៉ាដ្វ័(عليه السلام) បក្សពួករបស់មូហ្គាំម៉ាដ្វ័(عليه السلام) បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាក្នុងចំណោមពួកគេ គួរជាទីស្រឡាញ់ជាងបណ្តាបក្សពួករបស់សាស្តា(عليه السلام)ទៀត សហគមន៍របស់មូហ្គាំម៉ាដ្វ័(عليه السلام)គួរជាទីស្រឡាញ់ជាងសហគមន៍របស់សាស្តា(عليه السلام)ទៀត ។ (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គទី ៦៨)

***

قُلْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « الَّذِي خَلَقَكُمْ » [اعْبُدُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ] مِنْ نُطْفَةٍ « مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ » ، فَجَعَلَهُ « فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ، إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ » ، فَفَدَّرَهُ ، فَفَعَمَ الْفَادِرُ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : إِنَّ النُّطْفَةَ تَنْبُثُ فِي [قَرَارٍ] الرَّحِمِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَةً ، ثُمَّ تَصِيرُ عَلَقَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا ، ثُمَّ مُضْغَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا ، ثُمَّ تُجْعَلُ (بَعْدَهُ عِظَامًا) ثُمَّ تُكْسَى لَحْمًا ، ثُمَّ يُلْبَسُ اللَّهُ فَوْقَهُ جِلْدًا ، ثُمَّ يُنْبِثُ عَلَيْهِ شَعْرًا ، ثُمَّ يَبْعَثُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ مَلَكَ الْأَرْحَامِ ، فَيَقَالُ لَهُ : اكْتُبْ أَجَلَهِ وَ عَمَلَهُ وَ رِزْقَهُ ، وَ شَقِيئًا يَكُونُ أَوْ سَعِيدًا . فَيَقُولُ الْمَلَكُ : يَا رَبِّ أَنْتَ لِي بِعِلْمٍ ذَلِكَ ؟ فَيَقَالُ لَهُ : اسْتَمَلَّ ذَلِكَ مِنْ قُرْءِ اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ . فَيَسْتَمْلِيهِ مِنْهُمْ . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 135)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ្វី(عجل)មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:២១] ដែលបានបង្កើតពួកអ្នក" បាវបម្រើដែលត្រូវបង្កើតមកពីវត្តារកខ្វក់មួយដំណាក់ ហើយបានទុកវាក្នុងកន្លែងពិសេសមួយអស់មួយរយៈពេលកំណត់ ។ អល់ឡោះហ្គ្វី(عجل) ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួងមានមហិទ្ធិឫទ្ធិបំផុត ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ្វី(عليه السلام)មានព្រះវចនៈថា៖ "មេជីវិតនៅជាមេជីវិតក្នុងស្បូនអស់សែសិបថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មក ទៅជាជុំណាមខន់សែសិបថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មក ទៅជាជុំសាច់សែសិបថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មក ឆ្អឹងលូតលាស់ ហើយគ្របដណ្តប់ដោយសាច់ ។ ក្រោយមកទៀត ស្រទាប់ស្បែកនឹងគ្របដណ្តប់វា បន្ទាប់មកសក់ចាប់ផ្តើមដុះ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ្វី(عجل)ចាត់បញ្ជូនទេវតាទៅរកវានៅក្នុងស្បូន ហើយអល់ឡោះហ្គ្វី(عجل)មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "ចូរកត់ត្រាជីវិតរបស់គេមួយចំណែក ទង្វើនិងជីវភាពរបស់គេ តើគេជាអ្នកសង្ស័យម្នាក់ឬជាជំនួយម្នាក់ ។" ទេវតាទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ! តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចំណេះបែបនេះមកពីណាទៅ ?" អល់ឡោះហ្គ្វី(عجل)ប្រាប់ទេវតាថា៖ "ចូរយកចំណេះនេះមកពីអ្នកទាំងនោះដែលអាចឃើញមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ។" ពួកគេនឹងយកចំណេះនេះមកពីពួកគេ(عليه السلام) ។ (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គទី ៦៨)

***

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ » قَالَ: وَ خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنْ سَائِرِ أَصْنَافِ النَّاسِ « لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ » . قَالَ: لَهَا وَجْهَانِ: أَحَدُهُمَا خَلْفُكُمْ، وَ خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ - كَلَّكُمْ - تَتَّقُونَ، أَيِ لَتَتَّقُوا كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ » وَ الْوَجْهُ الْآخَرُ: أَعْبُدُوا [رَبَّكُمْ] الَّذِي خَلَقَكُمْ، وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ، أَيِ أَعْبُدُوهُ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ النَّارَ وَ «لَعَلَّ» مِنْ اللَّهِ وَاجِبٌ لِأَنَّهُ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يُعَيَّنَ عَبْدُهُ بِلاَ مَنَفَعَةٍ وَ يُطْمَعَهُ فِي فَضْلِهِ ثُمَّ يُحْيِيهِ، أَوْ لَا تَرَاهُ كَيْفَ قُبِحَ مِنْ عِبَادِهِ مِنْ عِبَادِهِ، إِذَا قَالَ لِرَجُلٍ: أَخْدِمْنِي لَعَلَّكَ تَنْتَفِعَ بِي وَ يَجِدَ مِنِّي، وَ لَعَلِّي أَنْفَعَكَ بِهَا. فَيُخْدِمُهُ، ثُمَّ يُحْيِيهِ وَ لَا يَنْفَعُهُ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَكْرَمُ فِي أَعْمَالِهِ، وَ أَبْعَدُ مِنَ الْقَبِيحِ فِي أَعْمَالِهِ مِنْ عِبَادِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 139)

បន្ទាប់មក ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ មានព្រះបន្ទូលថា [២:២១] បណ្តាអ្នកមុនពួកអ្នក ។ អ៊ីម៉ាំ ហ្គាសាន់ អាស់-អ្នកស៊ីរ៉ា មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ បានបង្កើតមុនអស់លោកនូវប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីឲ្យពួកអ្នកក្រែងខ្លាច ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ពីរប្រភេទខុសគ្នា ព្រះអង្គ បានបង្កើតអស់លោកមកពីប្រភេទមួយ និងអ្នកទាំងនោះមុនអស់លោក ដើម្បីឲ្យអស់លោកទាំងអស់គ្នាទៅជាខ្លាចក្រែងដោយជំនឿ ដូចអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា [៥១:៥៦] អញពុំបានបង្កើតមកនូវពួកយុទ្ធិនិងមនុស្សទាំងឡាយក្រៅពីដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេគោរពបូជានោះទេ ។ ប្រភេទទីពីរ - ចូរធ្វើសក្តារបូជាព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកដែលបានបង្កើតពួកអ្នកនិងបណ្តាអ្នកមុនពួកអ្នក - មានន័យថា ចូរគោរពបូជាដើម្បីអស់លោកនឹងសង្គ្រោះខ្លួនអស់លោកឲ្យរួចផុតពីភ្លើងនរក ។ ដើម្បីឲ្យពួកអ្នក ក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ គឺជាព្រះកាតព្វកិច្ច ហើយព្រះអង្គខ្ពង់ខ្ពស់ឆ្ងាយណាស់ ព្រះអង្គត្រូវដាក់ព្រះកាតព្វកិច្ចនោះមកដើម្បីជាផលប្រយោជន៍និងសទ្ធាទានសម្រាប់ប្រើរបស់ព្រះអង្គ បន្ទាប់មកដកហូតអ្វីទាំងនេះពីគេ ។ អស់លោកឃើញហើយថាគួរឲ្យស្អប់ណាស់ដែលប្រើប្រាស់ ក្នុងចំណោមប្រើប្រាស់បុរសម្នាក់ថា៖ "ចូរអ្នកបម្រើខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់អ្នក ។" អ្នកនោះក៏បម្រើគេ តែបន្ទាប់មកគេមិនបានឲ្យអ្នកនោះអ្វីសោះឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មហាប្រសើរលើសនេះទៅទៀតនិងឃ្លាតឆ្ងាយពីភាពស្អប់ខ្ពើមក្នុងទង្វើរបស់ព្រះអង្គគ្រប់ទង្វើ ដើម្បីជះត្រឡប់មកលើប្រើប្រាស់ព្រះអង្គពីព្រះអង្គ ។ (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٧٩)

***

في أصول الكافي - علي بن إبراهيم عن العباس بن معروف عن عبد الرحمن بن أبي نجران قال: كتبت إلى أبي جعفر عليه السلام - أو قلت له: - جعلني الله فداك نعتد الرحمن الواحد الأحد الصمد؟ قال: فقال: إن من عبد الاسم دون الأسماء فقد أشرك و كفر و جحد و لم يُعبد شيئاً، بل عبد الله الواحد الأحد الصمد الأسمى بغير الأسماء دون الأسماء، أن الأسماء صفات و وصف بها نفسه تعالى. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 39)

នៅក្នុងអ៊ុស្វ័ល អាស់-កាហ្វី អ្នកស៊ីរ៉ា ប៊ិន អ៊ីបរហ្វីមបានថ្លែងតមកពីអាស់-អ្នកបាស់ ប៊ិន ម៉ាក្វូហ្វ តមកពីអ្នកបាស់-ព្រះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ ណាច្រុំរ៉នដែលបានឲ្យដឹងថាលោកបានសរសេរទៅអាហ្វិ យ៉ាក្វូហ្វ ឬបានទូលព្រះអង្គថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎បូជាខ្លួនទូលបង្គំដើម្បីព្រះអង្គ តើយើងទាំងអស់ធ្វើសក្តារបូជាព្រះដ៏ប្រកបដោយព្រះសប្បុរសធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តា ព្រះតែមួយ ព្រះដើមដំបូងបង្អស់ និងចុងក្រោយបង្អស់មែនទេ?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ បុគ្គលណាធ្វើសក្តារបូជាព្រះនាមដាច់ឡែកពីព្រះដែលជាម្ចាស់ព្រះនាមនោះ បុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តអំពើហុទេពនិយម(شرك) បានប្រព្រឹត្តអំពើអសទ្ធា បានដីសេធព្រះអង្គ និងមិនបានធ្វើសក្តារបូជាទាល់តែសោះ ។ តែខ្ញុំធ្វើសក្តារបូជាព្រះតែមួយ ព្រះដើមដំបូងបង្អស់ ព្រះចុងក្រោយបង្អស់ដែលត្រូវគេដាក់ព្រះនាមទាំងនេះឲ្យ

ដាច់ឡែកពីព្រះនាមទាំងនេះ ។ ព្រះនាមទាំងឡាយជានិមិត្តរូបដែលគេសន្មតហៅអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ។" (تفسير نور الثقلين ២ ប្រាំខ្ចីស្រ ៤១)

***

وَعَنْهُ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ».

លោកបានថ្លែងតមកពីបក្សពួកយើងច្រើននាក់ ដែលទទួលបានមកពីអាស្ថម្ភាដ្ឋ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ខ័លីដ្ឋ ដែលទទួលបានមកពីអាស្ថម្ភាដ្ឋ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្វ័រ ដែលទទួលបានមកពីបុរសម្នាក់ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ការគោរពបូជាដែលប្រសើរបំផុតគឺសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការរិះគិតអំពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ និងអំពីព្រះមហិទ្ធិព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។" (الكافي 2: 3/45)

***

وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَادٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عليه السلام) يَقُولُ: «لَيْسَ الْعِبَادَةُ كَثْرَةَ الصَّلَاةِ وَ الصَّوْمِ، إِنَّمَا الْعِبَادَةُ التَّفَكُّرُ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ».

លោកបានថ្លែងតមកពីមូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្ថយ៉ា ដែលទទួលបានមកពីអាស្ថម្ភាដ្ឋ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា ដែលទទួលបានមកពី មូអ្កម៉ាវ ប៊ិន ខ័លីដ្ឋដែលបាននិយាយថា៖ "ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖

"ការគោរពបូជាមិនមែនការបំពេញស្ម័គ្រឡាត់និងការកាន់សីលអំណត់អាហារយ៉ាង ញឹកញាប់នោះទេ តែការគោរពបូជាគឺការរិះគិតក្នុងរឿងអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហា រុងរឿង ។" (الكافي 2: 4/45)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ إِبْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ جَبَلٍ عَنْ هَارُونَ بْنِ حَارِجَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: الْعِبَادَةُ ثَلَاثَةٌ، قَوْمٌ عَبَدُوا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَوْفًا فَثَلَاثَةٌ عَبَادَةُ الْعَبِيدِ، وَ قَوْمٌ عَبَدُوا اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى طَلَبَ الثَّوَابِ فَثَلَاثَةٌ عَبَادَةُ الْأَجْرَاءِ، وَ قَوْمٌ عَبَدُوا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ حُبًّا لَهُ فَثَلَاثَةٌ عَبَادَةُ الْأَحْرَارِ، وَ هِيَ أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ. (تفسير نور الثقلين ، ج 1 ، ص 40)

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានថ្លែងតមកពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពីអ៊ីបនី ម៉ាស្ថប៊ិប ដែលទទួលបានពីយ៉ាមីលដែលទទួលបានមកពីហ្គារូន ប៊ិន ខ័រីយ៉ាត្ថដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "សក្ការៈបូជាមានបីប្រភេទ ។ សក្ការៈបូជារបស់បណ្តាអ្នកដែលធ្វើសក្ការៈបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង លើសពីសេចក្តីខ្លាច ការធ្វើសក្ការៈបូជារបស់ពួកអ្នកនោះគឺការធ្វើសក្ការៈបូជារបស់បណ្តាទាសៈ ។ សក្ការៈបូជារបស់បណ្តាអ្នកដែលធ្វើសក្ការៈបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ដើម្បីស្វែងរកនូវរង្វាន់ នោះគឺសក្ការៈបូជារបស់អ្នកជំនួញ ។ សក្ការៈបូជារបស់បណ្តាអ្នកដែលធ្វើសក្ការៈបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង លើសពីសេចក្តីស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} នោះគឺសក្ការៈបូជារបស់បណ្តាអ្នកដែលមានសេរីភាព នេះគឺសក្ការៈបូជាប្រសើរបំផុត ។" (تفسير نور الثقلين ២ ប្រាំខ្ចីស្រ ៤៦)

***

فِي عُيُونِ الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: النَّظَرُ إِلَى دُرِّيَّتِنَا عِبَادَةٌ، فَقِيلَ لَهُ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ النَّظَرُ إِلَى الْأَيْمَةِ مِنْكُمْ عِبَادَةٌ أَوْ النَّظَرُ إِلَى جَمِيعِ دُرِّيَّةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ؟ قَالَ: بَلِ النَّظَرُ إِلَى جَمِيعِ دُرِّيَّةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ عِبَادَةٌ مَا لَمْ يُفَارِقُوا مِنْهَا جُحُ، وَ لَمْ يَتَلَوُّوا بِالْمَعَاصِي. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 40)

នៅក្នុងសាត្រាអ៊ុយុន អាល់-អាគ្គុបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ អាល់-រីដ្ឋា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា:ថា: "ការសម្លឹងមករកបណ្តាកូនចៅរបស់យើងនោះ^{عليهم السلام}ជាសក្តារ:បូជា ។" គេបានសួរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា: "រាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}អើយ មើលមករកព្រះបរមអ៊ុម៉ា^{عليهم السلام}ក្នុងចំណោម ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំងឡាយ^{عليهم السلام}ជាការគោរពបូជា ឬការមើលមករកបណ្តាកូនចៅ^{عليهم السلام}ទាំងអស់របស់ព្រះ សាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام}?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានរចនា:ថា: "តែមើលមករករាជបុត្ររាជនគ្នា^{عليهم السلام}ទាំងអស់របស់ព្រះ សាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ជាការគោរពបូជា បើពួកគេមិនបែកចេញពីព្រះមាតាព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទេ និងមិនទាក់ទិនក្នុងអំពើ ល្មើសនោះទេ ។" (تفسير نور الثقلين ج ٢ ص ٤٨)

***

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

២២. ព្រះដែលសាងផែនដីឲ្យទៅជាទីស្នាក់អាស្រ័យសម្រាប់ពួកអ្នក និង[ដែលសាង]មេឃជាដំបូល ។ ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានផលានុផលកើតមានឡើង ដោយសារទឹកនោះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវិតពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំបង្កើតសមភាគី (យកអ្វីផ្សេងមកចូល រួមជាព្រះស្មើអស់ឡោះហ្ន៎ ជាដៃគូ) គួបនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ថ្វីបើពួកអ្នកដឹងស្រាប់ហើយ [ថា អស់ឡោះហ្ន៎គឺព្រះតែមួយគត់ ព្រះអង្គគឺព្រះអ្នកបង្កើតផែនភពចក្រវាល] ។

***

قَالَ الْإِمَامُ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا» جَعَلَهَا مَلَأَمَةً لِبَطَائِعِكُمْ، مُوَافِقَةً لِأَجْسَادِكُمْ، لَمْ يَجْعَلْهَا شَدِيدَةَ الْحُمَى وَالْحَرَارَةِ فَتُحْرِقُكُمْ، وَ لَا شَدِيدَةَ الْبُرُودَةِ فَتُجْعِدُكُمْ، وَ لَا شَدِيدَةَ طَيْبِ الرِّيحِ فَتُصَدِّعَ هَامَاتِكُمْ، وَ لَا شَدِيدَةَ النَّتَنِ فَتُعْطِبُكُمْ، وَ لَا شَدِيدَةَ اللَّيْنِ كَالْمَاءِ فَتُعْرِقُكُمْ، وَ لَا شَدِيدَةَ الصَّلَابَةِ فَتَمْتِنِعَ عَلَيْكُمْ فِي حَرَّتِكُمْ وَ أَيْبِسَتْكُمْ، وَ دَفِنَ مَوْتَاكُمْ، وَ لَكِنَّهُ عَزَّ وَجَلَّ جَعَلَ فِيهَا مِنَ الْمَنَانَةِ مَا تَنْتَفِعُونَ بِهِ وَ تَتَمَسَّكُونَ، وَ تَتَمَسَّكُ عَلَيْهَا أَبْدَانُكُمْ وَ بُنْيَانُكُمْ، وَ جَعَلَ فِيهَا مِنَ اللَّيْنِ مَا تَنْقَادُ بِهِ لِحَرَّتِكُمْ وَ قُبُورُكُمْ وَ كَثِيرٌ مِنْ مَنَافِعِكُمْ. فَلِذَلِكَ جَعَلَ الْأَرْضَ فِرَاشًا لَكُمْ.

អ៊ុម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្តកា^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា:ថា: "អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}មានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] ព្រះ ដែលសាងផែនដីឲ្យទៅជាទីស្នាក់អាស្រ័យសម្រាប់ពួកអ្នក ព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم}ធ្វើឲ្យផែនដីត្រូវគ្នានឹងធម្មជាតិ របស់អស់លោក ដែលសមស្របនឹងខ្លួនអស់លោក ។ ប្រសិនបើវាក្តៅពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកនេះ ប្រសិនបើវាត្រជាក់ពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកកក ប្រសិនបើវាក្រអូបពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកឈឺ ក្បាល ប្រសិនបើវាកខ្វក់ពេក វានឹងធ្វើឲ្យអស់លោកវិនាស ប្រសិនបើវាមានទឹកច្រើនពេក វានឹងធ្វើឲ្យ អស់លោកលង់ទឹក ប្រសិនបើវាពិបាកពេក អស់លោកមិនអាចធ្វើកសិកម្មបានទេ មិនអាចសាងសង់ លំនៅបាននិងមិនអាចកប់សពរបស់អស់លោកបានទេ ។ តែព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍បានធ្វើឲ្យវា បិតថេរសម្រាប់ជីវិតអស់លោក ខ្លួនអស់លោក និងសំណង់ទាំងឡាយរបស់លោក ហើយព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم}

បានធ្វើឲ្យវាផ្តល់នូវវត្ថុធាតុដើមដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់អស់លោក ។ បែបនេះឯងដែលព្រះអង្គ ^{وَجَدَ}
[២:២២] សាងផែនដីឲ្យទៅជាទីស្នាក់អាស្រ័យសម្រាប់ពួកអ្នក ។"

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ السَّمَاءِ بِنَاءً » سَفْعًا مِنْ فَوْقِكُمْ مَحْفُوظًا يُدِيرُ فِيهَا شَمْسَهَا وَ قَمَرَهَا وَ نُجُومَهَا لِمَنَافِعِكُمْ. ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً » يَغْنِي الْمَطَرَ يُنْزِلُهُ مِنْ عَلَا لِيَبْلُغَ قُلُلَ جِبَالِكُمْ وَ تَلَالِكُمْ وَ هَضَابِكُمْ وَ أَوْهَادِكُمْ ثُمَّ فَرَقَهُ رِزَادًا وَ وَابِلًا وَ هَطْلًا وَ طَلًّا لِتَنْشِفَهُ أَرْضُوكُمْ، وَ لَمْ يَجْعَلْ ذَلِكَ الْمَطَرَ نَازِلًا عَلَيْكُمْ قِطْعَةً وَاحِدَةً فَتَفْسُدَ [فَيُفْسِدُ] أَرْضِيكُمْ وَ أَشْجَارَكُمْ وَ زُرُوعَكُمْ وَ ثِمَارَكُمْ.

បន្ទាប់មក អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] និង[ដែលសាង]មេឃជាដំបូល ពិតាននៅលើអស់លោកដើម្បីថែរក្សាអស់លោក ហើយលើពិតាននោះមានដូងអាទិត្យ ដូងចន្ទនិងផ្កាយដំណើរការដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់អស់លោក ។ បន្ទាប់មក អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ មានន័យថាទឹកភ្លៀងដែលធ្លាក់ចុះមកលើភ្នំនិងជ្រលងភ្នំ ហើយបានបែងចែកមកតាមជ្រលងនានា ។ ជួនកាលភ្លៀងខ្លាំង ជួនកាលភ្លៀងតិច ជួនកាលភ្លៀងតំណក់ធំ ជួនកាលភ្លៀងតំណក់តូចដែលសក្តិសមនឹងក្សេត្រកម្ម ដំណាំដាំដុះនិងផលានុផលរបស់អស់លោក ។"

ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ » يَغْنِي مِمَّا يُخْرِجُهُ مِنَ الْأَرْضِ رِزْقًا لَكُمْ « فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا » أَيِ أَشْبَاهَا وَ أَمْثَالًا مِنَ الْأَصْنَامِ الَّتِي لَا تَعْقِلُ وَ لَا تَسْمَعُ وَ لَا تُبْصِرُ، وَ لَا تُفَدِّرُ عَلَى شَيْءٍ « وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ » أَنَّهَا لَا تُفَدِّرُ عَلَى شَيْءٍ مِنْ هَذِهِ الْبَيْعِ الْجَلِيلَةِ الَّتِي أَنْعَمَ عَلَيْكُمْ رَبُّكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 142)

បន្ទាប់មក ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិមានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានផលានុផលកើតមានឡើងដោយសារទឹកនោះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវិតពួកអ្នក មានន័យថាផ្លែឈើដែលចេញមកពីដីដើម្បីឲ្យអស់លោកបរិភោគ ។ [២:២២] ចូរពួកអ្នកកុំបង្កើតសមភាគី (យកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមជាព្រះស្មើអស់ឡោះហ្ន៎ ជាដៃគូ) គួបនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ មានន័យថាពួករូបចម្លាក់ដែលមិនយល់ មិនឮ មើលមិនឃើញ និងមិនមានអំណាចលើអ្វីសោះឡើយ ។ [២:២២] ថ្វីបើពួកអ្នកដឹងស្រាប់ហើយ ថាពួកវាមិនមានអំណាចសោះឡើយលើឧបការធម៌ទាំងនេះដែលព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកបានប្រទានមកឲ្យអស់លោកនោះ ។" (تفسير الإمام العسكري عليه السلام) (127 វគ្គទី ៧២)

***

قَالَ: فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى « جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا » تَفَرَّشْتُمْ فِيهَا لِمَنَامِكُمْ وَ مَقِيلِكُمْ. « وَ السَّمَاءِ بِنَاءً » سَفْعًا مَحْفُوظًا أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ بِفُدْرَتِهِ تَجْرِي فِيهَا شَمْسُهَا وَ قَمَرُهَا وَ كَوَاكِبُهَا مُسَحَّرَةً لِمَنَافِعِ عِبَادِهِ وَ إِمَائِهِ.

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់គឺ [២:២២] ព្រះដែលសាងផែនដីឲ្យទៅជាទីស្នាក់អាស្រ័យសម្រាប់ពួកអ្នក អស់លោកទម្រេតទៅលើដីនេះដើម្បីដេកនិងសម្រាក ។ [២:២២] និង[ដែលសាង]មេឃជាដំបូល ពិតានប្រកបដោយសុវត្ថិភាពដែលទ្រមេឃមិនឲ្យធ្លាក់មកលើផែនដី អាស្រ័យព្រះឥទ្ធិពលព្រះអង្គ ។ ដូងអាទិត្យ ដូងចន្ទនិងផ្កាយដើរនៅលើនោះ ត្រូវដាក់ឲ្យនៅក្រោមបង្គាប់ ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់បណ្តាបារបម្រើប្រុសស្រីរបស់ព្រះអង្គ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَا تَعْبُجُوا لِحِفْظِهِ السَّمَاءِ أَنْ تَفْعَ عَلَى الْأَرْضِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَحْفَظُ مَا هُوَ أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ. قَالُوا: وَ مَا هُوَ؟ قَالَ: أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ ثَوَابُ طَاعَاتِ الْمُحِبِّينَ لِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ.

បន្ទាប់មក រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "កុំភ្ញាក់ផ្អើលអំពីការការពារមិនឲ្យមេឃធ្លាក់មកលើផែនដីនោះ ព្រោះអាល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ផ្តល់នូវការការពារប្រសើរលើសនេះទៅទៀត ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "នោះគឺអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រសើរលើសនេះគឺព្រះរង្វាន់តប ស្នងការស្តាប់បង្គាប់របស់ជនទាំងនោះដែលស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} និងរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។"

ثُمَّ قَالَ: « وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً » يَغْنِي الْمَطَرَ يَنْزِلُ مَعَ كُلِّ قَطْرَةٍ مَلَكٌ يَضَعُهَا فِي مَوْضِعِهَا الَّذِي يَأْمُرُهُ بِهِ رَبُّهُ عَزَّ وَجَلَّ. فَعَجَبُوا مِنْ ذَلِكَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَوْ تَسْتَكْثِرُونَ عَدَدَ هَؤُلَاءِ؟ [إِنَّ عَدَدَ الْمَلَائِكَةِ الْمُسْتَغْفِرِينَ لِمُحِبِّي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ هَؤُلَاءِ]، وَ إِنَّ عَدَدَ الْمَلَائِكَةِ الْأَعْيُنِ لِمُبْعِضِهِ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ هَؤُلَاءِ.

បន្ទាប់មក អាល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] ព្រះអង្គប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃ នេះគឺតំណក់ទឹកភ្លៀងដែលធ្លាក់ចុះមក ជាមួយរាល់តំណក់ទឹកភ្លៀងទាំងនេះមានទេវតាមួយអង្គដើម្បីនាំតំណក់ទឹកនោះទៅដល់គោលដៅវាដោយនូវព្រះបញ្ជារបស់ទេវតានោះ គឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ។" ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលអំពីរឿងនេះ ។ រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកគិតថានេះគឺចំនួនច្រើនមែនទេ?" ចំនួនទេវតាដែលសូមខមាទោសឲ្យបុគ្គលដែលស្រឡាញ់អាឡី^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ប៊ិនអាហ្វិ ត្ថ្ថិលីប^{عليه السلام}ច្រើនជាងនេះទៅទៀត ។ រីឯអស់ទេវតាដែលដាក់បណ្តាសាបុគ្គលដែលស្អប់ព្រះអង្គនោះមានចំនួនច្រើនជាងនេះទៀត ។"

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « فَأُخْرِجَ بِهِ مِنَ التَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ » أَوْ لَا تَرَوْنَ كَثْرَةَ [عَدَدِ] هَذِهِ الْأَوْزَاقِ وَ الْحُبُوبِ وَ الْحَشَائِشِ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَكْثَرَ عَدَدَهَا! قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَكْثَرُ عَدَدًا مِنْهَا مَلَائِكَةٌ يَبْتَذِلُونَ لِآلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ فِي خِدْمَتِهِمْ، أَوْ تَرَوْنَ فِيمَا يَبْتَذِلُونَ لَهُمْ؟ [يَبْتَذِلُونَ] فِي حَمْلِ أَطْبَاقِ التُّورِ، عَلَيْهَا التَّحْفُ مِنْ عِنْدِ رَبِّحِمَ فَوْقَهَا مَنَادِيلُ التُّورِ، [و] يَخْدُمُونَهُمْ فِي حَمْلِ مَا يَحْمِلُ آلُ مُحَمَّدٍ مِنْهَا إِلَى شِعْبَتِهِمْ وَ مُحِبِّيهِمْ، وَ إِنَّ طَبَقًا مِنْ تِلْكَ الْأَطْبَاقِ يَشْتَمِلُ مِنَ الْخَيْرَاتِ عَلَى مَا لَا يَفِي بِأَقْلٍ خِزْيٍ مِنْهُ جَمِيعُ أَقْوَالِ الدُّنْيَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 148)

បន្ទាប់មក អាល់ឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم}មានព្រះបន្ទូលថា [២:២២] ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានផលានុផលកើតមានឡើងដោយសារទឹកនោះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ជីវិតពួកអ្នក អស់លោកមិនឃើញទេឬ ថាស្លឹកឈើ គ្រាប់ពូជនិងស្មៅនោះច្រើនប៉ុណ្ណាខ្លះ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែនហើយ រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ អ្វីទៅដែលច្រើនជាងនេះ?" រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلی الل� علیہ وآលہ وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ "ច្រើនជាងនេះគឺចំនួនទេវតាដែលនៅចាំបម្រើរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ។ តើអស់លោកដឹងទេថាអស់ទេវតានៅចាំបម្រើរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}ទាំងនោះដូចម្តេចទេ? អស់ទេវតានៅចាំបម្រើរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}ដោយកាន់ស្រទាប់ពន្លឺដែលមាននូវអំណោយសម្រាប់ពួកគេ^{عليهم السلام}ដែលមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ^{عليهم السلام} ។ នៅពីលើស្រទាប់ពន្លឺនេះមាននូវប្រទីប ។ អស់ទេវតាបម្រើពួកគេ^{عليهم السلام}ក្នុងការកាន់អំណោយជ្រើសរើសសម្រាប់ស្ត្រីអ្នកសុំរបស់ពួកគេ^{عليهم السلام} និងបណ្តាអ្នកដែលស្រឡាញ់ពួកគេ^{عليهم السلام} ។ ស្រទាប់នេះមកពីបណ្តាស្រទាប់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ដែលពុំមាន

ទ្រព្យសម្បត្តិលោកិយណាមួយប្រៀបបានឡើយ ទោះបីមួយចំណិតក៏ដោយ ។"

(تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٧٤)

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

២៣. បើពួកអ្នកនៅក្នុងការសង្ស័យ អំពីអ្វីដែលយើងបានប្រទានមកលើបារបម្រើម្នាក់របស់យើង ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវស៊ូរ៉ា: តួមួយដូចគ្នា ហើយចូរហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎មកចុះ បើពួកអ្នកជាជនសច្ចៈមែននោះ ។

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ مُنْخَلٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «نَزَلَ جَبْرَائِيلُ (عليه السلام) بِهَذِهِ آيَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) هَكَذَا: إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا - فِي عَلِيٍّ - فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុបបានថ្លែងតពីអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមដែលទទួលបានពីអាស្ថម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-បាក្វីដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោកដែលទទួលបានមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលទទួលបានមកពីអុម៉ារ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលទទួលបានមកពីម៉ានខល់ ដែលទទួលបានមកពីយ៉ាប៊ីរ ដែលទទួលបានមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដែលមានរចនា: ថា: "យ្រីបរអ៊ីល^{عليه السلام}បាននាំអាយ៉ាស្កុនេ: ចុះមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله}ដូចតទៅគឺ: បើពួកអ្នកនៅក្នុងការសង្ស័យអំពីអ្វីដែលយើងបានប្រទានមកលើបារបម្រើម្នាក់របស់យើង **ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអាលី** ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវស៊ូរ៉ា: តួមួយដូចគ្នា ហើយចូរហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎មកចុះ បើពួកអ្នកជាជនសច្ចៈមែននោះ ។"

(الكافي 1: 345 / 26)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا صَرَبَ اللَّهُ الْأَمْتَالَ لِلْكَافِرِينَ الْمُجَاهِرِينَ الدَّافِعِينَ لِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ النَّاصِبِينَ الْمُنَافِقِينَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، الدَّافِعِينَ مَا قَالَهُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي أَخِيهِ عَلِيٍّ، وَ الدَّافِعِينَ أَنْ يَكُونَ مَا قَالَهُ عَنِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ هِيَ آيَاتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مُعْجَزَاتُهُ [لِمُحَمَّدٍ] مُضَافَةً إِلَى آيَاتِهِ الَّتِي بَيَّنَّهَا لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمَكَّةَ وَ الْمَدِينَةَ، وَ لَمْ يَزِدَا دُونَ الْآئِ غُتْوًا وَ طُعْيَانًا

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ្វាសកា^{صلوات الله عليه} មានរចនា: ថា: "ពេលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានលើកឧទាហរណ៍នានាមកឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាដែលបាននិយាយមិនទប់មាត់ប្រឆាំងសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله} និងពួកណាស្ក្វីបីដែលមានពុតត្បាតចំពោះរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} ដែលជំទាស់អ្វីក៏ដោយដែលមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله} បានប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه} ព្រះរាជអនុជព្រះអង្គ^{عليه وآله} និងជំទាស់អ្វីក៏ដោយដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ហើយទាំងនេះជាព្រះសញ្ញាប្រទានមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله} និងជាព្រះអព្វតហេតុរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} សម្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله} ដែលត្រូវបង្ហាញឲ្យឃើញសម្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه} នៅឯម៉ាកកាស្កុនេនិងម៉ាដ្ឋូណាស្កុនេ: មិនមានអ្វីកើនឡើងសម្រាប់ពួកគេទេក្រៅពីសេចក្តីព្រហ័ននិងអំពើឃោរឃៅ ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِمَرَدَةِ أَهْلِ مَكَّةَ وَ عَتَاةِ أَهْلِ الْمَدِينَةِ: « وَ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا » حَتَّىٰ تَبْحَثُوا أَنْ يَكُونَ مُحَمَّدٌ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَنْ يَكُونَ هَذَا الْمُنَزَّلُ عَلَيْهِ [كَلَامِي، مَعَ إِظْهَارِي عَلَيْهِ] بِمَكَّةَ، الْبَاهِرَاتِ مِنَ الْآيَاتِ كَالْعِمَامَةِ الَّتِي كَانَتْ يُظَلُّهُ بِهَا فِي أَسْفَارِهِ، وَ الْجَمَادَاتِ الَّتِي كَانَتْ تُسَلِّمُ عَلَيْهِ مِنَ الْجِبَالِ وَ الصُّحُورِ وَ الْأَحْجَارِ وَ الْأَشْجَارِ، وَ كِدْفَاعِهِ فَاصِدِيهِ بِالْقَتْلِ عَنْهُ وَ قَتْلِهِ إِيَّاهُمْ، وَ كَالشَّجَرَيْنِ الْمُتَبَاعِدَيْنِ اللَّتَيْنِ تَلَاصِقَتَا فَمَعَدَ حَلْفُهُمَا لِحَاجَتِهِ، ثُمَّ تَرَاجَعَتَا إِلَىٰ مَكَاهِمَا كَمَا كَانَتَا، وَ كُدْعَائِهِ الشَّجَرَةَ فَجَاءَتْهُ مُجِيبَةً خَاصِعَةً ذَلِيلَةً، ثُمَّ أَمَرَهُ لَهَا بِالرُّجُوعِ فَرَجَعَتْ سَامِعَةً مُطِيعَةً

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូ និងអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស៊ូដែលព្រហ័ណនោះ ថា៖ "[២:២៣] បើពួកអ្នកនៅក្នុងការសង្ស័យអំពីអ្វីដែលយើងបានប្រទានមកលើបាវបម្រើម្នាក់របស់ យើង ដល់ថ្នាក់ពួកអ្នកបដិសេធមិនព្រមទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាវស្វីលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បដិសេធម្ល៉ៃដែលគេបានប្រទានមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះមិនមែនមកពីអញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ បដិសេធម្ល៉ៃដែល អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឲ្យគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ឃើញច្បាស់ក្រឡេកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ព្រះសញ្ញាជំច្បាស់ ដូចជាពពកដែលតែងតែ បាំងជាម្លប់ឲ្យគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពេលគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ធ្វើដំណើរ ដូចជាគ្រួសដែលតែងតែគោរពប្រណិប័តន៍គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដូចជាភ្នំ នានា ផ្ទាំងសិលា ដុំថ្មនិងដើមឈើជាដើម អញ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានកម្ចាត់ពួកទាំងនោះដែលព្យាយាមសម្លាប់គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែអញបានសម្លាប់ពួកគេនោះវិញ ។ ដូចកាលដើមឈើពីរដែលទីទៃពីគ្នាបានរួមចូលគ្នាតាមបំណងគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក្រោយមកក៏បានទៅកាន់កន្លែងដើមពួកវាវិញ ដូចកាលគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានហៅដើមឈើឲ្យមករកគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم វា ក៏បានមករកគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដូចបាវបម្រើស្តាប់បង្គាប់និងអាប់ឱន រួចហើយគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបញ្ជាឲ្យវាទៅកាន់កន្លែង ដើមវាវិញ បានឮបញ្ជាហើយវាក៏បានប្រតិបត្តិតាមតាម ។

« فَأْتُوا » يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ وَ الْيَهُودِ (وَ يَا مَعْشَرَ النَّوَاصِبِ) الْمُتَنَحِّلِينَ الْإِسْلَامَ، الَّذِينَ هُمْ مِنْهُ بَرَاءٌ، وَ يَا مَعْشَرَ الْعَرَبِ الْفُصْحَاءِ الْبُلْغَاءِ ذَوِي الْأَلْسُنِ « بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ » مِنْ مِثْلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، رَجُلٌ مِنْكُمْ لَا يَفْقَهُ وَ لَا يَكْتُبُ وَ لَمْ يَدْرُسْ كِتَابًا، وَ لَا اِخْتَلَفَ إِلَىٰ عَالِمٍ وَ لَا تَعَلَّمَ مِنْ أَحَدٍ، وَ أَنْتُمْ تَعْرِفُونَهُ فِي أَسْفَارِهِ وَ حَضْرِهِ بَقِي كَذَلِكَ أَرْبَعِينَ سَنَةً ثُمَّ أُوتِيَ جَوَامِعَ الْعِلْمِ [حَتَّىٰ عِلْمِ] الْأُولِينَ وَ الْآخِرِينَ.

[២:២៣] ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះ ឱពួកគូរ៉យស្វី ពួកយ៉ាហ្វិឌី (ឱពួកណាស្វីប៊ី) ដែលបង្ហាញឲ្យឃើញជំនឿ តែអាការក្រៅ ពួកអ្នកទាំងនោះដែលនៅឆ្ងាយ និងពួកអារ៉ាប់ដែលមានវាហារក្នុងការនិយាយស្តីអីយ នូវសូរ្យវិញ្ញាណកថា ដូចសូរ្យវិញ្ញាណកថាដែលត្រូវនាំមកដោយលម្អមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បុរសម្នាក់ក្នុងចំណោមពួក អ្នក ដែលមិនចេះអានឬមិនចេះសរសេរដោយបានសិក្សាតាមសាលា ដែលមិនធ្លាប់ខ្វែងគំនិតជាមួយ គ្រូបាធុរ្យនិងមិនដែលរៀនតមកពីអ្នកណាឡើយ ដែលពួកអ្នកស្គាល់គេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយសារតែគេបានធ្វើ ដំណើរនិងពេលគេមានវត្តមាន ដែលគេ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានរស់នៅជាមួយពួកអ្នកអស់រយៈពេលសែសិបឆ្នាំហើយ បានផ្តល់ឲ្យពួកអ្នកនូវចំណេះគ្រប់គ្រាន់ ព្រមទាំងចំណេះរបស់ជនមុនៗនិងរបស់ជនក្រោយៗ ។"

فَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنْ هَذِهِ الْآيَاتِ فَأْتُوا مِنْ مِثْلِ هَذَا الْكَلَامِ لِيُبَيِّنَ أَنَّهُ كَاذِبٌ كَمَا نَزَعُمُونَ، لِأَنَّ كُلَّ مَا كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ فَسَيُوجَدُ لَهُ نُظِيرٌ فِي سَائِرِ خَلْقِ اللَّهِ. وَ إِنْ كُنْتُمْ مَعَاشِرَ قُرَيْشٍ الْكُتُبِ مِنَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَىٰ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ شَرَائِعِهِ، وَ مِنْ نَصْبِهِ أَحَاهُ سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَ صَيِّبًا بَعْدَ أَنْ قَدْ أَظْهَرَ لَكُمْ مُعْجَزَاتِهِ الَّتِي مِنْهَا: أَنْ كَلَّمَتْهُ الذَّرَائِعُ الْمَسْمُومَةُ، وَ نَاطَقَهُ ذَنْبٌ وَ حَنَّ إِلَيْهِ الْغُودُ وَ هُوَ عَلَى الْمَنْبَرِ وَ دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ السَّمَّ الَّذِي دَسَّتَهُ الْيَهُودُ فِي طَعَامِهِمْ، وَ قَلْبَ عَلَيْهِمُ الْبَلَاءَ وَ أَهْلَكَهُمْ بِهِ، وَ كَثُرَ الْقَلِيلُ مِنَ الطَّعَامِ « فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ » بِعَنِي مِنْ مِثْلِ [هَذَا] الْقُرْآنِ مِنَ التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الزَّبُورِ وَ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْكُتُبِ

الْأَرْبَعَةَ عَشَرَ فَإِنَّكُمْ لَا تَجِدُونَ فِي سَائِرِ كُتُبِ اللَّهِ سُورَةَ كَسُورَةِ مِنْ هَذَا الْقُرْآنِ. وَ كَيْفَ يَكُونُ كَلَامُ مُحَمَّدٍ الْمُتَقَوْلُ أَفْضَلَ مِنْ سَائِرِ كَلَامِ اللَّهِ وَ كُتُبِهِ، يَا مَعْشَرَ الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى.

ប្រសិនបើពួកអ្នកសង្ស័យអំពីព្រះសញ្ញាទាំងនេះ ចូរពួកអ្នកនាំមកនូវអ្វីដែលដូចព្រះវាចាទាំងនេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាគេ صلوات الله عليه និយាយមុសាដូចពួកអ្នកបានថាមែននោះ ។ ពីព្រោះ បើព្រះសញ្ញាទាំងនេះមិនមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله ទេនោះ វាត្រូវតែមានអ្វីមួយដែលដូចគ្នានឹងព្រះសញ្ញាទាំងនេះនៅក្នុងចំណោមសត្វលោកឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله ។ ពួកអ្នកដែលសូត្រព្រះគម្ពីរ ក្នុងចំណោមពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកគ្រិស្តសង្ស័យអំពីអ្វីដែលគេប្រទានមកជាមួយមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទម្លាប់ទង្វើទាំងឡាយ ។ គេ صلوات الله عليه وآله បានតែងតាំងព្រះរាជអនុជ صلوات الله عليه وآله របស់គេ صلوات الله عليه وآله ព្រះបរមរាជអគមហាប្រមុខរបស់បុគ្គលសុក្រិតត្រឹមត្រូវ ជាបុគ្គលសុក្រិតត្រឹមត្រូវ صلوات الله عليه وآله ក្រោយពីព្រះអព្វតហេតុរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ត្រូវបានបង្ហាញឲ្យពួកអ្នកបានឃើញហើយតាមរយៈគេ صلوات الله عليه وآله ផ្ទាល់ ។ សម្ភារៈសម្រាប់ដាក់ថ្នាំបំពុលបាននិយាយរកគេ صلوات الله عليه وآله ឆ្កែចចកបាននិយាយជាមួយគេ صلوات الله عليه وآله ដំបងឈើបានសោកសៅចំពោះរូបគេ صلوات الله عليه وآله ពេលគេឡើងទៅលើវេទិកា ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله បានកម្ចាត់ថ្នាំបំពុលដែលពួកយ៉ាហ្វិឌីបានដាក់នៅក្នុងចំណីគេ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عليه وآله បញ្ចៀសការរងទុក្ខនេះត្រឡប់ទៅរកពួកគេវិញ ពួកគេត្រូវវិនាសដោយសារថ្នាំបំពុលនេះ ហើយបានធ្វើឲ្យវាពោរពេញក្នុងចំណីតិចតួចដែលពួកគេបានបរិភោគនោះ ។ ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវសូរ៉េហ៍: ២ មួយដូចគ្នា មានន័យថាដូចគ្នាអាននេះ ចេញមកពីព្រះគម្ពីរតៅវត្ត ចេញមកពីព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ៊ុល ចេញមកពីព្រះគម្ពីរស្វាហ្វិរ ចេញមកពីព្រះសំណេររបស់អ៊ីបរ៉ូហ្វិម عليه وآله និងព្រះគម្ពីរទាំងដប់បួន ពីព្រោះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله នោះមិនមានសូរ៉េហ៍: ២ ណាមួយដូចសូរ៉េហ៍: ២ របស់គូរអានទេ ។ ដូច្នេះ ពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកគ្រិស្តអឺរ៉ុប ហេតុអ្វីសម្តីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله មិនខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លាជាងព្រះបន្ទូលឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله ដែលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរឯទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎នោះ ?"

قَالَ لِحَمَاعَتِهِمْ: « وَ ادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ » ادْعُوا أَصْنَامَكُمْ الَّتِي تَعْبُدُونَهَا يَا أَيُّهَا الْمُشْرِكُونَ، وَ ادْعُوا شَيْطَانَكُمْ يَا أَيُّهَا النَّصَارَى وَ الْيَهُودَ، وَ ادْعُوا قُرْبَاءَكُمْ مِنَ الْمُلْحِدِينَ يَا مُنَافِقِي الْمُسْلِمِينَ مِنَ النَّصَابِ لِأَلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ، وَ سَائِرِ أَعْوَانِكُمْ عَلَى إِزَادَتِكُمْ « إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ » بِأَنَّ مُحَمَّدًا تَقَوْلَ هَذَا الْقُرْآنَ مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِهِ، لَمْ يُنَزَّلْهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ، وَ إِنَّ مَا ذَكَرَهُ مِنْ فَضْلِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ أُمَّتِهِ وَ قَلَدَهُ سِيَاسَتَهُمْ لَيْسَ بِأَمْرٍ أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 151)

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកទាំងនេះថា៖ [២:២៣] ចូរហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎មកចុះ មានន័យថា ចូរយកពួករូបចម្លាក់ទាំងនោះដែលពួកអ្នកធ្វើសក្តារៈបូជានោះមកជាសាក្សីចុះ ឱបណ្តាអ្នកពហុទេពនិយមអឺរ៉ុប ។ ចូរពួកអ្នកយកពួកស្តែក្នុងរបស់ពួកអ្នកមកជាសាក្សីទៅ ឱពួកគ្រិស្តនិងពួកយ៉ាហ្វិឌីអឺរ៉ុប ។ ចូរពួកអ្នកយកពួកជំនួយរបស់ពួកអ្នកដែលមិនជឿព្រះនោះមកជាសាក្សីទៅ ឱពួកលាក់ពុតក្នុងចំណោមពួកមុស្លីមអឺរ៉ុប ពួកណាស្ត្រីប៊ីទាំងនោះដែលមានគំនុំលើរាងបុត្ររាជនគ្គាបរិសុទ្ធ صلوات الله عليه وآله របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ព្រមនឹងពួកទាំងនោះដែលគាំទ្រគោលបំណងពួកអ្នក បើពួកអ្នកជាជនសច្ចៈមែននោះ ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងគូរអាននេះតាមតែក្បាលចិត្តគេ صلوات الله عليه وآله ទេ ថាអល់ឡោះហ្ន៎ عليه وآله មិនបានបើកឲ្យគេ صلوات الله عليه وآله ដឹងទេ ហើយថាគុណសម្បត្តិរបស់អាលី صلوات الله عليه وآله ដែលគេ صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់សហគមន៍ទាំងអស់គេ صلوات الله عليه وآله ឲ្យបានដឹងនោះ ដែលថាអាលី صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកគ្រប់គ្រងពួកគេនោះមិនមែន

ជាព្រះបញ្ជារបស់ព្រះដែលទ្រង់ញាណលើសលុបនោះទេ ។" (٧٦ ٢ ٢٣) ١

***

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ إِنَّ كُنْتُمْ » أَيُّهَا الْمُشْرِكُونَ وَ الْيَهُودُ وَ سَائِرُ التَّوَّاصِبِ [مِنْ] الْمُكَدِّبِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي الْقُرْآنِ [و] فِي تَفْضِيلِهِ أَحَاةً عَلِيًّا، الْمُؤَبَّرَ عَلَى الْفَاضِلِينَ، الْفَاضِلَ عَلَى الْمُجَاهِدِينَ، الَّذِي لَا نَظِيرَ لَهُ فِي نُصْرَةِ الْمُتَّقِينَ، وَ قَمْعِ الْفَاسِقِينَ، وَ إِهْلَاكِ الْكَافِرِينَ، وَ بَثِّ دِينِ اللَّهِ فِي الْعَالَمِينَ

អ៊ីម៉ា អាលី ប៊ិន អាស់-ហ្គ្វីសៃន៍ ៧៦:២៣ បើ ពួកអ្នក ឱពួកពហុទេពនិយម ពួកយ៉ាហ្វ្វិឌ្លីនិងពួកណាស្ទ្វីប៊ីងទៀតអើយ ដែលនៅក្នុងចំណោមពួកដែល និយាយបង្កាច់មូហាំម៉ាដ្ឋពាក់ព័ន្ធនឹងគួរអានពាក់ព័ន្ធនិងគុណសម្បត្តិរបស់អាលី ព្រះរាជអនុជ របស់គេ ដែលប្រសើររុងរឿងបំផុតក្នុងចំណោមអ្នកប្រសើររុងរឿង និងដែលរុងរឿងបំផុតក្នុង ចំណោមសន្តយុទ្ធជន ហើយមិនមានអ្នកមានជំនឿជ្រះថ្លាណាម្នាក់ប្រៀបគេ បានឡើយក្នុងការ ជួយជ្រោមជ្រែង ដែលជាអ្នកបង្ក្រាបពួកលាមកជន ដែលជាអ្នកកម្ទេចពួកបដិសេធសទ្ធានិងជាអ្នកផ្សព្វ ផ្សាយព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្វ្វិឌ្លីក្នុងពិភពលោក ។"

« إِنَّ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا » فِي إِطْلَالِ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَ فِي التَّنْهِي عَنْ مُؤَالَاةِ أَعْدَاءِ اللَّهِ، وَ مُعَادَاةِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ، وَ فِي الْحَثِّ عَلَى الْإِنْتِقَادِ لِأَخِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ إِحْتِذَاهِ إِمَامًا، وَ إِعْتِقَادِهِ فَاضِلًا رَاجِحًا، لَا يَقْبَلُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِيمَانًا وَ لَا طَاعَةً إِلَّا بِمُؤَالَاتِهِ.

[២:២៣] បើពួកអ្នកនៅក្នុងការសង្ស័យអំពីអ្វីដែលយើងបានប្រទានមកលើបារបម្រើម្នាក់របស់យើង ពាក់ព័ន្ធនឹងមោឃៈកម្មនៃការគោរពបូជារូបចម្លាក់ជួសអស់ឡោះហ្វ្វិឌ្លី និងពាក់ព័ន្ធនឹងការហាមចង មិត្តភាពជាមួយពួកសត្រូវរបស់អស់ឡោះហ្វ្វិឌ្លីនិងការហាមស្អប់មិត្តរបស់អស់ឡោះហ្វ្វិឌ្លី ពាក់ព័ន្ធនឹងការ ចាំបាច់ស្តាប់បង្គាប់ព្រះរាជអនុជរបស់ស្វីលុលឡោះហ្វ្វិឌ្លី និងទទួលយកព្រះអង្គ ជាអ៊ីម៉ា ហើយជឿព្រះអង្គ ជាអ្នកទៀត ។ អស់ឡោះហ្វ្វិឌ្លីមិនទទួលជំនឿនិងការគោរពបូជារបស់ អ្នកណាម្នាក់ទេ លើកលែងតែអ្នកនោះនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់គេ ។

وَ تَطْنُونَ أَنَّ مُحَمَّدًا تَقَوْلُهُ مِنْ عِنْدِهِ، وَ يَنْسُبُهُ إِلَى [رَبِّهِ فَإِنَّ كَانَ كَمَا تَطْنُونَ] « فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ » مِثْلُ مُحَمَّدٍ أَمِّيٍّ لَمْ يَحْتَلِفْ قَطُّ إِلَى أَصْحَابِ كُتُبٍ وَ عِلْمٍ وَ لَا تَتَلَمَّذَ لِأَحَدٍ وَ لَا تَعَلَّمَ مِنْهُ، وَ هُوَ مَنْ قَدْ عَرَفْتُمُوهُ فِي حَضْرِهِ وَ سَفَرِهِ، لَمْ يُفَارِقْكُمْ قَطُّ إِلَى بَلَدٍ لَيْسَ مَعَهُ مِنْكُمْ جَمَاعَةٌ يُرَاعُونَ أَحْوَالَهُ، وَ يَعْرِفُونَ أَحْبَارَهُ،

បើពួកអ្នកគិតថាមូហាំម៉ាដ្ឋ បាននិយាយតាមតែចិត្តឯង បានឆ្លើយដាក់លើព្រះម្ចាស់គេ ហើយ នេះជាការគិតរបស់ពួកអ្នកមែននោះ ចូរពួកអ្នកនាំមកចុះនូវសូរ៉ាហ៍ មួយដូចគ្នា មកពីមនុស្សម្នាក់ដូច មូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលមិនចេះអក្សរ ដែលមិនធ្លាប់ប្រឆាំងជនគម្ពីរអំពីរឿងអ្វីមួយទេ ដែលមិនដែលរៀន សរសេរមកពីអ្នកណាផ្សេងទេ ដែលមិនដែលរៀនមកពីពួកគេទេ ហើយពួកអ្នកស្គាល់គេ ពេលគេ នៅជាមួយពួកអ្នកនិងពេលគេ នៅតែឯង ។ គេ មិនបានបែកចេញពីស្រុកទេស ដោយគ្មាន អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកមិនបាននៅជាប់ជាមួយគេ រហូតនោះឡើយ ជាសាក្សីលើ ស្ថានភាពគេ និងយល់ដំណឹងគេ ។

تُمْ جَاءَكُمْ بَعْدَ هَذَا الْكِتَابِ الْمَشْتَمِلِ عَلَى هَذِهِ الْعَجَائِبِ فَإِنْ كَانَ مَنْفُولًا كَمَا تَظُنُّونَ فَأَنْتُمْ الْمُصْحَاءُ وَالْبَلْعَاءُ وَالشُّعْرَاءُ وَالْأَدْبَاءُ الَّذِينَ لَا تَظِيرَ لَكُمْ فِي سَائِرِ [الْبِلَادِ وَ] الْأَذْيَانِ، وَ مِنْ سَائِرِ الْأُمَمِ، فَإِنْ كَانَ كَاذِبًا فَالْعُتَّةُ لَعْنَتُكُمْ وَ حِنْشُهُ حِنْسُكُمْ، وَ طَبْعُهُ طَبْعُكُمْ، وَ سَيِّفُكُمْ لِحِمَاةِكُمْ أَوْ لِيَعْضُكُمْ مُعَارِضَةً كَلَامِهِ [هَذَا] بِأَفْضَلِ مِنْهُ أَوْ مِثْلِهِ. لِأَنَّ مَا كَانَ مِنْ قِبَلِ الْبَشَرِ، لَا عِنَ اللَّهِ، فَلَا يَجُوزُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي الْبَشَرِ مَنْ يَتَمَكَّنُ مِنْ مِثْلِهِ، فَأَتُوا بِذَلِكَ لِتَعْرِفُوهُ وَ سَائِرِ النَّظَائِرِ إِلَيْكُمْ فِي أَحْوَالِكُمْ أَنَّهُ مُبْطَلٌ كَاذِبٌ [يَكْذِبُ] عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

បន្ទាប់មក គេ^{ស.ស.ស}បាននាំព្រះគម្ពីរនេះមកឲ្យពួកអ្នកដែលមាននូវអព្វតហេតុទាំងនេះ ។ ប្រសិនបើគេ^{ស.ស.ស}បាននិយាយដោយចិត្តឯង ដូចពួកអ្នកថាមែននោះ ពួកអ្នកពិតជាមានវោហារកោសលមែន ជំនាញខាងសម្តីនិងខាងកំណាព្យ ខាងអក្សរសាស្ត្រ គ្មានគូប្រៀបក្នុងស្រុកឯទៀត ក្នុងសាសនាឯទៀត និងក្នុងប្រទេសឯទៀត ។ បើគេ^{ស.ស.ស}ជាមនុស្សកុហកមែន ភាសាគេ^{ស.ស.ស}ក៏ជាភាសាពួកអ្នកដែរ គេ^{ស.ស.ស}នៅក្នុងចំពូកតែមួយជាមួយពួកអ្នកដែរ មានធម្មជាតិដូចពួកអ្នកដែរ ហើយក្នុងការប្រជែងគ្នា ពួកអ្នកមួយចំនួនឬអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួកអ្នកអាចពូកែសម្តីលើសគេ^{ស.ស.ស}ឬស្មើគ្នា ។ បើអ្វីនេះចេញមកពីមនុស្ស មិនមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ទេនោះ វាមិនអាចដូច្នោះបានទេ ព្រោះមិនមានអ្វីមួយដែលមកមនុស្សនោះអាចប្រៀបបានឡើយ ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកបង្កើតអ្វីដែលពួកដឹងហើយនោះទៅ ទាល់តែអ្នកឯទៀតដែលស្គាល់ស្ថានភាពពួកអ្នកនោះនឹងបានដឹងថាគេ^{ស.ស.ស}ជាអ្នកនិយាយមុសាអស់តម្លៃ ដែលបាននិយាយកុហកអំពីអល់ឡោះហ្ន៎ទេ ។

« وَ ادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ » الَّذِينَ يَشْهَدُونَ بِرِعْمِكُمْ أَنْكُمْ مُحْسِنُونَ، وَ أَنَّ مَا يَحْيِيُونَ بِهِ نَظِيرٌ لِمَا جَاءَ بِهِ مُحَمَّدٌ، وَ شُهَدَاءُكُمْ الَّذِينَ تَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ شُهَدَاؤُكُمْ عِنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ لِعِبَادَتِكُمْ لَهَا، وَ تَشْفَعُ لَكُمْ إِلَيْهِ « إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ » فِي قَوْلِكُمْ: إِنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ تَقُولُهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 200)

[២:២៣] ចូរហៅសាក្សីរបស់ពួកអ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎មកចុះ ពួកដែលពួកអ្នកនិយាយដល់នោះនឹងធ្វើកសិណសាក្សីលើពាក្យចោទប្រកាន់របស់ពួកអ្នកថាពួកអ្នកត្រឹមត្រូវមែន និងថាពួកអ្នកបាននាំមកនូវអ្វីដែលដូចម្នាក់ម៉ាដូ^{ស.ស.ស}បាននាំមកនោះដែរ ។ ពួកសាក្សីរបស់ពួកអ្នកនឹងធ្វើកសិណសាក្សីនិងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យពួកអ្នកចំពោះព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងអស់ បើពួកអ្នកជាជនសច្ចៈមែននោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងដែលពួកអ្នកថាម្នាក់ម៉ាដូជាអ្នកនិយាយនោះ ។" (تفسير الإمام العسكري عليه السلام) (៤២ រក្ខតិ ១)

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

២៤. បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើទៅបានជាដាច់ខាត ។ ដូច្នោះ ចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើងនរកដែលមានមនុស្ស[ទុច្ចរិត ឧក្រិដ្ឋ]និងដុំថ្មជាឧសដុតវា ត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាជនបដិសេធសទ្ធា ។

***

تُمْ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ « فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا » أَيْ [إِنْ لَمْ تَأْتُوا يَا أَيُّهَا الْمُفْرَعُونَ بِحُجَّةٍ رَبِّ الْعَالَمِينَ « وَ لَنْ تَفْعَلُوا » أَيْ] وَ لَا يَكُونُ هَذَا مِنْكُمْ أَبَدًا « فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا « حَطْبُهَا » النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ « تُوَقَّدُ [ف] تَكُونُ عَذَابًا عَلَى أَهْلِهَا « أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ » الْمُكَذِّبِينَ بِكَلَامِهِ وَ نَبِيِّهِ، النَّاصِبِينَ الْعِدَاوَةَ لَوْلِيِّهِ وَ وَصِيِّهِ.

បន្ទាប់មក ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៤] បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ មានន័យថា បើពួកអ្នកមិនមកទេ[ជាមួយពាក្យសំអាងជំទាស់] ឱបណ្តាអ្នកបំភ្លៃព្រះភ័ស្តុតាងរបស់ព្រះម្ចាស់ ពិតពទាំងពួងអើយ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើទៅបានជាដាច់ខាត ពោលគឺ អ្វីនេះ (គឺការព្រមទទួលស្គាល់ភ័ស្តុតាង) នឹងមិនកើតឡើងពីពួកអ្នកជាដាច់ខាត ។ ដូច្នោះ ចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើងនរក ដែលមានមនុស្សនិងដុំថ្មជាខសដុតវា គឺឥន្ទនៈ ។ គេនឹងបញ្ឆេះភ្លើងនរកនេះដើម្បីធ្វើទណ្ឌកម្មពួកដែលនៅក្នុងនរកនោះ គ្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាជនបដិសេធសទ្ធា ពួកបដិសេធព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ និងព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ និងពួកបង្កអវិភាពមកលើព្រះអនុរក្សនិងព្រះឧត្តរាធិការ របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។

قَالَ: فَأَعْلَمُوا بِعَجْرِكُمْ عَنْ ذَلِكَ أَنَّهُ مِنْ قِبَلِ اللَّهِ تَعَالَى وَ لَوْ كَانَ مِنْ قِبَلِ الْمَخْلُوقِينَ لَفَدَرْتُمْ عَلَى مُعَارَضَتِهِ. فَلَمَّا عَجَزُوا بَعْدَ التَّفَرُّعِ وَ التَّحَدِّيِّ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ « قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ، لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 151)

អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកប្រាកដជាខកចិត្តដែលអ្វីនេះមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រោះប្រសិនបើវាមកពីសត្វលោក ពួកអ្នកអាចប្រកែកបាន ។" ពេលពួកគេនិយាយមិនរួចក្រោយពីបានឮអ្វីនេះ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[១៧:៨៨] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "បើមនុស្សនិងយ្យិនទាំងឡាយរួមដៃគ្នាផលិតនូវវត្ថុមួយដែលដូចគ្នានឹងគូរអាននេះ ពួកគេនឹងមិនអាចធ្វើទៅបានទេ ទោះបីពួកគេជួយជ្រោមជ្រែងគ្នាទៅវិញទៅមកក៏ដោយ ។" (ត្រូវ វិចិត្រ ៧៦) (عليه السلام)

***

تُمْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا » هَذَا الَّذِي تَحَدَيْتُمْ بِهِ « وَ لَنْ تَفْعَلُوا » [أَي] وَ لَا يَكُونُ ذَلِكَ مِنْكُمْ، وَ لَا تَقْدِرُونَ عَلَيْهِ، فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُبْطَلُونَ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا الصَّادِقُ الْأَمِينُ الْمَخْصُوصُ بِرِسَالَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الْمُوَيَّدُ بِالرُّوحِ الْأَمِينِ، وَ بِأَخِيهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، فَصَدَّقُوهُ فِيمَا يُخْبِرُكُمْ بِهِ عَنِ اللَّهِ مِنْ أَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ فِيمَا يَذْكُرُهُ مِنْ فَضْلِ [عَلِيٍّ] وَ صِبْيِهِ وَ أَخِيهِ.

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:២៤] បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ អ្វីដែលគេបានប្រាប់ឲ្យពួកអ្នកធ្វើនោះ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើទៅបានជាដាច់ខាត មានន័យថា នឹងមិនមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកអាចធ្វើបាននូវអ្វីដែលគេបានប្រាប់ពួកអ្នកធ្វើនោះជាដាច់ខាត ព្រោះពួកអ្នកមិនមានសមត្ថភាពធ្វើបានទេ ហើយចូរដឹងថាពួកអ្នកជាជនខុស ឯមូហ្គាំម៉ាដូ ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវនិងជាទីទុកចិត្តហើយត្រូវជ្រើសរើសជាវិស្វល របស់ព្រះម្ចាស់ របស់ពិតពទាំងឡាយ ។ ព្រះសន្តវិញ្ញាណជាទីទុកចិត្តនិងអាមីរុល-មុមីនីន ព្រះរាជអនុដ ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ឧត្តរាធិការ ជួយជ្រោមជ្រែងគេ ។ ចូរពួកអ្នកធ្វើកសិណសាក្សីថាពិតមែន អ្វីដែលគេ បានប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងនោះដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ ក្នុងចំណោមបញ្ជារបស់គេ នោះ និងអ្វីដែលគេប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងគុណសម្បត្តិរបស់មូលី ដែលជាអ្នកស្នង គេ និងជាប្អូនប្រុសរបស់គេ ។"

« فَأْتُوا » بِذَلِكَ عَذَابِ « النَّارِ الَّتِي وَفُودُهَا » حَطَبُهَا « النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ » حِجَارَةُ الْكَرْبِيِّتِ أَشَدُّ الْأَشْيَاءِ حَرًّا « أَعِدَّتْ » تِلْكَ

النَّارِ « لِلْكَافِرِينَ » مُحَمَّدٌ وَ الشَّاكِرِينَ فِي نُبُوَّتِهِ، وَ الدَّافِعِينَ لِحَقِّ أَخِيهِ عَلِيٍّ، وَ الْجَاهِدِينَ لِإِمَامَتِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 200)

ដូច្នោះ ចូរពួកអ្នកខ្លាច ការដាក់ទណ្ឌកម្មមួយនោះ ភ្លើងនរកដែលមានមនុស្សនិងដុំថ្មជាឧសដុតវា ឬ ដែលខ្លាំងលើសលុបជាងវត្ថុឥន្ធនៈទៅទៀត ។ ភ្លើងនរកនេះត្រូវ ត្រៀមទុក សម្រាប់បណ្តាជនបដិសេធសទ្ធាចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} និងសម្រាប់ពួកអ្នកសង្ស័យលើសាស្ត្រភាពរបស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله} និងសម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធសិទ្ធិរបស់អាល្ល ^{صلوات الله عليه وآله} ឬនប្រុសគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយវាយប្រហារអ៊ីម៉ាម៉ាត្តូរបស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله} ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٤٢)

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَنْهَارٌ مَطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥٥﴾

២៥. ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា និងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីមូលហេតុអស់ឡោះហ្ន៎] ថាពួកគេនឹងបានទទួលនូវសួនសួគ៌[ជាលំនៅ] ដែលមានស្ទឹងហូរនៅទីនោះ ។ រាល់គ្រាដែលគេប្រទានឲ្យពួកគេនូវផលានុផលពីសួនសួគ៌នោះ ពួកគេថ្លែងថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យយើងកាលពីមុន ។" ពួកគេនឹងបានទទួល[ផលានុផល]ដូចគ្នា[ដ៏ល្អពិសេស] ។ ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ(ឥតខ្ចោះ)នៅទីនោះ ហើយពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

***

قُلْ قَالَ تَعَالَى: « وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ صدَّقُوا فِي نُبُوَّتِكَ، فَاتَّخَذُوا نَبِيًّا وَ صدَّقُوا فِي أَقْوَالِكَ وَ صَوَّبُوا فِي أَعْمَالِكَ، وَ اتَّخَذُوا أَحَاكَ عَلَيَّا بَعْدَكَ إِمَامًا وَ لَكَ وَصِيًّا مَرْضِيًّا، وَ انْقَادُوا لِمَا يَأْمُرُهُمْ بِهِ وَ صَارُوا إِلَى مَا أَصَارَهُمُ إِلَيْهِ، وَ رَأَوْا لَهُ مَا يَرَوْنَ لَكَ إِلَّا النُّبُوَّةَ الَّتِي أَفْرَدْتَ بِهَا. وَ أَنَّ الْجَنَانَ لَا تَصِيرُ لَهُمْ إِلَّا بِمُؤَالَاتِهِ وَ مُؤَالَاتِهِ مِنْ دُونِهِ وَ مُؤَالَاتِهِ سَائِرِ أَهْلِ وَ لَآئِهِ، وَ مُعَادَاةَ أَهْلِ مُخَالَفَتِهِ وَ عَدَاوَتِهِ. وَ أَنَّ الْبَيْرَانَ لَا تَهْدَأُ عَنْهُمْ، وَ لَا تَعْدِلُ بِهِمْ عَنْ عَدَايَا إِلَّا بِنَتْنِكُهُمْ عَنْ مُؤَالَاتِهِ مُخَالَفِهِمْ، وَ مُؤَارَاةَ شَانِيهِمْ.

បន្ទាប់មក ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហូសវិស័យមានព្រះបន្ទូលថា [២:២៥] ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយធ្វើកសិណសាក្សីថាអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه وآله} ត្រឹមត្រូវ ពួកគេព្រមទទួលអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ជាសាស្ត្រានិងព្រមទទួលស្គាល់សម្តីរបស់អ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ថាពិត ពួកគេចាត់ទុកទង្វើទាំងឡាយរបស់អ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ថាជាទង្វើត្រឹមត្រូវ ព្រមទទួលអាល្ល ^{صلوات الله عليه وآله} ឬនប្រុសអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} បន្ទាប់ពីអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ជាអ៊ីម៉ាមនិងជាអាណាព្យាបាលតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ពួកគេអនុវត្តតាមគ្រប់បញ្ជាដែលគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ដាក់មកលើពួកគេ ហើយប្រតិបត្តិដោយឥតខ្ចោះតាមអ្វីដែលគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យពួកគេធ្វើ ។ ពួកគេចាត់ទុកអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ដូចគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ដែរ លើកលែងតែសាស្ត្រភាពទេដែលបានលើអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} តែម្នាក់គត់ ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងសួនសួគ៌ ពួកគេនឹងបានទទួលសួនសួគ៌ទាំងនេះទាល់តែពួកគេជាមិត្តជាមួយគេ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាមួយបុគ្គលណាដែលមកពីរាជបុត្ររាជនក្តារ ^{صلوات الله عليه وآله} របស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាមួយមិត្តទាំងអស់ទៅតរបស់បណ្តាមិត្តរបស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលប្រទូសប្រឆាំងគេ ^{صلوات الله عليه وآله} និងសត្រូវរបស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ចំណែកភ្លើងនរកវិញនោះ ពួកគេនឹងមិនបានទទួលវាទេ ឬមិនទទួលរងទណ្ឌកម្មទេ រៀបលែងតែពួកគេយកពួកដែលប្រទូសប្រឆាំងគេ

ជាមិត្ត ហើយគាំទ្រពួកគេនោះ ។"

« وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ » مِنْ أَدَاءِ الْفَرَائِضِ وَ اجْتِنَابِ الْمَحَارِمِ، وَ لَمْ يَكُونُوا كَهَؤُلَاءِ الْكَافِرِينَ بِكَ بِشَرِّهِمْ « أَنْ لَهُمْ جَنَاتٍ » بَسَاتِينَ « وَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ » مِنْ تَحْتِ أَشْجَارِهَا وَ مَسَاكِينِهَا « كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا » مِنْ تِلْكَ الْجَنَاتِ « مِنْ ثَمَرَةٍ » مِنْ ثَمَرِهَا « رِزْقًا » وَ طَعَامًا يُؤْتُونَ بِهِ « قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ » فِي الدُّنْيَا فَأَسْمَاؤُهُ كَأَسْمَاءِ مَا فِي الدُّنْيَا مِنْ ثُقُفٍ وَ سَفْرَجِلٍ وَ زُمَانٍ [وَ] كَذَا وَ كَذَا. وَ إِنْ كَانَ مَا هُنَاكَ مُخَالِفًا لِمَا فِي الدُّنْيَا فَإِنَّهُ فِي غَايَةِ الطَّيِّبِ، وَ أَنَّهُ لَا يَسْتَحِيلُ إِلَى مَا تَسْتَحِيلُ إِلَيْهِ ثَمَرُ الدُّنْيَا مِنْ عَذِيرَةٍ وَ سَائِرِ الْمَكْرُوهَاتِ مِنْ صُفْرَاءَ وَ سُودَاءَ وَ دَمٍ [وَ بَلْعَمٍ] بَلْ لَا يَتَوَلَّدُ مِنْ مَأْكُولِهِمْ إِلَّا الْعَرَقُ الَّذِي يَجْرِي مِنْ أَعْرَاضِهِمْ أَطْيَبُ مِنْ زَائِحَةٍ الْمَسْنِكِ.

និងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ពួកគេបំពេញកាតព្វកិច្ច ចៀសឆ្ងាយពីអ្វីដែលត្រូវហាម ពួកគេមិនដូចពួកដែលមិន ជឿអ្នក^{សុំសុំ}នោះទេ ។ ដូច្នេះចូរអ្នក^{សុំសុំ}ប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ពួកគេ ថាពួកគេនឹងបានទទួលសួនសួតិ ចម្ការផលានុផលនានា ដែលមានខ្សែស្ទឹងហូរនៅទីនោះ នៅខាងក្រោមដើមឈើនិងលំនៅដ្ឋានពួកគេ រាល់គ្រាដែលគេប្រទានឲ្យពួកគេ មកពីសួនសួតិ នូវផលានុផលពីសួនសួតិនោះ គឺគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត និងចំណីអាហារមកពីដើមឈើហូបផ្លែដែលគេនឹងប្រទានឲ្យពួកគេ ពួកគេថ្លែងថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលគេ បានប្រទានឲ្យយើងកាលពីមុន" នៅក្នុងលោកនេះ មានផ្លែឈើដែលមានឈ្មោះដូចផលានុផលទាំង នេះដែរ ដូចជាផ្លែប៉ោម ផ្លែសាហ្វារយ្យាល់(سفرجل) ដែលគេយកមកធ្វើតំណាប់) និងផ្លែទទឹមជាដើម ។ ផ្ទុយគ្នានឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងលោកនេះ ផលានុផលទាំងនេះនឹងឆ្ងាញ់ល្អជាងឆ្ងាយណាស់ មិនអាច ប្រៀបបាននឹងផ្លែឈើរបស់លោកនេះទេដែលរលួយនិងទៅជាមានរសជាតិអាក្រក់ ចំណែកឯ ផលានុផលនោះវិញនឹងមានក្លិនក្រអូបឆ្ងាញ់ដូចគ្រឿងក្រអូបម្យ៉ាង(المسك) ។

« وَ أَتُوا بِهِ » بِذَلِكَ الرِّزْقِ مِنَ التَّمَارِ مِنْ تِلْكَ البساتين « مُتَشَابِهًا » يُشْبِهُهُ بَعْضُهُ بَعْضًا بِأَنَّهَا كُلُّهَا خِيَارٌ لَا رَدْلَ فِيهَا [وَ] بِأَنَّ كُلَّ صِنْفٍ مِنْهَا فِي غَايَةِ الطَّيِّبِ وَ اللَّذَّةِ لَيْسَ كَتِمَارِ الدُّنْيَا [الَّتِي] بَعْضُهَا بِي، وَ بَعْضُهَا مُتَجَاوِزٌ لِحَدِّ النَّضْحِ وَ الْإِذْرَاكِ إِلَى حَدِّ الْفَسَادِ مِنْ حَوْضَةٍ وَ مَرَارَةٍ وَ سَائِرِ ضُرُوبِ الْمَكَارِهِ، وَ مُتَشَابِهًا أَيْضًا مُتَّفِقَاتِ الْأَلْوَانِ مُخْتَلِفَاتِ الطُّعُومِ.

ពួកគេនឹងបានទទួល[ផលានុផល]ដូចគ្នា ដូចគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដែលពួកគេធ្លាប់តែទទួលបានក្នុងចម្ការ ផ្សេងៗនោះ ។ ផ្លែឈើទាំងនេះស្រដៀងផលានុផលទាំងនោះមួយចំនួនដែរ ហើយផលានុផលទាំង អស់នឹងល្អ ពួកគេមិនប្រកែកបដិសេធផលានុផលទាំងនោះទេ ។ ផ្លែឈើរាល់ប្រភេទនឹងមានគុណភាព ល្អប្រសើរ ។ សេចក្តីទទួលអារម្មណ៍ចូលចិត្តផ្លែឈើទាំងនោះមិនតិចបំផុតដូចផ្លែឈើក្នុងលោកនេះទេ ដែលមួយចំនួនមិនទំ ឯមួយចំនួនទៀតទំទាល់តែទៅជាមានរសជាតិល្ងឹង ចំណែកឯមួយចំនួនទៀត មានទ្រង់ទ្រាយមិនគប្បីចង់បាន ផ្លែឈើទាំងនោះដូចគ្នាតែរសជាតិខុសគ្នា ។

« وَ لَهُمْ فِيهَا » فِي تِلْكَ الْجَنَاتِ « أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ » مِنْ أَنْوَاعِ الْأَقْدَارِ وَ الْمَكَارِهِ مُطَهَّرَاتٍ مِنَ الْحَيْضِ وَ النَّفَاسِ، لَا وَلَاجَاتٍ وَ لَا حَرَاجَاتٍ وَ لَا دَخَالَاتٍ وَ لَا خَتَالَاتٍ وَ لَا مُتَعَايِرَاتٍ) وَ لَا لِأَزْوَاجِهِنَّ فِرَكَاتٍ وَ لَا صَحَابَاتٍ وَ لَا عَيَّابَاتٍ وَ لَا فَخَاشَاتٍ وَ مِنْ كُلِّ الْعُيُوبِ وَ الْمَكَارِهِ بَرِيَّاتٍ. « وَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ » مُقِيمُونَ فِي تِلْكَ البساتين وَ الْجَنَاتِ.

នៅទីនោះ នៅក្នុងសួនសួតិទាំងនោះ ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ ភរិយាដែលមិនស្អប់ខ្ពើមពួកគេ

ហើយដែលគ្មានគុណវិបត្តិ ភាពខ្លោះឡើយ ។ ពួកនាងមិនមែនពួកដែលចូលផ្ទះអ្នកដទៃទេ មិនមែនពួកដែលដើរហើរតាមចិត្តទេ មិនប្រទូសប្រនាំងស្វាមីខ្លួនទេ មិនលបប្រព្រឹត្តិអំពើអាក្រក់លើស្វាមីខ្លួនទេ មិនខ្ជិលច្រអូសទេ មិនជិតក្បត់ទេ មិនទោស:ទេ មិនប្រព្រឹត្តអាក្រក់ទេ មិនប្រកាន់ទេនិងចៀសឆ្ងាយពីអ្វីៗដែលខ្លោះនិងការស្អប់ខ្ពើម ហើយពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងសួនសួគ៌ទាំងនោះជានិច្ចអនន្ត តាំងលំនៅដ្ឋានក្នុងចម្ការនិងចម្ការទាំងនោះ: ។" ((تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) ٤٢: ١)

***

العِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: "فِيهَا وَ أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ". قَالَ: «لَا يَحْضَنُ وَ لَا يُحْدِثُنَ». (تفسير العيَّاشي 11/164: 1)**

អាល់-អ៊ុយ៉ាស៊ី ទទួលបានមកពីអាច្វិ បាស្ទៀរ ដែលទទួលបានមកពីអាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា: អំពីព្រះបន្ទូលអាល់ឡោះហ្គា^{رحل} [២: ២៥] ពួកគេនឹងមានភរិយាបរិសុទ្ធ(ឥតខ្លោះ)នៅទីនោះ: ថា: "ពួកនាងមិនមានរដូវខែទេ ហើយពួកគេក៏មិនបន្ទោបង់ទេដែរ ។"

(تفسير العيَّاشي 11/164: 1)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿١٦٦﴾

២៦. ពិតណាស់ អាល់ឡោះហ្គាមិនទើសទាល់លើកមកជាឧទាហរណ៍ឡើយ នូវសត្វមូសឬអ្វីមួយដែលលើសពីនោះ ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រាបច្បាស់ថានោះជាសេចក្តីពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ រីឯបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ធាវិញ ពួកគេថា: "អាល់ឡោះហ្គាមានព្រះបំណងអ្វីតាមរយៈឧទាហរណ៍នេះ ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្លឹកសន្លាប់រង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍នោះ ហើយព្រះអង្គចង្អុលដឹកនាំមនុស្សច្រើនសន្លឹកសន្លាប់អាស្រ័យឧទាហរណ៍នោះ! តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាវង្វេងខុសដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ ក្រៅពីបណ្តាបាបជន ។"

***

អ៊ីម៉ា យ៉ាកុប្វារ ស្វីឌីកូ^{عليه السلام}បានឲ្យដឹងអំពីអាយ៉ាស្កុនេះថា: "អាល់ឡោះហ្គាបានលើកយកសត្វមូសឡើងមកជាឧទាហរណ៍ប្រៀបធៀបនឹងអាមីរុល-មុមីនីន^{عليه السلام} ឯបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់លើសនោះគឺរីស៊ូលុលឡោះហ្គា^{عليه السلام} ។ អាល់ឡោះហ្គាមានព្រះបន្ទូលថា: "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រាបច្បាស់ថានោះជាសេចក្តីពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។" សេចក្តីពិតគឺ អាមីរុល-មុមីនីន^{عليه السلام}នោះឯង ។" (តាហ្វ្សៀរ: អាល់ ប៊ូរហ្វាន ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៧០)

***

[قَالَ الْإِمَامُ] عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ الْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مَثَلٌ » وَ ذَكَرَ الذُّبَابَ فِي قَوْلِهِ: « إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا » الْآيَةَ وَ لَمَّا قَالَ « مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَ إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ » وَ ضَرْبُ الْمَثَلِ فِي هَذِهِ السُّورَةِ بِالَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا، وَ بِالصَّيْبِ مِنَ السَّمَاءِ. قَالَتْ الْكُفَّارُ وَ النَّوَاصِبُ: وَ مَا هَذَا مِنَ الْأَمْثَالِ فَيُضْرَبُ!؟ يُرِيدُونَ بِهِ الطَّعْنَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

9/164 11/164 11/164 11/164

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស៊ីត صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា អាល់-បាក្វីរ៉ាហ៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ មានព្រះបន្ទូលថា [២២:៧៣] ហែមនុស្សទាំងឡាយ! គេបានលើកយកឧបមាមួយមកបង្ហាញពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកស្តាប់វា៖ "ពួកដែលពួកអ្នកប្លង់ស្ទង់ជួសអល់ឡោះហ្គ័នោះ មិនអាចបង្កើតសត្វរុយបានឡើយ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងអាយ៉ាសុំមួយទៀតថា [២៩:៤១] ឧទាហរណ៍របស់ជនទាំងឡាយណាដែលបានយកអ្នកឧបត្ថម្ភគាំទ្រ [អ្នកដឹកនាំ ចៅហ្វាយ...] ក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័ [និងបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គបានជ្រើសរើស] អ្នកទាំងនោះប្រៀបបាននឹងសត្វពឹងពាងដែលសាងលំនៅ (ធ្វើសម្បក) ។ លំនៅដែលមិនមាំសោះនោះគឺលំនៅរបស់សត្វពឹងពាង បើពួកគេ (ពួកគោរពបូជា) បបដិមា ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត...) ដឹង ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានលើកឧទាហរណ៍ពីរទៀតក្នុងសូរ៉ាហ៍នេះគឺ៖ [២:១៧] គំរូពួកគេប្រៀបបាននឹងអ្នកបង្កាត់ភ្លើង [២:១៩] ឬដូច[ពួកដែលត្រូវភ្លៀងធំ [ដែលហូរចុះ] មកពីលើមេឃ ពួកបដិសេធសទ្ធានិងណាស្ត្រីប៊ី(ពួកប្រទូសប្រឆាំង)ថា៖ "អ្វីទៅឧទាហរណ៍ពីរនេះដែលគេបានលើកឡើងមកនោះ?" ពួកគេមានបំណងកាឡែឧទាហរណ៍នេះទម្លាក់ទៅលើវិស្វលុលឡោះហ្គ័ ﷻ ។"

فَقَالَ اللَّهُ: يَا مُحَمَّدُ « إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي » لَا يَتْرُكَ حَيَاءً « أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا » لِلْحَقِّ وَ يُوضِّحُهُ بِهِ عِنْدَ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ « مَا بَعْضُهُمْ [أَيُّ] مَا هُوَ بَعْضُهُ الْمَثَلِ « فَمَا فَوْقَهَا » فَوْقَ الْبَعْضَةِ وَ هُوَ الذَّبَابُ، يَضْرِبُ بِهِ الْمَثَلِ إِذَا عَلِمَ أَنَّ فِيهِ صَلَاحَ عِبَادِهِ وَ نَفَعَهُمْ.

អល់ឡោះហ្គ័ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:២៦] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័មិនទើសទាល់លើកមកជាឧទាហរណ៍ឡើយ ព្រះអង្គ ﷻ មិនទើសទាល់ លើកមកជាឧទាហរណ៍ឡើយ ទាល់តែសេចក្តីពិតលេចត្រដែតឡើងចំពោះបណ្តាបារបម្រើដែលមានសទ្ធា នូវសត្វមូស ទោះបីវាជាឧទាហរណ៍របស់សត្វមូសឬអ្វីមួយដែលលើសពីនោះ ឬអ្វីមួយដែលធំជាងនោះ ហើយនេះគឺសត្វរុយ ព្រោះព្រះអង្គ ﷻ លើកយកឧទាហរណ៍នេះឡើងមកដោយគិតដល់ការកែតម្រូវបារបម្រើព្រះអង្គនិងអត្ថប្រយោជន៍ពួកគេ ។"

" « فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ بِرِوَايَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ وَ آلهِمَا الطَّيِّبِينَ، وَ سَلَّمَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لِلْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَحْكَامِهِمْ وَ أَحْبَابِهِمْ وَ أَوْلِيَّهِمْ [وَ] لَمْ يُقَابِلْهُمْ فِي أَمْوَالِهِمْ، وَ لَمْ يَتَعَاطَ الدُّخُولَ فِي أَسْرَارِهِمْ، وَ لَمْ يُفْشِ شَيْئًا يَمَّا يَقِفُ عَلَيْهِ مِنْهَا إِلَّا بِإِذْنِهِمْ « فَيَعْلَمُونَ » يَعْلَمُ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هَدَاهُ صَفْتُهُمْ « أَنَّهُ » الْمَثَلُ الْمَضْرُوبُ « الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ » أَرَادَ بِهِ الْحَقُّ وَ إِبَاتَتُهُ، وَ الْكُشْفَ عَنْهُ وَ إِبْصَاحَهُ.

បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ ﷻ ចំពោះវីឡាយ៉ាសុំរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ របស់អ៊ាស៊ីត ﷺ របស់រាជបុត្ររាជនក្តាបវិសុទ្ធិ ﷺ របស់អ្នកទាំងពីរ ﷺ ព្រមទទួលព្រះបញ្ជាពីវិស្វលុលឡោះហ្គ័ ﷻ និងពីអល់អ៊ីម៉ា ﷺ ព្រមទទួលដំណឹងរបស់ពួកគេ ﷺ និងស្ថានភាពពួកគេ ﷺ មិនប្រឆាំងកិច្ចការពួកគេ ﷺ មិនជ្រៀតជ្រែកក្នុងរឿងអាថ៌កំបាំងពួកគេ ﷺ មិនលើកឲ្យគេដឹងរឿងដែលពួកគេ ﷺ ប្រាប់ឲ្យខ្លួនដឹងដោយសេចក្តីទុកចិត្ត ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីពួកគេ ﷺ ។ ជ្រាបច្បាស់ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិបែបនេះដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា ឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ជាសេចក្តីពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ក្នុងគោលបំណងបំផុសឡើងនូវសេចក្តីនិងអធិប្បាយពន្យល់រឿងផ្សេងៗ ។

" « وَ أَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِمُعَارَضَتِهِمْ [لَهُ] فِي عِلِّيٍّ بِلِمٍّ؟ وَ كَيْفَ؟ وَ تَزَكِّيهِمْ الْإِنْفِيَادَ لَهُ فِي سَائِرِ مَا أَمَرَ بِهِ »

فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ بِهَذَا الْمَثَلِ كَثِيرًا وَ يَهْدِي بِهِ كَثِيرًا [أَي] فَلَا مَعْنَى لِلْمَثَلِ، لِأَنَّهُ وَ إِن نَفَعَ بِهِ مَنْ يَهْدِيهِ فَهُوَ يَضُرُّ بِهِ مَنْ يَضِلُّ [يُضِلُّهُ] بِهِ.

រីឯបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ទាវិញ ពួកជំទាស់មូហាំម៉ាដ្យា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងដែលគេ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថ្លែងអំពីអុលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដោយដោតសួរថា "ហេតុអ្វីទៅ?" និង "យ៉ាងម៉េចទៅ?" ហើយគេចេះប្រតិបត្តិតាមបញ្ហាទាំងអស់ដែលដាក់មកឲ្យពួកគេអនុវត្តិតាម ពួកគេថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងអ្វីតាមរយៈឧទាហរណ៍នេះ? ព្រះអង្គធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់រង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍នោះ ហើយព្រះអង្គចង្អុលដឹកនាំមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់អាស្រ័យឧទាហរណ៍នោះ! ពួកបដិសេធសទ្ទាថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់រង្វេងដោយសារឧទាហរណ៍ទាំងនេះ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដឹកនាំមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់អាស្រ័យឧទាហរណ៍ទាំងនេះ មានន័យថា តើឧទាហរណ៍ទាំងនេះមានសេចក្តីថាអ្វីទៅ ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើឲ្យមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់បានទទួលផលប្រយោជន៍ដោយចង្អុលដឹកនាំពួកគេ ឯមនុស្សច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ឯទៀតជួបប្រទះការខាតបង់ដោយសារតែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ធ្វើឲ្យពួកគេរង្វេង ។"

فَرَدَّ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ قِيلَهُمْ، فَقَالَ « وَ مَا يُضِلُّ بِهِ » يَعْني مَا يُضِلُّ اللَّهُ بِالْمَثَلِ « إِلَّا الْفَاسِقِينَ » الْجَانِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِتَرْكِ تَأْمِينِهِ، وَ بَوَاضِعِهِ عَلَى خِلَافِ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِوَضْعِهِ عَلَيْهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 205)

អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឆ្លើយបដិសេធពួកគេវិញថា៖ "តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាម្នាក់រង្វេងខុសដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ មានន័យថា អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនធ្វើឲ្យរង្វេងផ្លូវទេ ក្រៅពីបណ្តាបាបជន ។ មានទោសកម្មពីរលើពួកគេ គឺ៖ មិនព្រមរិះគិតអំពីឧទាហរណ៍នេះ និងរិះគិតអំពីឧទាហរណ៍នេះខុសពីអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបញ្ជាឲ្យពួកគេរិះគិត ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٢٤٥ ٢٤٦)

***

وَ بِالسَّنَدِ الْمَتَّقِدِمِ عَنِ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَمَا قَوْلُهُ « يُضِلُّ بِهِ » ... « الْفَاسِقِينَ » قَالَ فَهُوَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُضِلُّ اللَّهُ بِهِ مَنْ عَادَاهُ وَ يَهْدِي مَنْ وَالَاهُ قَالَ: « وَ مَا يُضِلُّ بِهِ » يَعْني عَلِيًّا « إِلَّا الْفَاسِقِينَ » [يَعْني مَنْ حَرَجَ مِنْ وَلايَتِهِ فَهُوَ فَاسِقٌ]. (نشانی : تفسير فرات الكوفي ، ج 1 ، ص 54)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលមានតមកពីអាល់-បាក្វីរ៉ា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនធ្វើឲ្យអ្នកណាម្នាក់រង្វេងខុសដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ ក្រៅពីបណ្តាបាបជន ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអុលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ធ្វើឲ្យពួកសត្រូវព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រង្វេង និងធ្វើឲ្យបណ្តាមិត្តរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទទួលមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំល្អ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលថា តែព្រះអង្គមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាម្នាក់រង្វេងខុសដោយសារឧទាហរណ៍នេះទេ មានន័យថា ដោយសារអុលី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចំពោះបាបជន (បានសេចក្តីថា អ្នកណាឃ្លាតចេញពីវិទ្យាយ៉ាស្ត អ្នកនោះជាបាបជន ។) (تفسير الفرات) ២ ប្រាដ្ឋីស្ត ១៣)

***

عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ هَذَا الْقَوْلَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رَدٌّ عَلَى مَنْ زَعَمَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُضِلُّ الْعِبَادَ ثُمَّ يُعَدِّبُهُمْ عَلَى ضَلَالَتِهِمْ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا»». (تفسير القمّي 1:34)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមបានឲ្យដឹងថា អាល់-ស្វ័ន្ទិក្ខ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលទាំងនេះដែលមកពី អល់ឡោះហ្គ្រីដ ជាការឆ្លើយបដិសេធចំពោះពួកដែលអះអាងថាអល់ឡោះហ្គ្រីដ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏ មហាឧត្តុង្គឧត្តម ធ្វើឲ្យបារបម្រើវង្វេង ហើយធ្វើទោសពួកគេព្រោះតែពួកគេបានវង្វេងនោះ ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្គ្រីដ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា [២:២៦] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ្រីដមិនទើសទាល់លើកមកជាឧទាហរណ៍ឡើយ នូវសត្វមូសឬអ្វីមួយដែលលើសពីនោះ ។"

(تفسير القمي 1: 34)

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
 أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. បណ្តាអ្នកដែលក្បត់កិច្ចសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្គ្រីដក្រោយពីបានសន្យាហើយ ដែលផ្តាច់ចោល អ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ្រីដបានដាក់ព្រះបញ្ជាមកឲ្យចងសម្ព័ន្ធ ហើយដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ។ ពួក ទាំងនេះជាជនខាតបង់

***

ثُمَّ وَصَفَ هَؤُلَاءِ الْمُنَافِقِينَ الْخَارِجِينَ عَنِ دِينِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ مِنْهُمْ، فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ » الْمَأْخُودَ عَلَيْهِمْ بِاللَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالتَّبَوُّؤِ، وَ لِعَلِيِّ بِالإِمَامَةِ، وَ لِشَيْعَتِهِمَا بِالمَحَبَّةِ وَ الكَرَامَةِ « مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ » إِحْكَامِهِ وَ تَعْلِيظِهِ.

បន្ទាប់ពីបានរៀបរាប់អំពីចរិតលក្ខណៈរបស់ពួកបាបជន ដែលបានឃ្លាតចេញពីព្រះសាសនា អល់ឡោះហ្គ្រីដ និងការគោរពនោះ អល់ឡោះហ្គ្រីដមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៧] ដែលក្បត់សន្យាជាមួយ អល់ឡោះហ្គ្រីដ កិច្ចសន្យាដែលអល់ឡោះហ្គ្រីដបានទទួលពីពួកគេដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការដែលមានព្រះតែ មួយគត់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្យ ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអ៊ីម៉ាម៉ាតូរបស់អាលី ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីស្រឡាញ់និងកិត្តិយសរបស់ស្វ័រ្យអ៊ុស្ត ។ ក្រោយពីបានសន្យាហើយ ក្រោយ ពីបានពង្រឹងឲ្យមាំមួនកិច្ចសន្យានោះហើយ ពួកគេក្បត់កិច្ចសន្យានោះ ។

« وَ يَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ » مِنَ الْأَرْحَامِ وَ الْقَرَابَاتِ أَنْ يَتَعَاهدُوهُمْ وَ يَقْضُوا حُقُوقَهُمْ. وَ أَفْضَلُ رَحِمٍ، وَ أَوْجِبُهُ حَقًّا رَحِمٌ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنَّ حَقَّهُمْ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَمَا أَنَّ حَقَّ قَرَابَاتِ الْإِنْسَانِ بِأَبِيهِ وَ أُمِّهِ، وَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَكْبَرُ حَقًّا مِنْ أَبِيهِ، وَ كَذَلِكَ حَقُّ رَحِمِهِ أَكْبَرُ، وَ قَطِيعَتُهُ [أَقْطَعُ] وَ أَفْضَحُ.

ដែលផ្តាច់ចោលអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ្រីដបានដាក់ព្រះបញ្ជាមកឲ្យចងសម្ព័ន្ធ ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុម គ្រួសារ និងសាច់ញាតិ ឲ្យជួយជ្រោមជ្រែងពួកគេ ឲ្យផ្តល់សិទ្ធិពួកគេឲ្យទៅពួកគេ ហើយធំជាងនេះទៅ ទៀតនិងជាកាតព្វកិច្ចលើសនេះគឺសិទ្ធិប្រព្រឹត្តល្អចំពោះមូហាំម៉ាដ្យ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្យ ^{صلوات الله عليه وآله} ដូចសិទ្ធិរបស់បុគ្គលចំពោះឪពុកម្តាយខ្លួនដែរ ហើយសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្យ ^{صلوات الله عليه وآله} ធំជាងសិទ្ធិរបស់ឪពុក ម្តាយរបស់បុគ្គលនោះ ។ ស្រដៀងគ្នាដែរ សិទ្ធិប្រព្រឹត្តល្អធំជាងគេដែរ កាត់ផ្តាច់សិទ្ធិនេះគឺឆ្ពោះមុខរក សេចក្តីស្លាប់យ៉ាងជាក់ស្តែង ។"

« وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ » بِالْبِرَاءَةِ مِمَّنْ فَرَضَ اللَّهُ إِمَامَتَهُ، وَ اعْتِقَادَ إِمَامَةٍ مَنْ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ مُحَالَفَتَهُ « أَوْلِيكَ » أَهْلُ هَذِهِ الصِّفَةِ « هُمْ الْخَاسِرُونَ » خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ لِمَا صَارُوا إِلَى الْبِرِّانِ، وَ خَرُمُوا الْجَنَانَ، فَيَا هَا مِنْ خَسَارَةٍ أَلَزَمْتَهُمْ عَذَابَ الْأَبَدِ، وَ حَرَمْتَهُمْ نَعِيمَ الْأَبَدِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 206)

ដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ដោយនៅឆ្ងាយពីកាតព្វកិច្ចដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជាឲ្យមានចំពោះ អ៊ីម៉ាម៉ាតុំរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងឲ្យជឿអ៊ីម៉ាម៉ាតុំដូចដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជានោះ ពួកគេប្រឆាំង អ៊ីម៉ាម៉ាតុំនេះ ។ ពួកទាំងនេះ ពួកដែលមានចរិតលក្ខណៈបែបនេះ ជាជនខាតបង់ ។ វាធ្វើឲ្យខាតបង់ ដល់វិញ្ញាណពួកគេ ពួកគេនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរក ហាមចូលសួរសួគ៌ ។ នេះគឺការខាតបង់ធំដែល បណ្តាលឲ្យជួបប្រទះទណ្ឌកម្មឥតទីបំផុតហើយនឹងត្រូវកាត់ផ្តាច់ពីព្រះសប្បុរសធម៌ឥតទីបញ្ចប់ ។ (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٢٦٦)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَدَّافٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، أَوْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: « قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ فِيهِ - قَالَ: وَ إِيَّاكَ وَ مُصَاحِبَةَ الْقَاطِعِ لِرَحِمِهِ، فَإِنِّي وَجَدْتُهُ مَلْعُونًا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي ثَلَاثَةِ مَوَاضِعَ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَ تُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ،

លោកបានឲ្យដឹងថា មិត្តយើងច្រើននាក់បានថ្លែងតមកពីសាស្ត្រសាស្ត្រ ប៊ិន ស្តីយ៉ាដូដែលទទួលបានមកពីអ្នករូ ប៊ិន អ៊ីស្ត្រម៉ានដែលទទួលបានមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អុស្តាហ្វារដែលទទួលបានមកពីមិត្តម្នាក់របស់ លោកដែលទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្តីម ឬអាចិ ហ្វាស្តាស្តដែលទទួលបានពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលទទួលបានមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាល្លូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាដ្តិស្ត្រមួយថា៖ "ចូរប្រយ័តនៅហែហាមអ្នកណាដែលកាត់ ផ្តាច់ញាតិសាលោហិត ព្រោះខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញអ្នកនោះត្រូវបណ្តាសានៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ី កន្លែង ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៤៧:២២] តែបើសិនជាពួកអ្នកកាន់អំណាចវិញ ពួកអ្នក ច្បាស់នឹងបង្កវិនាសនៅលើផែនដី និងកាត់ផ្តាច់នូវខ្សែលោហិតរបស់ពួកអ្នក ។ [៤៧:២៣] ជនទាំង នោះហើយ (ពួកលាក់ពុត) ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដាក់បណ្តាសា ។ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកគេច្រង់ និងធ្វើឲ្យភ្នែក ពួកគេខ្វាក់ ។

وَ قَالَ: "الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَقَطِّعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدَّارِ"

ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៣:២៥] រីឯជនទាំងឡាយដែលក្រត់ពាក្យសន្យាដែលខ្លួនបាន ធ្វើជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ក្រោយពីបានប្តេជ្ញាយល់ព្រមហើយ ដែលបានផ្តាច់សម្ពន្ធភាពដែល អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជាឲ្យរក្សា ដែលបានបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ជនទាំងនោះនឹងត្រូវបណ្តាសា ជន ទាំងនោះនឹងបានជម្រកអប្រិយ ។

وَقَالَ فِي الْبَقَرَةِ: "الَّذِينَ يَنْفُسُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَ يَفْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ". (الكافي 2/7: 279)

ហើយព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងអាល់-បាក្វីរ៉ាហ៍ថា [២:២៧] ដែលក្បត់សន្យាជាមួយ អស់ឡោះហ្វ៍ក្រោយពីបានសន្យារួចហើយ ដែលផ្តាច់ចោលអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វ៍បានដាក់ព្រះបញ្ជាមក ឲ្យចងសម្ព័ន្ធ ហើយដែលបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ។ ពួកទាំងនេះជាជនខាតបង់ ។ (7/1279: 2) (الكافي)

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

២៨. ម្តេចបានជាពួកអ្នកមិនជឿអស់ឡោះហ្វ៍ ពួកអ្នកបានស្លាប់(នៅក្នុងភាពឥតជីវិត) ព្រះអង្គបានឲ្យ ពួកអ្នកមានជីវិតឡើងវិញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គឲ្យពួក អ្នកមានជីវិតវិញ ហើយពួកអ្នកនឹងត្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِكُفَّارِ فُرَيْشٍ وَ الْيَهُودِ: « كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ » الَّذِي دَلَّكُمْ عَلَى طُرُقِ الْهُدَى، وَ جَنَّبَكُمْ أَنْ أَطَعْتُمُوهُ سُبُلَ الرَّذَى. « وَ كُنْتُمْ أَمْوَاتًا » فِي أَصْلَابِ آبَائِكُمْ وَ أَرْحَامِ أُمَّهَاتِكُمْ. « فَأَحْيَاكُمْ » أَرْجَاكُمْ أَحْيَاءَ « ثُمَّ يُمِيتُكُمْ » فِي هَذِهِ الدُّنْيَا وَ يُعْبِرُكُمْ. « ثُمَّ يُحْيِيكُمْ » فِي الْقُبُورِ، وَ يُنْعِمُ فِيهَا الْمُؤْمِنِينَ بِنُبُوءَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ وَلايَةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ يُعَذِّبُ فِيهَا الْكَافِرِينَ بِهَيْمًا. « ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ » فِي الْآخِرَةِ بِأَنْ تَمُوتُوا فِي الْقُبُورِ بَعْدُ، ثُمَّ تُحْيَاوَاللَّبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، تُرْجَعُونَ إِلَى مَا وَعَدْتُمْ مِنَ الثَّوَابِ عَلَى الطَّاعَاتِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِيهَا، وَ مِنَ الْعِقَابِ عَلَى الْمَعَاصِي إِنْ كُنْتُمْ مُفَارِفِيهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 210)

អ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្តកាវី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា វិស្វលុលឡោះហ្វ៍ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈទៅកាន់ពួក បដិសេធសទ្ធាគ្នាវិយស្ត័រនិងយ៉ាហ្វ៍ខ្ចីថាៈ "[២:២៨] ម្តេចបានជាពួកអ្នកមិនជឿអស់ឡោះហ្វ៍ ដែលព្រះអង្គ បង្ហាញអស់លោកនូវមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំល្អទីទៃពីមាតិមរណៈ ពួកអ្នកស្លាប់ នៅក្នុងខ្នងរបស់ឪពុក អស់លោកនិងក្នុងស្បូនម្តាយអស់លោក ព្រះអង្គបានឲ្យពួកអ្នកមានជីវិតឡើងវិញ ព្រះអង្គបានយក អស់លោកចេញមកដោយមានជីវិតដ៏រ៉ាំ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ នៅក្នុងលោកនេះ ហើយព្រះអង្គដាក់អស់លោកទៅក្នុងផ្នូរ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គឲ្យពួកអ្នកមានជីវិតវិញ នៅក្នុងផ្នូរអស់ លោកហើយព្រះអង្គផ្តល់ព្រះសប្បុរសធម៌ព្រះអង្គនៅក្នុងផ្នូរនោះដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ចំពោះសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ៍ ^{صلوات الله عليه وآله} និងចំពោះវីឡាយ៉ាស្ត៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយព្រះអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មនៅ ក្នុងផ្នូរនោះអ្នកណាដែលមិនជឿគេទាំងពីរនេះ ហើយពួកអ្នកនឹងត្រឡប់មករកព្រះអង្គវិញ នាលោក មុខ ។ អស់លោកនឹងស្លាប់នៅក្នុងផ្នូរអស់លោកក្រោយពីនោះ ហើយនឹងរស់ពីស្លាប់វិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ អស់លោកនឹងទៅរកអ្វីដែលជារង្វាន់តបស្នងដែលព្រះអង្គបានសន្យាឲ្យអស់លោក ព្រោះតែអស់ លោកបានស្តាប់បង្គាប់ បើអស់បានធ្វើតាមមែននោះ ហើយនឹងទៅរកទណ្ឌកម្មដោយសារបាបកម្ម បើ អស់លោកបានធ្វើបាបកម្មមែននោះ ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام))) (៩៧)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

២៩. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នក ។ ក្រោយពីនោះ ព្រះអង្គបានបែរទៅរកមេឃ ហើយព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាមានជាប្រាំពីរជាន់មេឃដ៏បរិបូរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

***

[قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً » خَلَقَ لَكُمْ [مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً] لِتَعْتَبِرُوا بِهِ وَتَتَوَصَّلُوا بِهِ إِلَى رِضْوَانِهِ، وَتَتَوَقَّأُوا [بِهِ] مِنْ عَذَابِ نِيرَانِهِ.

អ៊ីម៉ាំ ហ្គាសាន់ អាល់-អាស្ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពី [២:២៩] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នក ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័បានបង្កើតអស់លោកនិងអ្វីដែលមាននៅក្នុងផែនដីដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកដឹងថា ការបង្កើតមកនេះមានន័យថាដើម្បីសម្រេចសេចក្តីសព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ﷻ និងដើម្បីឲ្យខ្លាចទណ្ឌកម្មភ្លើងនរករបស់ព្រះអង្គ ﷻ ។

« ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ » أَحَدًا فِي خَلْقِهَا وَ إِنْقَائِهَا « فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ » وَ لِعَلِمِهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمَ الْمَصَالِحِ فَخَلَقَ لَكُمْ [كُلَّ] مَا فِي الْأَرْضِ لِمَصَالِحِكُمْ يَا بَنِي آدَمَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 215)

ក្រោយពីនោះ ព្រះអង្គបានបែរទៅរកមេឃ គ្រប់គ្រងការបង្កើតមេឃនិងការប៊ុនប្រសប់ ។ ហើយព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យវាមានជាប្រាំពីរជាន់មេឃដ៏បរិបូរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វផលប្រយោជន៍ ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតសព្វសារពើដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់អស់លោក ឱកូនចៅអាដ្វាំ (عليه السلام) អ៊ីយ ! " (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام)))

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ الْأَحْوَلِ، عَنِ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَنبِرِ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: « إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ النَّارَ، وَ خَلَقَ الطَّاعَةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ الْمَعْصِيَةَ، وَ خَلَقَ الرَّحْمَةَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ الْعُصْبَ، وَ خَلَقَ الْحَيَّةَ قَبْلَ الشَّيْءِ، وَ خَلَقَ الْأَرْضَ قَبْلَ السَّمَاءِ، وَ خَلَقَ الْحَيَاةَ قَبْلَ الْمَوْتِ، وَ خَلَقَ الشَّمْسَ قَبْلَ الْقَمَرِ، وَ خَلَقَ النُّورَ قَبْلَ الظُّلْمَةِ. (الكافي 145 / 116 : 8)**

មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យ៉ាក្វុគូប យោលតាមបណ្តាញពិណមានរបស់លោកដែលទទួលបានមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្វ័ប៊ុបដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ អាល់-អាស្វ័រាល ដែលទទួលបានមកពី សាឡាម ប៊ិន អាល់-មុសតាណែវ ដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام បានឲ្យដឹងថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័បានបង្កើតឋានសួគ៌មុនព្រះអង្គបង្កើតឋាននរក ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតសេចក្តីគោរពមុនព្រះអង្គបង្កើតសេចក្តីល្មើស ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតសេចក្តីអាណិតអាសូរមុនព្រះអង្គបង្កើតទោសៈ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតសេចក្តីល្អមុនព្រះអង្គបង្កើតសេចក្តីអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតផែនដីមុនព្រះអង្គបង្កើតមេឃ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតជីវិតមុនព្រះអង្គបង្កើតសេចក្តីស្លាប់ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតដួងអាទិត្យមុនព្រះអង្គបង្កើតដួងខែ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតពន្លឺមុនព្រះអង្គបង្កើតភាពងងឹត ។ (الكافي 145 : 8)

***

حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَصْرِيُّ بِإِلَاقٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ جَبَلَةَ الْوَاعِظُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ غَامِرِ الطَّائِيُّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْكُوفَةِ فِي الْجَامِعِ إِذْ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ أَشْيَاءَ فَقَالَ سَلْ تَفْقَهُمْ وَ لَا تَسْأَلْ تَعْتَنَّا فَأَخَذَ النَّاسُ بِأَبْصَارِهِمْ

នៅក្នុងសាត្រាអ៊ូយុន អាល់-អាត្តុបារ គេបានតំណាលតមកពីអាច្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ុរ ប៊ិន អុលី ប៊ិន អុប្តុលឡោះហ្គាំ អាល់-បាស្ទរី បៃឡាត្តុដែលបានឲ្យដឹងថាគេបានតំណាលតមកពី អាច្វិ អុប្តុលឡោះហ្គាំ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាបាឡាត្តុ អាល់-វ៉ាអុស្តដែលបានឲ្យដឹងថាគេបាន តំណាលតមកពីអាច្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម អុប្តុលឡោះហ្គាំ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន អុមៀរ អាល់-ត្វីអែដែលបាន ឲ្យដឹងថាឪពុកលោកបានតំណាលថាអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសា អាល់-រីដី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន យ៉ាត្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាត្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលទទួលបានមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វៃសែនី ដែល ទទួលបានមកពីហ្វ្វៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្វិ ត្ថុលីប^{صلوات الله عليه والسلام} បាន គង់នៅឯគូហ្វាសុ ក្នុងម៉ាស៊ីយ៉ូដូអាល់-យ៉ាត្តុ ។ បុរសជាតិស៊ីរីម្នាក់បានក្រោកឡើងហើយទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមិនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ ទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្វីមួយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សួរ ដើម្បីយល់ដឹង មិនមែនដើម្បីចង់ឲ្យពួកដាច់អហង្ការឃើញនោះទេ ។"

... وَ سَأَلَهُ عَنْ أَلْوَانِ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ أَسْمَائِهَا؟ فَقَالَ لَهُ: إِسْمُ أَسْمَاءِ [السَّمَاءِ] الدُّنْيَا رَفِيعٌ وَ هِيَ مِنْ مَاءٍ وَ دُخَانٍ، وَ إِسْمُ السَّمَاءِ الثَّلَاثِيَةِ فَيُدُومُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ النَّحَاسِ، وَ السَّمَاءُ الثَّلَاثِيَةُ إِسْمُهَا الْمَأْوُومُ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الثَّيْبِ، وَ السَّمَاءُ الرَّابِعَةُ إِسْمُهَا أَرْفُلُونَ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الْفِضَّةِ، وَ السَّمَاءُ الْخَامِسَةُ إِسْمُهَا هِيعُونَ وَ هِيَ عَلَى لَوْنِ الدَّهَبِ، وَ السَّمَاءُ السَّادِسَةُ إِسْمُهَا عَرُوسٌ وَ هِيَ بِأَفْوَتَّةِ حَضْرَاءٍ، وَ السَّمَاءُ السَّابِعَةُ إِسْمُهَا عَجْمَاءُ وَ هِيَ دُرَّةٌ بَيْضَاءُ... (عيون أخبار الرضا عليه السلام , ج 1 , ص 240)

គាត់បានសួរថា៖ "តើមេឃទាំងប្រាំពីរមានពណ៌អ្វី ហើយឈ្មោះអ្វីខ្លះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មេឃលោកនេះមានឈ្មោះថា "រហ្វីអ៊ី" វាកើតមកពីទឹកនិងផ្សែង ។ មេឃទីពីរហៅថា "កូយ្យស៊ីម" មាន ពណ៌ទង់ដែង ។ មេឃទីបីហៅថា "អាល់-ម៉ារូម" មានពណ៌ដែក ។ មេឃទីបួនហៅថា "អាហ្វាលូន" មានពណ៌ប្រាក់ ។ មេឃទីប្រាំហៅថា "ហ្វៃអ៊ីន" មានពណ៌មាស ។ មេឃទីប្រាំមួយហៅថា "អុរូស" មានពណ៌ត្បូងបៃតង ។ មេឃទីប្រាំពីរហៅថា "អុប្តុម៉ាត្តុ" មានពណ៌គង្វែរ ។" (عيون أخبار الرضا عليه السلام) ជុំទី ១ ទំព័រ ២៤០)

وَ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾
៣០. កាលព្រះម្ចាស់អ្នកបានត្រាស់ទៅកាន់បណ្តាទេវតាថា៖ "អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវខ្ញុំលីហ្វមួយ រូប ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ហូរឈាមនៅលើនោះឬ រីឯពួក

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញគោរពបូជាដោយសេចក្តីស្នើចសរសើរព្រះអង្គ និងប្រកាសជាឱឡារិកព្រះសុចិភាពដ៏ពិសិដ្ឋនៃព្រះអង្គ ?" ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "អញដឹងនូវអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។"

មើលអាយ៉ាស៊ុំ ៣៣ ។ មើលសូរ៉ា:តួ ៥២ អាយ៉ាស៊ុំ ១-៤ ។

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

៣១. ព្រះអង្គបានបង្រៀនអាដាំឲ្យស្គាល់ឈ្មោះទាំងអស់ បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គបានបង្ហាញពួកគេចំពោះពួកទេវតា ហើយព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "ពួកអ្នកចូរប្រាប់អញមក នូវបណ្តាឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនេះ បើពួកអ្នកសច្ចៈមែននោះ (បើពួកអ្នកដឹង) ។"

មើលអាយ៉ាស៊ុំ ៣៣ ។

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

៣២. ពួកគេទូលតបថា: "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងតែអ្វីដែលព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតែប៉ុណ្ណោះ ។ ការពិត ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។"

មើលអាយ៉ាស៊ុំ ៣៣ ។

قَالَ يَتَّذَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا طَائِفَاتٍ فِي أَصْحَابِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ لِيَوْمِ أَهْلَ الْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "អាដាំអើយ ! ចូរអ្នកប្រាប់ឈ្មោះពួកគេទាំងនោះឲ្យពួកគេជ្រាបទៅ ។" លុះអាដាំបានរៀបរាប់ឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនោះឲ្យពួកគេជ្រាបហើយ ព្រះអង្គបានមានព្រះបន្ទូលថា: "អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយទេ ថាអញដឹងអាថ៌កំបាំងមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ថាអញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញជាក់ស្តែងនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំងទុក ?"

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَمَّا قِيلَ لَهُمْ « هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً » الْأَيَّةُ، قَالُوا: مَتَى كَانَ هَذَا؟ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حِينَ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ كَانُوا فِي الْأَرْضِ مَعَ إِبْلِيسَ وَ قَدْ طَرَدُوا عَنْهَا الْحِينَ بَنَى الْجَانَّ، وَ خَفَّتِ الْعِبَادَةُ: « إِيَّيْ جَاعِلٍ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً « بَدَلًا مِنْكُمْ وَ رَافِعُكُمْ مِنْهَا فَاشْتَدَّ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ لِأَنَّ الْعِبَادَةَ عِنْدَ رُجُوعِهِمْ إِلَى السَّمَاءِ تَكُونُ أَنْقَلَّ عَلَيْهِمْ.

កាលគេបានសូត្រអាយ៉ាស៊ុំ [២:២៩] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នក ឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រាប ពួកគេបានទូលថា: "រឿងនេះបានកើតឡើងកាលណាទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "[២:៣០] កាលព្រះម្ចាស់អ្នកបានត្រាស់ទៅកាន់បណ្តាទេវតា ដែលនៅឯផែនដី

ជាមួយអ៊ីបលីស និងពួកយ៉ូនបានអាល់-យ៉ានី គេបានធ្វើឲ្យការគោរពបូជាដោយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ
ថា: "អញនឹងដាក់នៅឯដែនដីនូវខ្ញុំលីហ្វូមូយរូប" ជួសពួកអ្នក ហើយអញនឹងហៅពួកអ្នកទាំងអស់គ្នា
ត្រឡប់មកកាន់ទីនេះវិញ ។ នេះជាការលំបាកណាស់សម្រាប់ពួកគេក្នុងការគោរពបូជារបស់ពួកគេ
ដែលត្រឡប់មកកាន់មេឃវិញនោះ ហើយជាអ្វីមួយដែលធ្ងន់បំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។"

فَ « فَأَلَوْا » رَبَّنَا « أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ » كَمَا فَعَلْتَهُ الْجُنُ بَنُو الْجَانِّ الَّذِينَ قَدْ طَرَدْنَا عَنْ هَذِهِ الْأَرْضِ
وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ « نُنْهَيْكَ عَمَّا لَا يَلِيْقُ بِكَ مِنَ الصِّغَاتِ » وَ نُقَدِّسُ لَكَ « نُطَهِّرُ أَرْضَكَ مِنْ يَعْصِيكَ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « إِي
أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ » إِي أَعْلَمُ مِنَ الصَّلَاحِ الْكَائِنِ فِيمَنْ أَجْعَلُهُ بَدَلًا مِنْكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ. وَ أَعْلَمُ أَيْضًا أَنَّ فَيْكُمْ مِنْ هُوَ كَافِرٌ فِي بَاطِنِهِ
[مَا] لَا تَعْلَمُونَهُ وَ هُوَ إِيْبِيسُ لَعْنَةُ اللَّهِ.

ពួកគេបានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ! ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ហូរឈាមនៅលើនោះឬ
ដូចពួកយ៉ូនបានអាល់-យ៉ានីបានធ្វើនោះឬ ដែលត្រូវបណ្តេញពីដែនដី ។ រីឯពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ
គោរពបូជាដោយសេចក្តីស្មើចសរសើរព្រះអង្គ ហើយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិននិយាយទេថាអ្វីទាំងនេះ
មិនស័ក្តិសមចំពោះព្រះគុណសម្បត្តិព្រះអង្គនោះទេ និងប្រកាសជាឱឡារិកព្រះសុចិភាពដ៏ពិសិដ្ឋនៃ
ព្រះអង្គ? ហើយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថែរក្សាដែនដីរបស់ព្រះអង្គឲ្យជ្រះស្អាតពីពួកណាដែលនិយាយ
បែនេះ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូមានព្រះបន្ទូលថា ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "អញដឹងនូវអ្វីដែលពួកអ្នកមិន
ដឹង" អញដឹងដល់សេចក្តីត្រឹមត្រូវរបស់ការបង្កើតនេះដែលនឹងផុសចេញមកពីការប្តូរផ្លាស់ពួកអ្នក
ហើយពួកអ្នកមិនដឹងអ្វីនេះទេ ។ អញដឹងថានៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកមានបុគ្គលម្នាក់អសទ្ធានៅក្នុង
សន្តានចិត្ត ដែលពួកអ្នកមិនស្គាល់នោះទេ ។ បុគ្គលនោះគឺអ៊ីបលីស បុគ្គលរងបណ្តាសា ។"

ثُمَّ قَالَ: « وَ عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا » وَأَسْمَاءَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ، وَ أَسْمَاءَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنَ وَ
الطَّبِيبِينَ مِنْ آلِهِمَا، وَ أَسْمَاءَ خِيَارِ شَبَعَتِهِمْ وَ عَتَاةَ أَعْدَائِهِمْ « ثُمَّ عَرَضَهُمْ » عَرَضَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ الْأَبْتَمَةَ « عَلَى الْمَلَائِكَةِ » أَيَّ عَرَضَ
أَشْبَاحَهُمْ وَ هُمْ أَنْوَارٌ فِي الْأَطْلَلِ.

បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្វ៊ូមានព្រះបន្ទូលថា: [២:៣១] ព្រះអង្គបានបង្រៀនអាដាំឲ្យស្គាល់ឈ្មោះទាំង
អស់ ព្រះនាមទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា ទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្វ៊ូ និងព្រះនាមទាំងឡាយ
របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ របស់អាលី របស់ហ្វាទីម៉ាស្ត របស់អាល់-ហ្វាសាន់ របស់អាល់-
ហ្វាសែនី របស់រាជបុត្ររាជនគ្នា របស់ស្រីអាលី របស់ស្រីអាលី របស់ស្រីអាលី របស់ស្រីអាលី របស់
ពួកសត្រូវរបស់ពួកគេ បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គបានបង្ហាញពួកគេ បង្ហាញមូហាំម៉ាដ្ឋ អាលី និង
អស់អ៊ីម៉ា ចំពោះពួកទេវតា មានន័យថាភាព(ទ្រង់ទ្រាយ)ដូចគ្នានឹងពួកគេ ហើយពួកគេជា
ពន្លឺនៅក្នុងភាពងងឹត ។

« فَقَالَ أَنْبِيُّنِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ » إِنَّ جَمِيعَكُمْ تُسَبِّحُونَ وَ تُقَدِّسُونَ وَ إِنْ تَرَكْتُمْ هَاهُنَا أَصْلَحَ مِنْ إِيْرَادٍ مِنْ بَعْدِكُمْ أَيُّ
فَكَمَا لَمْ تَعْرِفُوا غَيْبَ مَنْ [فِي] خِلَالِكُمْ فَالْحَرْبِي أَنْ لَا تَعْرِفُوا الْغَيْبَ الَّذِي لَمْ يَكُنْ، كَمَا لَا تَعْرِفُونَ أَسْمَاءَ أَشْخَاصٍ تَرَوْنَهَا.

ហើយព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា: "ពួកអ្នកចូរប្រាប់អញមក នូវបណ្តាឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនេះ បើពួក

អ្នកសច្ចៈមែននោះ ពួកអ្នក(ពួកទេវតា)ដែលគោរពបូជាដោយសេចក្តីស្ងើចសរសើរ និងប្រកាសជា ឱទ្ធិរិកព្រះសុចិភាពដ៏ពិសិដ្ឋ ពួកអ្នកខ្លះភាពត្រឹមត្រូវដែលអញ្ជើ្តចង់បានពីពួកអ្នក ពោលគឺ ពួកអ្នក មិនដឹងអាថ៌កំបាំងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលអញ្ជើ្តនឹងបង្កើតឡើងនៅពេលអនាគត ហើយពួកអ្នកមិនស្គាល់ អាថ៌កំបាំងរបស់ពួកគេﷺទេ ដូចពួកអ្នកមិនស្គាល់ឈ្មោះរបស់បុគ្គលទាំងនេះﷺដែរដែលពួកអ្នក មើលឃើញនោះ ។

قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: « سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ » [الْعَلِيمُ] بِكُلِّ شَيْءٍ، الْحَكِيمُ الْمُصِيبُ فِي كُلِّ فِعْلٍ.

[២:៣២] ពួកគេទូលតបថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងតែអ្វី ដែលព្រះអង្គបានបង្ហាត់បង្រៀនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតែប៉ុណ្ណោះ ។ ការពិត ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វ សារពើ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ព្រះដែលប្រាប់ដឹងអ្វីៗសព្វគ្រប់ឥតខ្ចោះ ព្រះដែលដឹង ដែលស្គាល់ជ្រួត ប្រាបនូវទង្វើទាំងអស់របស់ព្រះអង្គﷻ ។

« قَالَ » اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « يَا آدَمُ » أَنْبِئْ هَؤُلَاءِ الْمَلَائِكَةَ بِأَسْمَائِهِمْ: أَسْمَاءُ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْأَيْمَةِ « فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ » فَعَرَفُوهَا أَخَذَ عَلَيْهِمُ الْعَهْدَ، وَ الْمِيثَاقَ بِالْإِيمَانِ بِهِمْ، وَ التَّفْضِيلِ لَهُمْ.

អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា [២:៣៣] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំអើយ! ចូរអ្នកប្រាប់ឈ្មោះ ពួកគេទាំងនោះឲ្យពួកគេជ្រាបទៅ" ព្រះនាមរបស់ព្រះសាស្តាﷺនិងរបស់អស់អ៊ីម៉ាﷺ ។ លុះអាដាំ បានរៀបរាប់ឈ្មោះរបស់ពួកគេទាំងនោះឲ្យពួកគេជ្រាបហើយ ពួកទេវតាបានទទួលស្គាល់ពួកគេﷺ គេបានទទួលពីពួកទេវតានូវកិច្ចសន្យានិងសេចក្តីប្តេជ្ញាថាពួកគេនឹងជឿពួកគេﷺទាំងនេះ និង ស្រឡាញ់ពួកគេﷺជាងគេ ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى عِنْدَ ذَلِكَ: « أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ » وَ « وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ » [وَ] مَا كَانَ يَعْتَقِدُهُ إِبْلِيسُ مِنَ الْإِبْتِغَاءِ عَلَى آدَمَ إِنَّ أَمْرَ بَطَاعَتِهِ، وَ إِهْلَاكِهِ إِنْ سَلَطَ عَلَيْهِ. وَ مِنْ إِعْتِقَادِكُمْ أَنَّهُ لَا أَحَدٌ يَأْتِي بَعْدَكُمْ إِلَّا وَ أَنْتُمْ أَفْضَلُ مِنْهُ. بَلْ مُحَمَّدٌ وَ آلُهُ الطَّيِّبُونَ أَفْضَلُ مِنْكُمْ، الَّذِينَ أَنْبَأَكُمْ آدَمُ بِأَسْمَائِهِمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 216)

អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា ព្រះអង្គបានមានព្រះ បន្ទូលថា៖ "អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយទេឬ ថាអញដឹងអាថ៌កំបាំងមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី អាថ៌កំបាំងដែលមាននៅក្នុងនោះ ថាអញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញជាក់ស្តែងនិងអ្វីដែលពួក អ្នកបិទបាំងទុក? អញ្ជើ្តស្គាល់ជំនឿរបស់អ៊ីបលីសﷺ ប្រសិនបើអញ្ជើ្តបញ្ជាឲ្យគេﷺស្តាប់បង្គាប់អាដាំ ﷺ ។ បន្ទាប់ពីនោះ គេﷺនឹងកម្ទេចអាដាំﷺ បើអញ្ជើ្តឲ្យគេﷺកាន់អំណាចគ្រប់គ្រងលើអាដាំﷺ ។ អញ្ជើ្តស្គាល់ជំនឿរបស់ពួកអ្នកដែលថាគេនឹងមិននាំអ្នកណាដែលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកអ្នកផ្ទាល់ទេ ក្រោយ ពីពួកអ្នក ។ តែមូហាំម៉ាដ្ឋﷺនិងរាជបុត្ររាជនគ្នាﷺបរិសុទ្ធរបស់គេﷺខ្ពង់ខ្ពស់លើសពួកអ្នក រីឯ ឈ្មោះរបស់ពួកគេﷺនោះ អាដាំﷺបានរៀបរាប់ប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយ ។"

((900 វគ្គ ទី 1 តفسیر الإمام العسكري (عليه السلام)))

***

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنَا حَمْدَانُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْوَلِيدِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ عَنْ حَتَّانِ بْنِ سَدِيرٍ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَامِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لِمَ صَارَ الطَّوَافُ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ؟ قَالَ لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ "إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً" فَرَدُّوا عَلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَ"قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ" قَالَ اللَّهُ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ" وَكَانَ لَا يَجْزُبُهُمْ عَنْ نُورِهِ فَحَجَبَهُمْ عَنْ نُورِهِ سَبْعَةَ آلَافٍ عَامٍ فَلَادُوا بِالْعَرْشِ سَبْعَةَ آلَافِ سَنَةٍ فَرَجَّهُمْ وَنَابَ عَلَيْهِمْ وَجَعَلَ لَهُمُ النَّبِيَّتَ الْمَعْمُورَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ وَجَعَلَهُ مَثَابَةً وَوَضَعَ النَّبِيَّتَ الْحَرَامَ تَحْتَ النَّبِيَّتِ الْمَعْمُورِ فَجَعَلَهُ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَ أَمَّا فَصَارَ الطَّوَافُ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ وَاجِبًا عَلَى الْعِبَادِ لِكُلِّ أَلْفِ سَنَةٍ شَوْطًا وَاحِدًا. (علل الشرايع , ج 2 , ص 406)

អាលី ប៊ិន ហ្គាទីម បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីអាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលទទួលពីហ្គាដ្ឋាន ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លៃសនី ដែលទទួលពីអាល់-ហ្វ្លៃសនី ប៊ិន អាល់-វាលីដ្ឋ ដែលទទួលពី អាច្វិ បាក់វ ដែល ទទួលបានពីហ្គាណាន់ ប៊ិន ស្វីដ្ឋែវ ដែលទទួលបានពីអាច្វិ ហ្គាស្វាស្ត អាល់-ស្វីម៉ាលី ដែលទទួលបានពី អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លៃសនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា កាលគេសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ហេតុអ្វីបាន ជាដើរវិឆ្វល (កាក្កុបាស្ត)ប្រាំពីរដង?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរី សូស្តី ព្រះដ៏ មហាឧត្តុង្គឧត្តមមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកទេវតាថា: "[២:៣០] ព្រះម្ចាស់អ្នកបានគ្រាស់ទៅកាន់ បណ្តាទេវតាថា: "អញនឹងដាក់នៅឯផែនដីនូវខ្ញុំលីហ្វមួយរូប" ពួកទេវតាបានឆ្លើយតបអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ ដ៏មានសិរីសូស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម វិញថា: "ពួកគេបានទូលថា: "ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាស និងបង្ហូរឈាមនៅលើនោះឬ រីឯពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញគោរពបូជាដោយសេចក្តី ស្មើចសរសើរព្រះអង្គ និងប្រកាសជាឱឡារិកព្រះសុចិភាពដ៏ពិសិដ្ឋនៃព្រះអង្គ?" ព្រះពន្លឺព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបានគ្របដណ្តប់ពួក ទេវតាអស់រយៈពេលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ពួកទេវតាសូមខមាទោសអស់រយៈពេលប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះខន្តីសន្តោសដល់អស់ទេវតា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបែរមករកពួកគេវិញ ហើយបានសាងបែត អាល់-ម៉ាក្កុម្រីសម្រាប់ពួកគេនៅឯលើមេឃជាន់ទីបួន ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសាង បែត អាល់-ហ្គារីម (កាក្កុបាស្ត)ជាគំរូសម្រាប់មនុស្សជាតិនៅខាងក្រោមបែត អាល់-ម៉ាក្កុម្រី ជាស្ថានទីនិងជា បូជនីយដ្ឋាន ។ ឲ្យបារម្ភម្រើដើរវិឆ្វលជុំវិញប្រាំពីរជុំជាចាំបាច់ មួយជុំៗប្រើពេលមួយពាន់ឆ្នាំ ។"

(علل الشرايع) ក្បាលទី ២ ទំព័រ ៤០៦)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ ابْنِ أَبِي نَصْرِ وَ ابْنِ مَجْبُوبٍ جَمِيعًا عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: كُنْتُ مَعَ أَبِي فِي الْحِجْرِ فَبَيْنَمَا هُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي إِذْ أَتَاهُ رَجُلٌ فَجَلَسَ إِلَيْهِ فَلَمَّا انْصَرَفَ سَلَّمَ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: إِنِّي أَسْأَلُكَ عَنْ ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا أَنْتَ وَ رَجُلٌ آخَرُ، قَالَ مَا هِيَ قَالَ: أَحْبَبْتَنِي أَيُّ شَيْءٍ كَانَ سَبَبَ الطَّوَافِ بِهَذَا النَّبِيِّ؟ فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لِآدَمَ فَرَدُّوا عَلَيْهِ فَقَالُوا: "أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَ نَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ" قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ"

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បាននិយាយពីឪពុកលោកដែលទទួលបានពីអាល់-ម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាច្វិ ណាស្វ័រ និងប៊ិន ម៉ាស្តប៊ិប ដែលទទួលបានពីអាល់-ហ្វាដ្ឋាលី ប៊ិន ស្វីលី:ហ្វ ដែលទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅជុំ ជាមួយព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯព្រះសិលា(ហ្វ្លីច្វ អ៊ីសម៉ាអ៊ីស ^{عليه السلام}) បំពេញស្វ័ឡាតុំ ។ បុរសម្នាក់បាន

ដើរកាត់តាមនោះ បានអង្គុយជិតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រួចពីស្ម័គ្រឡាត្តុហើយ បុរសនោះបាន គំនាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានទូលថា៖ "ទូលចង់សួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បីរឿងដែលពុំមានអ្នកដឹង លើកលែង តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បុរសម្នាក់ صلوات الله عليه والسلام ទៀត ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រឿងអ្វីទៅ?" គាត់បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំដឹងផង អំពីមូលហេតុនៃការដើរឆ្ងល់ព្រះមហាក្រិះ (កាក្កុបាសុ)?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពិតមែន កាលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ អាដ្វា عليه السلام ពួកទេវតាបានឆ្លើយតបវិញថា៖ "[២:៣០] "ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ហូរឈាម នៅលើនោះឬ រីឯពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញគោរពបូជាដោយសេចក្តីស្ងើចសរសើរព្រះអង្គ និងប្រកាសជា ឱទ្ធារិកព្រះសុចិភាពដ៏ពិសិដ្ឋនៃព្រះអង្គ?" អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញដឹងនូវអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។"

فَعَضِبَ عَلَيْهِمْ ثُمَّ سَأَلُوهُ التَّوْبَةَ فَأَمَرَهُمْ أَنْ يَطُوفُوا بِالضَّرَاحِ وَ هُوَ الْبَيْتُ الْمَعْمُورُ وَ مَكَّنُوا يَطُوفُونَ بِهِ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ تَعَالَى بِمَا قَالُوا ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَ رَضِيَ عَنْهُمْ. فَهَذَا كَانَ أَصْلَ الطَّوَّافِ ثُمَّ جَعَلَ اللَّهُ الْبَيْتَ الْحَرَامَ حُدُودَ الضَّرَاحِ تَوْبَةً لِمَنْ أَدْنَبَ مِنْ بَنِي آدَمَ وَ طَهَّرَ لَهُمْ، فَقَالَ صَدَقْتُ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 50)

ព្រះអង្គ عليه السلام ទ្រង់ព្រះពិរោធពួកទេវតា ហើយបានឲ្យពួកវាងចាលពីកំហុសខ្លួន ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យ ពួកគេសាងសង់ "អាល់-ដ្វីរ៉ាត្វីហ្ន៎ (الضراح)" ដែលជាបៃត៌ អាល់-ម៉ាក្កុម្រី និងឲ្យដើរឆ្ងល់ជុំវិញវា ។ ពួក ទេវតាបានដើរឆ្ងល់អស់ប្រាំពីរឆ្នាំ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានលើកទោសឲ្យពួកគេហើយបានសព្វ ព្រះហឫទ័យពួកគេ ។ នេះគឺដើមកំណើតរបស់ការដើរឆ្ងល់(ត្រីវាហ្ន៎) ។ បន្ទាប់មក អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បាន បញ្ជាឲ្យសាងសង់បៃត៌ អាល់-ហ្វារីមដើម្បីនឹងឲ្យកូនចៅអាដ្វា عليه السلام អាចសូមខមាទោសដោយដើរឆ្ងល់ ជុំវិញវានិងជម្រះបន្ទុក ។" បុរសនោះបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិតមែន ។"

(تفسير نور الثقلين ٢١٨)

***

قَالَ: قَالَ هِشَامُ بْنُ سَالِمٍ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ مَا عَلِمَ الْمَلَائِكَةُ بِقَوْلِهِمْ « أَلْجَعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ » لَوْ لَا أَنَّهُمْ فَذَكَرُوا رَأَوْا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ. (التفسير للعباشي) , ج 1 , ص 29

ហ្ន៎ស្តាំ ប៊ីន សាឡាមបានឲ្យដឹងថា អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងសម្តីពួកទេវតា ថា [២:៣០] "ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ហូរឈាមនៅលើនោះឬ" នោះជាការដឹងរបស់ពួកគេ ព្រោះពួកគេបានឃើញអំពើអាក្រក់និងការបង្ហូរឈាម(ដោយពួកកុលសម្ព័ន្ធយ៉ាន) ។"

(تفسير العياشي ٩١٨)

***

بِ عِيُونَ الْأَخْبَارِ حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ النَّسَوِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ هَارُونَ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْفَضْلِ الْبَلْخِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي خَالِي يَحْيَى بْنُ سَعِيدِ الْبَلْخِيُّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: بَيْنَمَا أَنَا أُمْنِي مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ فِي بَعْضِ طُرُقَاتِ الْمَدِينَةِ إِذْ لَقِينَا شَيْخَ طَوَّالٍ كَثَّ اللَّحْيَةَ بَعِيدًا مَا بَيْنَ الْمَنْكِبَيْنِ، فَسَلَّمَ عَلَيَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ رَحَّبَ بِهِ ثُمَّ انْتَفَتَ إِلَيَّ فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَاغِ الْخُلَفَاءِ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، أَلَيْسَ كَذَلِكَ هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: بَلَى ثُمَّ مَضَى

នៅក្នុងសាត្រាអ៊ូយុន អាល់-អាគ្គុបារ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម ប៊ិន អ៊ីសហ្គាត្វី បានតំណាលតមកពីអាហ្វិ សាអ៊ីដូ អាល់-នូស៊ី ទទួលបានពីអ៊ីបរ៉ូហ្វីម ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គារូន ទទួលបានពី អាស្ទំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាដួល អាល់-បាល់គី ទទួលបានពី ខ្លីលី យ៉ាស្ទំយ៉ា ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-បាល់យី ទទួលបានពីអ្កាលី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្វី ដែលទទួលបានពីព្រះបិតា ដែលទទួលបានពីបុព្វបុរស បានដើរជាមួយព្រះសាស្តា តាមផ្លូវទៅកាន់ម៉ាឌីណាស៊ូ យើងបានជួបបុរសចំណាស់ខ្ពស់ ម្នាក់មានពុកចង្កាក់ឆ្អឹង មានស្មាធំ ។ គាត់បានគំនាប់និងបានគោរពព្រះសាស្តា រួចបានបែរមករក ហើយថា: "សូមសរសើរស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ ឱខ្ញុំលីហ្វទីបួន សូមឲ្យព្រះមេត្តាធម៌និង ព្រះពរជ័យអស់ឡោះហ្ន៎ កើតមានដល់ព្រះអង្គ !" បន្ទាប់មកគាត់បានបែរមករកព្រះសាស្តា ហើយទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ នេះគឺរឿងនោះមែនទេ?" រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះ វចនៈថា: "មែនហើយ ។" បុរសនោះក៏បានដើរទៅបាត់ ។

فُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا هَذَا الَّذِي قَالَ لِي هَذَا الشَّيْخُ وَ تَصْدِيقُكَ لَهُ؟ قَالَ: أَنْتَ كَذَبِكُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً وَ الْخَلِيفَةُ الْمَجْعُولُ فِيهَا آدَمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ » فَهُوَ الثَّانِي، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ حِكَايَةً عَنْ مُوسَى حِينَ قَالَ لِهَارُونَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَ اصْلِحْ » فَهُوَ هَارُونَ إِذَا اسْتَخْلَفَهُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي قَوْمِهِ وَ هُوَ الثَّلَاثُ، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ » وَ كُنْتُ أَنْتَ الْمُبَلَّغُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَنْ رَسُولِهِ، وَ أَنْتَ وَصِيي وَ وَزِيرِي وَ قَاضِي دِينِي وَ الْمُؤَدِّي عَنِّي، وَ أَنْتَ مَنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي، فَأَنْتَ رَابِعُ الْخُلَفَاءِ كَمَا سَلَّمَ عَلَيْكَ الشَّيْخُ، أَوْ لَا تَدْرِي مَنْ هُوَ؟ فُلْتُ: لَا قَالَ: ذَلِكَ أَحْوَكُ الْخَضِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَاعْلَمْ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 48)

ខ្ញុំ បានទូលថា: "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ! អ្វីទៅដែលស្មែខ្ញុំនេះថា ហើយព្រះអង្គ យល់ព្រម នោះ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "រឿងនោះគឺអ្នក នោះឯង សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ថា [២:៣០] "អញនឹងដាក់នៅផែនដីនូវខ្ញុំលីហ្វមួយរូប" អាដ្វាំ ជាខ្ញុំលីហ្វទីមួយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា [៣៨:២៦] "ដ្បាវដ្បអើយ ពិតណាស់ យើងបានតែងតាំងអ្នកជា ខ្ញុំលីហ្វ(អ្នកគ្រប់គ្រង)លើផែនដី ។ ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីរវាងមនុស្សទាំងឡាយតាមការពិត ព្រះអង្គ ជាខ្ញុំលីហ្វទីពីរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានលើកឡើងនូវរឿងរ៉ាវរបស់មូសា កាលព្រះអង្គ បានមានព្រះវចនៈទៅកាន់ហ្គារូន ថា: "[៧:១៤២] ចូរលោកបងជាខ្ញុំលីហ្វ របស់ខ្ញុំក្នុងការដឹកនាំប្រជារាស្ត្ររបស់ខ្ញុំ ហើយចូរលោកបងធ្វើអំពើល្អ ហ្គារូន ជាបុគ្គលដែលមូសា បានតែងតាំងជាខ្ញុំលីហ្វនៅក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គ ជាខ្ញុំលីហ្វទីបី ។ ព្រះដ៏ មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា [៩:៣] [នេះ]ជាគឺសេចក្តីប្រកាសរបស់ អស់ឡោះហ្ន៎និងរបស់សាស្តាព្រះអង្គ ទៅកាន់មនុស្សទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបំពេញព្រះពិធីហាច្នដ៍ អ្នក ជាអ្នកសម្តែងធម៌ដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ និងមកពីរស្មីល អ្នក ជាអាណាព្យាបាល របស់ខ្ញុំ ជាអ្នកស្នងខ្ញុំ ជាអ្នកប្រតិបត្តិកិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងបំណុលខ្ញុំ ជាអ្នកតំណាងខ្ញុំ ឋានៈអ្នកនឹងខ្ញុំ ប្រៀបបានឋានៈហ្គារូន និងមូសា លើកលែងតែអត់ពីខ្ញុំ ទៅនឹងមិន មានសាស្តាទៀតទេ ។ អ្នក ជាខ្ញុំលីហ្វទីបួនដូចស្មែខ្ញុំនោះបានគោរពអ្នក នោះឯង ។ តើអ្នក

صلوات الله عليه وآله وسلم "បានទូលថា: "ទេ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "គាត់គឺអាល់-យីដ្រី (عليه السلام) បងប្អូនអ្នក (تفسير نور الثقلين) ។" 1

***

عَنْ عَيْسَى بْنِ حَمْرَةَ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِأَبِي (عَبْدَ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ) : جُعِلْتُ فِدَاكَ إِنَّ النَّاسَ يَزْعُمُونَ أَنَّ الدُّنْيَا عُمُرُهَا سَبْعَةُ آلَافِ سَنَةٍ! فَقَالَ: لَيْسَ كَمَا يَقُولُونَ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ لَهَا خَمْسِينَ أَلْفَ عَامٍ فَتَرَكَهَا قَاعًا قَفْرَاءَ خَاوِيَةً عَشْرَةَ أَلْفِ عَامٍ،

ទទួលបានពីអ្វីសា ប៊ិន ហ្គាំស្វាស្ត្រដែលបានឲ្យដឹងថា បុរសម្នាក់បានទូលអាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) ថា: "ទូលបង្គំសូមបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) ! មនុស្សម្នាក់បានអះអាងថាលោកនេះមានអាយុកាល ប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំ!" ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា: "អស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) បានឲ្យវាមានអាយុកាលហាសិបពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានទុកឲ្យវានៅទេគ្មានអ្នកនៅអស់រយៈពេលដប់ពាន់ឆ្នាំ ។

كُفُّمُ بَدَأَ لِلَّهِ بَدَأَ الْخَلْقَ فِيهَا، خَلَقًا لَيْسَ مِنَ الْجِنَّ وَ لَا مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ لَا مِنَ الْإِنْسِ، وَ قَدَّرَ لَهُمْ عَشْرَةَ أَلْفِ عَامٍ، فَلَمَّا قَرَبَتْ آجَالَهَا أَسْأَدُوا فِيهَا فَدَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ تَدْمِيرًا. ثُمَّ تَرَكَهَا قَاعًا قَفْرَاءَ خَاوِيَةً عَشْرَةَ أَلْفِ عَامٍ،

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) បានផ្ដើមដើមទឹរបស់វា គឺព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានបង្កើតនៅក្នុងលោកនេះនូវសត្វលោក ដែលមិនមែនពួកយ៉ុន មិនមែនពួកទេវតា និងមិនមែនមនុស្សជាតិទេ រួចហើយព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានកំណត់ កាលបរិច្ឆេទដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យពួកសត្វលោកនោះ។ លុះជិតផុតកាលបរិច្ឆេទនោះ ពួកគេបានសាងអំពើ អាក្រក់នៅក្នុងលោកនោះ អស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) ក៏បានកម្ទេចពួកគេចោលដោយការកម្ទេចបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានទុកវាចោលឲ្យនៅទេគ្មានអ្នកនៅអស់រយៈពេលដប់ពាន់ឆ្នាំ ។

كُفُّمُ خَلَقَ فِيهَا الْجِنَّ وَ قَدَّرَ لَهُمْ عَشْرَةَ أَلْفِ عَامٍ، فَلَمَّا قَرَبَتْ آجَالَهَا أَسْأَدُوا فِيهَا وَ سَفَكُوا الدِّمَاءَ وَ هُوَ قَوْلُ الْمَلَائِكَةِ « أَسْأَدُوا فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ » كَمَا سَفَكَتُ بَنُو الْجَانِّ، فَأَهْلَكَهُمْ اللَّهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلام) បានបង្កើតពួកយ៉ុននៅក្នុងលោកនោះ ហើយបានកំណត់ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យពួក គេ ។ លុះជិតផុតកាលបរិច្ឆេទ ពួកគេទៅជនអាក្រក់នៅក្នុងលោកនោះ ហើយបានបង្ហូរឈាម ។ នេះគឺ ព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) (ពួកទេវតាទូលថា:) "[២:៣០] ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ហូរ ឈាមនៅលើនោះឬ ដូចពាន្យ(ក្រុម)យ៉ុនបានបង្ហូរឈាមនោះ?" អស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) ក៏បានកម្ទេចពួកគេ ចោល ។

كُفُّمُ بَدَأَ اللَّهُ فَخَلَقَ آدَمَ وَ قَدَّرَ لَهُ عَشْرَةَ أَلْفِ عَامٍ، وَ قَدْ مَضَى مِنْ ذَلِكَ سَبْعَةُ آلَافِ عَامٍ وَ مِائَتَانِ وَ أَنْتُمْ فِي آخِرِ الزَّمَانِ. (التفسير للعباشي) , ج 1 , ص 31

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វ្លា (صلوات الله عليه والسلام) បានចាប់ផ្ដើមបង្កើតអាដាំ (عليه السلام) ហើយបានកំណត់ពេលដប់ពាន់ឆ្នាំឲ្យព្រះអង្គ (عليه السلام) ។ ប្រាំពីរពាន់ពីររយឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅហើយ ចាប់ពីពេលនោះមក ។ អស់លោកទាំងអស់កំពុង ស្ថិតនៅក្នុងចុងបញ្ចប់របស់សម័យកាល ។" (تفسير العياشي 1: 8/31)

***

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُوسَى عَنْ زُرَّارَةَ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَسَأَلَنِي مَا عِنْدَكَ مِنْ أَحَادِيثِ الشَّيْبَعَةَ قُلْتُ إِنَّ عِنْدِي مِنْهَا شَيْئاً كَثِيراً قَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُوقِدَ لَهَا نَاراً ثُمَّ أَحْرَقَهَا قَالَ وَ لَمْ هَاتِ مَا أَنْكَرْتَ مِنْهَا فَخَطَرَ عَلَى بَابِ الْأَدْمُونِ [الْأُمُور] فَقَالَ لِي مَا كَانَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ حَيْثُ قَالَتْ « أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ يَسْفِكُ الدِّمَاءَ » .
(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 236)

អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូបានតំណាលប្រាប់យើងមកពីអាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្ទ័រ ទទួលបានមកពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន មូសា ទទួលបានមកពីស៊ីរ៉េ:ត្ដីដែលបានឲ្យដឹងថា ថ្ងៃមួយខ្ញុំបានទៅជួបអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរខ្ញុំថា: "លោកបានអ្វីខ្លះមកពីហ្គាឌីស្ទ័រ អ៊ុស្ត័រ អ៊ុស្ត័រ អ៊ុស្ត័រ ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ទូលបង្គំយកបានច្រើនពីហ្គាឌីស្ទ័រនេះ ។ តែពួកគេ(ប្រជារាស្ត្រ)បានសម្រេចចិត្តបង្កាត់ភ្លើងដុតហ្គាឌីស្ទ័រនេះចោល ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ហេតុអ្វីលោកឲ្យគេហ្គាឌីស្ទ័រដែលត្រូវហាមទាំងនេះ ។ ហ្គាឌីស្ទ័រទាំងនេះគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់សតិអារម្មណ៍របស់ប្រជារាស្ត្រ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "អ្វីនេះ(ក៏)មិនមែនសម្រាប់ពួកទេវតាទេ(ដែរ) កាលពួកគេបានទូលថា: "[២:៣០] ព្រះអង្គនឹងបង្កើតអ្នកបង្កវិនាសនិងបង្ករលាយនៅលើនោះឬ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី ៤ ទំព័រ ២៣៦)

***

حَرِيْرٌ، عَمَّنْ أَحْبَبَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا أَنْ خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ، أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لَهُ. فَقَالَتِ الْمَلَائِكَةُ فِي أَنْفُسِهَا: مَا كُنَّا نَنْظُرُ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ خَلْقًا أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنَّا، فَنَحْنُ جِيرَانُهُ، وَ نَحْنُ أَقْرَبُ الْخَلْقِ إِلَيْهِ. فَقَالَ اللَّهُ: "أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ" فِيمَا أَبَدُوا مِنْ أَمْرِ بَنِي الْجَانِّ، وَ كَتَمُوا مَا فِي أَنْفُسِهِمْ، فَلَادَتِ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ قَالُوا مَا قَالُوا بِالْعَرْشِ». (تفسير العياشي 1/ 33 : 14)

ហ្គាវីស ទទួលបានពីម្នាក់ដែលបានប្រាប់លោកតមកពីអាហ្វិ អ៊ុប៊ុលឡេ:ហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "កាលអល់ឡេ:ហ្គា ^{رحمه الله} បានបង្កើតអាដាំ ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{رحمه الله} បានបញ្ជាពួកទេវតាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ ^{عليه السلام} ។ ពួកទេវតាបាននឹកក្នុងចិត្តថា: "យើងតែងតែគិតថាអល់ឡេ:ហ្គា ^{رحمه الله} មិនបានបង្កើតសត្វលោកណាដែលរុងរឿងលើសយើងទេ ។ យើងជាជំនិតរបស់ព្រះអង្គ ^{رحمه الله} យើងជាសត្វលោកដែលនៅជិតព្រះអង្គ ^{رحمه الله} ជាងគេ ។" ដូច្នេះ អល់ឡេ:ហ្គា ^{رحمه الله} មានព្រះបន្ទូលថា: "[២:៣៣] អញមិនបានប្រាប់ពួកអ្នករួចហើយទេឬ ថាអញដឹងអាចិកំបាំងមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ថាអញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកបញ្ចេញឲ្យឃើញជាក់ស្ដែងនិងអ្វីដែលពួកអ្នកបិទបាំងទុក ?" សំដៅទៅលើអ្វីដែលពួកទេវតាបានបង្ហាញឲ្យឃើញក្នុងរឿងបានយ៉ាងនិងសំដៅទៅលើអ្វីដែលពួកគេបានបិទបាំងទុកក្នុងចិត្ត ។ ដោយសារអ្វីនេះឯងបានជាពួកទេវតាបានថាអ្វីដែលពួកគេបានថាចំពោះព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ។" (تفسير العياشي 1/ 33 : 14)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. កាលយើងបានត្រាស់ទៅអល់ទេវតាថា: "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីសដែលជំទាស់ដោយក្រអឺតងងើល ហើយគេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកបដិសេធសទ្ធា ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: كَانَ خَلَقَ اللَّهُ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً « إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ » أَي فِي ذَلِكَ

أَلْوَمْتُ خَلْقَ لَكُمْ.

អ៊ីម៉ា (ហ្គាសាន់ អាល់-អាស៊ីតា^{صلوات الله عليه والسلم}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លែបានបង្កើតសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីនោះសម្រាប់អស់លោក កាលព្រះអង្គ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៣៤] កាលយើងបានត្រាស់ទៅអស់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ ។" ពោលគឺ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ សព្វសារពើត្រូវបង្កើតឡើងសម្រាប់អស់លោក ។

قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ آدَمَ، وَ سَوَّاهُ، وَ عَلَّمَهُ أَسْمَاءَ كُلِّ شَيْءٍ وَ « عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ »، جَعَلَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَشْبَاحًا حَمَسَةً فِي ظَهْرِ آدَمَ، وَ كَانَتْ أَنْوَارُهُمْ تُضِيءُ فِي الْأَفَاقِ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْحُجُبِ وَ الْجَنَانِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ الْعَرْشِ، فَأَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى الْمَلَائِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، تَعْظِيمًا لَهُ أَنَّهُ قَدْ فَضَّلَهُ بِأَنْ جَعَلَهُ وَعَاءً لِيَتَلَّكَ الْأَشْبَاحَ الَّتِي قَدْ عَمَّ أَنْوَارُهَا الْأَفَاقَ.

កាលអល់ឡោះហ្វ្លែ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ បានបង្កើតអាដ្វាំ^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام} មានលក្ខណៈពេញលេញ បានឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام} ដឹងឈ្មោះសព្វសារពើហើយបានណែនាំពួកទេវតាឲ្យស្គាល់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} នោះ លក្ខណៈបុគ្គលរបស់មូហាំម៉ាដ្វ័^{صلوات الله عليه وآله} លក្ខណៈបុគ្គលរបស់អាដ្វាំ^{عليه السلام} លក្ខណៈបុគ្គលរបស់ហ្វាទីម៉ាស្វ័^{عليها السلام} លក្ខណៈបុគ្គលរបស់អាដ្វាំ-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} លក្ខណៈបុគ្គលរបស់អាដ្វាំ-ហ្វ្លែស្វីនី^{صلوات الله عليه والسلم} បានបង្ហាញមុខចំពោះអាដ្វាំ^{عليه السلام} ។ កាលនោះអស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជាព្រះរស្មីចែងចាំងនៅឯជើងមេឃនៃមេឃទាំងឡាយ នៃព្រះរចាំង នៃព្រះអាសនៈនិងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ អល់ឡោះហ្វ្លែបានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ^{عليه السلام} ដោយការក្រាបប្រណិប័តន៍ប្រកបដោយសេចក្តីគោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះព្រះអង្គ^{عليه السلام} ព្រោះអល់ឡោះហ្វ្លែបានប្រទានឲ្យអាដ្វាំ^{عليه السلام} នូវភាពឧត្តុង្គឧត្តមថ្លៃថ្នូរអាស្រ័យលើការដាក់ព្រះរស្មី^{عليه السلام} ទាំងប្រាំដូងនេះនៅក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅរបស់អាដ្វាំ^{عليه السلام} នោះឯង ។

« فَسَجَدُوا » [لِآدَمَ] « إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى » أَنْ يَتَوَاضَعَ لِجَلَالِ عَظَمَةِ اللَّهِ، وَ أَنْ يَتَوَاضَعَ لِأَنْوَارِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ، وَ قَدْ تَوَاضَعَتْ لَهَا الْمَلَائِكَةُ كُلُّهَا « وَ اسْتَكْبَرَ »، وَ تَرَفَّعَ « وَ كَانَ » بِإِبَائِهِ ذَلِكَ وَ تَكْبُرِهِ « مِنْ الْكَافِرِينَ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 218-219)

ពួកទេវតាបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ^{عليه السلام} លើកលែងតែអ៊ីបលីស^{عليه السلام} ទេដែលមិនព្រមដាក់ខ្លួនចំពោះព្រះមហិទ្ធិភាពនិងព្រះមហាស្វារូបរបស់អល់ឡោះហ្វ្លែ និងមិនព្រមដាក់ខ្លួនចំពោះរស្មីយើង^{عليه السلام} ទេ ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} ។ គេ^{عليه السلام} ធ្វើជាអន់ចិត្តដាក់អស់ទេវតា ហើយទៅជាក្រអឺតឯជើង ចាត់ទុកខ្លួនឯងខ្ពង់ខ្ពស់លើសគេ ដូចសព្វមួយដងដែរ គេ^{عليه السلام} តែងតែមានអាកប្បកិរយាបែបនេះឯងនៅក្នុងចំណោមអស់ទេវតា ។ ដោយសារតែការក្រអឺតឯជើងនេះឯងបានជាគេ^{عليه السلام} ក្លាយទៅជាបុគ្គលអសទ្ធាមួយរូប ។"

(909 វគ្គទី 909 ត្រូវការ ត្រូវការ ត្រូវការ (عليه السلام))

***

وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [قَالَ:] قَالَ : يَا عِبَادَ اللَّهِ إِنَّ آدَمَ لَمَّا رَأَى النَّوْرَ سَاطِعًا مِنْ صَلْبِهِ، إِذْ كَانَ اللَّهُ قَدْ نَقَلَ أَشْبَاحَنَا مِنْ ذُرْوَةِ الْعَرْشِ إِلَى ظَهْرِهِ، رَأَى النَّوْرَ، وَ لَمْ يَتَبَيَّنِ الْأَشْبَاحَ.

អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាល់-ហ្វាស៊ីនី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលទទួលបានមកពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "បាវបម្រើអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អឺយ ! កាលអាដាំ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញរស្មីបិតនៅក្នុងខ្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានផ្ទេរសទិសភាព(ទ្រង់ទ្រាយស្រដៀងគ្នា)របស់យើង صلوات الله عليه والسلام ពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កទៅឯខ្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញរស្មីតែមិនអាចមើលឃើញដំណូចនោះទៀតទេ ។

فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذِهِ الْأَنْوَارُ؟ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: أَنْوَارُ أَشْبَاحِ نَفْسُهُمْ مِنْ أَشْرَفِ بَقَاعِ عَرْشِي إِلَى ظَهْرِكَ وَ لَدَيْكَ أَمْرَتْ الْمَلَائِكَةُ بِالسُّجُودِ لَكَ، إِذْ كُنْتَ وَعَاءً لِنَبِيِّكَ الْأَشْبَاحِ. فَقَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ لَوْ بَيَّنَّنْتَهَا لِي؟ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: أَنْظُرْ يَا آدَمُ إِلَى ذُرْوَةِ الْعَرْشِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អឺយ រស្មីទាំងនេះគឺអ្វី ?" អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ទាំងនេះគឺរស្មីរបស់សទិសភាពរបស់បុគ្គល صلوات الله عليه والسلام រៀងទាំងនោះ ដែលត្រូវផ្ទេរពីខាងលើព្រះរាជបល្ល័ង្កទៅឯខ្នងអ្នក صلوات الله عليه والسلام ហើយដោយសារតែពួកគេ صلوات الله عليه والسلام នេះឯងបានជាអញ صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នក صلوات الله عليه والسلام តាំងពីអ្នក صلوات الله عليه والسلام បានទៅជាអ្នកទទួលសទិសភាពទាំងនេះម៉្លេះ ។" អាដាំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អឺយ ! តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាចបង្ហាញពួកគេ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញបានទេ ?" អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ صلوات الله عليه والسلام អឺយ ! ចូរអ្នកមើលទៅឯខាងលើព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ !"

فَنظَرَ آدَمُ، وَ وَقَعَ نُورٌ أَشْبَاحَنَا مِنْ ظَهْرِ آدَمَ عَلَى ذُرْوَةِ الْعَرْشِ، فَانطَبَعَ فِيهِ صُورُ أَنْوَارِ أَشْبَاحِنَا الَّتِي فِي ظَهْرِهِ كَمَا يَنْطَبِعُ وَجْهُ الْإِنْسَانِ فِي الْمِرْآةِ الصَّافِيَةِ فَرَأَى أَشْبَاحَنَا. فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذِهِ الْأَشْبَاحُ؟

អាដាំ صلوات الله عليه والسلام បានមើលមកឯរស្មីយើង صلوات الله عليه والسلام ដែលលាតសន្ធឹងពីខ្នងអាដាំ صلوات الله عليه والسلام ទៅដល់ខាងលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ឃើញមានមុខមាត់ភ្លឺដោយរស្មីលេចឡើងនៅលើសទិសភាពទាំងនោះ ដូចរូបមនុស្សលេចឡើងនៅក្នុងកញ្ចក់អញ្ចឹងដែរ ។ អាដាំ صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អឺយ ! ទាំងនេះជារូបរបស់អ្នកណា ?"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ هَذِهِ أَشْبَاحُ أَفْضَلِ خَلْقِي وَ بَرِيَّائِي: هَذَا مُحَمَّدٌ وَ أَنَا الْمَحْمُودُ الْحَمِيدُ فِي أفعالِي، شَقِئْتُ لَهُ إِسْمًا مِنْ إِسْمِي. وَ هَذَا عَلِيُّ، وَ أَنَا الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، شَقِئْتُ لَهُ إِسْمًا مِنْ إِسْمِي. وَ هَذِهِ فَاطِمَةُ وَ أَنَا فَاطِمَةُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ، فَاطِمٌ أَعْدَائِي عَنْ رَحْمَتِي يَوْمَ فَضْلِ فَضَائِي، وَ فَاطِمٌ أَوْلِيَائِي عَمَّا يُعْرَهُمْ وَ يُسَيِّئُهُمْ فَشَقِئْتُ لَهَا إِسْمًا مِنْ إِسْمِي.

អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ صلوات الله عليه والسلام អឺយ រូបទាំងនេះខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លា បំផុតក្នុងចំណោមមាបនវត្ថុ(វត្ថុដែលបង្កើតមក)របស់អញ صلوات الله عليه والسلام ហើយជាអ្វីដែលប្រសើរបំផុតរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺមូហាំម៉ាដ្យ صلوات الله عليه والسلام អញ صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលជាទីស្នើចសរសើរ(គឺជាទីគោរពសក្ការៈ)ដោយសារទង្វើរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام អញ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យគេ صلوات الله عليه والسلام ដែលមកពីបណ្តានាមរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام អញ صلوات الله عليه والسلام គឺបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លា បុគ្គលធំធើង អញ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យគេ صلوات الله عليه والسلام ដែលមកពីបណ្តានាមរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺហ្វាទ្វីម៉ាស្យ صلوات الله عليه والسلام អញ صلوات الله عليه والسلام គឺអាទិករ(អ្នកផ្តើមមុនគេបង្អស់)នៃមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ នាង صلوات الله عليه والسلام នឹងញែកពួកសត្រូវរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ចេញពីព្រះមេត្តាធម៌របស់អញ صلوات الله عليه والسلام នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ នាង صلوات الله عليه والسلام នឹងញែកបណ្តាមិត្តរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ចេញពីអ្វីដែលជាមូលហេតុនៃសៅហ្មងរបស់ពួកគេ ហើយអញ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យនាង صلوات الله عليه والسلام ដែលមកពីបណ្តានាមរបស់អញ صلوات الله عليه والسلام ។

وَ هَذَانِ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ أَنَا الْمُحْسِنُ [وَ] الْمُجْمَلُ شَقِئْتُ إِسْمَيْهِمَا مِنْ إِسْمِي هُوَ لِأَنَّ خِيَارَ خَلْقِي وَ كِرَامِ بَرِيَّتِي، بِهَمِّ أَخْذِي، وَ بِهَمِّ أُعْطِي، وَ بِهَمِّ أُعَاقِبُ، وَ بِهَمِّ أُتَيْبُ، فَتَوَسَّلْ إِلَيَّ بِهَمِّ. يَا آدَمُ، وَ إِذَا دَهَنَكَ ذَاهِيَةٌ، فَاجْعَلْهُمْ إِلَيَّ شُفْعَاءَكَ، فَإِنِّي آتَيْتُ عَلَى نَفْسِي فَسَمًّا حَقًّا [أَنَّ] لَا أُحِبُّ بِهَمِّ آيَالًا، وَ لَا أُرِدُّ بِهَمِّ سَائِلًا. فَلِذَلِكَ حِينَ زَلَّتْ مِنْهُ الْخَطِيئَةُ، دَعَا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَمِّ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ غَفَرَ لَهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 219)

រីឯពីរនេះគឺអាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្គ្លីសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} អញ្ជើញគឺអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ អញ្ជើញបានដាក់ឈ្មោះមួយឲ្យអ្នកទាំងពីរ^{عليهم السلام}នេះដែលមកពីបណ្តានាមរបស់អញ្ជើញ^{وَجَلَّ} ។ ពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ្ជើញ^{وَجَلَّ} អញ្ជើញនឹងលើកតម្កើងដោយសារពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះ អញ្ជើញនឹងយកចេញឆ្ងាយដោយសារពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះ អញ្ជើញនឹងប្រទានឲ្យដោយសារពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះ អញ្ជើញនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មដោយសារពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះ អញ្ជើញនឹងប្រទានរង្វាន់ឲ្យដោយសារពួកគេ^{عليهم السلام}ទាំងនេះ ដូច្នោះចូរអ្នក^{عليه السلام}សូមជំនួយពីពួកគេ^{عليهم السلام} ។ ពេលណាអ្នក^{عليه السلام}ជួបប្រទះសេចក្តីលំបាកពេលនោះចូរអ្នក^{عليه السلام}យកពួកគេ^{عليهم السلام}ជាអន្តរការីមកក្នុងអញ្ជើញ^{وَجَلَّ} ព្រោះអញ្ជើញ^{وَجَلَّ}បានស្ស៊ីលើអញ្ជើញ^{وَجَلَّ} ពិតណាស់អញ្ជើញ^{وَجَلَّ}នឹងមិនធ្វើឲ្យអ្នកណាមួយដែលសង្ឃឹមលើពួកគេ^{عليهم السلام}នោះខុសបំណងទេ អញ្ជើញ^{وَجَلَّ}នឹងមិនប្រានចោលការប្តឹងស្តង់ណាមួយតាមរយៈពួកគេ^{عليهم السلام}នោះទេ ។" នេះគឺមូលហេតុដែលអល់ឡោះហ្គ្លី^{وَجَلَّ}បានលើកលែងទោសឲ្យអាដ្វាំ^{عليه السلام} កាលអាដ្វាំ^{عليه السلام}បានធ្វើខុសលើកដំបូងហើយបានភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសវិញព្រមទាំងបានរាងចាល ហើយបានប្តឹងស្តង់អល់ឡោះហ្គ្លី^{وَجَلَّ}តាមរយៈពួកគេ^{عليهم السلام} ។" (تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 90٢)

***

في عُيُونِ الْأَخْبَارِ عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ آدَمَ فَأَوْدَعَنَا صُلْبَهُ وَ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ بِالسُّجُودِ لَهُ تَعْظِيمًا لَنَا وَ إِكْرَامًا، وَ كَانَ سُجُودَهُمْ لِلَّهِ تَعَالَى عُبُودِيَّةً، وَ لِآدَمَ إِكْرَامًا وَ طَاعَةً لِكُونِنَا فِي صُلْبِهِ، فَكَيْفَ لَا نَكُونُ أَفْضَلَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ قَدْ سَجَدُوا لِآدَمَ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 58)

នៅក្នុង[សាត្រា] អ៊ូយុន អាល់-អាត្ម់បារ ទទួលបានពីអាល់-រីដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្គាឌ្វីស្ត្រីវែងមួយថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ្លី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបង្កើតអាដ្វាំ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានដាក់យើង^{عليهم السلام}នៅក្នុង "ស្វីលប៍" (ខ្នង ឬ ចង្កេះ) របស់អាដ្វាំ^{عليه السلام} ហើយព្រះអង្គ^{وَجَلَّ}បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ^{عليه السلام} ជាសេចក្តីគោរពនិងជាកិត្តិយសដល់យើង^{عليهم السلام} ។ ឯការក្រាបប្រណិប័តន៍របស់ពួកទេវតាជាការក្រាបប្រណិប័តន៍^{وَجَلَّ} ក្នុងនាមជាបាររបស់ព្រះ អង្គ^{وَجَلَّ} ចំពោះអាដ្វាំ^{عليه السلام}វាជាកិត្តិយសនិងជាការស្តាប់ឱវាទព្រោះយើង^{عليهم السلام}នៅក្នុង "ស្វីលប៍" របស់ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។ អាស្រ័យហេតុនេះ តើយើង^{عليهم السلام}មិនខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកទេវតាម្តេចទៅ ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វាំ^{عليه السلام} ?" (تفسير نور الثقلين) 909^{15:27-25}

***

في كتاب كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ التَّعَمَّةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ يَقُولُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: بَعْدَ أَنْ ذَكَرَ وَفَاةَ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هِبَةَ اللَّهِ حَتَّى إِذَا بَلَغَ الصَّلَوَةَ عَلَيْهِ، قَالَ هِبَةُ اللَّهِ. يَا جَبْرَائِيلُ تَقَدَّمَ فَصَلِّ عَلَى آدَمَ، فَقَالَ لَهُ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ. يَا هِبَةُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنَا أَنْ نَسْجُدَ لِأَيِّكَ فِي الْجَنَّةِ، فَلَيْسَ لَنَا أَنْ نَرُومَ أَحَدًا مِنْ وُلْدِهِ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 58)

នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អ៊ុល-ខ្លីន វ៉ាតាម៉ា អាល់-ណាអ៊ីម៉ាសុំ យោលតាមបណ្តាញពតិមានឡើងដល់ ទៅមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្វាដ្ឋល៍ ទទួលបានពីអាហ្វិ ហ្វាស្វាសុំ អាល់-ស្វីម៉ាលី ទទួលបានពីអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី អាល់-បាក្វីរ៉េ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្វ័ វែងមួយថា៖ "ក្រោយពី អាដ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចូលទិវង្គតទៅ ហ្វីបតុលឡោះហ្វី បុត្ររបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់យ៉ីបរអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចាត់ចែងនិងដឹកនាំស្វ័ឡាតុឡូអាដ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅ ។" យ៉ីបរអ៊ីល ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបវិញថា៖ "ហ្វីបតុលឡោះហ្វីអីយ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យយើងក្រាបប្រណិប័តន៍ឪពុក ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អ្នក នៅក្នុងសួនសួគ៌ ។ ដឹកនាំកូនណាមួយរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមែនមុខងារយើងទេ ។"

(بُحَارِ الشُّعْبِ ٩٠٢ تفسير نور الثقلين)

***

مَحْمَدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَمَّنْ أَخْبَرَهُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَقُولُ: «لَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) تَيْمًا وَ عَدِيًّا وَ بَنِي أُمَيَّةَ يَرْكَبُونَ مِنْبَرَهُ أَفْطَعُهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قُرْآنًا يَتَأَسَّى بِهِ: وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى. ثُمَّ أَوْحَى إِلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ، إِنِّي أَمَرْتُ فَلَمْ أَطَعْ، فَلَا تَجْعَ أَنْتَ إِذَا أَمَرْتُ فَلَمْ تُطَعْ فِي وَصِيَّتِكَ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្តុគូប ទទួលបានពីអាល់-ហ្វីសែនី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ទទួលបានពីម៉ាអុលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ទទួលបានពីអុលី ប៊ិន យ៉ាក្តុហ្វារ ដែលបានតំណាលថាលោកបានឮអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាស៍ មានវចនៈថា៖ "កាលវិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញ (ក្នុងសុបិន) ពួកសត្រូវនិងបានអ៊ីម៉ែយ៉ាសុំ នៅលើវេទិកា (ក្នុងសុបិន) អល់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានដាក់ ឧទាហរណ៍មួយមកក្នុងគូរអានឲ្យប្រតិបត្តិតាម [២:៣៤] កាលយើងបានត្រាស់ទៅអស់ទេវតាថា៖ "ពួក អ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វា ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីស បន្ទាប់មកព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រាបថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ អញ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជា តែគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបាន ស្តាប់អញ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} កុំបារម្ភ កាលបើអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} បញ្ជាហើយពួកគេ(ប្រជារាស្ត្រ)មិនស្តាប់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ នោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងឧត្តរាធិការ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (الكافي 1: 73 /353)

***

أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمِيلٍ بْنِ دَرَّاجٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ إِبْلِيسَ أَكَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ أَمْ كَانَ يَلِي شَيْئًا مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ وَ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ لَمْ يَكُنْ يَلِي شَيْئًا مِنْ أَمْرِ السَّمَاءِ وَ لَا كَرَامَةً فَأَتَيْتُ الطَّيَّارَ فَأَخْبَرْتُهُ بِمَا سَمِعْتُ فَأَنْكَرَهُ وَ قَالَ وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ وَ إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ فَدَخَلَ عَلَيْهِ الطَّيَّارُ فَسَأَلَهُ وَ أَنَا عِنْدَهُ فَقَالَ لَهُ جَعَلْتُ فِدَاكَ رَأَيْتَ قَوْلَهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فِي غَيْرِ مَكَانٍ مِنْ مُحَاطَبَةِ الْمُؤْمِنِينَ أ يَدْخُلُ فِي هَذَا الْمُنَافِقُونَ قَالَ نَعَمْ يَدْخُلُ فِي هَذَا الْمُنَافِقُونَ وَ الضَّلَّالُ وَ كُلُّ مَنْ أَقْرَ بِالدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ .

អាហ្វិ អុលី អាល់-អុស្តុអុរី ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុប្តុល យ៉ាប្តុបារ ទទួលបានពីអុលី ប៊ិន ហ្វាខ្លីដ្ឋ ទទួលបានពីយ៉ាមីល ប៊ិន ដ្វារវ៉ុដ្ឋដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អុប្តុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី អ៊ីបលីស ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងចំណោមពួកទេវតាទេ ឬតើគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានមុខងារមួយក្នុងរឿងមេឃនោះ៖

ទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេ لَعْنَةُ មិនមែនពួកទេវតាទេ មិនមានមុខងារណាមួយក្នុងរឿងមេឃនោះទេ ហើយក៏មិនជាទីគោរពទេដែរ ។" ខ្ញុំបានទៅជួបអាល់-តួយយ៉ារ ហើយបាននិយាយប្រាប់លោកអ្វីដែលខ្ញុំបានឮនោះ លោកបានបដិសេធរឿងនោះថា៖ "ម្តេចបានជាគេ لَعْنَةُ មិនមែនទេវតា អល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា [២:៣៤] កាលយើងបានត្រាស់ទៅអស់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វា" ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីស ។ អាល់-តួយយ៉ារបានទៅជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ផង ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យល់ទេ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ថា៖ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ" និងមួយកន្លែងទៀតដែលគេបាននិយាយទៅរកបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា តើពួកលាក់ពុតរួមបញ្ចូលក្នុងនេះទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "មែនហើយ ពួកលាក់ពុតរួមបញ្ចូលក្នុងនេះ ព្រមទាំងពួករង្វេងខុស និងជនរាល់គ្នាដែលព្រមទទួលការប្រកាសតែអាការក្រៅ ។" (الكافي ١٤٨٦٩ ١٤٨٦٩ ١٤٨៦៩ ឬ 413 /274 :8)

***

وَعَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَدْ سُئِلَ عَنِ الْكُفْرِ وَ الشِّرْكِ أَئِيْهُمَا أَقْدَمُ؟ فَقَالَ: «الْكُفْرُ أَقْدَمُ، وَ ذَلِكَ أَنَّ إِبْلِيسَ أَوَّلُ مَنْ كَفَرَ، وَ كَانَ كُفْرُهُ غَيْرَ شِرْكِ، لِأَنَّهُ لَمْ يَدْعُ إِلَى عِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ، وَ إِنَّمَا دَعَا إِلَى ذَلِكَ بَعْدَ فَأَشْرَكَ.»

ទទួលបានពីលោក(អាល់-គូឡែនី) ដែលទទួលបានពីអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម ដែលទទួលបានពីហ្គារូន ប៊ិន មុស្លីម ដែលទទួលបានពីម៉ាស់អាដ្វាស្ត ប៊ិន ស្ត្រីដ្វាភ្លោះត្តិដែលបាននិយាយថា ខ្ញុំបានឮអាច្វីអាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام កាលគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីការអសទ្ធានិងពហុទេពនិយម ថាតើមួយណានៅមុខគេ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការអសទ្ធានៅមុខគេ ហើយនោះគឺអ៊ីបលីស لَعْنَةُ ដែលជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលអសទ្ធា ។ ការអសទ្ធារបស់គេ لَعْنَةُ នោះមិនមានលក្ខណៈពហុទេពនិយមទេ ព្រោះគេ لَعْنَةُ មិនបានប្រកាសឲ្យគោរពសក្ការៈអ្នកណាផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ នោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែគេ لَعْنَةُ បានប្រកាសឲ្យទៅរកអ្វីដែលគេ لَعْنَةُ បានទាក់ទងសេពគប់ ។" (الكافي 2: 8/284)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَبَلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سُئِلَ عَمَّا نَدَّبَ اللَّهُ الْخَلْقَ إِلَيْهِ، أَدْخَلَ فِيهِ الضَّلَالَ؟ قَالَ: «نَعَمْ، وَ الْكَافِرُونَ دَخَلُوا فِيهِ، لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، فَدَخَلَ فِي أَمْرِ الْمَلَائِكَةِ وَ إِبْلِيسَ؛ فَإِنَّ إِبْلِيسَ كَانَ مَعَ الْمَلَائِكَةِ فِي السَّمَاءِ يَعْْبُدُ اللَّهَ، وَ كَانَتِ الْمَلَائِكَةُ تَطُؤُ أَنْفَهُ مِنْهُمْ، وَ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ، فَلَمَّا أَمَرَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ، أَخْرَجَ مَا كَانَ فِي قَلْبِ إِبْلِيسَ مِنَ الْحَسَدِ، فَعَلِمَتِ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ ذَلِكَ أَنَّ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ.»

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាច្វី អ៊ីមែរ តមកពី យ៉ូមីល តមកពី អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថាគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអ្វីដែល អល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានដាក់ឲ្យសត្វលោកធ្វើ ។ តើជនរង្វេងនៅក្នុងចំណោមសត្វលោកនេះទេ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ជនរង្វេងនៅក្នុងចំណោមសត្វលោកនេះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្វា سَلَّمَ ។ រាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបញ្ជានេះគឺមានពួកទេវតានិងអ៊ីបលីស لَعْنَةُ ព្រោះអ៊ីបលីស لَعْنَةُ នៅជុំជាមួយពួកទេវតានៅឯលើមេឃ ធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ។ ពួកទេវតាតែងតែគិតថាគេ لَعْنَةُ ជាគ្នារបស់ពួកគេ (ជាទេវតាដូចពួកគេដែរ) តែគេ لَعْنَةُ មិនមែនគ្នារបស់ពួកទេវតា

ទេ ។ ដូច្នោះ ពេលអល់ឡោះហ្គ័បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ عليه السلام សេចក្តីច្រណែន ដែលមាននៅក្នុងចិត្តអ៊ីបលីស عليه السلام នោះបានលេចឲ្យឃើញច្បាស់ឡើង ។ ដូច្នោះពួកទេវតាដឹង ក្នុងពេល នោះ ថាអ៊ីបលីស عليه السلام មិនមែនគ្នារបស់ពួកគេទេ (គឺមិនមែនជាទេវតាទេ) ។"

فَقِيلَ لَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَيْفَ وَقَعَ الْأَمْرُ عَلَى إِبْلِيسَ، وَ إِنَّمَا أَمَرَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ! فَقَالَ: «كَانَ إِبْلِيسُ مِنْهُمْ بِالْأَوْلَى، وَ لَمْ يَكُنْ مِنْ جِنْسِ الْمَلَائِكَةِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ خُلُقًا قَبْلَ آدَمَ، وَ كَانَ إِبْلِيسُ حَاكِمًا فِي الْأَرْضِ، فَعَتَا وَ أَفْسَدُوا وَ سَفَكُوا الدِّمَاءَ، فَبَعَثَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ فَتَلَّوْهُمْ، وَ أَسْرَوْا إِبْلِيسَ وَ رَفَعُوهُ إِلَى السَّمَاءِ، فَكَانَ مَعَ الْمَلَائِكَةِ يَعْْبُدُ اللَّهَ إِلَى أَنْ خَلَقَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى آدَمَ.»
(البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ١ - صَفْحَة : ١٧٠ حَدِيث ٩٩ / ٣٨٥ ، تفسير القمِّي - الجزء: ١ - صَفْحَة : ٣٥)**

គេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "តើព្រះបញ្ជាត្រូវដាក់ទៅលើអ៊ីបលីស عليه السلام ដែរដូចម្តេចទៅ អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ عليه السلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ៊ីបលីស عليه السلام នៅ ជាមួយពួកទេវតាដោយសារភក្តីភាព ។ គេ عليه السلام មិនមានពូជអម្បូរជាមួយពួកទេវតាទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام បានបង្កើតសត្វលោកមុនអាដាំ عليه السلام អ៊ីបលីស عليه السلام ជាអ្នកគ្រប់គ្រងមួយរូបនៅលើផែនដី គេ عليه السلام បានប្រព្រឹត្ត អំពើជិះជាន់ បានបង្កវិនាសខូចខាត បានបង្ហូរឈាម ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام បានចាត់បញ្ជូនពួកទេវតា ទៅ បានសម្លាប់ពួកនោះ បានចាប់ខ្លួនអ៊ីបលីស عليه السلام នាំឡើងមកឯលើមេឃ ។ ដូច្នោះគេ عليه السلام បាននៅជុំជាមួយ ពួកទេវតា បានធ្វើសក្តារៈអល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام លុះអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបង្កើតអាដាំ عليه السلام ។" (15:27-35) (تفسير القمِّي : 1: 35)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَرَ، عَنْ جَمِيلٍ، قَالَ: كَانَ الطَّيَّارُ يَقُولُ لِي: إِبْلِيسُ لَيْسَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَ إِنَّمَا أُمِرَتِ الْمَلَائِكَةُ بِالسُّجُودِ لِآدَمَ (عليه السلام)، فَقَالَ إِبْلِيسُ: لَا أَسْجُدُ، فَمَا لِإِبْلِيسَ يَعْصِي حِينَ لَمْ يَسْجُدْ، وَ لَيْسَ هُوَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ!؟

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាក្កុត្វប [បានឲ្យដឹង]តមកពី អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្គ័ម ដែលទទួលបានមក ពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបូន អាច្វី អ៊ីមែរ តមកពី យ៉ាមីល ដែលបានថា អាល់-គ្លីយ៉ាវ បានប្រាប់ខ្ញុំថា អ៊ីបលីស عليه السلام មិន មែនគ្នារបស់ទេវតាទេ (មិនមែនជាទេវតាទេ) ។ តែទេវតាទេដែលគេបានបញ្ជាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ عليه السلام នោះ ។ ដូច្នោះឯងបានជាអ៊ីបលីស عليه السلام បានទូលថា: "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។" ហេតុដូច្នោះ តើអ៊ីបលីស عليه السلام បានប្រព្រឹត្តិល្មើសគ្រងណា ពេលគេ عليه السلام មិនក្រាបប្រណិប័តន៍ទេនោះ ព្រោះគេ មិនមែនជាគ្នារបស់ទេវតាទេ ?"

قَالَ: فَدَخَلْتُ أَنَا وَ هُوَ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: فَأَحْسَنَ وَ اللَّهُ فِي الْمَسْأَلَةِ فَقَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ أَرَأَيْتَ مَا نَدَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ قَوْلِهِ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا " أَدْخَلَ فِي ذَلِكَ الْمُنَافِقُونَ مَعَهُمْ؟ قَالَ: «نَعَمْ وَ الضَّلَالُ وَ كُلُّ مَنْ أَقَرَّ بِالِدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ، وَ كَانَ إِبْلِيسُ مَنَّ أَقَرَّ بِالِدَّعْوَةِ الظَّاهِرَةِ مَعَهُمْ.» (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ١ - صَفْحَة : ١٧٤ حَدِيث ٩٩ / ٣٨٨ ، الكافي - الجزء: ٢ - صَفْحَة : ٣٠٣ حَدِيث (١)**)

[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា: "ខ្ញុំនិងលោកបានមកជួប អាច្វី អាល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام បានថា: "សូមស្បថ នឹងអល់ឡោះហ្គ័ عليه السلام លោកពូកែសួរ ។" លោកបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ

صلوات الله عليه والسلام 1 តើព្រះអង្គ យល់យ៉ាងណាអំពីប្រការដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់មកលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះបាទក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គថា [២:១០៤] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ រាប់បញ្ចូលក្នុងនេះពួកលាក់ពុតជាមួយពួកគេដែរទេ? ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "និងពួកវង្វេង ព្រមទាំងជនគ្រប់រូបដែលព្រមទទួលការប្រកាសតែអាការៈក្រៅ ។ អ៊ីបលីស ជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកដែលព្រមទទួលការប្រកាសតែអាការៈក្រៅនោះ រួមជាមួយពួកគេនោះដែរ ។" (الكافي 2: 1/303) 15:27-35

***

وَعَنِ الْإِمَامِ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمَّا عَرَفَ اللَّهُ مَلَائِكَتَهُ فَضَلَّ خِيَارَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ شِيعَةَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ خُلَفَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ اخْتِمَاهُمْ فِي جَنْبِ مَحَبَّةِ رَبِّهِمْ مَا لَا تَحْتَمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ، أَبَانَ بَنِي آدَمَ الْخِيَارَ الْمُتَّقِينَ بِالْفَضْلِ عَلَيْهِمْ. ثُمَّ قَالَ: فَلِذَلِكَ فَاسْجُدُوا لِآدَمَ لِمَا كَانَ مُشْتَمِلًا عَلَى أَنْوَارِ هَذِهِ الْخَلَائِقِ الْأَفْضَلِينَ.

ទទួលបានពីអ៊ីម៉ា អាឡិ មូហ្គាំម៉ាដូ អាល័យ-ហ្គាសាន់ អាល័យ-អ៊ុស្ការី ដែលមានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ឲ្យពួកទេវតាជ្រាបអំពីបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ជាងគេក្នុងសហគមន៍របស់មូហ្គាំម៉ាដូ ស្តីអ៊ុស្ការីរបស់អ៊ុលីហ្គាសាន់ ខ្ញុំលឺឮពួកគេ និងការទ្រាំទ្រសេចក្តីស្រឡាញ់ព្រះម្ចាស់ពួកគេដែលពួកទេវតាមិនបានទ្រាំទ្រទេនោះ ព្រះអង្គបានឲ្យពួកទេវតាយល់ថាបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រដៀងចំណោមពួកទេវតាដ្ឋានជាជនជាទីស្រឡាញ់ជាងពួកគេ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជាឲ្យពួកគេក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋានព្រោះនៅក្នុងព្រះអង្គមានរស្មីរបស់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ជាងគេទាំងនេះ ។

وَلَمْ يَكُنْ سُجُودُهُمْ لِآدَمَ، إِنَّمَا كَانَ آدَمُ قِبَلَهُ هُمْ يَسْجُدُونَ نَحْوَهُ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ كَانَ بِذَلِكَ مُعْظَمًا مُبْجَلًا وَ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ، يُخْضَعُ لَهُ خُضُوعُهُ لِلَّهِ، وَ يُعْظَمُهُ بِالسُّجُودِ لَهُ كَتَعْظِيمِهِ لِلَّهِ. وَ لَوْ أَمَرْتُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ هَكَذَا لِعَبْرِ اللَّهِ، لَأَمَرْتُ ضَعْفَاءَ شِيعَتِنَا وَ سَائِرَ الْمُكَلَّفِينَ مِنْ شِيعَتِنَا أَنْ يَسْجُدُوا لِمَنْ تَوَسَّطَ فِي عُلُومِ وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ مَحْضَ وَدَادَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، عَلِيٍّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ اخْتِمَلِ الْمَكَارَةَ وَ الْبَلَايَا فِي التَّصْرِيحِ بِإِظْهَارِ حُقُوقِ اللَّهِ، وَ لَمْ يُنْكَرْ عَلَيَّ حَقًّا أَرْقُمُهُ عَلَيْهِ قَدْ كَانَ جَهْلَهُ أَوْ أَغْفَلَهُ.

ពួកគេមិនក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋានទេ អាដ្ឋានជាទិសដៅសម្រាប់ពួកគេក្នុងការក្រាបប្រណិប័តន៍អល់ឡោះហ្ន៎ និងជាសញ្ញានៃសេចក្តីគោរពសក្តារៈដ៏ថ្លៃថ្នូរ ។ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកណាទេដែលក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ន៎នោះ ឬស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអ្នកនោះជាងស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ និងគោរពអ្នកនោះដោយក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកនោះដូចគោរពអល់ឡោះហ្ន៎ដែរ ។ លើខ្ញុំបញ្ជាឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អ្នកណាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎នោះ ខ្ញុំនឹងបញ្ជាស្តីអ៊ុស្ការីខ្សោយនិងជនឯទៀតដែលមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងចំណោមស្តីអ៊ុស្ការីយើង ឲ្យក្រាបប្រណិប័តន៍អន្តរការីដែលក្តាប់នូវអភិញ្ញារបស់ព្រះអគ្គនាយក ដែលស្រឡាញ់យ៉ាងស្មោះបុគ្គលប្រសើរំបំផុតក្នុងចំណោមសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ អ៊ុលី បន្ទាប់ពីមូហ្គាំម៉ាដូ ព្រះសាស្តា ដែលទ្រាំទ្រសេចក្តីលំបាកនិងការឈឺចាប់ក្នុងការបង្ហាញឲ្យឃើញព្រះរាជសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ និងដែលមិនបដិសេធសិទ្ធិរបស់អ៊ុលី ។ អាក្រក់សម្រាប់ខ្ញុំណាស់បើអ្នកនោះល្ងង់ខ្លៅចំពោះរឿងនេះ ឬមិនយល់ដឹងរឿងនេះ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): عَصَى اللَّهُ إِبْلِيسَ، فَهَلَكَ لِمَا كَانَتْ مَعْصِيَتُهُ بِالْكَبْرِ عَلَى آدَمَ، وَ عَصَى اللَّهُ آدَمَ بِأَكْلِ الشَّجَرَةِ، فَسَلِمَ وَ لَمْ يَهْلِكْ لِمَا لَمْ يُقَارِنْ بِمَعْصِيَةِ [بِمَعْصِيَتِهِ] التَّكْبُرِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ. وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لَهُ: يَا آدَمُ، عَصَانِي فِيكَ إِبْلِيسُ، وَ تَكَبَّرَ عَلَيْكَ فَهَلَكَ، وَ لَوْ تَوَاضَعَ لَكَ بِأَمْرِي، وَ عَظَّمَ عِزِّي جَلَالِي لَأَفْلَحَ كُلُّ الْفَلَاحِ كَمَا أَفْلَحْتَ، وَ أَنْتَ عَصَيْتَنِي بِأَكْلِ الشَّجَرَةِ، وَ بِالْتَوَاضُعِ لِمُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ تُفْلِحُ كُلُّ الْفَلَاحِ، وَ تَزُولُ عَنْكَ وَصْمَةُ الرَّذِيلَةِ، فَادْعُنِي بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لِذَلِكَ. فَدَعَا بِهِمْ فَأَفْلَحَ كُلُّ الْفَلَاحِ، لِمَا تَمَسَّكَ بِعُرْوَتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) 385/265)**

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{ស្រី}មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីបលីស^{ស្រី}មិនគោរពអល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី}ទេ ត្រូវកម្ទេចចោល ជាលទ្ធផលនៃការប្រព្រឹត្តិល្មើសរបស់គេ^{ស្រី} ដោយសារតែបានក្រអឺតចំពោះអាដាំ^{ស្រី} ។ អាដាំ^{ស្រី}បានប្រព្រឹត្តិល្មើសចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី}ដោយសារតែបានបរិភោគពីដើមឈើ តែបានរួចខ្លួនមិនត្រូវកម្ទេចចោលទេ ព្រោះនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិល្មើសរបស់ព្រះអង្គ^{ស្រី}នោះមិនមានការក្រឡឹងក្រអឺតចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស្រី}និងចំពោះបណ្តាកូនចៅល្អរបស់ព្រះអង្គ^{ស្រី}ទេ ។ ដូច្នេះហើយបានជាអល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី}មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "អាដាំអើយ! អ៊ីបលីស^{ស្រី}បានប្រព្រឹត្តិល្មើសព្រះបញ្ចាអញ^{ស្រី}ពាក់ព័ន្ធនឹងរូបអ្នក^{ស្រី} បានក្រអឺតក្រឡឹងចំពោះរូបអ្នក^{ស្រី}ហើយត្រូវកម្ទេចចោល ។ បើគេ^{ស្រី}ព្រមគោរពអ្នក^{ស្រី}តាមព្រះបញ្ចាអញ^{ស្រី} បានគោរពឧត្តមភាពរបស់អញ^{ស្រី}និងមហាស្វាប្បរបស់អញ^{ស្រី} គេ^{ស្រី}ប្រាកដនឹងបានទទួលការកែប្រែដូចអ្នក^{ស្រី}ដែរ ។ អ្នក^{ស្រី}បានប្រព្រឹត្តិល្មើសដោយបរិភោគពីដើមឈើ តែបានកែខ្លួនល្អវិញដោយសារតែអ្នកជឿមូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស្រី}និងបណ្តាកូនចៅល្អរបស់គេដែលជាអន្តរការី ។ ស្លាកស្នាមនៃភាពអាម៉ាស់របស់អ្នក^{ស្រី}បានជ្រះអស់ពីអ្នក^{ស្រី}ពេលដែលអ្នក^{ស្រី}បានបូងស្ងួងអញ^{ស្រី} តាមរយៈមូហាំម៉ាដ្ឋ^{ស្រី}និងបណ្តាកូនចៅល្អ^{ស្រី}របស់គេ^{ស្រី} ។" ព្រះអង្គ^{ស្រី}បានបូងស្ងួងតាមរយៈពួកគេ^{ស្រី}ហើយបានកែខ្លួនល្អវិញមកតោងភ្ជាប់នឹងយើង^{ស្រី} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{ស្រី} ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) 385/265)

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

៣៥. យើងបានត្រាស់ថា៖ "អាដាំអើយ អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនសួគ៌ចុះ អ្នកទាំងពីរចូរ បរិភោគពីទីនេះ[នូវចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ មិនដូច្នោះទេ អ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។"

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمَّا لَعَنَ إِبْلِيسَ بِإِبَائِهِ، وَ أَكْرَمَ الْمَلَائِكَةَ بِسُجُودِهَا لِآدَمَ، وَ طَاعَتِهِمْ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَمَرَ بِآدَمَ وَ حَوَاءَ إِلَى الْجَنَّةِ وَ قَالَ: « يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا « وَ رَغَدًا « وَ وَسِعًا « حَيْثُ شِئْتُمَا « بِلَا تَعَبٍ.

و^{ស្រី} ហ្ន៎^{ស្រី} មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី}បានដាក់បណ្តាសាអ៊ីប្លីស^{ស្រី}ព្រោះតែវា^{ស្រី}បានបដិសេធ កាលព្រះអង្គ^{ស្រី}បានលើកតម្កើងអស់ទេវតាព្រោះតែពួកគេបានសំពះអាដាំ^{ស្រី}និងបានគោរពបង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី} អល់ឡោះហ្ន៎^{ស្រី}បានបញ្ជាឲ្យអាដាំ^{ស្រី}និងហ្ន៎^{ស្រី}ទៅកាន់ព្រះឧទ្យាន (សួន) ថា៖ "[២:៣៥] "អាដាំអើយ អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នកចូរ

ស្នាក់នៅក្នុងព្រះឧទ្យានចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគទីនេះ ក្នុងព្រះឧទ្យាន [នូវចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គឺគ្រប់ប្រភេទ គ្រប់ទឹកនៃឯតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ ដោយឥតនឿយហត់ ។

[الشَّجَرَةُ الَّتِي نَهَى اللَّهُ عَنْهَا، وَ أَنَّهَا شَجَرَةُ عِلْمٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :] « وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ » [شَجَرَةُ الْعِلْمِ] شَجَرَةُ عِلْمٍ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمُ الَّذِينَ آتَرَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَا دُونَ سَائِرِ خَلْقِهِ.

ដើមឈើដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ហាមអាដ្ឋា^{عليه السلام}និងហ្ន៎^{عليه السلام}នោះ គឺដើមឈើនៃអភិញ្ញារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} [២:៣៥] [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។ ដើមឈើអភិញ្ញា គឺដើមឈើនៃចំណេះចេះដឹងរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله}និងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ទុកឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់នេះ^{عليهم السلام}ដាច់មុខ មិនឲ្យទៅសត្វលោកណាផ្សេងរបស់ព្រះអង្គ^{عجل}ទេ ។

فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ » شَجَرَةُ الْعِلْمِ فَإِنَّهَا لِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ خَاصَّةٌ دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ لَا يَتَنَاوَلُ مِنْهَا بِأَمْرِ اللَّهِ إِلَّا هُمْ، وَ مِنْهَا مَا كَانَ يَتَنَاوَلُهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ بَعْدَ إِطْعَامِهِمُ الْمَسْكِينِ وَ الْيَتِيمِ وَ الْأَسِيرِ حَتَّى لَمْ يُجْسُوا بَعْدَ بَجُوعٍ وَ لَا عَطَشٍ وَ لَا تَعَبٍ وَ لَا نَصَبٍ.

អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:៣៥] [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ។ ដើមឈើនៃព្រះអភិញ្ញា ព្រោះតែវាជារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله}និងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ដាច់មុខ មិនបានទៅសត្វលោកណាផ្សេងទេនោះ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចយកបានទេអាស្រ័យព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} លើកលែងតែព្រះអង្គទាំងនេះ^{عليهم السلام}ទេ ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}, អាឡី^{عليه السلام}, ហ្វាទីម៉ាស្ក៍^{عليها السلام}, អាល់-ហ្វាសា^{صلوات الله عليه وآله}, អាល់-ហ្វាសែនី^{صلوات الله عليه وآله}, សូមអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام}បានយកមួយចំណែកពីដើមឈើនេះមកប្រើប្រាស់ បន្ទាប់ពីបានផ្គត់ផ្គង់ជនក្រីក្រ កូនកំព្រា ជនចំណាប់ទាល់ពួកគេលែងស្រេកឃ្លាន លែងលំបាកលំបិន លែងបារម្ភ ។

وَ هِيَ شَجَرَةٌ تَمَيَّزَتْ مِنْ بَيْنِ أَشْجَارِ الْجَنَّةِ . إِنَّ سَائِرَ أَشْجَارِ الْجَنَّةِ [كَانَ] كُلُّ نَوْعٍ مِنْهَا يَحْمَلُ نَوْعًا مِنَ التَّمَارِ وَ الْمَأْكُولِ وَ كَانَتْ هَذِهِ الشَّجَرَةُ وَ جَنْسُهَا تَحْمَلُ الْأَبْرَّ وَ الْعِنَبَ وَ التَّيْنَ وَ الْأَعْنَابَ وَ سَائِرَ أَنْوَاعِ التَّمَارِ وَ الْأَفْوَكِهِ وَ الْأَطْعِمَةِ . فَلِذَلِكَ اِخْتَلَفَ الْحَاكِمُونَ لِتِلْكَ الشَّجَرَةِ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ: هِيَ بُرَّةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عِنْبَةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ تِينَةٌ . وَ قَالَ آخَرُونَ: هِيَ عُذْبَانَةٌ .

ដើមឈើនេះប្លែកពីដើមឈើដទៃទៀតនៃព្រះឧទ្យាន ។ ដើមឈើដទៃទៀតនៃព្រះឧទ្យាន នីមួយៗមានផ្លែតែមួយមុខដែលអាចបរិភោគបាន ចំណែកដើមឈើនេះមានផ្លែស្រូវសាឡី មានផ្លែទំពាំងបាយជូរ មានផ្លែល្វា មានផ្លែពុទ្រា មានផ្លែឈើតូចច្រើនប្រភេទទៀតដែលអាចបរិភោគបាន ។ អ្នករាយការណ៍មិនមូលមតិគ្នាទេត្រង់ចំណុចនេះអំពីដើមឈើនេះ ។ អ្នករាយការណ៍ខ្លះថា "នេះគឺដើមស្រូវសាឡី" អ្នករាយការណ៍ដទៃទៀតថា "វាជាដើមទំពាំងបាយជូរ" អ្នករាយការណ៍ខ្លះទៀតថា "វាជាដើមល្វា" ខ្លះទៀតថា "ដើមឈើតូចៗ" ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ » تَلْتَمَسَانِ بِذَلِكَ دَرَجَةَ مُحَمَّدٍ [وَ آلِ مُحَمَّدٍ] فِي فَضْلِهِمْ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَصَمَهُمْ بِحَذِهِ الدَّرَجَةِ دُونَ غَيْرِهِمْ، وَ هِيَ الشَّجَرَةُ الَّتِي مَنْ تَنَاوَلَ مِنْهَا يَأْذِنُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُمْ عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ مِنْ غَيْرِ تَعَلُّمٍ، وَ مَنْ تَنَاوَلَ [مِنْهَا] بَعِيرٌ إِذْنُ اللَّهِ حَابٍ مِنْ مُرَادِهِ وَ عَصَى رَبَّهُ

អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [២:៣៥] [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ដោយចង់បានលំដាប់ថ្នាក់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله}និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ដើម្បីបាននូវបុណ្យបារមី

របស់ព្រះអង្គទាំងអស់ ៗ នេះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានទុកឋាននូវស័ក្តិ៍នេះសម្រាប់តែព្រះអង្គទាំងនេះ ។ មិនឲ្យទៅអ្នកផ្សេងទេ ។ ឯដើមឈើនេះគឺដើមឈើដែលព្រះអង្គទាំងអស់ សោយអាស្រ័យ ការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ [គឺដើមឈើដែល] ធ្វើឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់ ដឹងដោយចំណេះចេះដឹង របស់បណ្តាជនមុនៗនិងបណ្តាជនក្រោយដោយពុំបាច់រៀន ។ អ្នកណាយក[ប្របរិភោគ]ពីដើមឈើនេះ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ អ្នកនោះនឹងវិនាសខុសបំណង នឹងល្មើសបង្គាប់ម្ចាស់ ខ្លួន ។

« فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ » بِمَعْصِيَتِكُمَا وَ الْإِنْسَاسِكُمَا دَرَجَةً قَدْ أُوتِيَ بِهَا غَيْرُكُمَا - إِذَا أَرَادْتُمَاهَا بِغَيْرِ حُكْمِ اللَّهِ . (التفسير العسكرى عليه السلام ج ١ ص ٢٢١)

[២:៣៥] មិនដូច្នោះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ដោយល្មើសបង្គាប់ ដោយ ចង់បានឋាននូវស័ក្តិ៍ដែលគេទុកឲ្យតែអ្នកដទៃដាច់មុខ បើអ្នកទាំងពីរចង់បានវាដោយគ្មានការអនុញ្ញាត របស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។" (7:19-24) (التفسير العسكرى عليه السلام 1: 221)

***

حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ حَدَّانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُجْمِ قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ أَنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ بَلَى. قَالَ فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ "عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى"؟

ទទួលបានពីលោក(អ៊ីបន៍ បាច្វីវ៉ែហ្ន៎) ទទួលបានពីតាមីម ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន តាមីម អាល់- កូរហ្ន៎ ទទួលបានពីឪពុកលោក ទទួលបានពីហ្ន៎ដ្ឋាន ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន អាល់-នេសាពូរី ទទួលបានអុលី ប៊ិន មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្ន៎ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំអាល់-ម៉ាក្នុមូន អាល់-រីដ្ឋី អុលី ប៊ិន មូសាមានព្រះវត្តមាននៅឯនោះដែរ ។ អាល់-ម៉ាក្នុមូនបានទូលព្រះអង្គ ថា: "រាជ បុត្រ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គ មានវចនៈថាព្រះសាស្ត្រា ទាំងឡាយសុក្រិតឥត ខ្មោះមែនទេ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "មែន ។" អាល់-ម៉ាក្នុមូនបានទូលថា: "តើព្រះអង្គ អធិប្បាយថាអ្វីទៅ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង គឺ: [២០:១២១] អាដ្នាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបណ្តាំព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានល្អៀង?"

فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى قَالَ لِآدَمَ "أَسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ" وَ أَشَارَ لَهَا إِلَى شَجَرَةِ الْخَنْطَةِ "فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ" وَ لَمْ يَقُلْ لَهَا لَا تَأْكُلَا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةَ وَ لَا بِمَا كَانَ مِنْ جَنْسِهَا فَلَمْ يَقْرَبَا تِلْكَ الشَّجَرَةَ وَ لَمْ يَأْكُلَا مِنْهَا وَ إِنَّمَا أَكَلَا مِنْ غَيْرِهَا

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលចំពោះអាដ្នាំថា [២:៣៥] យើងបានត្រាស់ថា: "អាដ្នាំអើយ អ្នកនឹងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនសួគ៌ចុះ អ្នកទាំងពីរចូរ បរិភោគពីទីនេះ[នូវចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិត ដើមឈើនេះ ហើយព្រះអង្គ បានចង្អុលប្រាប់ព្រះអង្គ ទាំងពីរដើមស្រូវសាឡើ មិនដូច្នោះទេ អ្នកទាំង ពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។ អល់ឡោះហ្ន៎ មិនបានមានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ ទាំងពីរទេថា: "ចូរកុំបរិភោគពីដើមឈើនេះ និងកុំបរិភោគពីអ្វីដែលមានប្រភេទដូចវា ។" ដូច្នោះព្រះ

អង្គុយទាំងពីរមិនបានទៅជិតដើមឈើនោះទេ ហើយក៏មិនបានបរិភោគពីដើមឈើនោះទេដែរ ។ ក៏ ប៉ុន្តែព្រះអង្គុយទាំងពីរបានសោយពី(ដើម)ឈើផ្សេង ។

لَمَّا أَنْ وَسَّوَسَ الشَّيْطَانُ إِلَيْهِمَا وَ قَالَ "مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ" وَ إِنَّمَا نَهَاكُمَا أَنْ تَقْرَبَا غَيْرَهَا وَ لَمْ يَنْهَكُمَا عَنِ الْأَكْلِ مِنْهَا "إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ" وَ فَاسْمَهُمَا إِلَيَّ لَكُمَا لِمَنِ النَّاصِحِينَ" وَ لَمْ يَكُنْ آدَمُ وَ حَوَاءُ شَاهِدًا قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يَخْلِفُ بِاللَّهِ كَاذِبًا "فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ" فَأَكَلَا مِنْهَا ثِقَةً بِبَيْمِينِهِ بِاللَّهِ

ពេលស្វែតូនបានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គុយទាំងពីរថា៖ "[៧:២០] ព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកមិនបាន ហាមដើមឈើនេះចំពោះអស់លោក" ប៉ុន្តែព្រះអង្គុយបានហាមអស់លោកចូលជិតដើមឈើឯទៀត ហើយព្រះអង្គុយមិនបានហាមអស់លោកបរិភោគពីដើមឈើនោះទេ ក្នុងគោលបំណងណាផ្សេងពី ក្នុងគោលបំណងមិនឲ្យអស់លោកក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមតៈពីរអង្គនោះទេ ។

[៧:២១] គេបានស្រួចចំពោះពួកគេថា៖ "ពិតណាស់ ខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះត្រង់ដល់អស់លោក !"

អាដាំ និង ហ្វារ៉ាអ៊ីមមិនដែលប្រទះឃើញអ្នកណាស្រួចចំពោះដោយព្រះនាមអស់ឡោះហ្វ៊ូទេ [៧:២២] ដូច្នេះគេបានធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់] ដោយការឆបោក ។ ដូច្នេះការបរិភោគពី ដើមឈើនោះ (ជាលទ្ធផលនៃ) ការទុកចិត្តរបស់ព្រះអង្គលើការស្រួចដោយព្រះនាមអស់ឡោះហ្វ៊ូ ទេ នោះឯង ។

وَ كَانَ ذَلِكَ مِنْ آدَمَ قَبْلَ النَّبُوَّةِ وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ بِذَنْبِ كَبِيرٍ اسْتَحَقَّ بِهِ دُخُولَ النَّارِ وَ إِنَّمَا كَانَ مِنَ الصَّغَائِرِ الْمُؤَهْوِيَةِ الَّتِي تَجُوزُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِمْ فَلَمَّا اجْتَبَاهُ اللَّهُ تَعَالَى وَ جَعَلَهُ نَبِيًّا كَانَ مَعْصُومًا لَا يُذْنَبُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً

នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងពីអាដាំមុនកើតជាព្រះសាស្តា ហើយវាមិនមែនជាបាបធំទេដែលសមនឹង បានចូលភ្លើងនរកនោះ ។ តែនេះគឺបាបតូចមួយក្នុងចំណោមបាបតូចទៀតដែលបានទទួលការអត់ឱន ដែលត្រូវអត់ឱនឲ្យចំពោះព្រះសាស្តាទាំងឡាយមុនការដាក់វាហ្វ៊ូមកលើអស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះ ពេលអស់ឡោះហ្វ៊ូ ព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម បានជ្រើសរើសព្រះអង្គ និងបានតែងតាំងព្រះអង្គជាព្រះ សាស្តា ព្រះអង្គសុក្រិតឥតខ្ចោះ មិនមានបាបតូចនិងមិនមានបាបធំលើខ្លួនព្រះអង្គទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى" ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَى" وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ". (عيون أخبار الرضا عليه السلام , ج 1 , ص 195)

អស់ឡោះហ្វ៊ូមានព្រះបន្ទូលថា [២០:១២១] អាដាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបណ្តាំព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបាន ល្បឿង ? [២០:១២២] បន្ទាប់មក ព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយបានចង្អុលដឹក នាំគេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វ៊ូបានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្វ៊ូ ពូជពង្សរបស់អ៊ុបហ្វ៊ូម និងពូជពង្សរបស់អ៊ុមរ៉ន នៅលើភពផែនដៃនៃលោកនេះ ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) : 1 / 195)

***

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ عَنْ عُمَانَ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ بَشَّارٍ عَنْ أَبِي

عَبْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ جَنَّةِ آدَمَ؟ فَقَالَ جَنَّةٌ مِنْ جَنَّاتِ الدُّنْيَا تَطَّلُعُ عَلَيْهِ فِيهَا الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَ لَوْ كَانَتْ مِنْ جَنَّاتِ الْخُلْدِ مَا خَرَجَ مِنْهَا أَبَدًا. (علل الشرايع , ج 2 , ص 600)

នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីលឡាល់ អាស្តូស្តារ៉ាយ៉ាអ៊ី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ បានតំណាលតមកពី អាល់-ស្វ័ហ្គារ ដែលទទួលបានពីអ៊ីបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន ហ្គាស្ត្រីមដែលទទួលពីអ៊ីស្ត្រាម៉ានដែលទទួលបានពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន បាស្តារដែលទទួលពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលគេបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសួនសួគ៌របស់អាដាំ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺសួនច្បារមួយក្នុងចំណោមសួនច្បារលោកនេះ ដែលមានថ្ងៃនិងមានខែ៖ ។ ប្រសិនបើសួនច្បារទាំងនេះជាសួនសួគ៌អមតៈនោះ ពួកគេ^{عليهم}ប្រាកដនឹងមិនត្រូវចាកចេញពីសួនសួគ៌អមតៈនោះទេ ។" (علل الشرايع: 55 / 600)

***

حَدَّثَنَا أَبِي وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيُّ قَالَا حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى وَ أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيُّ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ قَالُوا حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَخْبُوبٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: إِذَا كَانَ لَبْتُ آدَمَ وَ حَوَاءَ فِي الْجَنَّةِ حَتَّى أُخْرِجَا مِنْهَا سَبْعَ سَاعَاتٍ مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا حَتَّى أَهْبَطَهُمَا اللَّهُ مِنْ يَوْمِهَا ذَلِكَ. (الخصال , ج 2 , ص 396)

អ៊ីបនូ បាហ្វិវ៉ែហ្គ័របានឲ្យដឹងថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ ទទួលបានពីសាក្កុដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ និងអាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ អាល់-ហ្គ្វីម៉ែរ ទទួលបានពី អាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា និងអាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ អាល់-បារត្តី និង មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គ្វីសែន ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ខ្ចីក្កុប ទទួលបានពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្តូប៊ុប ទទួលបានពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសហ្គាត្តូ ទទួលបានពីអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលបានពី ព្រះបុព្វបុរស^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលបានពីអាល់^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលបានពីរស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "តែអាដាំ^{عليه السلام} និងហ្គាវ៉ាអ៊ីបាននៅក្នុងសួនសួគ៌រហូតដល់ពេលត្រូវបណ្តេញពីទីនោះ អស់រយៈពេលប្រាំពីរម៉ោងនៃថ្ងៃលោកនេះ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام} បានឲ្យអស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ចុះមកនាថ្ងៃតែមួយនេះ ។" (الخصال: 108 / 396)

***

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَهْتَيْمِ الْعَجَلِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يُحْيَى بْنِ زَكْرِيَّا الْقَطَّانُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ حَدَّثَنَا تَيْمِيُّ بْنُ بُهْلُولٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِالْفِي عَامٍ فَجَعَلَ أَغْلَاهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْأَيْمَةَ بَعْدَهُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ فَعَرَضَهَا عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَعَشَبَهَا نُورُهُمْ

អ៊ីបនី បាហ្វិវ៉ែហ្គ័រ ទទួលបានពីអាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វែស្តា អាល់-អាយ្យាលី^{عليه السلام} ទទួលបានពីអាហ្វិ អាល់-អាប់បាស់ អាស្តូម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល់-ក្ចីក្កុន ទទួលបានពីមូហ្គាំម៉ាដូ បាករី ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន ហ្គាប៊ីប ទទួលបានពីតាមីម ប៊ិន បាស្តុលុល ទទួលបានពីឪពុកលោក ទទួលបានពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីណាន ទទួលបានពីអាល់-មូហ្គាដូល ប៊ិន អ៊ីម៉ារដែលបាននិយាយថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបង្កើតវិញ្ញាណទាំងឡាយពីរពាន់ឆ្នាំមុនរូបរាង ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានយកវិញ្ញាណដែលខ្ពង់ខ្ពស់និងថ្លៃថ្នូរ

បំផុតក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងនេះមកធ្វើជាវិញ្ញាណរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អាលី صلوات الله عليه والسلام របស់ហ្វាទីម៉ា عليها السلام របស់អាស់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام របស់អាស់-ហ្វាសែនី صلوات الله عليه والسلام និងរបស់អស់អ៊ីម៉ា عليهم السلام ក្រោយអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ អស់ឡោះហ្វា وآلها បានណែនាំបណ្តាមេឃ ផែនដី និងបណ្តាភ្នំឲ្យស្គាល់អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ អ្វីៗទាំងនេះត្រូវគ្របសន្លប់ដោយរស្មីរបស់អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។

فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِّلسَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ هَؤُلَاءِ أَجْبَائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أُمَّةٌ بَرَّيْتِي مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي فَمَنْ ادَّعَىٰ مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ حَلَّاهُمْ مِنْ عَظَمَتِي عَدَبْتُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِّنْ نَّارِي

អស់ឡោះហ្វា ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះតម្រាប់ចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំថា៖ "ទាំងនេះគឺអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់អញ وآلها ជាអ្នកការពាររបស់អញ وآلها (សម្រាប់មាបនវត្ថុទាំងឡាយ) ជាអាជ្ញាធររបស់អញ وآلها លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ وآلها ជាអ៊ីម៉ា عليهم السلام ត្រឹមត្រូវរបស់អញ وآلها ។ អញ وآلها មិនបានបង្កើតមាបនវត្ថុណាមួយដែលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អញ وآلها ជាងពួកគេ عليهم السلام ទេ ។ អញបានបង្កើតឋានសួគ៌អញ وآلها សម្រាប់ពួកគេ عليهم السلام និងសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលស្រឡាញ់ពួកគេ عليهم السلام ។ អញបានបង្កើតឋាននរករបស់អញ وآلها សម្រាប់អ្នកណាដែលប្រឆាំងពួកគេ عليهم السلام ។ ដូច្នេះអ្នកណាមួយទាមទារឋានៈពួកគេ عليهم السلام ពីអញ وآلها និងទាមទារកន្លែងរបស់ពួកគេ عليهم السلام ពីសេចក្តីធំធេងរបស់អញ وآលها អញនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះដោយទណ្ឌកម្មដ៏ធ្ងន់ ដែលអញ وآលها មិនធ្វើចំពោះអ្នកណាផ្សេងឡើយក្នុងលោកទាំងឡាយ ហើយនឹងដាក់អ្នកនោះជាមួយពួកពហុទេពនិយមនៅក្នុងនរករបស់អញ وآលها ជាន់ទាបជាងគេបង្អស់ ។

وَ مَن أَقْرَبُ بَوْلَانِيهِمْ وَ لَمْ يَدْعُ مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانَهُمْ مِنْ عَظَمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رُؤُوسَاتِ جَنَّاتِي وَ كَانَ هُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ عِنْدِي وَ أَجْرُهُمْ كِرَامِي وَ أَخْلَقْتُ لَهُمْ جَوَارِي - وَ شَفَعْتُهُمْ فِي الْمَدِينِينَ مِنْ عِبَادِي وَ إِمَائِي فَوَلَّيْتُهُمْ أَمَانَةً عِنْدَ خَلْقِي فَأَكْبُرُكُمْ بِأَجْمَلِهَا وَ يَدْعِيهَا لِنَفْسِهِ دُونَ خَيْرَتِي؟

អ្នកណាព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស្ត់ពួកគេ عليهم السلام ហើយមិនទាមទារឋានៈពួកគេ عليهم السلام ពីសេចក្តីធំធេងរបស់អញ وآលها ទេ អញនឹងឲ្យអ្នកនោះបាននៅជុំជាមួយពួកគេ عليهم السلام នៅក្នុងសួនសួគ៌នៃឋានសួគ៌របស់អញ وآលها ។ នៅទីនោះនឹងមានអ្វីៗសព្វគ្រប់សម្រាប់អ្នកនោះក្នុងវត្តមានរបស់អញ وآលها ។ អញនឹងប្រទានមកលើអ្នកនោះនូវព្រះកិត្យានុភាពរបស់អញ وآលها អញនឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះបាននៅក្បែរអញ وآលها ហើយអញនឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យបណ្តាអ្នកធ្វើអំពើបាបក្នុងចំណោមបាបប្រើប្រុសស្រីរបស់អញ وآលها ។ ដូច្នេះ វីឡាយ៉ាស្ត់របស់ពួកគេ عليهم السلام ជាបញ្ជីលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញ وآលها ។ ដូច្នេះ អ្នកណាក្នុងចំណោមពួកអ្នកទទួលយកវាជាមួយទម្ងន់វា និងទាមទារវាសម្រាប់ខ្លួនឯងផ្ទាល់ក្បែរព្រះសប្បុរសធម៌អញ وآលها ?"

فَأَبَتِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَعْنَ مِنْ إِدْعَاءِ مَنَزِلَتِهَا وَ تَمَّتِي بِحَلِّهَا مِنْ عَظَمَةِ رَبِّي - فَلَمَّا أَسْكَنَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ الْجَنَّةَ قَالَ لَهُمَا "كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ" يَعْنِي شَجَرَةَ الْحِنْطَةِ "فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ".

មេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយបានបដិសេធមិនទទួលយកទេ ខ្លាចទាមទារយកឋានៈរបស់

បញ្ជីនោះ និងខ្លាចបំបែកបានកន្លែងវាពីព្រះសប្បុរសធម៌ព្រះម្ចាស់^ﷺពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ស៍^ﷺបានទុក
 ដាក់អាជ្ញា^ﷺនិងមហោសីព្រះអង្គ^ﷺក្នុងឋានសួគ៌ ហើយមានព្រះបន្ទូលប្រាប់អ្នកទាំងពីរថា៖
 "[២:៣៥] យើងបានគ្រាស់ថា៖ "អាជ្ញាអើយ អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនសួគ៌ចុះ អ្នកទាំង
 ពីរចូរហរភោគពីទីនេះ[នូវចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូល
 ជិតដើមឈើនេះ មានន័យថាដើមស្រូវសាលី មិនដូច្នោះទេ អ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោម
 ជនទុច្ចរិត ។

فَنظَرًا إِلَىٰ مَنزِلَةِ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْأَيْمَةَ بَعْدَهُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ فَوَجَدَاهَا أَشْرَفَ مَنَازِلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَقَالَا
 يَا رَبَّنَا لِمَنْ هَذِهِ الْمَنزِلَةُ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِزْفَعَا رُؤُوسَهُمَا إِلَىٰ سَاقِ عَرْشِي . فَرَفَعَا رُؤُوسَهُمَا فَوَجَدَا اسْمَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ
 الْحُسَيْنِ وَ الْأَيْمَةَ بَعْدَهُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ مَكْتُوبَةً عَلَىٰ سَاقِ الْعَرْشِ بِنُورٍ مِنْ نُورِ الْجِبَارِ جَلَّ جَلَالُهُ

ព្រះអង្គ^ﷺទាំងពីរបានមើលទៅឋានៈរបស់មូហាំម៉ាដ៍^ﷺ អាលី^ﷺ ហ្វាទីម៉ាស៊ីដ៍^ﷺ អាស់-ហ្វាសាន់
 អាស់-ហ្វាសាន់^ﷺ និងអស់អ៊ីម៉ា^ﷺក្រោយអស់ព្រះអង្គ^ﷺ ។ ព្រះអង្គ^ﷺទាំងពីរបានឃើញថា
 អស់ព្រះអង្គ^ﷺទាំងនោះមានឋានៈថ្លៃថ្នូរបំផុតក្នុងឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គ^ﷺទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះ
 ម្ចាស់^ﷺអើយ តើឋានៈនេះជារបស់អ្នកណា?" អល់ឡោះហ្ស៍^ﷺ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធានុភាពសម្បើម
 ក្រៃលែង មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរងើយមើលទៅឋានដើមព្រះរាជបល័ង្ក!" ព្រះអង្គ^ﷺទាំងពីរក៏បានងើយ
 មើល ហើយបានឃើញព្រះនាមរបស់មូហាំម៉ាដ៍^ﷺ អាលី^ﷺ ហ្វាទីម៉ាស៊ីដ៍^ﷺ អាស់-ហ្វាសាន់^ﷺ
 អាស់-ហ្វាសាន់^ﷺ និងអ៊ីម៉ា^ﷺក្រោយអស់ព្រះអង្គ^ﷺ ចារនៅលើដើមព្រះរាជបល័ង្កដោយរស្មីនៃព្រះ
 រស្មីរបស់ព្រះអ្នកដាក់កំហិត ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធានុភាពសម្បើមក្រៃលែង ។

فَقَالَا يَا رَبَّنَا مَا أَكْرَمَ أَهْلَ هَذِهِ الْمَنزِلَةِ عَلَيْكَ وَ مَا أَحَبَّهُمْ إِلَيْكَ وَ مَا أَشْرَفَهُمْ لَدَيْكَ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ لَوْ لَا هُمْ مَا خَلَقْتُكُمْ هَؤُلَاءِ
 حَزْنُهُ عَلَمِي وَ أَمْنَائِي عَلَىٰ سِرِّي إِيَّاكُمْ أَنْ تَنْظُرُوا إِلَيْهِمْ بَعَيْنِ الْحَسَدِ وَ تَتَمَنَّيَا مَنزِلَتَهُمْ عِنْدِي وَ تَحْلَهُمْ مِنْ كِرَامَتِي فَتَدْخُلَا بِذَلِكَ فِي
 نَهْيِي وَ عِصْيَانِي فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ .

ព្រះអង្គ^ﷺទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្វីទៅកិត្យានុភាពរបស់បុគ្គល^ﷺ
 ទាំងនេះដែលមានឋានៈនេះ សម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ អ្វីទៅសេចក្តីស្រឡាញ់ពួកគេ^ﷺ សម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ អ្វី
 ទៅអភិជនភាពរបស់ពួកគេ^ﷺ សម្រាប់ព្រះអង្គ^ﷺ?" អល់ឡោះហ្ស៍^ﷺ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធានុភាពដ៏
 សម្បើមក្រៃលែង មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ប្រសិនបើមិនដោយសារតែពួកគេ^ﷺទេនោះ អញ^ﷺនឹងមិន
 បង្កើតពួកអ្នក^ﷺទាំងពីរមកទេ ។ ពួកគេ^ﷺជាយ៉ាងនៃព្រះអភិញ្ញាអញ^ﷺ ជាអ្នកទទួលគ្រប់គ្រងព្រះ
 អាថ៌កំបាំងអញ^ﷺ ។ ចូរប្រយ័តម្តីមើលទៅពួកគេដោយខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥតបំបែកបានឋានៈពួកគេ
 ព្រះអង្គ^ﷺ ចង់បានកន្លែងពួកគេ^ﷺពីព្រះកិត្យានុភាពរបស់អញ^ﷺឡើយ ព្រោះអ្នកទាំងពីរ^ﷺនឹង
 ចូលក្នុងបម្រាមរបស់អញ^ﷺនិងប្រព្រឹត្តិល្មើសចំពោះអញ^ﷺ ។ ដូច្នោះពួកអ្នក^ﷺនឹងទៅជាជនទុច្ចរិត ។"

قَالَا رَبَّنَا وَ مِنَ الظَّالِمُونَ؟ قَالَ الْمُدَّعُونَ لِمَنزِلَتِهِمْ بَعِيرٍ حَقٌّ قَالَا رَبَّنَا فَأَرَانَا مَنَازِلَ ظَالِمِيهِمْ فِي نَارِكَ حَتَّىٰ نَرَاهَا كَمَا رَأَيْنَا مَنزِلَتَهُمْ فِي
 جَنَّتِكَ .

ព្រះអង្គ ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្នកណាទៅជាជនទុច្ចរិតនោះ?"
 អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកតវ៉ាទាមទារឋានៈរបស់ពួកគេដោយគ្មានសិទ្ធិ ។" ព្រះអង្គ ទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គបង្ហាញអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
 នូវឋានៈរបស់ពួកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេទាំងនោះ នៅក្នុងភ្លើងនរកព្រះអង្គ ទាល់តែអស់
 ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញវា ដូចអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញឋានៈរបស់ពួកគេនោះ
 នៅក្នុងឋានសួគ៌ព្រះអង្គនោះដែរ ។"

فَأَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى النَّارَ فَأَبْرَزَتْ جَمِيعَ مَا فِيهَا مِنْ أَلْوَانِ التَّكَالِ وَالْأَعْدَابِ وَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ مَكَانُ الظَّالِمِينَ هُمْ الْمُدْعَيْنِ لِمَنْزِلَتِهِمْ
 فِي أَسْفَلِ دَرَجٍ مِنْهَا كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلُوا سِوَاهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ. يَا آدَمُ وَ يَا حَوَاءَ لَا
 تَنْظُرَا إِلَى أَنْوَارِي وَ مُحَجَّجِي بَعَيْنِ الْحَسَدِ فَأَهْبِطُكُمَا عَنْ جَوَارِي وَ أَجَلٌ بِكُمَا هَوَانِي

អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបញ្ជាភ្លើងនរកៗក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវ
 ប្រភេទទារុណ្ណកម្មនិងការធ្វើទោសនានាដែលមាននៅក្នុងវា។ អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ
 ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា៖ "កន្លែងរបស់ពួកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេ ដែលតវ៉ាទាមទារ
 ឋានៈរបស់ពួកគេនោះគឺនៅឯជាន់ទាបបំផុតរបស់នរក។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ គេនឹង
 ឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅទីនោះវិញ។ រាល់ពេលដែលស្បែកពួករបកអស់ នឹងមានស្បែកថ្មីផ្លាស់ស្បែកនេះ
 ដើម្បីភ្លក់ទណ្ឌកម្ម។ អាដាំអើយ ហ្វាវ៉ាអើយ ចូរកុំមើលទៅឯរស្មីអញ និងបណ្តាទឡ្ហការអញ
 ដោយខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥតឡើយ ព្រោះអញនឹងឲ្យពួកអ្នកទាំងពីរចុះចេញឆ្ងាយពីអញ។"

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ
 تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ. وَ فَاسْتَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ. فَذَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ وَ حَمَلَهُمَا عَلَى مَمَيِّ مَنْزِلَتِهِمْ فَنظَرَا إِلَيْهِمْ بَعَيْنِ الْحَسَدِ

ដូច្នោះស្បែកនៃពួកគេបានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គទាំងពីរ បង្ហាញព្រះអង្គទាំងពីរនូវភាពអាក្រាតដែលត្រូវ
 លាក់បាំងពីព្រះអង្គទាំងពីរ ថា៖ "[៧:២០] ព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកមិនបានហាមដើមឈើនេះ
 ចំពោះអស់លោក ក្នុងគោលបំណងណាផ្សេងពីក្នុងគោលបំណងមិនឲ្យអស់លោកក្លាយទៅជាទេវតា
 ពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមតៈពីរអង្គនោះទេ។ គេបានស្បថចំពោះព្រះអង្គទាំងពីរថាគេជាអ្នក
 ណែនាំព្រះអង្គទាំងពីរ ក្នុងចំណោមអ្នកណែនាំទាំងឡាយ។ ដូច្នោះគេបានបង្ហាញព្រះអង្គទាំងពីរ
 ឲ្យឃើញជាក់ស្តែងនូវការឆបោក ហើយបានដឹកនាំព្រះអង្គទាំងពីរទៅរកការបំបែកបានឋានៈ
 របស់អស់ព្រះអង្គទាំងនោះ។ ដូច្នោះព្រះអង្គទាំងពីរបានមើលទៅឯព្រះអង្គទាំងនោះដោយ
 ខ្សែភ្នែកលោភលន់ឥត។

فَخَذَلَا حَتَّى أَكَلَا مِنْ شَجَرَةِ الْخَنِظَةِ فَعَادَ مَكَانَ مَا أَكَلَا شَعِيرًا فَأَصْلُ الْخَنِظَةِ كُلُّهَا مِمَّا لَا يَأْكُلَاهُ وَ أَصْلُ الشَّعِيرِ كُلُّهُ مِمَّا عَادَ مَكَانَ مَا
 أَكَلَاهُ فَلَمَّا أَكَلَا مِنَ الشَّجَرَةِ طَارَ الْخُلِيُّ وَ الْخُلُّ عَنْ أَجْسَادِهِمَا وَ بَقِيَا عُرْيَانَيْنِ وَ طَفَعَا يَخْضِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا
 أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَ أَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ فَ فَلَا رَتْبًا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفُرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ قَالَ إِهْبِطُوا" مِنْ جَوَارِي فَلَا يُجَاوِرُنِي فِي جَنَّتِي مَنْ يَعْصِيَنِي فَهَبَطَا مُؤَكَّدَيْنِ إِلَى أَنْفُسِهِمَا فِي طَلَبِ الْمَعَاشِ.

ព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានក្បត់ទាល់តែបានសោយពីដើមស្រូវសាលី ។ អ្វីដែលព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានសោយនោះបានប្រែជាស្រូវស្រងៃ ។ ដូច្នោះ ស្រូវសាលីដើមទាំងនេះគឺអ្វីដែលព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរមិនបានសោយទេ ។ ឯស្រូវស្រងៃទាំងនេះជួសអ្វីដែលព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានសោយ ពេលព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានសោយពីដើមឈើនោះ ។ គ្រឿងអលង្ការនិងសំលៀកបំពាក់របស់ព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានរសាត់បាត់អស់ពីខ្លួន ព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរអាក្រាត [៧:២២] ដូច្នោះគេបានធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់] ដោយការឆបោក ។ លុះពួកគេបានភ្ញាក់ផ្អែកពីដើមឈើនោះ ពួកគេក៏បានឃើញនូវនគរភាព(ភាពអាក្រាត)របស់ពួកគេ ពួកគេម្នីម្នាយកស្លឹកឈើឋានសួគ៌មកបិទបាំងខ្លួនពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់ពួកគេបានហៅពួកគេថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះពួកអ្នកទេឬ តើអញពុំបានប្រាប់ពួកអ្នកថាស្រែកូនជាសត្រូវចេញមុខហើយទេឬ ?" [៧:២៣] ពួកគេទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនហើយ ។ បើព្រះអង្គមិនអត់ឱនឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនក្នុងចំណោមជនខាតបង់ទាំងឡាយ ។" [៧:២៤] [អល់ឡោះហ្វី] មានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចុះទៅ ឲ្យឆ្ងាយពីអញ ﷺ, អញ ﷺ មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាដែលមិនស្តាប់ឱវាទអញ ﷺ នោះនៅក្នុងឋានសួគ៌អញ ﷺ ទេ ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរបានចុះចេញដោយមានកាតព្វកិច្ចស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតលើខ្លួនឯង ។

فَلَمَّا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَنْتُوبَ عَلَيْهِمَا جَاءَهُمَا جَبْرَائِيلُ فَقَالَ لَهُمَا إِنَّكُمَا إِيمَانًا ظَلَمْتُمَا أَنْفُسَكُمَا بِتَمَيِّ مَنزِلَةٍ مِّنْ فَضْلِ عَلَيْنَا فَحَزَاؤُكُمَا مَا قَدْ عَوَيْتُمَا بِهِ مِنْ أَهْوَابٍ مِنْ جَوَارِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَىٰ أَرْضِهِ فَسَلَا رَبَّكُمَا بِحَقِّ الْأَسْمَاءِ الَّتِي رَأَيْتُمَا عَلَىٰ سَاقِ الْعَرْشِ حَتَّىٰ يَتُوبَ عَلَيْنَا فَقَالَا اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْأَكْرَمِينَ عَلَيْكَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْأَيْمَةَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ إِلَّا تَنْبَتْ عَلَيْنَا وَ رَحِمْنَا. فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

ដូច្នោះ ពេលអល់ឡោះហ្វីមានព្រះបំណងបែរមករកព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរវិញ យ៉ូបរអ៊ីល(عليه السلام) បានមករកព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរ ហើយមានវចនៈថា៖ "អ្នកទាំងពីរបានប្រព្រឹត្តិអាក្រក់លើខ្លួនឯងដោយបង់ចង់បានឋានៈរបស់បុគ្គលដែលប្រសើរជាងអ្នកទាំងពីរ ។ ដូច្នោះ ការតបស្នងដោយទណ្ឌកម្មរបស់អ្នកទាំងពីរគឺការចុះចេញឆ្ងាយពីអល់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មកឯផែនដីរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ ដូច្នោះចូរអ្នកទាំងពីរសូមព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកទាំងពីរតាមរយៈ (ពោលគឺដោយអាស្រ័យលើ) នាមទាំងនោះដែលអ្នកទាំងពីរបានឃើញនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កទៅទាល់តែព្រះអង្គ ﷺ ព្រមបែរមករកអ្នកទាំងពីរវិញដោយព្រះមេត្តាប្រណី ។ អ្នកទាំងពីរគប្បីទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្វីអើយ ទូលព្រះបង្គំទាំងពីរសូមព្រះអង្គ ﷺ តាមរយៈបុគ្គលរុងរឿងសម្រាប់ព្រះអង្គ គឺមូហាំម៉ាដ្យូសាលី (صلوات الله عليه وآله وسلم) ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូសាលី (صلوات الله عليه وآله وسلم) អាល់-ហ្វាសាន់ (صلوات الله عليه وآله وسلم) អាល់-ហ្វាសាន់ (صلوات الله عليه وآله وسلم) និងអស់អ៊ីម៉ាសូមឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ព្រមបែរមករកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ និងសូមឲ្យព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះមេត្តាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" អល់ឡោះហ្វីក៏បានបែរមករកព្រះអង្គ ﷺ ទាំងពីរវិញ ព្រោះព្រះអង្គ ﷺ គឺព្រះដែលលើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។"

فَلَمْ يَزَلْ أَنْبِيَاءُ اللَّهِ بَعْدَ ذَلِكَ يَحْفَظُونَ هَذِهِ الْأَمَانَةَ وَ يُحِبُّونَ بِهَا أَوْصِيَاءَهُمْ وَ الْمُخْلِصِينَ مِنْ أُمَّهِمْ فَيَأْتُونَ حَمَلَهَا وَ يُشْفِقُونَ مِنْ إِدْعَائِهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ الَّذِي قَدْ عَرَفَ فَأَصْلَ كُلِّ ظَلَمٍ مِنْهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ

الأرض و الجبال فأبين أن يحملنها و أشفقن منها و حملها الإنسان إنّه كان ظلوماً جهولاً". (معاني الأخبار , ج 1 , ص 108)

ក្រោយមក ព្រះសាស្តា عليه السلام ទាំងឡាយបានរក្សាទុកនូវបញ្ជីនេះឥតដាច់ ហើយបានប្រាប់អ្នកស្នង عليه السلام ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យជ្រាបរឿងនេះតៗរៀងមក ។ បណ្តាអ្នកស្មោះត្រង់ក្នុងសហគមន៍ ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គ عليه السلام បានបដិសេធមិនទទួលបញ្ជីនេះទេ ហើយពួកសត្រូវពួកគេខ្លាចពួក គេ ។ បណ្តាមនុស្សដែលយល់ដឹងព្រមទទួលយកបញ្ជីនេះ ដូច្នោះដើមហេតុនៃគ្រប់អំពើអយុត្តិធម៌កើត មានពីបញ្ជីនេះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៣៣:៧២] ពិតណាស់ យើងបានដាក់បង្ហាញចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំ ទាំងឡាយនូវបញ្ជី (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ហើយពួកគេខ្លាចវា ខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។" (1/108) (معاني الأخبار)

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

៣៦. ស្មែត្តនបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរធ្លាក់ពីទីនោះ ហើយបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរត្រូវចាកចេញពី(សភាវៈ)នេះ ដែលអ្នកទាំងពីរធ្លាប់អាស្រ័យនៅ ។ យើងបានត្រាស់ថា៖ "ពួកអ្នកចូរចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកមួយ ចំនួនជាសត្រូវរបស់ពួកឯទៀត! ពួកអ្នកនឹងមានទីអាស្រ័យនៅឯផែនដី និងគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត មួយរយៈពេល ។"

***

قال الله تعالى: « فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا » عن الجنة بوسوسته و خديعته و إيهامه [و عداوته] و غروره، بأن بدأ بآدم فقال: « ما نهاكما ربكما عن هذه الشجرة إلا أن تكونا ملكين » إن تناولتما منها تعلمان العيب، و تفديران على ما يفدر عليه من خصه الله تعالى بالقدرة « أو تكونا من الخالدين » لا تموتان أبداً.

អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៣៦] ស្មែត្តនបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរចាកចេញពីទីនោះ ពីសួន ដោយការខ្សឹបបញ្ឆោត ដោយការឆបោកនិងការបំភាន់របស់វា عليه السلام ព្រោះតែវា عليه السلام ស្អប់និងក្រអឺតក្រអោង ។ វា عليه السلام បានចាប់ផ្តើមជាមួយអាដាំ عليه السلام មុនគេ ថា៖ "[៧:២០] ដែលម្ចាស់របស់អ្នកទាំងពីរបានហាមដើម ឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរនោះព្រោះតែខ្លាចអ្នកទាំងពីរក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ បើលោកបរិភោគដើម ឈើនេះ លោកនឹងបានដឹងអទិស្សមានភាពហើយនឹងមានឥទ្ធិពលរបស់ជនពិសេសទាំងនោះ عليه السلام ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានព្រះរាជទានឲ្យនូវឥទ្ធិពលបែបនេះ ឬទៅជាជនអមតៈ" លោកនឹងមិនស្លាប់ ឡើយ ។"

« وَ فَاسْتَهُمَا » خَلَفَ هُمَا « إِيَّيْ لَكُمَا لِمَنِ النَّاصِحِينَ » [الصَّالِحِينَ]. وَ كَانَ إِبْلِيسُ بَيْنَ لَحْيَيْ الْحَيَّةِ أَدْخَلَتْهُ الْجَنَّةَ، وَ كَانَ آدَمُ يَطْلُبُ أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهُ، وَ لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ إِبْلِيسَ قَدْ اخْتَبَأَ بَيْنَ لَحْيَيْهَا. فَرَدَّ آدَمُ عَلَى الْحَيَّةِ: أَيُّهَا الْحَيَّةُ هَذَا مِنْ غُرُورِ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اللَّهُ كَيْفَ يَخُونُنَا رَبُّنَا؟ أَمْ كَيْفَ تُعْظِمِينَ اللَّهَ بِالْقَسَمِ بِهِ وَ أَنْتِ تَنْسِينَهُ إِلَى الْخِيَانَةِ وَ سُوءِ النَّظَرِ، وَ هُوَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ؟ أَمْ كَيْفَ أَرُومُ التَّوَصُّلِ إِلَى مَا مَنَعَنِي مِنْهُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَتَعَاطَاهُ بِعَبْرِ حِكْمَةٍ؟

[៧:២១] វាបានស្ស្គថនឹងគេទាំងពីរ វា عليه السلام បានចាប់ផ្តើមស្ស្គដាក់អ្នកទាំងពីរ عليه السلام ថា៖ "ការពិតខ្ញុំជាអ្នកឲ្យ យោបល់ដ៏ស្មោះម្នាក់ដល់អ្នកទាំងពីរ ជាអ្នកត្រឹមត្រូវម្នាក់ ។ កាលនោះអ៊ីប្លីស عليه السلام នៅក្នុងមាត់ពស់ ។ វា عليه السلام

បានប្រើមធ្យោបាយនេះដើម្បីចូលទៅក្នុងសួន ។ អាដាំ(عليه السلام)ស្មានថាពស់និយាយរកព្រះអង្គ(عليه السلام) ព្រះអង្គ(عليه السلام)មិនបានដឹងទេថាអ៊ីប្លីស(عليه السلام)នោះទេដែលបាននិយាយចេញមកពីខាងក្នុងមាត់ពស់នោះ ។ អាដាំ(عليه السلام)បានឆ្លើយតបពស់វិញថា: "ពស់អើយ ! នេះគឺការបោកប្រាស់របស់អ៊ីប្លីស(عليه السلام) ។ សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام)ដាក់បណ្តាសារ៉ា(عليه السلام) ។ ហេតុអ្វីម្ចាស់(عليه السلام)យើង(عليه السلام)បោកយើង(عليه السلام) ? ម្តេចបានជាអ្នកហ៊ានស្បថក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام) ហ៊ានក្បត់និងហ៊ានធ្វើអាក្រក់ដោយសំអាងលើព្រះអង្គ(عليه السلام) ថ្វីបើព្រះអង្គ(عليه السلام)មានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយដាច់គេនោះ ? ហេតុអ្វីខ្ញុំ(عليه السلام)លំអៀងទៅធ្វើអំពើដែលត្រូវហាមលើខ្លួនខ្ញុំ(عليه السلام)ដោយព្រះម្ចាស់(عليه السلام)ខ្ញុំ(عليه السلام)នោះ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ហើយធ្វើអាក្រក់ចំពោះព្រះអង្គ(عليه السلام) ?"

فَلَمَّا آيَسَّ ابْنُ إِدْرِيسَ مِنْ قَبُولِ آدَمَ مِنْهُ، عَادَ ثَابِتَةً بِنَ لَحْيِي الْحَيَّةِ فَخَاطَبَ حَوَاءَ مِنْ حَيْثُ يُوهَمُهَا أَنَّ الْحَيَّةَ هِيَ الَّتِي تُخَاطِبُهَا، وَ قَالَ: يَا حَوَاءُ أَرَأَيْتَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ الَّتِي كَانَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَمَهَا عَلَيْكُمَا، فَدَ أَحَلَّهَا لَكُمَا بَعْدَ تَحْرِيمِهَا لِمَا عَرَفَ مِنْ حُسْنِ طَاعَتِكُمَا لَهُ، وَ تَوْفِيرِكُمَا إِيَّاهُ؟ وَ ذَلِكَ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ الْمُؤَكَّلِينَ بِالشَّجَرَةِ الَّذِينَ مَعَهُمْ جَرَابُ يَدْفَعُونَ عَنْهَا سَائِرَ حَيَوَانَ الْجَنَّةِ لَا تَدْفَعُكَ عَنْهَا إِنْ رُمْتَهَا فَأَعْلَمِي بِذَلِكَ أَنَّهُ قَدْ أُحِلَّ لَكَ، وَ أَبْشِرِي بِأَنَّكَ إِنْ تَنَاوَلْتَهَا قَبْلَ آدَمَ كُنْتِ أَنْتِ الْمُسَلِّطَةَ عَلَيْهِ، الْأَمْرَةَ النَّاهِيَةَ فَوْقَهُ. فَقَالَتْ حَوَاءُ: سَوْفَ أُجْرِبُ هَذَا. فَرَامَتِ الشَّجَرَةَ فَأَرَادَتْ الْمَلَائِكَةَ أَنْ تَدْفَعَهَا عَنْهَا بِجَرَاحِهَا.

លុះអ៊ីប្លីស(عليه السلام)អស់សង្ឃឹមធ្វើអ្វីអាដាំ(عليه السلام)បាន វា(عليه السلام)បានសាកល្បងជាលើកទីពីរដោយវិធីដដែល គឺលាក់ខ្លួននៅក្នុងមាត់ពស់ហើយនិយាយរកហ្ន៎(عليه السلام) ដោយធ្វើឲ្យហ្ន៎(عليه السلام)គិតពស់និយាយជាមួយខ្លួន ។ អ៊ីប្លីស(عليه السلام)បានថា: "ហ្ន៎(عليه السلام)អើយ ! អ្នក(عليه السلام)ឃើញដើមឈើនេះទេដែលអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام)បានហាមអ្នក(عليه السلام) ? ព្រះអង្គ(عليه السلام)លែងហាមចំពោះអ្នក(عليه السلام)វិញហើយពេលនេះ ក្រោយពីបានហាមឃាត់ ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)ដឹងហើយថាអ្នកទាំងពីរ(عليه السلام)ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ថាអ្នកទាំងពីរ(عليه السلام)គោរពព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ ពួកទេវតាការពារដើមឈើនោះដែលប្រដាប់អាវុធដើម្បីវាយច្រានបណ្តាសត្វឋានសួគ៌ឯទៀតនោះ នឹងមិនឃាត់អ្នក(عليه السلام)ទេបើអ្នក(عليه السلام)ចូលទៅជិតដើមឈើនេះ ។ ដូច្នេះអ្នក(عليه السلام)អាចដឹងបានថាគេបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នក(عليه السلام)ហើយ ។ បើអ្នក(عليه السلام)បរិភោគដើមឈើនេះមុនអាដាំ(عليه السلام) អ្នក(عليه السلام)នឹងឈ្នះអាដាំ(عليه السلام) ។ បញ្ហាខ្ពស់ជាងបម្រាម ។" ហ្ន៎(عليه السلام)បានថា: "ខ្ញុំ(عليه السلام)សាកមើល ។" ហ្ន៎(عليه السلام)បានចូលទៅជិតដើមឈើ ពួកទេវតាចង់វាយច្រានព្រះអង្គ(عليه السلام)ដោយអាវុធ ។

فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهَا: إِنَّمَا تَدْفَعُونَ بِجَرَاحِكُمْ مَنْ لَا عَقْلَ لَهُ يَزْجُرُهُ، فَأَمَّا مَنْ جَعَلْتُهُ مُمَكِّمًا مُبْتَرًا مُخْتَارًا، فَكَلِمَةُ إِلَى عَقْلِهِ الَّذِي جَعَلْتُهُ حُجَّةً عَلَيْهِ، فَإِنْ أَطَاعَ اسْتَحَقَّ ثَوَابِي، وَ إِنْ عَصَى وَ خَالَفَ [أَمْرِي] اسْتَحَقَّ عِقَابِي وَ جَزَائِي. فَتَرَكُوهَا وَ لَمْ يَتَعَرَّضُوا لَهَا، بَعْدَ مَا هُمَا بِمَنْعِهَا بِجَرَاحِهِمْ. فَظَنَّتْ أَنَّ اللَّهَ نَهَاهُمْ عَنْ مَنَعِهَا لِأَنَّهُ قَدْ أَحَلَّهَا بَعْدَ مَا حَرَمَهَا.

តែអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام)បានបើកឲ្យពួកទេវតាដឹងថា: "ពួកអ្នកមានសិទ្ធិវាយច្រានពួកដែលពុំមានសតិប្រាជ្ញាដោយបណ្តាញវាចេញ ។ តែបណ្តាអ្នកដែលអញ្ជើញ(عليه السلام)ឲ្យមានលទ្ធភាព ចេះវែកវែញក ចេះជ្រើសរើសនោះ ចូរបណ្តោយអ្នកនោះតាមសតិប្រាជ្ញារបស់គេទៅ ព្រោះវាជាសាក្សីលើខ្លួនអ្នកនោះ ។ ប្រសិនបើអ្នកនោះស្តាប់បង្គាប់ អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ ប្រសិនបើអ្នកនោះល្មើស ប្រឆាំងបញ្ហាអញ្ជើញ(عليه السلام) អ្នកនោះនឹងរងទណ្ឌកម្មនិងពិន័យអញ្ជើញ(عليه السلام) ។" ដូច្នេះទេវតាមិនយកចិត្តទុកដាក់ មិនពិនិត្យព្រះអង្គ(عليه السلام)ទេ បន្ទាប់ពីគិតថានឹងរារាំងព្រះនាង(عليه السلام)ដោយអាវុធ ។ ហ្ន៎(عليه السلام)គិតថាអស់ឡោះហ្ន៎(عليه السلام)បានហាមពួកទេវតារារាំងព្រះនាង(عليه السلام) ព្រោះព្រះអង្គ(عليه السلام)បានអនុញ្ញាតឲ្យចូលជិតដើមឈើវិញ បន្ទាប់ពីបានហាមឃាត់ ។

فَقَالَتْ: صَدَقَتِ الْحَيَّةُ، وَ ظَنَّتْ أَنَّ الْمُخَاطَبَ لَهَا هِيَ الْحَيَّةُ، فَتَنَاوَلَتْ مِنْهَا وَ لَمْ تَنْكُرْ مِنْ نَفْسِهَا شَيْئًا. فَقَالَتْ لِآدَمَ: أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ

الشَّجَرَةَ الْمَحْرَمَةَ عَلَيْنَا فَدَأْيِجْتَ لَنَا؟ تَنَاولَتْ مِنْهَا فَلَمْ تَمْنَعِي أَمْلَاكُهَا، وَ لَمْ أَنْكُرْ شَيْئاً مِنْ خَالِي (فَذَلِكَ حِينَ) اعْتَرَى آدَمُ وَ غَلِطَ فَتَنَاولَ فَأَصَابَهُمَا [مَا] قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ : « فَأَرْكَبُ الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا » بَوَسْوَسَتِهِ وَ غُرُورِهِ « بَمَا كَانَا فِيهِ » مِنَ النَّعِيمِ « وَ قُلْنَا » يَا آدَمُ وَ يَا حَوَاءُ وَ يَا آيَّتُهَا الْحَيَّةُ وَ يَا إِبْلِيسَ « اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ « آدَمُ وَ حَوَاءُ وَ وُلِدَهُمَا عَدُوٌّ لِلْحَيَّةِ، وَ إِبْلِيسُ وَ الْحَيَّةُ وَ أَوْلَادُهُمَا أَعْدَاؤُكُمْ » وَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ « مَنْزِلٌ وَ مَقَرٌّ لِلْمَعَاشِ « وَ مَنَاعٌ « مَنَفَعَةٌ « إِلَى حِينٍ « الْمَوْتِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 222)

ព្រះអង្គស្រីកក្កដាចិត្តថា៖ "ពស់និយាយពិត ។" ព្រះអង្គស្មានថាពស់ជាអ្នកនិយាយរកព្រះអង្គស្រី (មិនមែនអ៊ីប្លីស៍ជាអ្នកនិយាយទេ) ។ ព្រះអង្គក៏បានសោយដើមឈើនោះ ។ ពុំមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ ជះមកលើព្រះអង្គស្រីទេ ។ ហ្វារ៉ាអ៊ីស្រាអ៊ែលបានប្រាប់អាដាំថា៖ "ព្រះអង្គដឹងទេថាដើមឈើដែល ត្រូវហាមចំពោះយើងនោះត្រូវលើកលែងហាមវិញហើយ ? ខ្ញុំបានបរិភោគដើមឈើនោះ ពួកទេវតា មិនបានហាមឃាត់ខ្ញុំទេ ហើយពុំមានអ្វីកើតឡើងដល់ខ្ញុំទេ ។" នេះគឺកាលអាដាំត្រូវឆបោក បានធ្វើខុស ។ ព្រះអង្គបានសោយដើមឈើនោះ ហើយរងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជ បន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា [២:៣៦] ស្តែតួនបានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរចាកចេញពីទីនោះ ដោយសារការខ្សឹបខ្សៀវនិងការឆបោករបស់វា ។ ចាកចេញពីសភាវៈនេះ គឺចេញពីព្រះគុណ ។ យើងបានគ្រាស់ថា អាដាំស្រី ហ្វារ៉ាអ៊ីស្រាអ៊ែល ពស់ អ៊ីបលីស អីយ ! [៧:២៤] ចូរពួកអ្នកចុះចេញទៅ ។ ពួកអ្នកខ្លះជាសត្រូវនឹងគ្នា អាដាំស្រី ហ្វារ៉ាអ៊ីស្រាអ៊ែល និងកូនៗអ្នកទាំងពីរជាសត្រូវរបស់ពស់ ។ អ៊ីប្លីស៍ ពស់និងកូនៗរបស់ពួកអ្នកទាំងពីរ (គឺអ៊ីប្លីស៍និងពស់) ជាសត្រូវរបស់ពួកអ្នក ។ នឹងមានទី អាស្រ័យនាផែនដីសម្រាប់ពួកអ្នក ជម្រកនិងកន្លែងស្នាក់នៅ និងជីវិតពិត្តិ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ មួយរយៈ គឺសេចក្តីស្លាប់ ។" (7:19-25) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام : 1: 222)

فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

៣៧. អាដាំបានទទួលបណ្តាព្រះតម្រាស់ពីព្រះម្ចាស់គេ ។ ព្រះអង្គបានអត់ឱនឲ្យគេ ។ ពិតណាស់ ព្រះ អង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្រ័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

មើលសូរ៉េហ៍ ១១៣ អាយ៉ាស្ត ៥ ។

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

៣៨. យើងមានតម្រាស់ថា៖ "ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាចូរចុះចេញពីនេះ(ពីសភាវៈនេះ)ទៅ ។ នឹងមាន មគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំពីអញទៅដល់ពួកអ្នក នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៍ ចង្អុលណែនាំរបស់អញ នូវអ្នកទាំងនោះនឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមាន ទុក្ខឡើយ ។"

***

លោក យ៉ូប៊ីរ បានឲ្យដឹងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា អាហ្វិ ហ្គុក្តូហ្វារ ម៉ូលីស្តាម អំពីមួយឃ្លារបស់អាយ៉ាស្តនេះគឺ៖ "នឹងមានមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំពីអញទៅដល់ពួកអ្នក នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៍ ចង្អុលណែនាំរបស់អញ នូវអ្នកទាំងនោះនឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខ ។"

ឡើយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា: "មគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំគឺ អាដាំ صلوات الله عليه والسلام អាបី ត្រីលីប عليه السلام ។" (តាហ្វ្យសៀវ ម៉ៃយ៉ាស្ត្រី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៦០)

***

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ « يَتُوهَا، فَقَالَهَا « فَنَاب « اللَّهُ « عَلَيْهِ « بِهَا « إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ » [التَّوَابُ] الْقَابِلُ لِلتَّوَابَاتِ، الرَّحِيمُ بِالتَّائِبِينَ « فُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا » كَانَ أَمْرٌ فِي الْأَوَّلِ أَنْ يَهْبِطَ، وَ فِي الثَّانِي أَمْرُهُمْ أَنْ يَهْبِطُوا جَمِيعًا، لَا يَتَقَدَّمُ أَحَدُهُمُ الْآخَرَ. وَ اهْبُوطُ إِيمَا كَانَ هُبُوطُ آدَمَ وَ حَوَاءَ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ هُبُوطُ الْحَيَّةِ أَيْضًا مِنْهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ مِنْ أَحْسَنِ دَوَائِحِهَا، وَ هُبُوطُ إِبْلِيسَ مِنْ حَوَائِبِهَا، فَإِنَّهُ كَانَ مُحَرَّمًا عَلَيْهِ دُخُولُ الْجَنَّةِ.

អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ មានព្រះបន្ទូលថា [២:៣៧] អាដាំបានទទួលបណ្តាព្រះបន្ទូលពី ព្រះម្ចាស់គេ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលនោះ ដូច្នេះ ព្រះអង្គបានអត់ឱនឲ្យគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام អាស្រ័យ លើព្រះបន្ទូលទាំងនេះ ពិតណាស់ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្រ័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណា ប្រណី ព្រះដែលលើកលែងទោស ព្រះដែលទទួលការភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស ព្រះដែលមានព្រះមេត្តាខន្តី ចំពោះការស្តាយក្រោយ ។ [២:៣៨] ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាចុះចេញពីនេះ(ពីសភាវៈនេះ)ទៅ ដូចព្រះ អង្គ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យចុះចេញទៅកាលពីមុនពួកគេដែរ ព្រះអង្គ عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នាចុះចេញ ទៅម្តងទៀត មិនមានអ្នកណាទៅមុនអ្នកណាទេ ។ ការចុះចេញរបស់អាដាំ عليه السلام និងហ្វាវ៉ា عليها السلام នោះគឺ ការចេញពីសួនសួគ៌ ព្រមទាំងការចុះចេញរបស់ពស់ផងដែរព្រោះវាជាអ្នករស់នៅដ៏ប្រសើរមួយក្នុងសួន សួគ៌នោះ ។ ឯការចុះចេញរបស់អ៊ីបលីស عليه السلام នោះគឺចុះចេញពីបរិវេណរបស់សួនសួគ៌នោះព្រោះគេបាន ហាមមិនឲ្យអ៊ីបលីស عليه السلام ចូលទៅក្នុងសួនសួគ៌ទេ ។

« فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى » يَا آدَمُ وَ يَا إِبْلِيسَ « فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ » لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ حِينَ يَخَافُ الْمَخَالِفُونَ، وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ إِذَا يَحْزَنُونَ.

នឹងមានមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំអញ្ជើញទៅដល់ពួកអ្នក អាដាំ عليه السلام អ៊ីបលីសអីយ عليه السلام និងមានមគ្គទេសក៍ ដឹកនាំពីអញ្ជើញ عليه السلام តាមក្រោយពីពួកអ្នក នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំរបស់ អញ នូវអ្នកទាំងនោះនឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ពុំមានការ ភ័យខ្លាចពើបពះលើបុគ្គលនោះពីបណ្តាសត្រូវរបស់បុគ្គលនោះទេ ចំណែកឯពួកសត្រូវនោះនឹងភ័យ ខ្លាច ហើយបុគ្គលនោះនឹងមិនមានទុក្ខទេព្រោះពួកសត្រូវនោះនឹងមានទុក្ខ ។

[تَوَسَّلَ آدَمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَقَبُولَ تَوْبَتِهِ بِهِمْ (عليهم السلام):] قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا زَلَّتْ مِنْ آدَمَ الْحُطْبَيْتَةُ، وَ اعْتَدَرَ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ: يَا رَبِّ تُبَّ عَلَيَّ، وَ اقْبَلْ مَعْدِرَتِي، وَ اعْدِنِي إِلَى مَرْيَتِي، وَ اِرْزُقْ لَدَيْكَ دَرَجَتِي فَلَقَدْ تَبَّيَّرَ نَفْسُ الْحُطْبَيْتَةِ وَ دُلَّهَا فِي أَعْصَانِي وَ سَائِرِ بَدَنِي.

[អាដាំ عليه السلام បានយកមូហាំម៉ាដ្យ عليه السلام ជាអន្តរការី(អ្នកជាទីពឹងពាក់) មូហាំម៉ាដ្យ عليه السلام ព្រមទទួលការស្តាយ ក្រោយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام] ព្រះអង្គ(គឺអ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តការី عليه السلام) មានវចនៈថា: "កាលអាដាំ عليه السلام បានធ្វើខុសដំបូងបង្អស់ ព្រះអង្គ عليه السلام បានសូមខមាទោសចំពោះព្រះម្ចាស់ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះដ៏ មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ថា: "ព្រះម្ចាស់អីយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមសារភាពកំហុស

ចំពោះព្រះអង្គ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ មេត្តាលើកយកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅកាន់កន្លែងដើមវិញផង ព្រោះ ឥទ្ធិពលអាក្រក់របស់កំហុសនេះបានជះមកលើដៃនិងខ្លួនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ! مَا تَدْكُرُ أَمْرِي إِيَّاكَ بِأَنْ تَدْعُوَنِي بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ عِنْدَ شِدَائِكَ وَ دَوَاهِيكَ، وَ فِي النَّوَارِلِ [الَّتِي] تَبْهَظُكَ؟ قَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ بَلَى. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ (لَهُ: فَتَوَسَّلْ بِمُحَمَّدٍ) وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ خُصُوصاً، فَادْعُنِي أَجْنَبَكَ إِلَى مُتَمَسِكَ، وَ أَرِذْكَ فَوْقَ مُرَادِكَ.

អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ(ល)អើយ តើអ្នក(ល)ចាំបានទេ ព្រះបញ្ជា របស់អញ(ល)មកលើអ្នក(ល)នោះ ដែលថាអ្នកគប្បីអង្វររូងស្ងួងអញ(ល)តាមរយៈមូហាំម៉ាដ៏(ល) និងបណ្តា រាជបុត្ររាជនគ្រា(ល)ដ៏ល្អរបស់គេ(ល) ពេលស្ថិតនៅក្នុងសេចក្តីលំបាក ក្នុងទុក្ខសោកនិងក្នុងភាព ចលាចល?" អាដាំ(ល)បានទូលថា៖ "ចាំបាន ព្រះម្ចាស់(ល) ។" អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលលើព្រះ អង្គ(ល)ថា៖ "ចូរអ្នក(ល)យកមូហាំម៉ាដ៏(ល) អាឡី(ល) ហ្វាទីម៉ាស្ក់(ល) អាល់-ហ្វាសាត់(ល) និងអាល់- ហ្វាសាត់(ល) ជាអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យជាពិសេស ចូរអ្នក(ល)រូងស្ងួងអញ(ល) អញ(ល)នឹងឆ្លើយតបអ្នក អញ(ល)នឹងសម្រេចសំណូមពរអ្នក ហើយអញ(ល)នឹងប្រទានឲ្យអ្នក(ល)យ៉ាងច្រើនលើសអ្វីដែលអ្នក(ល) ចង់បាននោះទៀត ។"

فَقَالَ آدَمُ: يَا رَبِّ، يَا إِلَهِي وَ قَدْ بَلَغَ عِنْدَكَ مِنْ مَحَلِّهِمْ أَنْكَ بِالتَّوَسُّلِ [إِلَيْكَ] بِهِمْ تَقْبُلُ تَوْبَتِي وَ تَغْفِرُ خَطِيئَتِي، وَ أَنَا الَّذِي أَسْجَدْتُ لَهُ مَلَائِكَتِكَ، وَ أَعْجَمْتُ جَنَّتِكَ وَ رَوَّجْتُهُ حَوَاءَ أَمْتِكَ، وَ أَخْدَمْتُهُ كِرَامَ مَلَائِكَتِكَ! قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا آدَمُ! إِنَّمَا أَمَرْتُ الْمَلَائِكَةَ بِتَعْظِيمِكَ [وَ] بِالسُّجُودِ [لَكَ] إِذْ كُنْتَ وَعَاءً هَدِيهِ الْأَنْوَارِ، وَ لَوْ كُنْتُ سَأَلْتَنِي بِهِمْ قَبْلَ خَطِيئَتِكَ أَنْ أَعْصِمَكَ مِنْهَا، وَ أَنْ أَفْطَنَكَ لِدَوَاعِي عَدُوِّكَ إِبْلِيسَ حَتَّى تَخْتَرَّ مِنْهُ لَكُنْتُ قَدْ جَعَلْتُ ذَلِكَ، وَ لَكِنَّ الْمَعْلُومَ فِي سَابِقِ عِلْمِي يَجْرِي مُوَافِقاً لِعِلْمِي، فَالآنَ فِيهِمْ فَادْعُنِي لِأَجْبِكَ [لِأَجْبِكَ].

អាដាំ(ល)បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់(ល)អើយ ព្រះ(ល)ទូលព្រះអង្គជាខ្ញុំអើយ! ឋានន្តរស័ក្តិគុណបុណ្យរបស់ បុគ្គលទាំងប្រាំ(ល)នេះឧត្តុង្គឧត្តមមហិមា ដល់ថ្នាក់ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ពួកគេ(ល)អាចធ្វើឲ្យគេ ព្រមទទួលយកការភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យបណ្តាបាបទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានទទួលការអត់ឱន អាចធ្វើឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យសួនសួគ៌ព្រះ អង្គ(ល)ទៅលំនៅដ្ឋានរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យហ្វាទីម៉ា(ល) បារបម្រើព្រះអង្គ(ល) ទៅជាភរិយា របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ហើយអាចធ្វើឲ្យពួកទេវតាទៅជាអ្នកថែរក្សាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៀតផង ។" អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ(ល)អើយ! អញ(ល)បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាគោរពអ្នក(ល)ដោយ ការក្រាបប្រណិប័តន៍នោះ ព្រោះតែអ្នកជាកន្លែងផ្ទុករស្មីពួកគេ(ល) ។ ប្រសិនបើអ្នក(ល)បានសូមពីអញ(ល) មុនដែលអ្នក(ល)បានធ្វើខុស ឲ្យជួយការពារអ្នក(ល)ពីអំពើអាក្រក់របស់អីបលីស(ល) សត្រូវអ្នក(ល) នោះ អញ(ល)ច្បាស់នឹងជួយអ្នក(ល) ។ តែអ្វីដែលកើតឡើងនេះ អញ(ល)បានដឹងវាជាមុនមកស្រេច ហើយ ។ ពេលនេះ អ្នក(ល)បានសូមពីអញ(ល)តាមរយៈពួកគេ(ល) ។ អញ(ល)នឹងឆ្លើយតបអ្នក(ល) ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ آدَمُ: «اللَّهُمَّ [بِحَاثِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ] بِحَاثِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِمْ لَمَّا تَفَضَّلْتَ [عَلَيَّ] بِقَبُولِ تَوْبَتِي وَ عُفْرَانِ زَلَّتِي وَ إِعَادَتِي مِنْ كَرَامَاتِكَ إِلَى مَرْبِّيَّتِي». فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: قَدْ قَبِلْتُ تَوْبَتَكَ، وَ أَقْبَلْتُ

بِرِضْوَانِي عَلَيْكَ، وَ صَرَفْتُ الْآيَةَ وَ نَعَمَانِي إِلَيْكَ، وَ أَعَدُّنُكَ إِلَى مَرْتَبَتِكَ مِنْ كَرَامَاتِي، وَ وَفَّرْتُ نَصِيْبَكَ مِنْ رَحْمَاتِي. فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَتَلَمَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 225)

កាលអាដាំ(ﷺ)បានថាដូចនេះគឺ៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! ក្នុងនាមមូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ) ក្នុងនាមរាជបុត្ររាជនក្តា(ﷺ) ដ៏ល្អរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ) ។ ក្នុងនាមមូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ) ក្នុងនាមអ៊ាលី(ﷺ) ក្នុងនាមហ្វាទីម៉ាស៊ូ(ﷺ) ក្នុងនាម អាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) ក្នុងនាមអាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) និងក្នុងនាមរាជបុត្ររាជនក្តា(ﷺ) ល្អរបស់ពួកគេ(ﷺ) ដែលព្រះអង្គ(ﷺ) ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យជាងគេ សូមព្រះអង្គ(ﷺ) ព្រមទទួលការស្តាយកំហុសរបស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ(ﷺ) អត់ឱនកំហុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ(ﷺ) ប្រគល់បុណ្យស័ក្តិថ្លៃថ្នូរឲ្យទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញផង ។" អល់ឡោះហ្វ៊ូ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ(ﷺ) ព្រមទទួល ការស្តាយក្រោយរបស់អ្នក(ﷺ) ហើយ អញ(ﷺ) បំបែរសេចក្តីគាប់ចិត្តអញ(ﷺ) មករកអ្នក(ﷺ) អញតម្រង់ ព្រះសប្បុរសធម៌អញ(ﷺ) មករកអ្នក(ﷺ) អញស្តារបុណ្យស័ក្តិថ្លៃថ្នូររបស់អ្នកឲ្យអ្នកវិញ ព្រមទាំងមាន មេត្តាធម៌ចំពោះអ្នកទៀតផង ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ [២:៣៧] អាដាំបាន ទទួលបណ្តាព្រះបន្ទូលពីព្រះម្ចាស់គេ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ١٩٠٥)

***

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَرَضَ عَلَى آدَمَ فِي الْمَيْثَاقِ دُرَيْتَهُ. فَمَرَّ بِهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ هُوَ مُتَكَبِّرٌ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ فَاطِمَةَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا تَتْلُوهَا وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَتْلَوَانِ فَاطِمَةَ، فَقَالَ اللَّهُ: يَا آدَمُ إِنِّي أَنْتَظِرُ إِلَيْهِمْ بِحَسَدٍ أَهْبَطَكَ مِنْ جَوَارِي،

ទទួលបានពីអ្នកខ្មុលរោះហ្វ៊ូម៉ាន ប៊ិន កាស្ត្រី ដែលទទួលបានពីអាច្នី អ្នកខ្មុលឡោះហ្វ៊ូ(ﷺ) ដែលមាន វចនៈថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វ៊ូ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម បានបង្ហាញបណ្តាកូន ចៅអាដាំ(ﷺ) ឲ្យព្រះអង្គ(ﷺ) ស្គាល់ ។ ព្រះសាស្តា(ﷺ) បានឆ្លងកាត់តាមអាដាំ(ﷺ) ជាមួយអ៊ាលី(ﷺ) ហ្វាទីម៉ាស៊ូ(ﷺ) ហើយអាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) និងអាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) បានមកដល់ដែរ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូ(ﷺ) មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អាដាំ(ﷺ) អើយ ចូរប្រយ័តពេលមើលទៅពួកគេ(ﷺ) ដោយសេចក្តីច្រណែនឥត ព្រោះអ្នក(ﷺ) នឹងត្រូវបោះចោលឆ្ងាយពីអញ(ﷺ) ។"

فَلَمَّا أَسْكَنَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ مُقْبِلًا لَهُ النَّبِيُّ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فَتَنَزَّرَ إِلَيْهِمْ بِحَسَدٍ ثُمَّ عُرِضَتْ عَلَيْهِ الْوَلَايَةُ، فَأَنْكَرَهَا فَرَمَتْهُ الْجَنَّةُ بِأَوْرَاقِهَا،

ពេលអល់ឡោះហ្វ៊ូ(ﷺ) បានទុកដាក់អាដាំ(ﷺ) នៅក្នុងឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ(ﷺ) បានបង្កើតនូវដំណូច(ភាពដូច) មូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ) អ៊ាលី(ﷺ) ហ្វាទីម៉ាស៊ូ(ﷺ) អាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) និងអាស់-ហ្វាសាន់(ﷺ) ។ ព្រះអង្គ(ﷺ) បានមើលទៅអស់ព្រះអង្គ(ﷺ) ទាំងនោះដោយសេចក្តីច្រណែនឥត ពេលគេបានបង្ហាញវិទ្យាយ៉ាស៊ូ របស់អស់ព្រះអង្គ(ﷺ) ទាំងនោះ ។ ស្លឹកឈើសួនសួគ៌ដែលគ្របដណ្តប់ព្រះអង្គ(ﷺ) នោះបានប្រុះពីខ្លួន ព្រះអង្គ(ﷺ) ។

فَلَمَّا تَابَ إِلَى اللَّهِ مِنْ حَسَدِهِ وَ أَقَرَّ بِالْوَلَايَةِ وَ دَعَا بِحَقِّ الْخُمْسَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَفَرَ اللَّهُ لَهُ،

وَذَلِكَ قَوْلُهُ « فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ » الْآيَةِ. (التفسير للعايشي) , ج 1 , ص 41

ពេលព្រះអង្គﷺ បានសម្តែងសេចក្តីស្តាយក្រោយចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រោះតែបានច្រណែនចង់បាន ព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អល់ព្រះអង្គﷺ ទាំងនោះ ហើយបានអង្វរសូមនូវមេត្តាប្រោសឲ្យបុគ្គលទាំង ប្រាំអង្គគឺ មូហាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه وآله} អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្វាទីម៉ាស្ត័រ^{سلام الله عليها} អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាល់-ហ្វាសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} បានលើកលែងទោសឲ្យព្រះអង្គﷺ ហើយរឿងនេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} គឺ [២:៣៧] អាដ្វាំបានទទួលបណ្តាព្រះបន្ទូលពីព្រះម្ចាស់គេ ។ ព្រះអង្គបានអត់ឱនឲ្យគេ ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានអធ្យោគអធ្យាស្រ័យ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" (تفسير العياشي) ហ្វាទីស្វ័ (២៧)

***

عَنْ جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ فِي بَاطِنِ الْقُرْآنِ « فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ » قَالَ: تَفْسِيرُ الْهُدَى عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ اللَّهُ فِيهِ « فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ». (التفسير للعايشي) , ج 1 , ص 41

ទទួលបានពីយ៉ាដ្យូដែលបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអាច្វី យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ អាដ្វាំស្តុរអាននេះពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថន័យក្នុងរបស់វាគឺ [២:៣៨] នឹងមានមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំពីអញ ទៅដល់ពួកអ្នក នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំរបស់អញ នូវអ្នកទាំងនោះ នឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីអធិប្បាយរបស់ "មគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំ" គឺអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} មានព្រះបន្ទូល អំពីមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំនេះថា នូវអ្នកទាំងឡាយណាប្រតិបត្តិតាមមគ្គទេសក៍ចង្អុលណែនាំរបស់ អញ នូវអ្នកទាំងនោះនឹងពុំជួបប្រទះនូវសេចក្តីភ័យខ្លាចឡើយ ពួកគេនឹងពុំមានទុក្ខឡើយ ។" (تفسير العياشي) ហ្វាទីស្វ័ (២៩)

***

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ صَاحِبِ الشَّعْبِيِّ عَنْ كَثِيرِ بْنِ كَثِمَةَ عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءًا وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاعْفُرْ لِي وَ أَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءًا وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاعْفُرْ لِي وَ ارْحَمْنِي وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ عَمِلْتُ سُوءًا وَ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَتُبَّ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម ទទួលបានពីឪពុកលោក ទទួលបានពីអ៊ីប្រាអ៊ីម អាច្វី អ៊ីម៉ែរ ទទួលបានពីអ៊ីប្រាអ៊ីម ម្ចាស់ ស្រូវស្រងៃ ទទួលបានពីកាស្ទ័រ ប៊ិន កាល់ស្វាម៉ាស្តុ បានថ្លែងថា អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} [២:៣៧] អាដ្វាំបានទទួលបណ្តាព្រះបន្ទូលពីព្រះម្ចាស់គេ ថា៖ "ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះ អង្គ^{وَجَدَّ} ឡើយ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ឱអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} អើយ ដោយព្រះសក្ការៈគោរព ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{وَجَدَّ} បានប្រព្រឹត្តខុសរបៀប និងទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} លើកលែងទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{وَجَدَّ} ផង ព្រោះព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ជាអ្នកអត់ឱនទោសដែលប្រសើរ បំផុត ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ឡើយ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអង្គ^{وَجَدَّ} ឱអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}

អ៊ីយ ដោយព្រះសក្ការៈគោរពព្រះអង្គ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានប្រព្រឹត្តខុសរបៀប និងទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គលើកលែងទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងសូមព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាសន្តោសដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ព្រោះព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាសន្តោសលើសអស់អ្នកមានមេត្តាសន្តោសទាំងពួង ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអង្គ ឱអល់ឡោះហ្ន៎ អ៊ីយ ដោយព្រះសក្ការៈគោរពព្រះអង្គ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានប្រព្រឹត្តខុសរបៀប និងទុច្ចរិតចំពោះខ្លួនឯង ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គបែរមករកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ដោយការអត់ឱនទោស) ព្រោះព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាសន្តោស ។"

و فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَتَلَقَى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ قَالَ سَأَلَهُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ فَاطِمَةَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ.

នៅក្នុងសេចក្ដីរាយការណ៍មួយទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:៣៧] អាដ្វាំបានទទួលបណ្ដាព្រះបន្ទូលពីព្រះម្ចាស់គេ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ បានសូម(ខមាទោសដោយសូម)ព្រះមេត្តាប្រោសឲ្យម្ចាស់ម៉ាដ្វាំ អាឡី អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ហ្វាសាន់ និងហ្វាទ្វីម៉ាស្វ័ ។" (الكافي) ហ្វាទ្វីស្វ័ ១៤៩២០)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾

៣៩. រីឯបណ្ដាអ្នកដែលមិនមានសទ្ធានិងដបិសេធសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង ពួកទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងស្នាក់នៅក្នុងនោះ ។

***

ពាក្យអាវ៉ាប់ អាយ៉ាស្វ័ ប្រែថាអ្វីៗ ដែលជា "សញ្ញា" ដែលបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមានអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ពាក្យនេះត្រូវនឹងអ្វីៗដែលមានភាពអស្ចារ្យនៃសព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតមក និងនៃពិភពខាងក្នុងរបស់វិញ្ញាណ (មើលសូរ៉េ:ត្ដី ៤១ អាយ៉ាស្វ័ ៥៣) ទាំងនេះសុទ្ធតែជាការបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសកម្មភាពនៃអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ហើយក៏ត្រូវនឹង "អព្ពតហេតុអស្ចារ្យ" និង "ព្រឹត្តិការណ៍អស្ចារ្យ" ដែលជាស្លាកស្នាមជាក់ស្ដែងនៃប្រតិកម្មរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ន័យចុងក្រោយ អាយ៉ាស្វ័ មានន័យជាពិសេសថា "ឱដ្ឋារ" នៃបណ្ដាព្រះគម្ពីរដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់មក ហើយបណ្ដាឱដ្ឋារទាំងនេះជា "អច្ឆរិយសញ្ញា" ដ៏ឧត្តមបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ (លោកយ៉ាស់យ៉ា អាឡាវី និងលោក យ៉ាដ្វ៉ាដ្វ៉ា ហ្វាទ្វីស្វ័)

***

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا » : الدَّلَالَتِ عَلَى صِدْقِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى مَا جَاءَ بِهِ مِنْ أَحْبَابِ الْفُرُوقِ السَّالِفَةِ، وَ عَلَى مَا آذَاهُ إِلَى عِبَادِ اللَّهِ مِنْ ذِكْرِ تَفْضِيلِهِ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ خَيْرِ الْفَاضِلِينَ وَ الْفَاضِلَاتِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْبَرِيَّاتِ « أُولَٰئِكَ » الدَّفْعُونَ لِصِدْقِ مُحَمَّدٍ فِي إِنْبَائِهِ [وَ الْمُكَذِّبُونَ لَهُ فِي نَصْبِهِ لِأَوْلِيَائِهِ] عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، وَ الْمُنْتَجِبِينَ مِنْ دُرَّتِيهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ « أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص

[អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស្វ័ការី មានវចនៈថា៖] បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជ

បន្ទូលថា [២:៣៩] រីឯបណ្តាអ្នកដែលមិនមានសទ្ធានិងដំបូលសេចក្តីទាំងឡាយរបស់យើង ដែល
 បញ្ជាក់ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដដែលនាំដំណឹងជំនាន់មុនៗមកប្រាប់ ដែលប្តូរ
 បណ្តាបាវសក្តិសមរបស់ عجل ដោយចែងអំពីគុណសម្បត្តិរបស់អាល្ល صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាព្រះរាជ
 បុត្ររាជនគ្នា عليه السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលជាបុគ្គលប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមអ្នកមានសីលធម៌
 គុណសម្បត្តិប្រសើរដាច់គេក្រោយពីមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកមាន
 សីលធម៌គុណសម្បត្តិល្អ ។ 84:19-25 ពួកទាំងនោះ ដែលបដិសេធសេចក្តីពិតត្រឹមត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم
 ពាក់ព័ន្ធនឹងសាស្តាភាពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងការឡែបង្វិចបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានជ្រើសរើស
 គឺអាល្ល صلوات الله عليه والسلام អគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកទទួលគ្រប់គ្រង និងបណ្តាអ្នកដែលត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោម
 រាជបុត្ររាជនគ្នាល្អនិងបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងស្នាក់នៅក្នុងនោះ ។”

(التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٩٠٦)

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّيَ فَارْهَبُونَ ﴿٤٠﴾

៤០. កូនចៅអ៊ីស្រាអែលអើយ ពួកអ្នកចូរពួកដល់គុណបការគុណដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក ។ ចូរពួក
 អ្នកបំពេញតាមពាក្យសន្យា(របស់ពួកអ្នក)ចំពោះអញ អញនឹងបំពេញតាមពាក្យសន្យាដែលអញ
 បានសន្យាចំពោះពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកចូរក្រែងខ្លាចអញ ។

***

លោក សាម៉ា ប៊ិន ម៉ាស៊ូរ៉េន តំណាលថា: “ខ្ញុំបានសួរ អ៊ីម៉ា អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្តុនេនៈ
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: “ពាក្យសន្យារបស់អល់ឡោះហ្វី عجل នោះគឺ វីឡាយ៉ាស្តុនេនេរបស់អាល្ល صلوات الله عليه والسلام ។ វា
 ជាកាតព្វកិច្ច (ភ័យ្យិប) ដែលអល់ឡោះហ្វី عجل ដាក់មកលើអស់លោក ។ ដូច្នេះ ចូរអស់លោកគោរពពាក្យ
 សន្យានេះ អល់ឡោះហ្វី عجل នឹងគោរពតាមពាក្យសន្យារបស់ព្រះអង្គ عجل ដែលបានសន្យាឲ្យអស់លោកនូវ
 ឋានសួគ៌ ។” (តាហ្វ្យសៀរ អែយ៉ាស្តី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៦០)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ » وَوَلَدَ يَعْقُوبَ إِسْرَائِيلَ اللَّهُ « أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ » لَمَّا
 بَعَثْتُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَ أَقْرَبْتُهُ فِي مَدِينَتِكُمْ، وَ لَمْ أَجْشِمْكُمْ حَطًّا وَ الْتَرَحَّالَ إِلَيْهِ، وَ أَوْصَحْتُ عَلَامَاتِهِ وَ دَلَائِلَ صِدْقِهِ لِقَلِيلًا
 يَشْتَبِهَ عَلَيْكُمْ حَالَهُ.

អ៊ីម៉ា(ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថាអល់ឡោះហ្វី عجل មានព្រះបន្ទូលថា: [២:៤០] កូនចៅ
 អ៊ីស្រាអែលអើយ កូនចៅរបស់យ៉ាកូប ពួកអ្នកចូរពួកដល់គុណបការគុណដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក
 ដែលអញបានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅជាសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានតែងតាំងគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងស្រុកពួកអ្នក
 អញ عجل មិនបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានបញ្ហាក្នុងទៅរកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم អញបានបើកឲ្យយើញនូវសញ្ញានិងភ័ស្តុតាង
 របស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបញ្ជាក់ថាគេមានសច្ចៈធម៌គួរឲ្យទុកចិត្ត ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសង្ស័យលើរូបគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

« وَأَوْفُوا بِعَهْدِي » الَّذِي أَخَذْتُهُ عَلَى أَسْلَافِكُمْ، أَنَّبِيَاؤُهُمْ وَ أَمْرُوهُمْ أَنْ يُؤَدُّوهُ إِلَىٰ أَخْلَافِهِمْ لِيُؤْمِنُوا بِمُحَمَّدٍ الْعَرَبِيِّ [الْفُرْسِيِّ] الْهَاشِمِيِّ،
 الْفَبَانِ بِالْآيَاتِ، وَ الْمُؤَيَّدِ بِالْمُعْجَزَاتِ الَّتِي مِنْهَا: أَنْ كَلَّمْتُهُ ذِرَاعَ مَسْمُومَةٍ، وَ نَاطَقَهُ ذَنْبٌ، وَ حَنَّ إِلَيْهِ عُودَ الْمِنْبَرِ وَ كَثَّرَ اللَّهُ لَهُ الْقَلِيلَ
 مِنَ الطَّعَامِ، وَ أَلَانَ لَهُ الصُّلْبَ مِنَ الْأَحْجَارِ، وَ صَلَّبَ لَهُ الْمَيَاةَ السَّيَّالَةَ وَ لَمْ يُؤَيِّدْ نَبِيًّا مِنْ أَنْبِيَائِهِ بِدَلَالَةٍ إِلَّا جَعَلَ لَهُ مِثْلَهَا أَوْ أَفْضَلَ

مِنْهَا. وَالَّذِي جُعِلَ مِنْ أَكْبَرِ آيَاتِهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ شَقِيهٌ وَرَفِيهٌ، عَقْلُهُ مِنْ عَقْلِهِ وَ عِلْمُهُ مِنْ عِلْمِهِ، [وَ حُكْمُهُ مِنْ حُكْمِهِ] وَ حِلْمُهُ مِنْ حِلْمِهِ، مُؤَيَّدٌ دِينَهُ بِسِنْفِهِ الْبَاتِرِ بَعْدَ أَنْ قَطَعَ مَعَادِيرَ الْمُعَانِدِينَ بِدَلِيلِهِ الْقَاهِرِ، وَ عِلْمِهِ الْأَفْاضِلِ، وَ فَضْلِهِ الْكَامِلِ.

ពួកអ្នកបំពេញតាមពាក្យសន្យា(របស់ពួកអ្នក)ចំពោះអញ ដែលបានទទួលពីដូនតារបស់ពួកអ្នក ពួកគេត្រូវដាក់បញ្ចេញប្រយោជន៍ម្យ៉ាងម៉្លោះ បុរសអាវ៉ាប់ បុរសគួរយំស្ល បុរសប្លាស្ទិម ជៀសញ្ជាណាច្បាស់ និងអព្វហេតុទាំងឡាយដែលមកពីគេ គឺ: អាវុធដាក់ថ្នាំបំពុលបាននិយាយជាមួយគេ ឆ្កែចចកចេះនិយាយ វេទិកាទ្រហោយំ ការបង្កើនឲ្យច្រើននូវចំណីអាហារតិចដោយអល់ឡោះហ្ន៎ ផ្ទូទៅជាទន់សម្រាប់គេ ទឹកកកទៅជាជារឹងសម្រាប់គេ ហើយគេបាននាំមកឲ្យគេ នូវអព្វហេតុស្រដៀងនេះច្រើនទៀត ដែលគេបាននាំមកឲ្យព្រះសាស្តាមុនៗប្រសើរជាងនោះ។ សញ្ញាដែលប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមសញ្ញាទាំងឡាយរបស់គេ នោះគឺអាលី ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប ប្អូនគេ និងមិត្តគេ ។ ប្រាជ្ញារបស់អាលី មកពីប្រាជ្ញារបស់គេ អភិញ្ញារបស់អាលី មកពីអភិញ្ញារបស់គេ គតិបញ្ញារបស់អាលី មកពីគតិបញ្ញារបស់គេ សុបិនអាលី មកពីសុបិនរបស់គេ អ្នកជំនួយក្នុងសាសនារបស់គេ ដោយដារបស់គេ ក្រោយពីការកាត់ផ្តាច់ពាក្យអះអាងរបស់ពួកចេសរឹងរូស ជាមួយនឹងភាពខ្លាំងពូកែ ការចេះដឹងខ្ពស់បំផុតនិងការស្មាត់ជំនាញសព្វគ្រប់ ។

« أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ » الَّذِي أَوْجِبْتُ بِهِ لَكُمْ نَعِيمَ الْأَبَدِ فِي دَارِ الْكِرَامَةِ وَ مُسْتَقَرِّ الرَّحْمَةِ. « وَ إِيَّايَ فَازْهَبُونَ » فِي مُخَالَفَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَإِنَّي الْقَادِرُ عَلَى صَرْفِ بِلَاءٍ مَنْ يُعَادِيكُمْ عَلَى مُؤَافَقَتِي، وَ هُمْ لَا يَقْدِرُونَ عَلَى صَرْفِ إِنْتِقَامِي عَنْكُمْ إِذَا أَنْزَمْتُ مُخَالَفَتِي. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 227)

អញនឹងបំពេញតាមពាក្យសន្យាដែលអញបានសន្យាចំពោះពួកអ្នក ព្រះឧបការគុណឥតទីបញ្ចប់ទាំងនោះដែលអញបានដាក់មកលើពួកអ្នកជាកាតព្វកិច្ចជូនព្រះកិត្យានុភាពនិងព្រះមេត្តាធម៌។ ពួកអ្នកត្រូវក្រែងខ្លាចអញ ក្នុងរឿងប្រទូសប្រឆាំងម្យ៉ាងម៉្លោះ ព្រោះអញមានអំណាចលើទុក្ខវេទនាទាំងអស់ដែលកើតមានលើពួកអ្នកដែលមកពីពួកសត្រូវពួកអ្នក។ ពួកគេមិនមានអំណាចរារាំងអញមិនឲ្យសងសឹកលើពួកគេដោយសារការប្រទូសប្រឆាំងរបស់ពួកគេនោះបានទេ។"

(907 វគ្គ តន្ត្រី វិញ្ញាណក្ខន្ធគ្រឹក្សា ១ (លើសន្យា))

***

فِي عُيُونِ الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: وَ سَأَلَهُ عَنْ سَيِّئَةٍ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ هُمَ إِسْمَانُ؟ فَقَالَ يُوشَعُ بْنُ نُونٍ وَ هُوَ ذُو الْكَلْبِ، وَ يَعْقُوبُ وَ هُوَ إِسْرَائِيلُ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 71)

នៅក្នុងសាត្រា អ៊ូស្វ័ អាល់-អាក្នុបារ យោលតាមបណ្តាញពតិមានរបស់សាត្រានេះដែលឡើងទៅដល់អាមីរុល-មុឺនីនី នៅក្នុងប្រាសាទខ្ទីស្វ័ដែលគេបានស្រព្រះអង្គ អំពីឈ្មោះទេរបស់ព្រះសាស្តាប្រាំមួយអង្គ ។ ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "យូស្វ័ ប៊ីន នួន ព្រះអង្គគឺស៊ីលគីហ្វលី ។ ឯយ៉ាក្នុប ព្រះអង្គគឺអ៊ីសរអ៊ីល ។" (វគ្គ តន្ត្រី វិញ្ញាណក្ខន្ធគ្រឹក្សា ១ (លើសន្យា))

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ أَوْفُوا بِعَهْدِي قَالَ: «بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ أَوْفٍ لَكُمْ بِالْحَنَّةِ».

មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប ទទួលបានពីអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្វីម ទទួលបានឪពុកលោក ទទួលបានពីអ៊ីបន៍ អាច្វិ អ៊ីម៉ែរ ទទួលបានពីសាម៉ាអ្នកសុំ ទទួលបានពីអាច្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ^ع [២:៤០] ចូរពួកអ្នកបំប្លែងតាមពាក្យសន្យា(របស់ពួកអ្នក)ចំពោះអញ ថា៖ "តាម រយៈវិទ្យាយ៉ាស្កុររបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អញនឹងបំប្លែងតាមពាក្យសន្យាដែលអញបានសន្យាចំពោះ ពួកអ្នក ដោយប្រទានឲ្យនូវឋានសួគ៌ ។" (الكافي 1: 89 / 357)

***

حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْقُرَشِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الرَّبِيعِ الْكُزَيْبِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا حَرِيرٌ عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى - "وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ" وَ اللَّهُ لَقَدْ خَرَجَ آدَمُ مِنَ الدُّنْيَا وَ قَدْ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لَوْلَا أَنَّهُ شَبِثَ فَمَا وَفَى لَهُ

អ៊ីបន៍ បាច្វិវីហ្វ័របានថ្លែងថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់យើងមកពីមូហាំម៉ាដ្ច អាច្វិ អាល់-ក្វីស៊ីម ទទួល បានមកពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាលី អាល់-ក្វារស្វី ទទួលពីអាច្វិ អាល់-រីប៊ីអ៊ី អាល់-ស្វាស្វរីនី ទទួលបានពី ហ្វារយ័ស្វ ទទួលបានពីឡៃស្វ ប៊ិន អាច្វិ ស៊ូឡៃមី ទទួលបានពីមូហ្គាហ្វ័រដ្ច ទទួលបានពីអ៊ីបន៍ អ្នកបំប្លែង ដែលបានឲ្យដឹងថា រីស្វីលុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអស់ឡោះហ្វ័រ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា [២:៤០] ចូរពួកអ្នកបំប្លែងតាមពាក្យសន្យា(របស់ពួកអ្នក) ចំពោះអញ អញនឹងបំប្លែងតាមពាក្យសន្យាដែលអញបានសន្យាចំពោះពួកអ្នក ។ សូមស្ស៊ីចំពោះ អស់ឡោះហ្វ័រ^ع អាដ្វាំ^{عليه السلام} បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឲ្យ ពួកគេមានភក្តីភាពចំពោះស្វ័ស្វ^{عليه السلام} កូនប្រុសព្រះអង្គ^{عليه السلام} តែពួកគេមិនមានភក្តីភាពចំពោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទេ ។"

و لَقَدْ خَرَجَ نُوحٌ مِنَ الدُّنْيَا وَ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لَوْصِيهِ سَامٌ فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ وَ لَقَدْ خَرَجَ إِبْرَاهِيمُ مِنَ الدُّنْيَا وَ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لَوْصِيهِ إِسْمَاعِيلَ فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ وَ لَقَدْ رَفَعَ عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ إِلَى السَّمَاءِ وَ قَدْ عَاهَدَ قَوْمَهُ عَلَى الْوَفَاءِ لَوْصِيهِ شَمْعُونُ بْنُ حَمُونَ الصَّفَا فَمَا وَفَتْ أُمَّتُهُ

នុះហ្វ័រ^{عليه السلام} បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឲ្យពួកគេមាន ភក្តីភាពចំពោះសាំ^{عليه السلام} កូនប្រុសព្រះអង្គ^{عليه السلام} តែសហគមន៍ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនមានភក្តីភាពចំពោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទេ ។ អ៊ីបរ៉ហ្វីម^{عليه السلام} បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឲ្យ ពួកគេមានភក្តីភាពចំពោះអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} កូនប្រុសព្រះអង្គ^{عليه السلام} តែសហគមន៍ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនមាន ភក្តីភាពចំពោះព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទេ ។ មូសា^{عليه السلام} បានចាកលោកនេះដោយបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជា រាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឲ្យពួកគេមានភក្តីភាពចំពោះយូស្វ័អ៊ី ប៊ិន នួន^{عليه السلام} អ្នកស្នងព្រះអង្គ^{عليه السلام} តែ សហគមន៍ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនមានភក្តីភាពចំពោះព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទេ ។ អ៊ីសា ប៊ិន ម៉ារយ៉ាំ^{عليه السلام} ត្រូវលើកឡើង ទៅលើមេឃ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឲ្យពួកគេមានភក្តីភាពចំពោះ ស្វាំអ៊ីន ប៊ិន ហ្វាមួន អាល់-ស្វ័ហ្វា^{عليه السلام} អ្នកស្នងព្រះអង្គ^{عليه السلام} តែសហគមន៍ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មិនមានភក្តីភាព ចំពោះព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទេ ។

وَإِنِّي مُفَارِقُكُمْ عَنْ قَرِيبٍ وَ خَارِجٍ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيكُمْ وَ قَدْ عَاهَدْتُ إِلَى أُمَّتِي فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ إِنَّهَا الرَّاكِبَةُ سَنَنْ مَنْ قَبْلَهَا مِنْ الْأُمَمِ فِي مَخَالَفَةِ وَصِيِّ وَ عَصِيَانِهِ أَلَا وَ إِنِّي مُجَدِّدٌ عَلَيْكُمْ عَهْدِي فِي عَلِيٍّ "فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا"

មិនយូរទេខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} នឹងបែកពីអស់លោក ហើយខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយសហគមន៍ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ក្នុងរឿង អាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថីលីប^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។ ពួកគេនឹងដើរលើផ្លូវតែមួយរបស់បុគ្គលមុនៗពួកគេក្នុងសហគមន៍ ទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រទូសប្រឆាំងអ្នកស្នង^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ហើយពួកគេនឹងមិនស្តាប់បង្គាប់គេ ទេ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះទេ! ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} សូមធ្វើកិច្ចសន្យាសាថ្មីម្តងទៀតជាមួយអស់លោកក្នុងរឿងអាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ថា [៤៨:១០] អ្នកណាមួយបំពាន(ពាក្យសន្យា) អ្នកនោះបានតែបំពាន(ពាក្យសន្យា)ទៅរកអន្តរាយ លើខ្លួនឯងទេ ។ អ្នកណាមួយគោរពពាក្យសន្យាដែលខ្លួនបានធ្វើជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គនឹង ប្រទានរង្វាន់មួយដ៏បរវេទ្យអ្នកនោះ ។

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ عَلَيْنَا إِمَامَكُمْ مِنْ بَعْدِي وَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ وَ هُوَ وَصِيِّ وَ وَزِيرِي وَ أَخِي وَ نَاصِرِي وَ رَوْحُ ابْنَتِي وَ أَبُو وُلْدِي وَ صَاحِبُ شَفَاعَتِي وَ حَوْضِي وَ لَوَائِي مَنْ أَنْكَرَنِي فَقَدْ أَنْكَرَنِي اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مَنْ أَقَرَّ بِإِمَامَتِهِ فَقَدْ أَقَرَّ بِنُبُوتِي وَ مَنْ أَقَرَّ بِنُبُوتِي فَقَدْ أَقَرَّ بِوَحْدَانِيَّةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាអ៊ីម៉ាំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់អស់លោកបន្ទាប់ពីខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាខ្ញុំលីហ្វរបស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} លើអស់ លោក គេ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាអ្នកស្នង^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាអគ្គប្រមុខរបស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាប្អូន^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} និងជាអ្នកជំនួយរបស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាស្វាមី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់បុត្រី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាបិតា^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់កូនៗខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាម្ចាស់នៃការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ របស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាប្រភពទឹកផុសរបស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} និងជាទង់របស់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។ អ្នកណាបដិសេធគេ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះ បដិសេធខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកណាបដិសេធខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះបដិសេធអស់ឡោះហ្ន៎^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។ អ្នកណាព្រមទទួលស្គាល់គេ ជាអ៊ីម៉ាំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} របស់ខ្លួន អ្នកនោះព្រមទទួលស្គាល់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាសាស្តា អ្នកណាព្រមទទួលខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាសាស្តា អ្នកនោះព្រមទទួលស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ជាព្រះតែមួយគត់ ។

أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ عَصَى عَلِيًّا فَقَدْ عَصَانِي وَ مَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ - وَ مَنْ أَطَاعَ عَلِيًّا فَقَدْ أَطَاعَنِي وَ مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាមិនស្តាប់ឱវាទអាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះមិនស្តាប់ឱវាទខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកណាមិនស្តាប់ ឱវាទខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះមិនឱវាទអស់ឡោះហ្ន៎^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។ អ្នកណាស្តាប់ឱវាទអាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះស្តាប់ឱវាទខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកណាស្តាប់ឱវាទខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះស្តាប់ឱវាទអស់ឡោះហ្ន៎^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។

أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ رَدَّ عَلَى عَلِيٍّ فِي قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ فَقَدْ رَدَّ عَلَيَّ وَ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ فَقَدْ رَدَّ عَلَى اللَّهِ فَوْقَ عَرْشِهِ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាលែងទទួលស្គាល់អាលី^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ដោយសំដីឬដោយទង្វើ អ្នកនោះលែងទទួល ស្គាល់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកណាលែងទទួលស្គាល់ខ្ញុំ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} អ្នកនោះលែងទទួលស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} លើព្រះរាជ បល្ល័ង្កព្រះអង្គ^{សលាត លាសាឡាម លើលើ លើលើ} ។

أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ اخْتَارَ مِنْكُمْ عَلَى عَلِيِّ إِمَامًا فَقَدْ اخْتَارَ عَلِيًّا نَبِيًّا فَقَدْ اخْتَارَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ رَبًّا.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមអស់លោកជ្រើសរើសអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ៊ីម៉ាម អ្នកនោះបានជ្រើសរើសខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកណាបានជ្រើសរើសខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកនោះបានជ្រើសរើសអាល់ឡោះហ្គ័^{عجل} ជាព្រះម្ចាស់^{عجل} ។

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ عَلِيًّا سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ وَ فَاتِنُ الْعَرِّ الْمُحَجَّلِينَ وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ لِيُّهُ وَ لِيِّي وَ لِيِّي وَ لِلَّهِ وَ عَدُوُّهُ عَدُوِّي وَ عَدُوِّي عَدُوُّ اللَّهِ.

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាអ្នកស្នង^{عليهم السلام} ជាព្រះមគ្គទេសក៍របស់បណ្តាអ្នកត្រចះត្រចង់ ជាព្រះបរមគ្រូរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ មិត្តរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមិត្តរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិត្តរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាមិត្តរបស់អាល់ឡោះហ្គ័^{عجل} ។ សត្រូវរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសត្រូវរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សត្រូវរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាសត្រូវរបស់អាល់ឡោះហ្គ័^{عجل} ។

أَيُّهَا النَّاسُ أَوْفُوا بَعْهَدِ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ يَوْمَ الْيَوْمِ لَكُمْ فِي الْحُجَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (معاني الأخبار , ج 1 , ص 372)

ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរមានភក្តីភាពចំពោះកិច្ចសន្យាចំពោះអាល់ឡោះហ្គ័^{عجل} ក្នុងរឿងអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{عجل} និងស្មោះចំពោះអស់លោកដោយប្រទានឲ្យនូវឋានសួគ៌នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (1/372) (معاني الأخبار)

***

مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ قَالَ: قُلْتُ لِلصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَا بَالُ الْمُؤْمِنِ إِذَا دَعَا رَبًّا أَسْتَجِيبَ لَهُ وَ رَبًّا لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ قَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ؟"

អាល់-មូហ្វីដូ នៅក្នុងសាត្រាអាល់-អិះខ្ញុំទីស្ត្រូស្ត ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី ទទួលបានពីឪពុកលោក ទទួលបានពីសាក្តីដូ ប៊ិន អ្នកបង្កើតឡោះហ្គ័ ទទួលបានពីអាលីម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា ទទួលបានពីអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាកាំ ទទួលបានពីហ្គ័ស្តាំ ប៊ិន សាលីមដែលបានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានទទួលអាល់-ស្ត្រីកូ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្គ័^{عجل} អើយ តើមានទំនងម្តេចទៅពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងមួយដែលពេលអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបូងស្នងជូនកាលគេបានទទួលចម្លើយ ជូនកាលមិនបានទទួលចម្លើយទេ ហើយអាល់ឡោះហ្គ័^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា [៤០:៦០] ម្ចាស់ពួកអ្នកមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកបូងស្នងអញ អញនឹងឆ្លើយតបពួកអ្នក ?"

فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا دَعَا اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِنَيْتِهِ صَادِقَةً وَ قَلْبٍ مُخْلِصٍ أَسْتَجِيبَ لَهُ بَعْدَ وَفَاتِهِ بِعَهْدِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ إِذَا دَعَا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لِغَيْرِ نَيْتِهِ وَ إِخْلَاصٍ لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ أ لَيْسَ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ "أَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفِ بِعَهْدِكُمْ؟ فَمَنْ وَفَى أَوْفَى لَهُ." (الإختصاص , ج 1 , ص 242)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលបាវបម្រើបួងសួងអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គ ឧត្តម ដោយស្មោះស្ម័គ្រអស់ពីចិត្ត អ្នកនោះនឹងបានទទួលចម្លើយក្រោយពីបានស្មោះចំពោះពាក្យសន្យា របស់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។ ពេលអ្នកនោះបួងសួងដោយគ្មានសេចក្តីស្មោះស្ម័គ្រ អ្នកនោះមិនបានទទួល ចម្លើយទេ ។ តើអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មិនមានព្រះបន្ទូលទេឬថា [២:៤០] ចូរពួកអ្នក បំពេញតាមពាក្យសន្យា(របស់ពួកអ្នក)ចំពោះអញ អញនឹងបំពេញតាមពាក្យសន្យាដែលអញបានសន្យា ចំពោះពួកអ្នក ? ដូច្នោះអ្នកណាបំពេញតាមកិច្ចសន្យា ព្រះអង្គ عز وجل នឹងបំពេញតាមពាក្យសន្យាចំពោះអ្នក នោះ ។" (الاختصاص: 242)

***

وَمَأْمُونًا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰ كَافِرٍ بِهِ ۗ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّيْ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾

៤១. ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមក ដែលអះអាងបញ្ជាក់បន្ថែមលើអ្វីដែល មាននៅជាមួយពួកអ្នកស្រាប់ហើយ ចូរពួកអ្នកកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះ ឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកកុំដោះដូរយកកម្រៃដ៏តូចទាបពីឱង្ការរបស់អញឡើយ ។ ពួកអ្នកចូរក្រែងខ្លាច អញ ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: [مُ] قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِلْيَهُودِ: « وَ آمَنُوا » أَيُّهَا الْيَهُودُ « بِمَا أَنْزَلْتُ » عَلَى مُحَمَّدٍ [نَبِيِّ] مِنْ ذِكْرِ نُبُوَّتِهِ، وَ أَنْبَاءِ إِمَامَةِ أَحِبِّهِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ عِتْرَتِهِ [الطَّيِّبِينَ] الطَّاهِرِينَ « مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ » فَإِنَّ مَثَلَ هَذَا الذِّكْرِ فِي كِتَابِكُمْ أَنَّ مُحَمَّدًا النَّبِيُّ سَيِّدُ الْأَوْلِيَاءِ وَ الْآخِرِينَ الْمُؤَيَّدُ بِسَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَ خَلِيفَةَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ فَارُوقَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَ بَابِ مَدِينَةِ الْحِكْمَةِ، وَ وَصِيَّ رَسُولِ رَبِّ الرَّحْمَةِ.

អ៊ីម៉ាំ(ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុសៈការី صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកយ៉ាហ្វិឌី ថា [២:៤១] ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធា ឱពួកយ៉ាហ្វិឌីអើយ ចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមក លើព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អញ عز وجل ក្នុងរឿងសាស្តាភាពរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងរឿងអ៊ីម៉ាំម៉ាស្កុររបស់អ៊ុលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប្អូនប្រុសរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងរឿងរាជបុត្ររាជនគ្នា صلوات الله عليه وآله وسلم ល្អរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم បុគ្គលបរិសុទ្ធទាំងឡាយ ដែលអះអាងបញ្ជាក់បន្ថែម លើអ្វីដែលមាននៅជាមួយពួកអ្នកស្រាប់ហើយ ។ មានការរំលឹកចងចាំដូចនេះដែរនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាមូហ្គាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះបរមគ្រូរបស់ជនមុនៗនិងជនជំនាន់ក្រោយៗ ដែលត្រូវគាំទ្រ ជ្រោមជ្រែងដោយព្រះបរមគ្រូរបស់បណ្តាឧត្តរាជិការី صلوات الله عليه وآله وسلم ទាំងឡាយ ខ្ញុំលឺហូររបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ ព្រះម្ចាស់ عز وجل នៃពិភពទាំងពួង អ្នកវែកញែកឲ្យឃើញខុសត្រូវ ទ្វារនគរនៃប្រាជ្ញាញាណ និងព្រះ ឧត្តរាជិការី صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ព្រះម្ចាស់ عز وجل នៃព្រះមេត្តាធម៌ ។

« وَ لَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي » الْمَنْزِلَةَ لِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ إِمَامَةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ عِتْرَتِهِ « ثَمَنًا قَلِيلًا » بِأَنْ تَجْحَدُوا نُبُوَّةَ النَّبِيِّ [مُحَمَّدٍ] صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ إِمَامَةَ الْإِمَامِ [عَلِيِّ] عَلَيْهِ السَّلَامُ [وَ آلِهِمَا] وَ تَعْتَاضُوا عَنْهَا عَرْضَ الدُّنْيَا، فَإِنَّ ذَلِكَ وَ إِنَّ كَثُرَ فَإِلَى نَفَادٍ وَ حَسَارٍ وَ بَوَارٍ.

ចូរពួកអ្នកកុំដោះដូរយកកម្រៃដ៏តូចទាបពីឱង្ការរបស់អញឡើយ ដែលត្រូវដាក់ចុះមកស្តីអំពីសាស្តាភាព

រស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អំពីអ៊ីម៉ាម៉ាស្ករ់រស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{عليه السلام} ល្អរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។
ចំណែកសាស្ត្រាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ៊ីម៉ាម៉ាស្ករ់រស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{عليه السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នោះ បដិសេធអ្វីទាំងនេះដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍លោកនេះហាក់ដូចជាច្រើនសម្បើមណាស់ តែការពិតវាជាការខាតបង់និងជាបរាជ័យ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ إِيَّاي فَاتَّقُونِ » فِي كِتْمَانِ أَمْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمْرٍ وَصِيَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّكُمْ إِن تَتَّقُوا لَمْ تَقْدَحُوا فِي نُبُوَّةِ النَّبِيِّ وَ لَا فِي وَصِيَّةِ الْوَصِيِّ، بَلْ حُجِّجَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ قَائِمَةً، وَ بَرَاهِينُهُ بِذَلِكَ وَاضِحَةٌ، قَدْ قَطَعْتُ مَعَاذِيرَكُمْ، وَ أَبْطَلْتُ تَمَوِيَّهُكُمْ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលថា ពួកអ្នកចូរក្រែងខ្លាចអញ ក្នុងការបិទបាំងបញ្ហាដែលស្តីអំពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងបញ្ហាដែលស្តីអំពីបណ្តាអ្នកទទួលគ្រប់គ្រង ^{عليه السلام} របស់គេ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ពួកអ្នកគប្បីខ្លាចក្រែងកុំច្រានចោលនូវសាស្ត្រាភាពរបស់ព្រះសាស្ត្រា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងភាពជាអ្នកគ្រប់គ្រងរបស់បុគ្គលជាព្រះអភិបាល ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នោះ ។ តែភស្តុតាងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រូវបានដាក់មកឲ្យពួកអ្នកហើយយ៉ាងប្រចក្សដាក់ច្បាស់ដែលកាត់ផ្តាច់ការប្រកែករបស់ពួកអ្នក និងធ្វើឲ្យទៅជាមោឃៈផែនការសម្ងាត់ទាំងឡាយរបស់ពួកអ្នក ។

... فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ مُمْهِلُهُمْ لِعِلْمِهِ بِأَنَّهُ سَيَخْرُجُ مِنْ أَصْلَابِهِمْ ذُرِّيَّاتٌ طَيِّبَاتٌ مُؤْمِنَاتٌ. وَ لَوْ نَزَّيَلُوا لَعَذَّبَ [اللَّهُ] هَؤُلَاءِ عَذَابًا أَلِيمًا، إِنَّمَا يَعَجَلُ مَنْ يَخَافُ الْفُوتَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام, ج 1, ص 228)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទុកពេលច្រើនឲ្យពួកគេ ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទ្រង់ញាណថានឹងមានបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាចេញមកពីពួកគេ ពីបណ្តាកូនចៅពួកគេ ។ បើមិនដូច្នោះទេ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនអាក់ខានធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេយ៉ាងតឹងរឹងទេ ។ បុគ្គលដែលឆាប់បានការតបស្នងគឺបុគ្គលដែលខ្លាចបាត់បង់ឱកាស ។" (90៨ វគ្គ ត្រូវការ ត្រូវការ ត្រូវការ (عليه السلام))

***

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ فِي بَاطِنِ الْقُرْآنِ " وَ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَ لَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ، " قَالَ: «يَعْنِي فُلَانًا وَ صَاحِبَهُ وَ مَنْ تَبِعَهُمْ وَ دَانَ بِدِينِهِمْ، قَالَ اللَّهُ يَعْزِيهِمْ: " وَ لَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ " يَعْنِي عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 1/ 42 : 31)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្កី ទទួលបានពីយ៉ាកូប អាល់-យុស្វ័ស្វីដែលបានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ យ៉ាកូបហ្វារ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អំពីអត្ថន័យរបស់ក្នុងរបស់អាយ៉ាស្កីគួរអាននេះគឺ [២:៤១] ពួកអ្នកចូរមានសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលអញបានប្រទានចុះមក ដែលអះអាងបញ្ជាក់បន្ថែមលើអ្វីដែលមាននៅជាមួយពួកអ្នកស្រាប់ហើយ ចូរពួកអ្នកកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាបុគ្គលរូបនោះមួយ ដៃគូរបស់គេម្នាក់នោះមួយ និងបណ្តាអ្នកដែលតាមពួកគេ និងការបង្កើតសាសនាមួយដោយសាសនាពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលសំដៅទៅលើពួកគេថា ចូរពួកអ្នកកុំទៅជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបដិសេធអ្វីនោះឡើយ មានន័យថា អាល្ល ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (31 / 42 : 1) (تفسير العياشي)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្កាត់ ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈអំពី [២:៤៣] ចូរពួកអ្នកបំពេញនមស្ការ ថា៖ "ស្វ័យធម៌ដែលបានដាក់មកជាបញ្ញត្តិដែលមូហាំម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} បាននាំមក និងការប្រតិបត្តិសេចក្តីគោរព ចំពោះមូហាំម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} និងរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{السنن} និងបរិសុទ្ធរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} ដែលជាព្រះបរមត្រូវរបស់ អស់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់លើសគេ ។ ចូរ ^{بِ}បរិច្ចាគទាន ពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកអ្នកដែលជាការចាំបាច់ មួយ(រ៉ាយ្យីប) ពីខ្លួនពួកអ្នកបើត្រូវធ្វើ និងពីជំនួយពួកអ្នកបើមានសំណូមពរឲ្យធ្វើ ។ និងចូរពួកអ្នកលំខិន កាយជាមួយបណ្តាអ្នកលំខិនកាយទាំងឡាយ ចូរពួកអ្នកដាក់ខ្លួនជាមួយបណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួនចំពោះ វិសាលភាពរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} នៅក្នុងភាពស្ងួតបូតរបស់បណ្តាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} គឺ៖ មូហាំម៉ាដ្យូ ^{عليه وآله} ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} អ៊ុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកការពារដែលមកពីអល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} និងអស់អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ក្រោយពួកគេ ^{عليهم السلام} ដែលជាអ្នកគោរពបូជាអល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} ។" (1 990 ត្រូវ តេស៊ីរ វិទ្យាសាស្ត្រ ឥស្លាម (عليه السلام))

***

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ صَلَّى الْحَمْسَ كَفَّرَ اللَّهُ عَنْهُ مِنَ الذُّنُوبِ مَا بَيْنَ كُلِّ صَلَاةَيْنِ، وَ كَانَ كَمَنْ عَلَى بَابِهِ نَهْرٌ جَارٍ يَغْتَسِلُ فِيهِ كُلَّ يَوْمٍ حَمْسَ مَرَّاتٍ [و] لَا يُبْقِي عَلَيْهِ مِنَ الدَّرَنِ شَيْئًا إِلَّا الْمُوبِقَاتِ الَّتِي هِيَ جَحْدُ النَّبُوَّةِ وَالْإِمَامَةِ أَوْ ظَلَمَ إِخْوَانِهِ الْمُؤْمِنِينَ أَوْ تَرَكَ التَّقِيَّةَ حَتَّى يَضُرَّ بِنَفْسِهِ وَ بِإِخْوَانِهِ الْمُؤْمِنِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 231)

វិស្វលុលឡោះហ្គ័ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកបំពេញស្វ័យធម៌ប្រាំ(ស្វ័យធម៌ប្រាំ) អល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} ជម្រុះបាបអ្នក នោះរវាងស្វ័យធម៌ប្រាំ ហាក់ដូចជាមានស្ទឹងហូរនៅដិតជិតទ្វារផ្ទះអ្នកនោះ ហើយអ្នកនោះងូតទឹកស្ទឹងនេះ ប្រាំដងក្នុងមួយថ្ងៃ មិនមានភាពកខ្វក់ជាប់ខ្លួនគេទេ លើកលែងតែអ្នកនោះបដិសេធតំណែងសាស្ត្រានិង អ៊ីម៉ាម៉ាសុប្បប្រតិបត្តិដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់ខ្លួន ឬអ្នកនោះចៀសវាងការបិទ បាំងទាល់តែមានការប្រឈមមុខគ្នារវាងខ្លួនអ្នកនោះនិងបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់ខ្លួន ។"

((التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام))

***

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ" ؟ قَالَ: «هِيَ الْفِطْرَةُ الَّتِي افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ». (تفسير العيَّاشي 42/32 :1)**

អាល់-អ៊ុយ៉ាស្តី ទទួលបានពីអ៊ីសហ្គាត្នី ប៊ិន អ៊ុយ៉ាមដែលបានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្គិ អ៊ុលីឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} [២:៤៣] ចូរពួកអ្នកបំពេញនមស្ការ ចូរ ^{بِ}បរិច្ចាគទាន? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ "ហ្វ៊ីត្រាវ៉ោះត្នី" ដែលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} បានតម្រូវមកលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។" (1 990 តេស៊ីរ វិទ្យាសាស្ត្រ ឥស្លាម (عليه وآله))

***

عَنْ سَالِمِ بْنِ مَرْكَمِ الْجَمَّالِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَعْطِ الْفِطْرَةَ قَبْلَ الصَّلَاةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ " وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ"». (تفسير العيَّاشي 43/36 :1)**

ទទួលបានពីសាលីម ប៊ិន ម៉ាក់រីម អាល់-យ៉ាម៉ាល់ ដែលទទួលបានពីអាហ្គិ អ៊ុលីឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរ ^{بِ}បរិច្ចាគហ្វ៊ីត្រាវ៉ោះត្នីមុនស្វ័យធម៌ប្រាំ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^{وجل} [២:៤៣] ចូរពួក អ្នកបំពេញនមស្ការ ចូរ ^{بِ}បរិច្ចាគទាន ។" (1 990 តេស៊ីរ វិទ្យាសាស្ត្រ ឥស្លាម (عليه وآله))

***

ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْمَرْزُبَاطِيِّ وَ أَبِي نُعَيْمٍ الْأَصْمَهَائِيِّ فِي كِتَابَيْهِمَا (فِي مَا نَزَلَ مِنَ الْقُرْآنِ فِي عَلِيٍّ) وَ النَّظَرِيِّ فِي (الْخَصَائِصِ) وَ رَوَى أَصْحَابُنَا عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: « وَ ارْكَعُوا مَعَ الرَّٰكِعِينَ » نَزَلَتْ فِي رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ هُمَا أَوَّلُ مَنْ صَلَّى وَ رَكَعَ . (المناقب 2:13، النور المشتعل: 1 / 40)**

អ៊ុបន្ទូ ស្វាស្តវី អាស្រ័យ ទទួលបានពីអាច្ឆិ អ្វីបែបដ្ឋាន អាល់-ម៉ារស្វាបានី និង អាច្ឆិ ណាអ៊ុម អាល់-អ៊ុស្វាហ្វានី នៅក្នុងសាត្រារបស់លោកទាំងពីរ(ម៉ា ណាស៊ីល មិន អាល់-គ្វិរអាន ហ្វី អុលី^{صلوات الله عليه والسلام}) និង អាល់-ណាត្តីណាស្វាវីនៅក្នុងអាល់-ខ្លីស្វ័និងមិត្តយើងបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាល់-បាក្កៀរ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វីតាអុឡា [២:៤៣] និងចូរពួកអ្នកលំខិនកាយជាមួយបណ្តាអ្នកលំខិន កាយទាំងឡាយ ថា: "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីវិស្វលុលឡោះហ្វីតា^{صلوات الله عليه والسلام} និងអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្ឆិ ត្ថុលិប 1 ព្រះ អង្គ^{عليه السلام} ទាំងពីរជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបំពេញនមស្ការនិងលំខិនកាយ ។"

(المناقب 2: 13, النور المشتعل: 1 / 40)

﴿ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴾

៤៤. ពួកអ្នកបញ្ជាឲ្យបណ្តាមនុស្សធ្វើល្អ[និងជឿស៊ីបចិត្ត] ឯខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់មិនយកចិត្តទុកដាក់[ធ្វើល្អនិងជឿស៊ីបចិត្ត]ទេ ថ្វីបើពួកអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរ ពួកអ្នកមិនមានសតិអារម្មណ៍ទេឬ ?

***

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِقَوْمٍ مِنْ مَرَدَةِ الْيَهُودِ وَ مَنْافِقِيهِمْ الْمُحْتَجِّبِينَ لِأَمْوَالِ الْفُقَرَاءِ، الْمُسْتَتَائِلِينَ لِلْأَعْيَاءِ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْحَيْرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الشَّرِّ وَ يَزْتَكِبُونَ، قَالَ: يَا مَعْشَرَ الْيَهُودِ « أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ » بِالصَّدَقَاتِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَاتِ « وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ » أَ فَلَا تَعْقِلُونَ مَا بِهِ تَأْمُرُونَ « وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ »: التَّوْرَةَ الْأَمْرَةَ بِالْخَيْرَاتِ النَّاهِيَةَ عَنِ الْمُنْكَرَاتِ، الْمَخْبِرَةَ عَنْ عِقَابِ الْمُتَمَرِّدِينَ، وَ عَنْ عَظِيمِ الشَّرْفِ الَّذِي يَتَطَوَّلُ اللَّهُ بِهِ عَلَى الطَّائِعِينَ الْمُجْتَهِدِينَ. « أَ فَلَا تَعْقِلُونَ » مَا عَلَيْكُمْ مِنْ عِقَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي أَمْرِكُمْ بِمَا بِهِ لَا تَأْخُذُونَ، وَ فِي نَهْيِكُمْ عَمَّا أَنْتُمْ فِيهِ مُنْهَمِكُونَ. وَ كَانَ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مِنْ رُؤَسَاءِ الْيَهُودِ وَ عُلمَانِهِمْ اِحْتَجَبُوا أَمْوَالِ الصَّدَقَاتِ وَ الْمَبْرَاتِ، فَأَكَلُوهَا وَ اِفْتَطَعُوهَا، (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 233)

អល់ឡោះហ្វីតា^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកលាក់ពុតមួយក្រុម ដែលតែងតែយកប្រាក់ពីជនខ្វះខាតនិងជនក្រីក្រ ទោះបីខ្លួនឯងសម្បូរទ្រព្យក៏ដោយ ហើយតែងតែបង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អតែខ្លួនឯងតែងតែចៀសវាងប្រព្រឹត្តអំពើល្អនោះ ហាមប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់តែខ្លួនឯងវិញតែងតែប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់នោះ ថា: "ពួកយ៉ាហ្វិឌីអើយ! [២:៤៤] ពួកអ្នកបញ្ជាឲ្យបណ្តាមនុស្សធ្វើល្អ[និងជឿស៊ីបចិត្ត] ដោយសទ្ធាទាននិងគោរពតាមសេចក្តីទុកចិត្ត ឯខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់មិនយកចិត្តទុកដាក់[ធ្វើល្អនិងជឿស៊ីបចិត្ត]ទេ ពួកអ្នកមិនយល់ទង្វើរបស់ពួកអ្នកទេឬ ? ថ្វីបើពួកអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរ ព្រះគម្ពីរនៅវត្តដែលបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តល្អនិងហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ដែលឲ្យដំណឹងទណ្ឌកម្មដល់ពួកបះបោរនិងដំណឹងវេលាធំដែលអល់ឡោះហ្វីតា^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងប្រទានមកលើអ្នកស្តាប់បង្គាប់និងអ្នកតស៊ូ ពួកអ្នកមិនមានសតិអារម្មណ៍ទេឬ ? ពួកអ្នកមិនយល់អំពីព្រះទណ្ឌកម្មទេឬ ដែលនឹងបានមកដោយសារទង្វើពួកអ្នកដែលពួកអ្នកមិនបានប្រព្រឹត្ត និងដោយសារបម្រាមទាំងឡាយដែលពុំជុំវិញពួកអ្នកនោះ ? ពួកនេះគឺពួកមេដឹកនាំមួយចំនួនរបស់ពួកយ៉ាហ្វិឌី និងពួកអ្នកប្រាជ្ញាពួកគេដែលបានយកទ្រព្យដាក់ទាននិងទ្រព្យអំណោយដែលគេបាន

صف الحزب ١ - ٩

ឲ្យមកដើម្បីមូលហេតុណា បានបរិភោគទ្រព្យនោះ: មិនបានឲ្យទៅបណ្តាអ្នកដែលត្រូវបានទ្រព្យនោះ: 1" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) 99)

***

العِيَّاشِيُّ: عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُهُ: "أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْهَوْنَ أَنْفُسَكُمْ؟" قَالَ: فَوَضَعَ يَدَهُ عَلَى حَلْقِهِ، قَالَ كَالدَّابْحِ نَفْسَهُ. (تفسير العياشي 37/43: 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី ទទួលបានពីយ៉ាក្តីក្នុង ប៊ិន ស៊ូអ៊ែប ដែលទទួលបានពីអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានសួរថា: "មានសេចក្តីថាអ្វីទៅ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{رحل} [២:៤៤] ពួកអ្នកបញ្ជាឲ្យបណ្តាមនុស្សធ្វើល្អ[និងជឿស៊ីបចិត្ត] ឯខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់មិនយកចិត្តទុកដាក់[ធ្វើល្អនិងជឿស៊ីបចិត្ត]ទេ ថ្វីបើពួកអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់ព្រះហត្ថព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លើទ្រូងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមានវចនៈថា: "ហាក់ដូចជាអ្នកនោះសម្លាប់ខ្លួនឯងអញ្ចឹង 1" (تفسير العياشي 37/43: 1)

***

[و قال علي بن ابراهيم في الآية:] قَالَ نَزَلَتْ فِي الْفُصَّاصِ وَالْخُطَّابِ وَ هُوَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ عَلَى كُلِّ مَنْبَرٍ مِنْهُمْ خَطِيبٌ مُصَفَّقٌ، يَكْذِبُ عَلَى اللَّهِ وَ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى كِتَابِهِ. (تفسير القمي , ج 1 , ص 46)

[អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម ប្រាប់ប្តីម្តាយបានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស៊ូថា:] "អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការផ្ដន្ទាទោសនិងអំពីពួកអ្នកនិយាយ ហើយអ្វីទាំងនេះនៅក្នុងព្រះវចនៈរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ: "នៅលើគ្រប់វេទិកាពួកគេមាននូវអ្នកថ្លែងសុន្ទរកថាច្រឡោតម្នាក់ដែលក្លែងបង្អួចអស់ឡោះហ្វា^{رحل} បង្អួចវិស្វលុលឡោះហ្វា^{رحل} និងបង្អួចព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{رحل} 1" (تفسير القمي 46: 1)

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្ការ[បូជាអស់ឡោះហ្វា] 1 តែវាជាការពិបាកលើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួន[ចំពោះអស់ឡោះហ្វា]ប៉ុណ្ណោះ ។

***

អ៊ីបន្ទូ អ៊ាប់បាស់បានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលនេះថា: "អ្នកដាក់ខ្លួនប្រគល់កាយថ្វាយចិត្តលើសគេក្នុងពេលបំពេញនមស្ការបូជាអស់ឡោះហ្វាគឺវិស្វលុលឡោះហ្វា^{رحل} និង អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} អាប៊ី ត្រីលីប^{رحل} 1" (តាហ្វាសៀរ ហ្វ៊ុរត ទំព័រ ២០)

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقُوا رَبَّهُمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ពួកគេគិតថាពួកគេនឹងបានជួបព្រះម្ចាស់ពួកគេ ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ ។

***

قُلْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِسَائِرِ الْيَهُودِ وَ الْكُفَّارِينَ الْمُظْهِرِينَ: « وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ » [أَيِ الصَّبْرِ] عَنِ الْحَرَامِ [و] عَلَى تَأْدِيَةِ الْأَمَانَاتِ، وَ بِالصَّبْرِ عَلَى الرِّئَاسَاتِ الْبَاطِلَةِ، وَ عَلَى الْإِعْتِرَافِ لِمُحَمَّدٍ بِرُسُولِيَّتِهِ وَ لِعَلِّيٍّ بِوَصِيَّتِهِ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្វា^{رحل}មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកយ៉ាហ្វ៊ុន្ទី និងពួកអសទ្វាឯទៀតដែលមានវត្តមាននៅ

ទីនោះថា៖ [២:៤៥] ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្ការ[ប្រជាអស់ឡោះហ្វា] ពោលគឺ ចូរអត់ធ្មត់ដោយនៅឆ្ងាយពីបម្រាមនានានិងដោយគោរពតាមសេចក្តីទុកចិត្ត និងដោយការអត់ធ្មត់ពី រដ្ឋបាលក្លែងក្លាយនិងដោយការទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ជាព្រះសាស្តានិងទទួលស្គាល់អាឡី صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។

(واستعينوا بالصبر) على خدمتهما، وخدمة من يأمرانكم بخدمته على استحقاق الرضوان والغفران ودائم نعيم الجنان «وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ» عَلَى خِدْمَتَيْهِمَا، وَ خِدْمَةِ مَنْ يَأْمُرَانِكُمْ بِخِدْمَتَيْهِ عَلَى اسْتِحْقَاقِ الرِّضْوَانِ وَ الْغُفْرَانِ وَ دَائِمِ نَعِيمِ الْجَنَانِ فِي جَوَارِ الرَّحْمَنِ، وَ مُرَافَقَةِ خِيَارِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ التَّمَتُّعِ بِالنَّظَرِ إِلَى عِزَّةِ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ وَ الْآخِرِينَ، وَ عَلَيِّ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَ السَّادَةِ الْأَخْيَارِ الْمُتَّجِبِينَ، فَإِنَّ ذَلِكَ أَقْرَبُ لِعُبُودَتِكُمْ، وَ أَتَمُّ لِسُرُورِكُمْ، وَ أَكْمَلُ لِهَدَايَتِكُمْ مِنْ سَائِرِ نَعِيمِ الْجَنَانِ.

[២:៤៥] ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់ ដោយបម្រើពួកគេ عليهم السلام និងបម្រើបុគ្គលទាំងនោះ عليهم السلام ដែលពួកគេបញ្ជាឲ្យពួកអ្នកធ្វើដើម្បីសិទ្ធិពួកគេ عليهم السلام ។ ពួកអ្នកនឹងបានទទួលការអភ័យទោសនិងជីវិត អមតៈក្នុងបរមសុខនៅក្នុងសួនសួគ៌ ក្បែរព្រះដែលប្រកបដោយព្រះសប្បុរសធម៌ នៅក្នុងមិត្តភាពរបស់ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា នឹងបានមើលទៅឯកិត្តិយសរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ព្រះបរមគ្រូរបស់ជនមុនៗ និងជនជំនាន់ក្រោយ និងមើលទៅឯព្រះបរមគ្រូរបស់បណ្តាព្រះឧត្តរាជិការី عليهم السلام ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ជន ជ្រើសរើស ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកត្រជាក់ភ្នែក ពួកអ្នកនឹងនៅក្នុងសេចក្តីសោមនស្សនិងសេចក្តីសុខ សប្បាយលើសសេចក្តីសុខសប្បាយឯទៀតរបស់សួនសួគ៌ ។

وَ اسْتَعِينُوا أَيْضاً بِالصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ، وَ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ (عَلَى قُرْبِ الْوُصُولِ إِلَى جَنَّاتِ النَّعِيمِ). « وَ إِنَّهَا » أَيْ هَذِهِ الْأَفْعَلَةُ مِنَ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ، وَ [مِنْ] الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ مَعَ الْإِنْتِقَادِ لِأَوْامِرِهِمْ وَ الْإِيمَانِ بِسِرِّهِمْ وَ عِلَاقَتِهِمْ وَ تَرْكِ مُعَارَضَتِهِمْ بِلِمٍّ؟ وَ كَيْفَ؟ « لِكَبِيرَةِ » لِعَظِيمَةِ. « إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ » الْخَاشِعِينَ مِنْ عِقَابِ اللَّهِ فِي مُحَالَفَتِهِ فِي أَعْظَمِ فَرَائِضِهِ.

ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយតាមរយៈស្ម័គ្រចិត្តទាំងប្រាំ និងតាមរយៈការប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និងរាជបុត្ររាជនក្តា عليهم السلام ល្អរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ដើម្បីនឹងបាននៅក្បែរសួនសួគ៌បរមសុខ ។ តែវា មានន័យថា ទង្វើទាំងនេះក្នុងចំណោមស្ម័គ្រចិត្តទាំងប្រាំ និងការគោរពប្រណិប័តន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام ល្អរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ជាមួយការស្តាប់បង្គាប់ពួកគេ عليهم السلام ការជឿអាថ៌កំបាំងពួកគេ عليهم السلام និងអ្វីដែលពួកគេ عليهم السلام ប្រកាស និងចៀសវាងការប្រកែក ដូចជាថា ហេតុអ្វី? ហេតុដូចម្តេច? នោះ ជាការពិបាក ជាអ្វីមួយ ដែលធ្ងន់ណាស់ លើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ គឺបុគ្គលទាំងនោះដែលខ្លាចការផ្តន្ទា ទោសរបស់អស់ឡោះហ្វា عجل ធ្លាក់ទៅលើពួកដែលប្រឆាំងករណីយកិច្ចផ្ទៃរបស់ព្រះអង្គ عجل ។

تَمْ وَصَفَ الْخَاشِعِينَ فَقَالَ: « الَّذِينَ يَطُئُونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ » الَّذِينَ يَقْدُرُونَ أَنَّهُمْ يَلْقَوْنَ رَبَّهُمْ، الْكَفَاءَ الَّذِي هُوَ أَكْبَرُ كَرَامَاتِهِ لِعِبَادِهِ وَ إِذَا قَالَ: « يَطُئُونَ » لِأَنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ بِمَاذَا يُجْتَمِعُ هُمْ وَ الْعَاقِبَةُ مَسْتُورَةٌ عَنْهُمْ « وَ أَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ » إِلَى كَرَامَاتِهِ وَ نَعِيمِ جَنَّاتِهِ، لِإِيمَانِهِمْ وَ حُشُوعِهِمْ، لَا يَعْلَمُونَ ذَلِكَ يَقِينًا لِأَنَّهُمْ لَا يَأْمَنُونَ أَنْ يُعْزَبُوا وَ يُبَدَّلُوا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 237-238)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عجل ពិពណ៌នាលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួនថា៖ [២:៤៦] ពួកគេគឺតថាពួក

គេនឹងបានជួបព្រះម្ចាស់ពួកគេ ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ គឺពួកដែលស្រឡាញ់ការ
 បានជួបព្រះម្ចាស់ពួកគេ គឺការជួបជុំដែលធំរុងរឿងបំផុតសម្រាប់បារបម្រើព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គមាន
 ព្រះបន្ទូលថា ពួកគេគិត ពួកគេមិនដឹងថាគេបានបោះត្រា(សេចក្តីសម្រេច)អ្វីសម្រាប់ពួកគេទេ ហើយ
 អរសាសន៍ពួកគេត្រូវលាក់បាំងមិនឲ្យពួកគេដឹងទេ ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ ទៅរក
 ព្រះកិត្យានុភាពរបស់ព្រះអង្គ និងទៅរកបរមសុខនៃសួនសួគ៌ព្រះអង្គ ។ ពួកគេជឿលើអ្វីទាំងនេះ
 និងស្មោះចិត្តអំពីរឿងនេះ ។ ពួកគេមិនដឹងយ៉ាងច្បាស់ទេថាមានអ្វីសម្រាប់ពួកគេទេ ។ តែផ្លាស់ប្តូរនិង
 ប្រែត្រឡប់នោះមិនល្អសម្រាប់ពួកគេទេ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 995-996)

***

ابن شهر آشوب: عن الباقر (عليه السلام) و ابن عباس، في قوله: "و استعينوا بالصبر و الصلاة و إنها لكبيرة إلا على الخاشعين"
 «الخاشع: الذليل في صلاته المُقبلُ عليها، يعني رسول الله و أمير المؤمنين (عليهما السلام)». (المناقب 1:20، تفسير الحبري:
 ** (6 /238)

អ៊ីបន៍ ស្វាស្វរី អាស៊ីប បានរាយការណ៍តមកពីអាល់-បាក្វីរ៉េត្ត^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីបនូ អាប់បាស់អំពីព្រះបន្ទូល
 ព្រះអង្គ [២:៤៥] ចូរពួកអ្នកស្វែងរកជំនួយក្នុងអំណត់និងក្នុងនមស្តារ[ប្រជាអល់ឡោះហ្វ័រ] ។ តែវាជា
 ការពិបាក លើកលែងតែសម្រាប់បណ្តាអ្នកដាក់ខ្លួន[ចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រ]ប៉ុណ្ណោះ បានឲ្យដឹងថា៖ "អ្នក
 ដាក់ខ្លួន គឺអ្នកដែលដាក់កាយចិត្តយ៉ាងទាបបំផុតក្នុងពេលស្ម័គ្រចិត្តនៅចំពោះព្រះកិត្រព្រះអង្គ មាន
 ន័យថា រឺស្វីលុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}" (6 /238, تفسير الحبري: 20: 1)

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

៤៧. កូនចៅអ៊ីសរ៉ែលអើយ ពួកអ្នកចូរពួកដល់ឧបការគុណអញដែលអញមានលើពួកអ្នក និងសេចក្តី
 ស្រឡាញ់លើសសហគមន៍ទៀតដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ: « أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ » أَنْ بَعَثْتُ مُوسَى وَ هَارُونَ إِلَى آسَافِكُمْ بِالنُّبُوَّةِ، فَهَدَيْتَاهُمْ إِلَى
 نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ وَصِيَّةٍ [عَلِيٍّ] وَ إِمَامَةِ عَشْرَتِهِ الطَّيِّبِينَ. وَ أَحَدَنَا عَلَيْكُمْ بِذَلِكَ الْعَهْدِ وَ الْمَوَاقِفِ الَّتِي إِنْ وَفَيْتُمْ بِهَا
 كُنْتُمْ مُلُوكًا فِي جَنَانِهِ مُسْتَحِقِّينَ لِكِرَامَاتِهِ وَ رِضْوَانِهِ.

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺហ្គាសាន់ អាល់-អាស្កាវី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថាអល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះបន្ទូលថា [២:៤៧]
 ពួកអ្នកចូរពួកដល់ឧបការគុណអញដែលអញមានលើពួកអ្នក ដោយបានចាត់បញ្ជូនមូសា^{عليه السلام} និង
 ហ្គាវូន^{عليه السلام} មកជាព្រះសាស្តាឲ្យជូនតាពួកអ្នក ។ ពួកគេបានដឹកនាំទៅរកសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ
 និងអភិបាលភាពរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងអស់អ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ដែលមកពីរាជបុត្ររាជនក្តា^{عليهم السلام} ល្អរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام}
 ហើយចំពោះពួកគេនេះឯងដែលពួកអ្នកបានស្បថនិងបានសន្យា ។ បើពួកអ្នកព្រមប្រតិបត្តិតាមអ្វី
 ទាំងនេះ ពួកអ្នកសមនឹងបានទៅជាមហាក្សត្រនៅក្នុងឋានសួគ៌អល់ឡោះហ្វ័រ^{عليه السلام} ប្រកបដោយព្រះ
 កិត្យានុភាពព្រះអង្គ និងសេចក្តីសព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ។

« وَ أَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ » هُنَاكَ، أَيَّ فَعَلْتَهُ بِأَسْلَافِكُمْ، فَضَّلْتُهُمْ دِينًا وَ دُنْيَا: أَمَا تَفْضِيلُهُمْ فِي الدِّينِ فَلِقَبُولِهِمْ نُبُوَّةَ مُحَمَّدٍ [وَلَايَةَ عَلِيٍّ] وَ آهِمَا الطَّيِّبِينَ. وَ أَمَا [تَفْضِيلُهُمْ] فِي الدُّنْيَا فَبِأَنَّ ظَلَلْتُ عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ، وَ أَنْزَلْتُ عَلَيْهِمُ الْمَنَ وَ اسْتَلَوَى وَ سَقَيْنُهُمْ مِنْ حَجْرٍ مَاءً عَذْبًا، وَ فَلَمْتُ لَهُمُ الْبَحْرَ، فَأَنْجَيْتُهُمْ وَ اعْرَفْتُ أَعْدَاءَهُمْ فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ، وَ فَضَّلْتُهُمْ بِدَلِكِ [عَلَى] عَالَمِي زَمَانِهِمُ الَّذِينَ خَالَفُوا طَرَائِقَهُمْ، وَ حَادُوا عَنْ سَبِيلِهِمْ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [لَهُمْ]: فَإِذَا كُنْتُمْ قَدْ فَعَلْتُمْ هَذَا بِأَسْلَافِكُمْ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ لِقَبُولِهِمْ وَلَايَةَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فَبِالْحَرِيِّ أَنْ أَرِيدَكُمْ فَضْلًا فِي هَذَا الزَّمَانِ إِذَا أَنْتُمْ وَ قِيَّتُمْ بِمَا أَخَذْتُمْ مِنَ الْعَهْدِ وَ الْمِيثَاقِ عَلَيْنَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 240)

និងសេចក្តីស្រឡាញ់លើសសហគមន៍ទៀតដែលអញមានចំពោះពួកអ្នក លើសនោះ: មានន័យថា ទង្វើទាំងឡាយរបស់ដួនតាពួកគេល្អប្រសើរក្នុងសាសនានិងលោកនេះ ។ សម្រាប់សេចក្តីល្អប្រសើរក្នុងសាសនានោះ: ពួកគេព្រមទទួលមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសាស្តានិងព្រមទទួលវិញ្ញាណកម្មរបស់អូលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរ ។ សម្រាប់សេចក្តីស្រឡាញ់លើសគេក្នុងលោកនេះនោះ: នេះគឺការចាត់បញ្ជូនមកលើពួកគេនូវដំណាក់កាល ការចាត់បញ្ជូនមកឲ្យពួកគេនូវអាល់-ម៉ាន ក្រូច ទឹកបាញ់ចេញពីថ្ម ការញែកសមុទ្រឲ្យពួកគេ និងការជួយសង្គ្រោះពួកគេពីហ្វៀរអេស៊ុននិងប្រជារាស្ត្ររបស់ហ្វៀរអេស៊ុនដែលជាសត្រូវរបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេក្នុងសម័យពួកគេលើសពិតលោកឯទៀតដែលជាសត្រូវរបស់ពួកគេ ដែលនៅលើផ្លូវផ្សេង ហើយបានដឹកនាំពួកគេទៅរកផ្លូវពួកគេ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វៀរ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា: "បើពួកអ្នកប្រព្រឹត្តស្របតាមទង្វើទាំងឡាយរបស់ដួនតាពួកអ្នកក្នុងសម័យពួកគេ ព្រមទទួលវិញ្ញាណកម្មរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាកូនចៅរបស់គេ عليهم السلام នោះ: វាជាការប្រសើរសម្រាប់ពួកអ្នកដែលពួកអ្នកជាជនជាទីស្រឡាញ់ជាងគេក្នុងសម័យរបស់ពួកអ្នកនេះ: បើពួកអ្នកព្រមអនុវត្តតាមកិច្ចសន្យានិងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលគេបានទទួលពីពួកអ្នកនោះ: ។" (99 វគ្គ 99 ត្រូវ 99 ត្រូវ (عليه السلام))

***

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ". قَالَ: «هِيَ خَاصَّةٌ بِآلِ مُحَمَّدٍ». (تفسير العياشي 44 / 44: 1)**

ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អូលី ដែលទទួលបានពីអាហ្វិ អាប៊ុនឡោះហ្វៀរ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ عليه السلام អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២:៤៧] កូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីលលអីយ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា: "នេះសំដៅមកលើរាជបុត្រារាជនគ្នា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាពិសេស ។" (44 / 44: 1 ត្រូវ 44 ត្រូវ 44 ត្រូវ)

***

عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَمَّنْ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: «أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي أَحْمَدُ، وَ أَنَا عَبْدُ اللَّهِ اسْمِي إِسْرَائِيلُ، فَمَا أَمْرُهُ فَقَدْ أَمَرَنِي، وَ مَا عَنَاهُ فَقَدْ عَنَانِي». (تفسير العياشي 44 / 45: 1)**

ទទួលបានពីអាហ្វិ ដាវុដ្ឋ ដែលទទួលបានពីបុគ្គលម្នាក់ដែលបានឮវិញ្ញាណកម្មរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបាវបម្រើម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្វៀរ عليه السلام ហើយឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ عليه السلام គឺអាស្រម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបាវបម្រើម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្វៀរ عليه السلام ហើយឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ عليه السلام គឺអ៊ីស្រាអ៊ីល عليه السلام ។ ដូច្នេះ: អ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ عليه السلام បញ្ជា ព្រះអង្គ عليه السلام បញ្ជាមកលើខ្ញុំ عليه السلام ។ អ្វីក៏ដោយដែលជាព្រះបំណង អង្គ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ដាក់ព្រះ

បំណងនោះមកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم (تفسير العياشي 1: 45/44) "

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ហើយពួកអ្នកចូរខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាម្នាក់អាចជួយអ្នកណាម្នាក់បានឡើយ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ ការទូទាត់សងដាត់នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ ហើយពួកគេនឹងពុំបានទទួលជំនួយឡើយ ។

***

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ اتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا » لَا تَدْفَعُ عَنْهَا عَذَابًا قَدِ اسْتَحَقَّتْهُ عِنْدَ الرَّبِّ. « وَ لَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ » يَشْفَعُ لَهَا بِتَأْخِيرِ الْمَوْتِ عَنْهَا. « وَ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ » لَا يُقْبَلُ [مِنْهَا] فِدَاءٌ [بِمَكَانِهِ] مَكَانَهُ يُمَاتُ وَ يُتْرَكُ هُوَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 241)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៤៨] ពួកអ្នកចូរខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាម្នាក់អាចជួយអ្នកណាម្នាក់បានឡើយ នឹងមិនអាចកម្ចាត់ទណ្ឌកម្មដែលអ្នកនោះត្រូវទទួលនោះបានឡើយ នៅពេលស្លាប់ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ ការជួយសូមឲ្យពន្យារពេលឲ្យអ្នកនោះ ការទូទាត់សងដាត់នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ ការរងកំហុសអ្នករៀនតបការប្តូរស្តាប់ជួសអ្នកស្តាប់នោះនឹងមិនត្រូវទទួលទេ ហើយមានតែខ្លួនអ្នកនោះទេដែលនឹងត្រូវនៅតែឯង ។"

(996 វគ្គ ត្រូវការ ត្រូវការ ត្រូវការ (عليه السلام))

***

في تفسير علي بن إبراهيم: قَوْلُهُ: وَ اتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَ لَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَ هُوَ قَوْلُهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ اللَّهُ لَوْ أَنَّ كُلَّ مَلِكٍ مُقَرَّبٍ وَ كُلِّ نَبِيٍّ مُرْسَلٍ شَفَعُوا فِي نَاصِبٍ مَا شَفَعُوا. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 77)

នៅក្នុងតាហ្វូស៊ីរបស់អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្គីម ស្តីអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២:៤៨] ពួកអ្នកចូរខ្លាចថ្ងៃមួយដែលពុំមានអ្នកណាម្នាក់អាចជួយអ្នកណាម្នាក់បានឡើយ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ ការទូទាត់សងដាត់នឹងពុំត្រូវទទួលពីអ្នកណាឡើយ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្រួចលើអស់ឡោះហ្ន៎ ទោះបីទេវតាជំនិតទាំងអស់និងព្រះសាស្តាប្រេសិត عليه السلام ជួយសូមទោសឲ្យអ្នកប្រទូសប្រឆាំង(ណាស្តីប៊ី)ក៏ដោយ ក៏គេនឹងមិនព្រមទទួលការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នោះទេ ។"

(985 ប្រា ខ្លឹមស្ន ១៨៥) (تفسير نور الثقلين)

***

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ هَذَا [الْيَوْمُ] يَوْمُ الْمَوْتِ، فَإِنَّ الشَّفَاعَةَ وَ الْفِدَاءَ لَا يُعْنِي عَنْهُ. فَأَمَّا فِي الْقِيَامَةِ، فَإِنَّا وَ أَهْلَنَا نَجْزِي عَنْ شِيعَتِنَا كُلِّ جَزَاءٍ، لَيَكُونَنَّ عَلَى الْأَعْرَافِ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ « مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ الطَّيِّبُونَ مِنْ آلِهِمْ » فَتَرَى بَعْضَ شِيعَتِنَا فِي تِلْكَ الْأَعْرَافِ مِمَّنْ كَانَ مِنْهُمْ مُقْصِرًا فِي بَعْضِ شِدَائِدِهَا فَتَبَعَتْ عَلَيْهِمْ حِيَارَ شِيعَتِنَا كَسَلْمَانَ وَ الْمِقْدَادِ وَ أَبِي ذَرٍّ وَ عَمَّارٍ وَ نَطَائِرِهِمْ فِي الْعَصْرِ الَّذِي يَلِيهِمْ، ثُمَّ فِي كُلِّ عَصْرِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَيَنْقَضُونَ عَلَيْهِمْ كَالْبُرَاةِ وَ الصُّفُورِ وَ يَتَنَاوَلُونَهُمْ كَمَا

تَتَنَاوَلُ الْبَرَآءُ وَ الصُّغُورُ صَيْدَهَا، فَيَرْفُقُونَهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زَفَاً. وَإِنَّا لَنَبْعَثُ عَلَىٰ آخِرِينَ مِنْ مُحِبِّينَا مِنْ خِيَارِ شَيْعَتِنَا كَالْحَمَامِ فَيَلْتَقِطُونَهُمْ مِنَ الْعَرَصَاتِ كَمَا يَلْتَقِطُ الطَّيْرُ الْحَبَّ، وَ يَنْقُلُونَهُمْ إِلَى الْجَنَانِ بِحَضْرَتِنَا.

ព្រះបរមអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វ័ឌ្វីក្វី صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ " ឃ្ល នេះជាថ្ងៃស្លាប់ ក្នុងថ្ងៃនេះមិនអាចយកការជួយសូមទោសឲ្យប្រការប្តូរផ្លាស់មកប្រើប្រាស់បានទេ ។ ចំណែកឯថ្ងៃជំនុំជម្រះនោះវិញ យើង عليهم السلام នឹងរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام យើងនឹងឲ្យរងនូវស្តីអ្នកស្តីយើងនូវរងនូវទាំងអស់របស់ពួកគេ ។ មូហ្វាម៉ាដ្វី صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នកលី صلوات الله عليه والسلام ហ្វាទ្វីម៉ាស្វី عليه السلام អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្វាសែនី صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាចៅ عليهم السلام ល្អរបស់អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام នឹងស្ថិតនៅលើទីខ្ពស់ ត្រង់ចន្លោះឋានសួគ៌និងឋាននរក ។ យើង عليهم السلام នឹងឃើញស្តីអ្នកស្តីយើងមួយចំនួនទន់ខ្សោយនៅឯវាលនេះ មួយចំនួនទៀតនឹងជួបប្រទះសេចក្តីលំបាក ។ យើង عليهم السلام នឹងចាត់បញ្ជូនទៅរកពួកគេនូវស្តីអ្នកស្តីល្អរបស់យើងដូចជាសាល់ម៉ាន់ عليه السلام មីក្វាដ្វី عليه السلام អាច្វី-ស្វា អ្នកម៉ារ عليه السلام និងអ្នកឯទៀតដូចពួកគេពីសម័យកាលឯទៀតរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដើម្បីឆក់យកពួកគេចេញពីស្ថានភាពទាំងនេះដូចស្នាំងនិងឥន្រ្ទីឆក់យករំពេ ហើយនាំពួកគេមករកយើង عليهم السلام នៅឯឋានសួគ៌ ។

وَ سَيُؤْتَىٰ بِالْوَاحِدِ مِنْ مُقْصِرِي شَيْعَتِنَا فِي أَعْمَالِهِ، بَعْدَ أَنْ قَدْ حَارَ الْأَوْلِيَاءُ وَ التَّقِيَّةَ وَ حُقُوقَ إِخْوَانِهِ، وَ يُؤْفَفُ بِإِزَائِهِ مَا بَيْنَ مِائَةٍ وَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ إِلَى مِائَةِ آلفٍ مِنَ النَّصَابِ فَيُقَالُ لَهُ: هَؤُلَاءِ فِدَاؤُكَ مِنَ النَّارِ. فَيَدْخُلُ هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنُونَ الْجَنَّةَ، وَ أَوْلِيَاكَ النَّصَابُ النَّارَ. وَ ذَلِكَ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « رَبُّمَا يَوْمُ الَّذِينَ كَفَرُوا » يَعْنِي بِالْأَوْلِيَاءِ « لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ » فِي الدُّنْيَا مُنْقَادِينَ لِلْإِمَامَةِ، لِيَجْعَلَ مَخَالِفُوهُمْ فِدَاءَهُمْ مِنَ النَّارِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 241)

ចំណែកឯស្តីអ្នកស្តីគ្រប់រូបដែលទន់ខ្សោយក្នុងទង្វើ ក្រោយពីបានទទួលមិត្តភាពយើង عليهم السلام ហើយ ហើយបានអនុវត្តការលាក់បាំង(តាគីយ៉ាស្ត)និងបានគោរពសិទ្ធិបងប្អូនខ្លួនហើយ គេនឹងប្រាប់ពួកអ្នកនោះថាទាំងនេះ - គឺរវាងមួយរយឬលើសពីនោះ និងមួយរយពាន់ណាស្តីបី - ជាបន្ទាត់ជួសអស់លោកនៅក្នុងភ្លើងនរក ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានឹងបានចូលឋានសួគ៌ ឯពួកប្រទូសប្រឆាំងទាំងនេះ(ពួកណាស្តីបី)នឹងចូលឋាននរក ។ នោះគឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វី عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១៥:២] ជាញឹកញយពួកបដិសេធសទ្ធា មានន័យថា ពួកទាំងនោះដែលមិនជឿវិទ្យាយ៉ាស្ត នឹងចង់ទៅជាអ្នកចុះចូលមានស្វាមីក្តី (ទៅជាមនុស្សសុចរិត) ក្នុងលោកនេះ តាមអស់អ៊ីម៉ា عليهم السلام ។ ដូច្នេះសត្រូវរបស់យើង عليهم السلام នឹងត្រូវចូលភ្លើងនរកជួសមិត្តទាំងឡាយរបស់យើង عليهم السلام ។ " (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) 998

وَإِذْ جَعَلْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَمِّجُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَ فِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

៤៩. និងគ្រាដែលយើងបានជួយពួកអ្នកឲ្យរួចផុតពីមនុស្សរបស់ហ្វឺរ៉េអ៊ុនដែលបានដាក់ពួកអ្នកឲ្យរងទារុណកម្មយ៉ាងធ្ងន់ ដោយសម្លាប់កូនប្រុសៗរបស់ពួកអ្នក ហើយទុកបណ្តាស្ត្រី (កូនស្រី) របស់ពួកអ្នកឲ្យនៅមានជីវិត ។ នៅក្នុងនេះមាននូវការល្បងពិសោធន៍ដ៏ធ្ងន់ពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ تَعَالَى: وَ أَدْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ « إِذْ جَعَلْنَاكُمْ » أُنْجَيْنَا أَسْلَافَكُمْ « مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ » وَ هُمْ الَّذِينَ كَانُوا يَذْنُونَ إِلَيْهِ بِقُرَابِهِ وَ بِدِينِهِ وَ مَدْهَبِهِ « يَسُومُونَكُمْ » كَانُوا يُعَذِّبُونَكُمْ « سُوءَ الْعَذَابِ » شِدَّةَ الْعَذَابِ كَانُوا يَحْمِلُونَهُ عَلَيْكُمْ.

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានចរនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ មានព្រះបន្ទូលថា: "ចូរអ្នកនឹកឃើញ កូនចៅអ៊ីសរ៉ឺលអ៊ីយ [២:៤៩] គ្រាដែលយើងបានជួយពួកអ្នក គឺជួយសង្គ្រោះដូនតាពួកអ្នក ឲ្យរួចផុតពី មនុស្សរបស់ហ្វៀរអៀន ពួកគេនៅក្នុងសាសនាពួកគេ ក្នុងនាមសាសនានិងនិកាយពួកគេនោះហើយ ដែលបានដាក់ពួកអ្នកឲ្យរង ធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអ្នកដោយ ទណ្ឌកម្មយ៉ាងធ្ងន់ ដែលពួកគេដាក់មកលើពួក អ្នក ។"

قَالَ: وَ كَانَ مِنْ عَذَابِهِمُ الشَّدِيدِ أَنَّهُ كَانَ فِرْعَوْنُ يُكَلِّفُهُمْ عَمَلَ الْبِنَاءِ وَالطَّيْنِ وَ يُخَافُ أَنْ يَهْرُتُوا عَنِ الْعَمَلِ، فَأَمَرَ بِتَقْسِيدِهِمْ فَكَانُوا يَنْفُلُونَ ذَلِكَ الطَّيْنَ عَلَى السَّلَالِيمِ إِلَى السُّطُوحِ، فَرُبَّمَا سَقَطَ الْوَاحِدُ مِنْهُمْ فَمَاتَ أَوْ زَمَنَ وَ لَا يَخْفَلُونَ بِهِمْ إِلَى أَنْ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: قُلْ لَهُمْ: لَا يَبْتَدِئُونَ عَمَلًا إِلَّا بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لِيَخْفَ عَلَيْهِمْ. فَكَانُوا يَفْعَلُونَ ذَلِكَ، فَيَخْفُ عَلَيْهِمْ.

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានចរនៈថា: "ក្នុងចំណោមទណ្ឌកម្មទាំងនោះគឺ ហ្វៀរអៀនបានបង្ខំឲ្យពួកគេធ្វើការ សាងសង់និងធ្វើការក្នុងភក់ ដោយខ្លាចពួកគេរត់គេចខ្លួន គេបានចងពួកគេ ។ ពួកគេជញ្ជូនភក់ទៅដាក់ លើសំណង់ ។ ពេលណាពួកគេណាម្នាក់ស្លាប់ ពេលនោះពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់ទេ ទាល់តែ អល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យមូសា عليه السلام ដឹងថា: "ចូរអ្នក عليه السلام ប្រាប់ពួកគេឲ្យឧទ្ទិសសេចក្តីគោរព ប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام របស់គេ عليه السلام ដែលក្របដោយសិរីសួស្តី មុនចាប់ ផ្តើមធ្វើការ វានឹងងាយស្រួលដល់ពួកគេ ។" ពួកគេតែងបានធ្វើដូច្នោះ ការងារក៏បានងាយស្រួលសម្រាប់ ពួកគេ ។

وَ أَمَرَ كُلَّ مَنْ سَقَطَ وَ زَمَنَ مِنْ نَسَبِ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ أَنْ يَفُوهَا عَلَى نَفْسِهِ إِنْ أَمَكَهُ أَيُّ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَوْ يُقَالَ عَلَيْهِ إِنْ لَمْ يُمَكِّنْهُ، فَإِنَّهُ يَفُوهَا وَ لَا يَضُرُّهُ ذَلِكَ فَفَعَلُوهَا فَسَلِمُوا. « يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ » وَ ذَلِكَ لَمَّا قِيلَ لِفِرْعَوْنَ: أَنَّهُ يُؤَلَّدُ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ مَوْلُودٌ يَكُونُ عَلَى يَدِهِ هَلَاكُكَ، وَ زَوَالُ مُلْكِكَ. فَأَمَرَ بِدَبْحِ أَبْنَائِهِمْ، فَكَانَتِ الْوَاحِدَةُ [مِنْهُمْ] تُصَانِعُ الْقَوَائِلَ عَنْ نَفْسِهَا لِئَلَّا يَنْتَمِ عَلَيْهَا [وَ يَتِمَّ] حَمْلُهَا، ثُمَّ تُلْقِي وَ لَدَهَا فِي صَحْرَاءٍ، أَوْ غَارِ جَبَلٍ، أَوْ مَكَانٍ غَامِضٍ وَ تَقُولُ عَلَيْهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فَيَقْبِضُ اللَّهُ [لَهُ] مَلَكًا يُرِيبِيهِ، وَ يُدْرِ مِنْ إصْبَعٍ لَهُ لَبَنًا مِصْبُوهُ، وَ مِنْ إصْبَعٍ طَعَامًا [لِئِنَّا] يَتَعَدَّاهُ إِلَى أَنْ نَشَأَ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَ كَانَ مِنْ سَلَمٍ مِنْهُمْ وَ نَشَأَ أَكْثَرُ مَنْ قُتِلَ. « وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ » يُبْقَوْنَ نَهْنَهُنَّ وَ يَتَخَذُوْنَ نَهْنَهُنَّ إِمَاءً، فَضَجُّوا إِلَى مُوسَى وَ قَالُوا: يَفْرَعُونَ بَنَاتِنَا وَ أَحْوَاتِنَا.

ហើយបានបញ្ជាឲ្យឧទ្ទិសសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ឲ្យពួកដែលបានជួលនោះ និងឲ្យសូត្រឲ្យខ្លួនឯងផងបើអាចធ្វើបាន មានន័យថា ថ្វាយ សេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام និងបណ្តាកូនចៅ عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។ បើមិនអាច ធ្វើបានទេ ចូរពឹងគេឲ្យសូត្រឲ្យខ្លួនគេនោះផង គេនឹងមានកម្លាំងធ្វើការ និងមិនរងគ្រោះទេ គេនឹងរួច ផុត ។ ដោយសម្លាប់កូនប្រុសៗរបស់ពួកអ្នក នេះគឺអ្វីដែលគេបានប្រាប់ហ្វៀរអៀនថា: "នឹងមានការ ចាប់កំណើតពីពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺល ។ ការចាប់កំណើតនេះឆ្លុះបញ្ចាំងនូវវាសនាក្រក់និងការអន់ថយ អំណាចព្រះអង្គ ។" គេបានបញ្ជាឲ្យសម្លាប់កូនប្រុសៗ ។ ស្រីៗតែងតែស្លូតបដើម្បីជួយលាក់ការមាន ផ្ទៃពោះនោះលុះដល់ពេលសម្រាលកូន ។ ពេលសម្រាលកូន ពួកនាងលាក់កូនក្នុងរូងឬកន្លែងសម្ងាត់

ណាមួយ ហើយសូត្រដប់ដងលើកូននោះនូវសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តា
 កូនចៅ ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ តែងតែបញ្ជាឲ្យទេវតាផ្គត់ផ្គង់ទារក ទឹកដោះតែងតែ
 ចេញពីម្រាមដៃមួយរបស់ទារកដែលវាតែងតែជញ្ជក់ ។ អាហារទន់តែងតែចេញមកពីម្រាមដៃមួយទៀត
 របស់ទារកសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិតវា ។ លទ្ធផលគឺចំនួនក្មេងដែលបានរួចជីវិតដោយរបៀបនេះច្រើនជាង
 ចំនួនក្មេងដែលត្រូវសម្លាប់ ។ ហើយទុកបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកអ្នកឲ្យនៅមានជីវិត ពួកគេតែងតែទុកជីវិត
 ក្មេងស្រី ទុកជាទាសីរបស់ពួកគេ ។ បន្ទាប់មក ពួកគេបានមកប្តឹងមូសា ﷺ ថា: "ពួកគេបានយកកូន
 ស្រីនិងបងប្អូនស្រីយើងជាភរិយាពួកគេ ។"

فَأَمَرَ اللَّهُ تِلْكَ الْبَنَاتِ كُلَّمَا رَأَتْهُنَّ رَبُّنَّ مِنْ ذَلِكَ صَالِحِينَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ فَكَانَ اللَّهُ يَرُدُّ عَنْهُمْ أَوْلِيَاءَ الرِّجَالِ، إِمَّا بِشِعْلِ أَوْ
 مَرَضٍ أَوْ زَمَانَةٍ أَوْ لُطْفٍ مِنْ أَلْفَاهِهِ فَلَمْ يَفْتَرِشْ مِنْهُنَّ إِفْرَاءً، بَلْ دَفَعَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ عَنْهُمْ بِصَلَاتِهِنَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ បានបញ្ជាឲ្យបណ្តាកូនស្រីពួកគេ សូត្រនូវសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ
 និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ។ អាស្រ័យការសូត្រនូវសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះ
 មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ នេះ អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ បានរារាំងពួកប្រុសៗឲ្យនៅ
 ឆ្ងាយពីពួកនាង ។ ដោយសារវិធីនេះដែរ ពួកគេ(ពួករបស់ហ្វៀរអៀន)ខ្វល់ខ្វែងលើការងារប្រយុទ្ធគ្នា ពួក
 គេមិនអាចយកបណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកគេ(ប្រជាស្ត្រីអ៊ីស្រាអ៊ីល)បានទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ បានកម្ចាត់អ្វីទាំង
 នេះពីពួកគេអាស្រ័យលើសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ បរិសុទ្ធ
 ឥតខ្ចោះរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ។

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ فِي ذَلِكُمْ » أَي فِي ذَلِكَ الْإِنجَاءِ الَّذِي أَنْجَاكُمْ مِنْهُمْ رَبُّكُمْ « بَلَاءٌ » نِعْمَةٌ « مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ » كَبِيرٌ. قَالَ
 اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا إِذْ كَانَ الْبَلَاءُ يُصْرَفُ عَنْ أَسْلَابِكُمْ وَ يَحْفُ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، أَمَا تَعْلَمُونَ
 أَنْكُمْ إِذَا شَاهَدْتُمُوهُ، وَ آمَنْتُمْ بِهِ كَانَتْ النِّعْمَةُ عَلَيْكُمْ أَكْثَرَ [وَ أَفْضَلَ] وَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ [أَكْثَرُ] وَ أَجْزَلُ؟ (التفسير المنسوب إلى
 الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 242-244)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា: នៅក្នុងនេះ មានន័យថា ស្ថានភាពនេះដែលព្រះម្ចាស់ ﷺ
 ពួកអ្នកបានយកពួកអ្នកចេញនោះ មាននូវការល្បួងពិសោធន៍ដ៏ធ្ងន់ ជាព្រះគុណ ពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក
 ព្រះដ៏មហាជំរឿន ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា: "កូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីលអើយ! ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ
 ទុក្ខវេទនាដែលធ្លាប់មានលើដួនតាពួកអ្នក ដែលបានធូរស្រាលពីពួកគេ ដោយសារតែការឧទ្ទិសសេចក្តី
 គោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅ ﷺ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ។ ពួកអ្នកមិនដឹងខ្លួន
 ទេថាអ្វីដែលពួកអ្នកបានដឹងអំពីពួកគេនោះនិងបានជឿនោះជាព្រះគុណដ៏សម្បើមមួយសម្រាប់ពួកអ្នក
 ខ្ពស់ជាងព្រះគុណទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ មកលើ ពួក អ្នក ទៅ ទៀត
 និងជាការប្រសើរបំផុតមួយ ?"

((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 9 20))

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٠٠﴾

៥០. ហើយគ្រាដែលយើងបានញែកសមុទ្រដើម្បីពួកអ្នក យើងបានសង្គ្រោះពួកអ្នកនិងបានពន្លង
មនុស្សរបស់ហ្វេរ៉ូន ។ ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើល ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: وَ ادْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا مَاءَ الْبَحْرِ فُرْقًا يَنْفِطِحُ بَعْضُهُ مِنْ بَعْضٍ. « فَأُنَجِّينَاكُمْ » هُنَاكَ وَ أَعْرَفْنَا
فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ « وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ » إِلَيْهِمْ وَ هُمْ يَعْرِفُونَ.

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថាចូរនឹក
ឃើញកាលយើងបានញែកទឹកសមុទ្រនិងបានបំបែកពួកអ្នកមួយចំនួនចេញពីមួយចំនួនទៀត [២:៥០]
យើងបានសង្គ្រោះពួកអ្នក នាទីនោះនិងបានពន្លងហ្វេរ៉ូននិងប្រជារាស្ត្រគេ ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើល
ខណៈពួកគេកំពុងលង់ទឹក ។

وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا انْتَهَى إِلَى الْبَحْرِ، أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ: قُلْ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: جَدِّدُوا تَوْحِيدِي وَ أَمْرُوا بِقُلُوبِكُمْ ذِكْرَ
مُحَمَّدٍ سَيِّدِ عِبِيدِي وَ إِمَائِي، وَ أَعِيدُوا عَلَى أَنْفُسِكُمُ الْوَلَايَةَ لِعَلِّيٍّ لِعَلِّيٍّ أَخِي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَ قُولُوا: اللَّهُمَّ بِجَاهِهِمْ جَوِّزْنَا عَلَى مَنِّ هَذَا
الْمَاءِ. فَإِنَّ الْمَاءَ يَتَحَوَّلُ لَكُمْ أَرْضًا.

កាលមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} បានឆ្លងសមុទ្រទៅត្រើយម្ខាងទៀត អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} បានបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រាបថា៖
"ចូរប្រាប់បណ្តាកូនចៅអ៊ីស្រាអែលថា៖ "ចូរពួកអ្នកជឿជាថ្មីទៀតថាអញ^{عجل} ជាព្រះតែមួយគត់របស់ពួកអ្នក
និងជឿលើព្រះបញ្ជាឲ្យចងចាំមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់បណ្តាបារបម្រើអញ^{عجل} និងអ៊ីម៉ា
ទាំងឡាយរបស់អញ^{عجل} ទុកក្នុងបេះដូងពួកអ្នក និងចូរពួកអ្នកទេរទៅរកវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប្អូន
ប្រុសរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} និងទេរទៅរកបណ្តាកូនចៅ^{صلوات الله عليه والسلام} ល្អរបស់គេ ហើយចូរពួកអ្នកថា៖
"អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} អើយ ដោយអាស្រ័យនូវសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងនេះ សូមព្រះអង្គ^{عجل} នាំអស់ទូលព្រះ
បង្គំជាខ្ញុំឆ្លងកាត់ទឹកផង ។" ចំណែកឯទឹកវិញ វានឹងរឹងដូចដីសម្រាប់ពួកអ្នក ។"

فَقَالَ لَهُمْ مُوسَى ذَلِكَ. فَقَالُوا: أ تَوَرَدُ عَلَيْنَا مَا نَكْرَهُ، وَ هَلْ فَرَرْنَا مِنْ [آل] فِرْعَوْنَ إِلَّا مِنْ خَوْفِ الْمَوْتِ؟ وَ أَنْتَ تَفْتَحُ بِنَا هَذَا الْمَاءِ
الْعَمْرَ بِهَذِهِ الْكَلِمَاتِ، وَ مَا يُدْرِيْنَا مَا يَخْدُثُ مِنْ هَذِهِ عَلَيْنَا؟

មូសា^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អ្វីទាំងនេះឲ្យពួកគេដឹង ។ ពួកគេបានថា៖ "លោកបញ្ជាឃើងឲ្យធ្វើអ្វីមួយដែលយើង
មិនចូលចិត្តឬ បើយើងមិនខ្លាចស្លាប់ដោយសារហ្វេរ៉ូននិងប្រជារាស្ត្រគេទេនោះ យើងនឹងរត់គេច
ខ្លួន(យើងនឹងមិនធ្វើតាមទេ) ។ លោកប្រាប់ឲ្យយើងថាប៉ុន្មានពាក្យនេះ រួចហើយពន្លឺចយើងក្នុងទឹកនេះ
ហើយយើងមិនដឹងនឹងទៅជាអ្វីនោះទេ ?"

فَقَالَ لِمُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ كَالْبُ بِنُ يُوحَنَّا وَ هُوَ عَلَى دَابَّةٍ لَهُ، وَ كَانَ ذَلِكَ الْخَلِيجَ أَرْبَعَةَ فَرَاسِحَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَمَرَكَ اللَّهُ بِهَذَا أَنْ نَقُولَهُ وَ
نَدْخُلَ الْمَاءَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَ أَنْتَ تَأْمُرُنِي بِهِ؟ قَالَ: بَلَى.

កាលីប ប៊ិន យូហ្គាណា កំពុងតែជិះសេះ ឯល្បួងសមុទ្រនៅឆ្ងាយបួនហ្វាសាត្រា(២២ គីឡូម៉ែត្រ ?) បាន
ទូលមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} អល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} អើយ ! តើអល់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} មែនទេដែលបានបញ្ជាឲ្យ

ព្រះអង្គﷺប្រាប់យើងឲ្យសូត្រពាក្យទាំងនេះ ហើយឲ្យចូលក្នុងទឹក ?" មូសាﷺបានថា៖ "ត្រូវហើយ ។" កាលបើ ប៊ីន យូហ្គាណាបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គﷺបញ្ជាឲ្យទូលបង្គំធ្វើដូចនេះមែនទេ ?" មូសាﷺថា៖ "ត្រូវហើយ ។"

[قَالَ:] فَوَقَفَ وَ جَدَّدَ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ تَوْحِيدِ اللَّهِ وَ نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ وَ وِلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ أٰهِمَا مَا أَمَرَهُ بِهِ، ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ بِجَاهِهِمْ جَوِّزْنِي عَلَى مَتْنِ هَذَا الْمَاءِ. ثُمَّ أَفْحَمَ فَرَسَهُ، فَكَرَضَ عَلَى مَتْنِ الْمَاءِ، وَ إِذَا الْمَاءُ مِنْ تَحْتِهِ كَأَرْضٍ لَيِّنَةٍ حَتَّى بَلَغَ آخِرَ الْخَلِيجِ، ثُمَّ عَادَ رَاكِضًا، ثُمَّ قَالَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ أَطِيعُوا مُوسَى فَمَا هَذَا الدُّعَاءُ إِلَّا مُفْتَاخُ أَبْوَابِ الْجَنَانِ، وَ مَعَالِيقُ أَبْوَابِ النَّيْرَانِ، وَ مُنْزِلُ الْأَرْزَاقِ، وَ جَالِبُ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ وَ إِمَائِهِ رِضَى [الرَّحْمَنِ] الْمُهَيِّمِينَ الْخَلَائِقِ. فَأَبْوَأُوا، وَ قَالُوا: [نَحْنُ] لَا نَسِيرُ إِلَّا عَلَى الْأَرْضِ.

ព្រះអង្គ(គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី^{صلوات الله عليه والسلام})មានវចនៈថា៖ "យូហ្គាណាបានទទួលស្គាល់សាច្ចីក្នុងចិត្តថាអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}ជាព្រះតែមួយគត់ ទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាព្រះសាស្តា ទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្កុរបស់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាច្វិ ត្ថិលីប^{عليه}និងរបស់បណ្តាកូនចៅ^{عليهم}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យលោកធ្វើនោះ ហើយលោកបានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}អើយ ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ^{عليه}ទាំងអស់នេះ សូមព្រះអង្គ^{رحمته}អនុញ្ញាតឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឆ្លងកាត់ទឹកបានផង ។" បន្ទាប់មក លោកបានបំបែរសេះហើយបានបំបោលទៅរកផ្ទៃទឹក ។ ទឹកនៅក្រោមលោកដូចដីជ្រាយ លុះលោកបានទៅដល់ចុងឈូងសមុទ្រ ហើយបានត្រឡប់វិញយ៉ាងលឿនមកប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីលអើយ! ចូរអស់លោកស្តាប់បង្គាប់មូសាﷺក្នុងរឿងបូងសូងនេះ ដែលមិនមែនអ្វីផ្សេងពីកូនសោទ្វារមានស្នូតនោះទេ ហើយជាកូនសោដែលចាក់បិទទ្វារភ្លើងនរក ដែលនាំចុះមកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត និងដែលនាំបារបម្រើប្រុសស្រីរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}ទៅកាន់សេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះសប្បុរសធម៌ ព្រះអភិបាលគ្រប់គ្រង ព្រះអ្នកបង្កើត ។" ពួកគេមិនព្រមទេ ហើយបានថា៖ "យើងនឹងមិនដើរលើអ្វីក្រៅពីដីទេ ។"

فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى مُوسَى: « أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ » وَ قُل: اللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لَمَّا فَلَقْتَهُ. فَفَعَلَ، « فَأَنفَلَقَ »، وَ ظَهَرَتْ الْأَرْضُ إِلَى آخِرِ الْخَلِيجِ. فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَدْخُلُوهَا. قَالُوا: الْأَرْضُ وَحَلَّةٌ نَخَافُ أَنْ تَرْتَسِبَ فِيهَا. فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى قُل: اللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ جَفِّفْهَا. فَفَعَلَهَا، فَأَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهَا رِيحَ الصَّبَا فَجَفَّتْ. وَ قَالَ مُوسَى: أَدْخُلُوهَا.

អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}បានបើកឲ្យមូសាﷺដឹងថា៖ [២៦:៦៣] យើងបានបើកឲ្យមូសាដឹងថា៖ "ចូរអ្នកវាយទឹកសមុទ្រដោយដំបងអ្នក ។" សមុទ្រក៏បានញែក ហើយមូសាﷺបានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}អើយ អាស្រ័យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរាជបុត្ររាជនគ្គាសច្ច័^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមព្រះអង្គ^{رحمته}ញែកសមុទ្រ ។" អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}ក៏បានធ្វើបែបនេះ សមុទ្រក៏បានញែក បង្ហាញឲ្យឃើញដីរហូតទៅដល់ឈូងសមុទ្រ ។ មូសាﷺមានវចនៈថា៖ "ចូលទៅក្នុងសមុទ្រទៅ ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងខ្លាចតែផុតទៅក្នុងដីនោះ ។" អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសាﷺអើយ ចូរអ្នកថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}អើយ អាស្រ័យព្រះរាជសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរាជបុត្ររាជនគ្គាសច្ច័^{عليهم}របស់ព្រះអង្គ^{رحمته} សូមព្រះអង្គ^{رحمته}ធ្វើឲ្យវាស្ងួតផង ។" ព្រះអង្គﷺបានថាដូចនេះ អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}ក៏បានចាត់បញ្ជូនខ្យល់មកលើដី ហើយបានធ្វើឲ្យវាស្ងួត ។ មូសាﷺបានថា៖ "ចូលទៅក្នុងនោះទៅ !"

فَقَالُوا: يَا نَجِيَّ اللَّهِ نَحْنُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ قَبِيلَةً بَنُو اِثْنَيْ عَشَرَ اَبًا، وَ اِنْ دَخَلْنَا رَامَ كُلِّ فَرِيقٍ مِمَّا تَقَدَّمُ صَاحِبِهِ، وَ لَا نَأْمَنُ وُفُوعَ الشَّرِّ بَيْنَنَا، فَلَوْ كَانَ لِكُلِّ فَرِيقٍ مِمَّا طَرِيقٌ عَلَى حِدَةٍ لَأَمْنَا مَا نَخَافُهُ. فَأَمَرَ اللَّهُ مُوسَى أَنْ يَضْرِبَ الْبَحْرَ بَعْدَ دِهِمُ اِثْنَيْ عَشْرَةَ ضَرْبَةً فِي اِثْنَيْ عَشْرَ مَوْضِعًا إِلَى جَانِبِ ذَلِكَ الْمَوْضِعِ، وَ يَقُولُ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ بَيْنِ الْأَرْضِ لَنَا وَ أَمِطِ الْمَاءَ عَنَّا. فَصَارَ فِيهِ تَمَامُ اِثْنَيْ عَشْرَ طَرِيقًا، وَ جَفَّ قَرَارُ الْأَرْضِ بِرِيحِ الصَّبَا فَقَالَ: اُدْخُلُوهَا. فَقَالُوا: كُلُّ فَرِيقٍ مِمَّا يَدْخُلُ سِكَّةً مِنْ هَذِهِ السِّكِّكَ لَا يَدْرِي مَا يَخْدُثُ عَلَى الْآخَرِينَ.

ពួកគេបានថា៖ "ព្រះសាស្ត្រា្រង្គិល្ហិអល់ឡោះហ្គ្រីអីយ! យើងជាកុលសម្ព័ន្ធទាំងដប់ពីរ ជាកូនចៅរបស់ឪពុកដប់ពីរនាក់ បើយើងចូលទៅទាំងអស់គ្នា កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដណ្តើមគ្នាទៅមុនគេ នឹងមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា។ បើយើងរាល់កុលសម្ព័ន្ធមានផ្លូវមួយ វានឹងជួយបន្តិចបន្តួចប្រយោជន៍យើង។" អល់ឡោះហ្គ្រីអីយបានបញ្ជាឲ្យមូសា្រង្គិល្ហិវាយសមុទ្រដោយដំបងព្រះអង្គ្រង្គិល្ហិដប់ពីរដង។ មានផ្លូវដប់ពីរខ្សែដែលមានទឹកអមរវាងផ្លូវនីមួយៗ រាល់គ្រាដែលព្រះអង្គ្រង្គិល្ហិថា៖ "អាស្រ័យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ និងរាជបុត្ររាជនក្តាសច្ច្រង្គិល្ហិរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ សូមព្រះអង្គ្រង្គិល្ហិញែកសមុទ្រចេញពីដីដង។" ក្រោយមកមានផ្លូវដប់ពីរខ្សែ ស្ងួតដោយសារខ្យល់បកមកលើ។ មូសា្រង្គិល្ហិបានថា៖ "ចូលទៅក្នុងសមុទ្រទៅ!" ពួកគេបានថា៖ "ក្រុមទាំងអស់នឹងចូលទៅតាមផ្លូវទាំងនេះ តែមិនដឹងថានឹងមានអ្វីកើតឡើងចំពោះក្រុមដទៃទេ។"

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَاضْرِبْ كُلَّ طَوْدٍ مِنْ الْمَاءِ بَيْنَ هَذِهِ السِّكِّكَ. فَضْرَبَ وَ قَالَ: اَللَّهُمَّ بِجَاهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ لَمَّا جَعَلْتَ فِي هَذَا الْمَاءِ طَيْفَانًا وَاسِعَةً يَرَى بَعْضُهُمْ بَعْضًا [مِنْهَا]. فَحَدَّثَتْ طَيْفَانًا وَاسِعَةً يَرَى بَعْضُهُمْ بَعْضًا [مِنْهَا] ثُمَّ دَخَلُوهَا. فَلَمَّا بَلَغُوا آخِرَهَا جَاءَ فِرْعَوْنُ وَ قَوْمُهُ، فَلَمَّا دَخَلَ بَعْضُهُمْ، فَلَمَّا دَخَلَ آخِرُهُمْ، وَ هُمْ أَوْهُمْ بِالْخُرُوجِ أَمَرَ اللَّهُ تَعَالَى الْبَحْرَ فَانْطَبَقَ عَلَيْهِمْ، فَغَرِقُوا، وَ أَصْحَابُ مُوسَى يَنْظُرُونَ إِلَيْهِمْ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ أَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ » إِلَيْهِمْ.

អល់ឡោះហ្គ្រីអីយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកវាយជញ្ជាំងទឹកដោយដំបងអ្នកទៅ។" ព្រះអង្គ្រង្គិល្ហិបានវាយហើយបានថា៖ "អល់ឡោះហ្គ្រីអីយ! អាស្រ័យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ និងរាជបុត្ររាជនក្តាសច្ច្រង្គិល្ហិរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ សូមព្រះអង្គ្រង្គិល្ហិឲ្យមានចន្លោះក្នុងទឹកដើម្បីពួកគេនឹងមើលគ្នាឃើញ។" មានចន្លោះធំនៅក្នុងជញ្ជាំងទឹក ពួកគេអាចមើលគ្នាឃើញ។ បន្ទាប់មកពួកគេបានចូលទៅតាមផ្លូវ។ លុះបុគ្គលក្រោយគេបានទៅដល់ចុងឈូងសមុទ្រ ហ្វារ៉ោន្រង្គិល្ហិ និងប្រជារាស្ត្រគេបានមកដល់ហើយចាប់ផ្តើមចូលមក។ លុះបុគ្គលក្រោយគេបានចូលមកហើយ ហើយបុគ្គលមុនគេគិតនឹងចេញពីសមុទ្រ អល់ឡោះហ្គ្រីអីយបានបញ្ជាឲ្យទឹកសមុទ្រជាស្រទាប់មកលើពួកគេ ហើយពន្លងពួកគេ។ គឺគ្នារបស់មូសា្រង្គិល្ហិបានឈរមើលទិដ្ឋភាពនេះ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [២:៥០] យើងបានសង្គ្រោះពួកអ្នកនិងបានពន្លងមនុស្សរបស់ហ្វារ៉ោន្រង្គិល្ហិ។ ពួកអ្នកបានសម្លឹងមើលទៅពួកគេ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِنَبِيِّ إِسْرَائِيلَ فِي عَهْدِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَإِذَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى فَعَلَّ هَذَا كُلَّهُ بِأَسْلَافِكُمْ لِكِرَامَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ دُعَاءِ مُوسَى، دُعَاءِ تَقَرُّبٍ بِهِمْ [إِلَى اللَّهِ] أَمْ فَلَا تَعْقِلُونَ أَلَّا عَلَيْكُمْ الْإِيمَانُ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ إِذْ [قَدْ] شَاهَدْتُمُوهُ الْآنَ؟

អល់ឡោះហ្គ្រីអីយមានព្រះបន្ទូលចំពោះកូនចៅអ៊ីស្រាអែល ក្នុងសម័យកាលរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ្រីអីយ បានធ្វើអ្វីទាំងនេះដើម្បីជូនតាពួកអ្នកដោយអាស្រ័យលើកិត្យានុភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្រង្គិល្ហិ មូសា្រង្គិល្ហិបានបង្ហាញអល់ឡោះហ្គ្រីអីយអាស្រ័យពួកគេទាំងនោះ។ ពួកអ្នកមិនដឹងទេឬថា ពួក

អ្នកគប្បី ប្តេជ្ញាថាពួកអ្នកជំនឿម្យ៉ាងម៉្លោះ និងបណ្តាកូនចៅរបស់គេ នៅពេលនេះ ?"
(9 ២១) ត្រូវ តفسیر الإمام العسكري (عليه السلام)

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩١﴾

៥១. និងគ្រាដែលយើងបានកំណត់ពេលសែសិបយប់ជាមួយមូសា ។ បន្ទាប់មក អត់ពីគេ ពួកអ្នកបាន
យករូបកូនគោបា ។ ពួកអ្នកជាជនទុច្ចរិត ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كَانَ مُوسَىٰ بُنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: إِذَا فَرَّجَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَ أَهْلَكَ أَعْدَاءَكُمْ آتَيْكُمْ بِكِتَابٍ مِنْ رَبِّكُمْ، يَشْتَمِلُ عَلَىٰ أَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ مَوَاعِظِهِ وَ عِبَرِهِ وَ أَمْثَالِهِ. فَلَمَّا فَرَّجَ اللَّهُ تَعَالَىٰ عَنْهُمْ، أَمَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَأْتِيَ لِلْمِعَادِ، وَ يَصُومَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا عِنْدَ أَصْلِ الْجَبَلِ، وَ ظَنَّ مُوسَىٰ أَنَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ يُعْطِيهِ الْكِتَابَ. فَصَامَ مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ يَوْمًا [عِنْدَ أَصْلِ الْجَبَلِ] فَلَمَّا كَانَ فِي آخِرِ الْأَيَّامِ قَبْلَ الْفِطْرِ فَأَوْحَىٰ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ [إِلَيْهِ] يَا مُوسَىٰ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ حُلُوفَ فِمْ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدِي مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ؟ صُمْ عَشْرًا آخَرَ وَ لَا تَسْتَنَّكَ عِنْدَ الْإِفْطَارِ. فَفَعَلَ ذَلِكَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី) មានវចនៈថា៖ "មូសា ប៊ីន អ៊ីមរ៉ាន់ តែងតែប្រាប់
កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ "ពេលណាអស់ឡោះហ្ន៎សង្គ្រោះអស់លោកនិងកម្ទេចពួកសត្រូវអស់លោក ខ្ញុំ
នឹងនាំមកនូវព្រះគម្ពីរមួយពីព្រះម្ចាស់អស់លោក ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះមានព្រះបញ្ជា ព្រះ
បម្រាម ព្រះឱវាទ ព្រះសិក្ខាបទ និងព្រះអភិប្រាយ(អធិប្បាយ) ។" លុះអស់ឡោះហ្ន៎បានសង្គ្រោះពួក
គេ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ បានបញ្ជាឲ្យមូសាស្រាវក្សពាក្យសម្បថព្រះអង្គ ឲ្យព្រះអង្គកាន់
សីលត្រណាមអាហារសាមសិបថ្ងៃ និងឲ្យមកកងភ្នំ ។ មូសាគិតថាក្រោយពីនេះ(សីលត្រណាម) ព្រះ
អង្គនឹងប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ ។ មូសាបានកាន់សីលត្រណាមអាហារនៅលើភ្នំ ។ នាថ្ងៃ
បំផុត មុនស្រាយត្រណាម ព្រះអង្គបានដុសធ្មេញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ បានបើក
ឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "មូសាអើយ! អ្នកដឹងទេថាខ្យល់ដង្ហើមរបស់អ្នកកាន់សីលត្រណាមអាហារ
ប្រសើរបំផុតសម្រាប់អញ លើសក្លិនក្រអូបទៅទៀត ? ពេលនេះ ចូរអ្នកកាន់សីលត្រណាមដប់ថ្ងៃថែម
ទៀត ហើយចូរអ្នកកុំដុសធ្មេញពេលស្រាយត្រណាម ។" មូសាបានអនុវត្តតាម ។

وَ كَانَ وَعَدَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعْطِيَهُ الْكِتَابَ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، فَأَعْطَاهُ إِيَّاهُ. فَجَاءَ السَّامِرِيُّ فَشَبَّهَ عَلَىٰ مُسْتَضْعَفِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ قَالَ:
وَعَدْتُكُمْ مُوسَىٰ أَنْ يَرْجِعَ إِلَيْكُمْ بَعْدَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً، وَ هَذِهِ عِشْرُونَ لَيْلَةً وَ عِشْرُونَ يَوْمًا مَتَّ أَرْبَعُونَ أَوْحَىٰ مُوسَىٰ رَبَّهُ، وَ قَدْ أَتَاكُمْ رَبُّكُمْ،
أَرَادَ أَنْ يُرِيكُمْ: أَنَّهُ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَدْعُوَكُمْ إِلَىٰ نَفْسِهِ بِنَفْسِهِ وَ أَنَّهُ لَمْ يَبْعَثْ مُوسَىٰ لِحَاجَةٍ مِنْهُ إِلَيْهِ. فَأَظْهَرَ لَهُمُ الْعِجْلَ الَّذِي كَانَ عَمَلُهُ
فَقَالُوا لَهُ: فَكَيْفَ يَكُونُ الْعِجْلُ إِلَيْنَا؟ قَالَ لَهُمْ: إِنَّمَا هَذَا الْعِجْلُ يُكَلِّمُكُمْ مِنْهُ رَبُّكُمْ كَمَا كَلَّمَ مُوسَىٰ مِنَ الشَّجَرَةِ فَإِلَيْهِ فِي الْعِجْلِ كَمَا
كَانَ فِي الشَّجَرَةِ. فَضَلُّوا بِذَلِكَ وَ أَضَلُّوا.

សន្យារបស់អស់ឡោះហ្ន៎គឺប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គក្រោយសែសិបយប់ ហើយព្រះអង្គបាន
ប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គ ។ សាមីរីបានមករកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលខ្សោយជំនឿ ធ្វើឲ្យពួកគេ
សង្ស័យ ហើយបានថា៖ "មូសាបានសន្យាអស់លោកថានឹងត្រឡប់មកវិញក្រោយសែសិបយប់ ។
ពេលនេះបានមួយបំផុតនិងមួយថ្ងៃ គ្រប់ពេលកំណត់ហើយ ។ មូសាបានយល់ខុសអំពីព្រះម្ចាស់របស់

គេ ۱ ព្រះម្ចាស់អស់លោកមករកអស់លោកហើយ ដោយចង់ឲ្យអស់លោកបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ។
 ព្រះអង្គ មានមហិទ្ធិប្រទ្ធិមករកអស់លោកដោយព្រះអង្គឯង ហើយមិនបានចាត់អ្វីមកឲ្យបញ្ជូនមូសា
 ទេ រៀបលែងតែព្រះអង្គ ត្រូវការគេធ្វើអ្វីមួយ ។" សាមីរី បានបង្ហាញកូនគោបាចំពោះពួកគេដែល
 គេ បានសាងឡើង ។ ពួកគេបានប្រាប់សាមីរី ថា៖ "កូនគោបានេះជាព្រះម្ចាស់យើងដូចម្តេចទៅ?"
 សាមីរី បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់លោកនឹងនិយាយរកអស់លោកមកពីកូនគោបានេះ ដូច
 ព្រះអង្គបាននិយាយរកមូសា មកពីដើមឈើនោះដែរ ។ ព្រះម្ចាស់អស់លោកនៅក្នុងកូនគោបានេះ
 ដូចព្រះអង្គនៅក្នុងដើមឈើនោះដែរ ។" គេ បាននាំពួកគេរង្វេងដោយអ្វីនេះ ពួកគេក៏បានរង្វេងផ្លូវ ។

[فَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ قَالاً: يَا أَيُّهَا الْعِجْلُ أَكَانَ فِيكَ رَبُّنَا كَمَا يَزْعُمُ هَؤُلَاءِ فَتَطَّقَ الْعِجْلُ وَ قَالَ: عَزَّ رَبُّنَا عَنْ أَنْ يَكُونَ الْعِجْلُ
 حَاوِيًا لَهُ، أَوْ شَيْءٌ مِّنَ الشَّجَرَةِ وَالْأَمْكِنَةِ عَلَيْهِ مُشْتَمَلًا، لَا وَ اللَّهُ يَا مُوسَى وَ لَكِنَّ السَّامِرِيَّ نَصَبَ عِجْلًا مُّؤَخَّرَةً إِلَى الْخَائِطِ وَ حَفَرَ فِي
 الْجَانِبِ الْآخَرَ فِي الْأَرْضِ، وَ أَجْلَسَ فِيهِ بَعْضَ مَرَدِيهِ فَهُوَ الَّذِي وَضَعَ فَاهُ عَلَى دُبُرِهِ، وَ تَكَلَّمَ بِمَا تَكَلَّمَ لَمَّا قَالَ: « هَذَا إِلَهُكُمْ وَ إِلَهُ
 مُوسَى » يَا مُوسَى بَنَ عِمْرَانَ مَا حَدَلَ هَؤُلَاءِ بِعِبَادِي وَ اتَّخَذِي إِلَهًا إِلَّا لِتَهَاوَنَهُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَ جُحُودِهِمْ
 بِمَوَالِيهِمْ وَ بُنُوءِ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ الْوَصِيِّ حَتَّى آدَاهُمْ إِلَى أَنْ اتَّخَذُونِي إِلَهًا.]

ពេលមូសា បានមករកប្រជារាស្ត្រគេ ព្រះអង្គ បានថ្លែងចំពោះពួកគេថា៖ "កូនគោអីយ! តើ
 ព្រះម្ចាស់ យើងនៅក្នុងឯង ដូចប្រជារាស្ត្រនេះគិតមែនទេ?" កូនគោបាចំពោះពួកគេថា៖ "ព្រះម្ចាស់យើងមហា
 ខ្លាំងពូកែពេកណាស់ ដែលកូនគោអាចមានប្រៀបលើព្រះអង្គ ឬអ្វីមួយដូចជាដើមឈើជាដើមអាចជា
 កន្លែងរស់ព្រះអង្គនោះ ។ ទេ មូសា អីយ សូមស្បថលើអស់ឡោះហ្ន៎ ។" តែសាមីរី ទេដែលបាន
 ដាក់កូនគោ ដោយដាក់ប៉ែកក្រោយវាផ្អែបជញ្ជាំង បានចោះប្រហោងលើជញ្ជាំងនោះហើយបានដាក់
 មនុស្សម្នាក់នៅក្រោយប្រហោងនោះ ឲ្យអង្គុយក្រោយនោះ និយាយជាមួយពួកគេតាមប្រហោងនោះ
 ដែលនៅក្រោយគូទកូនគោ ។ ពួកគេស្មានថាកូនគោបានជាអ្នកនិយាយពេលគេបានថា៖ "[២០:៨៨]
 នេះគឺព្រះរបស់អស់លោក ហើយជាព្រះរបស់មូសា ។ កូនគោបាចំពោះពួកគេថា៖ "មូសាអីយ! បារបម្រើទាំង
 នេះមិនបានគោរពបូជាយើងទេ ហើយមិនបានយកយើងជាព្រះពួកគេទេ ។ តែព្រោះតែពួកគេមិនយក
 ចិត្តទុកដាក់នឹងការឧទ្ទិសសេចក្តីគោរពប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ និងបណ្តាកូនចៅ ល្អរបស់
 គេ និងបានប្រានចោលមិត្តភាពរបស់ពួកគេ សាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ និងអំណាច
 គ្រប់គ្រងរបស់បណ្តាអាណាព្យាបាល បានជាអវិភាពពួកគេបាននាំឲ្យពួកគេយកយើងជាព្រះ
 នោះ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَإِذَا كَانَ اللَّهُ تَعَالَى إِثْمًا حَدَلَ عَبْدَهُ الْعِجْلُ لِتَهَاوَنَهُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ وَصِيَّةِ عَلِيٍّ فَمَا تَحَافُونَ مِنْ الْخِذْلَانِ
 الْأَكْبَرِ فِي مُعَانَدَتِكُمْ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ قَدْ شَاهَدْتُمُوهَا، وَ تَبَيَّنْتُمْ أَيَاتِهِمَا وَ دَلِيلَهُمَا؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه
 السلام , ج 1 , ص 247)

អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ បានឲ្យបណ្តាអ្នកដែលបានគោរពកូនគោបាអាប័ឌិន
 កិត្តិយស ព្រោះពួកគេមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងការឧទ្ទិសសេចក្តីប្រណិប័តន៍ចំពោះមូហាំម៉ាដ្ឋ និង
 បណ្តាអាណាព្យាបាល របស់គេ ។ ពួកអ្នកមិនខ្លាចសេចក្តីអាម៉ាស់ធំសម្បើមជាងនេះទេ ឬ
 ដោយសារតែពួកអ្នកជាសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ និងអ្នកស្រឡាត់ ក្រោយពីបានទទួលស្គាល់ពួកគេ

ហើយ បានឃើញព្រះសញ្ញានិងភស្តុតាងទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ហើយនោះ ?"

((១២២ តួ តفسیر الإمام العسكري (عليه السلام)))

***

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَ إِذْ وَاَعَدْنَا مُوسَىٰ اَرْبَعِينَ لَيْلَةً". قَالَ: «كَانَ فِي الْعِلْمِ وَ التَّقْدِيرِ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً، ثُمَّ بَدَا لِلَّهِ فَرَادَ عَشْرًا، فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ الْاَوَّلُ وَ الْاٰخِرُ اَرْبَعِينَ لَيْلَةً». (تفسیر العیاشی 44 / 46 : 2)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី ទទួលបានពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ីន មុស្លីមដែលទទួលបានមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្វុប្វាវា صلوات الله عليه والسلام ពាក់ព័ន្ធ និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ رحمته [២:៥១] គ្រាដែលយើងបានកំណត់ពេលសែសិបយប់ជាមួយមូសា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នៅក្នុងព្រះអភិញ្ញានិងក្នុងបុព្វកំណត់គឺមានសាមសិបយប់ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្គ័រ رحمته បានប្តូរវា ព្រះអង្គ رحمته បានបន្ថែមដប់ទៀត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសម្រេចកាលបរិច្ឆេទដំបូង របស់ព្រះម្ចាស់ رحمته និងកាលបរិច្ឆេទមួយទៀត ក្នុងចំណោមសែសិបយប់នោះ ។" (1: 46 / 44) (تفسیر العیاشی)

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. បន្ទាប់មក ក្រោយពីរឿងនោះ យើងបានអត់ឱនឲ្យពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។

***

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ » أَي عَفَوْنَا عَنْ أَوَائِلِكُمْ عِبَادَتَهُمُ الْعَجَلِ، لَعَلَّكُمْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ فِي عَصْرِ مُحَمَّدٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَشْكُرُونَ تِلْكَ التَّعَمَّةَ عَلَىٰ أَسْلَافِكُمْ وَ عَلَيْكُمْ بَعْدَهُمْ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រ رحمته មានព្រះបន្ទូលថា: [២:៥២] បន្ទាប់មក ក្រោយពីរឿងនោះ យើងបានអត់ឱន ឲ្យពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ មានន័យថា លើកទោសឲ្យពួកទាំងនោះដែលបានគោរពបូជា កូនគោបា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នក ដែលរស់នៅក្នុងសម័យកាលរបស់ម្ចាស់ម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام នេះ ក្នុងចំណោមកូន ចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីល ដឹងគុណចំពោះព្រះឧបការៈគុណលើដួនតាពួកអ្នកនិងលើពួកអ្នកក្រោយពួកគេ ។

[ثُمَّ] قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ إِنَّمَا عَفَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْهُمْ لِأَنَّهُمْ دَعَوْا اللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَ جَدُّوْا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمُ الْوَلَايَةَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلَىٰ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ. فَعِنْدَ ذَلِكَ رَحِمَهُمُ اللَّهُ وَ عَفَا عَنْهُمْ. (التفسیر المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 247)

បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ាប្វាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្គ័រ رحمته បាន លើកទោសឲ្យពួកគេ ព្រោះពួកគេបានបូជាសូងអល់ឡោះហ្គ័រ رحمته តាមរយៈម្ចាស់ម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាវាជបុត្រ វាជនក្តា عليهم السلام បរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងបានជឿសាមីក្នុងចិត្តពួកគេលើមិត្តភាពរបស់ម្ចាស់ម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام អាល់ صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ رحمته ។ ពេលពួកគេបានធ្វើដូចនេះ អល់ឡោះហ្គ័រ رحمته មានព្រះមេត្តាសន្តោសចំពោះពួកគេ ហើយបានអភ័យទោសឲ្យពួកគេ ។"

((១២២ តួ តفسیر الإمام العسكري (عليه السلام)))

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. ហើយ [ច្រវែកអ្នករពួកដល់] គ្រាដែលយើងបានប្រទានគម្ពីរនិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ [សម្រាប់វែក

ព្រែកឲ្យដឹងខុសត្រូវឲ្យមូសា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកអាចអនុចរបានតាមមាតិក្រឹមត្រូវ ។

***

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ إِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ الْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ » قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَذْكُرُوا إِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ هُوَ التَّوْرَةُ الَّتِي أَخَذَ عَلَى نَبِيِّ إِسْرَائِيلَ الْإِيمَانَ بِهِ، وَ الْإِنْفِصَادَ لِمَا يُوجِبُهُ، وَ الْفُرْقَانَ آتَيْنَاهُ أَيْضًا فَرَّقَ بِهِ [مَا] بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ، وَ فَرَّقَ [مَا] بَيْنَ الْمُحْسِنِينَ وَ الْمُتَبَطِّلِينَ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៥៣] គ្រាដែលយើងបានប្រទានគម្ពីរនិង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ សម្រាប់វែកព្រែកឲ្យដឹងខុសត្រូវឲ្យមូសា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកអាចអនុចរបានតាមមាតិក្រឹមត្រូវ ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្តាហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "ចូរនឹកឃើញកាលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសា^{عليه السلام} នេះគឺព្រះគម្ពីរតៅវ៉តូឲ្យគេដឹកនាំពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលឲ្យជឿព្រះគម្ពីរ នោះការអនុវត្តន៍តាមកាតព្វកិច្ចដែលមាននៅក្នុងនោះ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ(អាល់-ហ្វ្យូកូន) ដែលត្រូវប្រទានឲ្យមកដើម្បីវែកព្រែកឲ្យដឹងថាអ្វីគឺសេចក្តីពិតអ្វីគឺសេចក្តីមិនត្រឹមត្រូវ និងឲ្យដឹងប្រជារាស្ត្រសច្ចៈពីប្រជារាស្ត្រខុស ។

وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمَّا أَكْرَمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْكِتَابِ وَ الْإِيمَانِ بِهِ، وَ الْإِنْفِصَادِ لَهُ، أَوْحَى اللَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا مُوسَى هَذَا الْكِتَابُ قَدْ أَقْرَأُوا بِهِ، وَ قَدْ بَقِيَ الْفُرْقَانُ، فَرَّقَ مَا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْكَافِرِينَ، وَ الْمُحْسِنِينَ وَ الْمُتَبَطِّلِينَ، فَجَدَّدَ عَلَيْهِمُ الْعَهْدَ بِهِ، فَإِنِّي قَدْ آيْتُ عَلَى نَفْسِي فَسَمَّا حَقًّا لَا أَتَقَبَّلُ مِنْ أَحَدٍ إِيمَانًا وَ لَا عَمَلًا إِلَّا مَعَ الْإِيمَانِ بِهِ.

ក្រោយពីបានលើកកិត្តិយសពួកគេដោយព្រះគម្ពីរ ដោយឲ្យពួកគេមានជំនឿលើព្រះគម្ពីរនោះ និងដោយឲ្យពួកគេអនុវត្តតាមព្រះគម្ពីរនោះ អស់ឡោះហ្ន៎បានលើកឲ្យមូសា^{عليه السلام} ដឹងថា៖ "មូសា^{عليه السلام} អើយ នេះគឺព្រះគម្ពីរ ។ ពួកគេព្រមទទួលព្រះគម្ពីរនេះហើយ តែបានចោលលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលវែកព្រែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អ្នកណាខ្លះបដិសេធសទ្ធា អ្នកណាខ្លះជាអ្នកសច្ចៈនិងអ្នកណាខ្លះជាអ្នកក្លែងបន្លំ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នក^{عليه السلام} ប្រាប់ឲ្យពួកគេស្យូចសាថ្មី ព្រោះអញ^{عليه السلام} មិនទទួលជំនឿមួយប៉ែកទេ ឬទទួលក៏ក្តីភាពឬទង្វើរបស់ពួកគេណាមួយដោយមិនរើសមុខនោះទេ លើកលែងតែអ្នកនោះជឿលើវា ។

قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَا هُوَ يَا رَبِّ؟ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى تَأْخُذُ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ: أَنَّ مُحَمَّدًا خَيْرُ الْبَشَرِ وَ سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ. وَ أَنَّ أَحَاهُ وَ وَصِيَّهُ عَلَيْهِمَا خَيْرٌ الْوَصِيِّينَ. وَ أَنَّ أَوْلِيَاءَهُ الَّذِينَ يُقِيمُهُمْ سَادَةُ الْخَلْقِ. وَ أَنَّ شِبَعَةَ الْمُنْفَادِينَ لَهُ، الْمُسْلِمِينَ لَهُ وَ لِأَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ خَلْقَائِهِ، نُجُومُ الْفَرْدَوْسِ الْأَعْلَى وَ مُلُوكُ جَنَّاتِ عَدْنٍ.

មូសា^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ អ្នកនោះគឺអ្នកណា ?" អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា^{عليه السلام} អើយ ចូរអ្នក^{عليه السلام} ប្រាប់ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថាមូហ្គាម៉ាដ្យូ^{عليه السلام} ជាបុរសប្រសើរលើសគេ ហើយជាព្រះរាជអគ្គប្រមុខរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليه السلام} អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាប្អូនប្រុសគេ^{عليه السلام} និងជាព្រះអាណាព្យាបាលនោះ ប្រសើរបំផុតក្នុងចំណោមព្រះអាណាព្យាបាល ។ មិត្តទាំងឡាយរបស់ពួកគេ^{عليه السلام} ជាអ្នកដឹកនាំប្រជារាស្ត្រ ស្ត្រីអ៊ុលី^{عليه السلام} គឺបណ្តាដែលស្តាប់ឱវាទពួកគេ^{عليه السلام} ដែលចូលខ្លួនចំពោះពួកគេ^{عليه السلام} ដែលនៅក្រោមបង្គាប់ពួកគេ^{عليه السلام} និងបម្រាមពួកគេ^{عليه السلام} ។ ឯអ្នកស្នងទាំងឡាយរបស់ពួកគេ^{عليه السلام} ជាតារាវនៃ

មានសូតិដ៏ឧត្តមនិងជាមហាក្សត្ររបស់មានសូតិបរមសុខទាំងឡាយ ។"

قَالَ: فَأَخَذَ عَلَيْهِمُ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَلِكَ، فَمِنْهُمْ مَنِ اعْتَقَدَهُ حَقًّا، وَ مِنْهُمْ مَنِ أَعْطَاهُ بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ، فَكَانَ الْمُعْتَقِدُ مِنْهُمْ حَقًّا يَلُوحُ عَلَىٰ جَبِينِهِ نُورٌ مُّبِينٌ وَ مَنْ أَعْطَىٰ بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ لَيْسَ لَهُ ذَلِكَ النُّورُ. فَذَلِكَ الْفَرْقَانُ الَّذِي أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هُوَ فَارَقَ [مَا] بَيْنَ الْمُحْسِنِينَ وَ الْمُبْطِلِينَ.

អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "មូសា^{عليه السلام}បានប្រាប់ពួកគេរឿងនេះ ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ អ្នកខ្លះជឿពិតប្រាកដ ឯអ្នកខ្លះទៀតគ្រាន់តែជឿតែមាត់ទេ ។ បណ្តាអ្នកដែលជឿពិតប្រាកដក្នុងចំណោមពួកគេនោះមានពន្លឺចែងចាំងពីលើថ្ងាសពួកគេ ឯពួកដែលគ្រាន់ជឿតែមាត់នោះមិនមានពន្លឺនោះទេ ។ នោះគឺលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលអល់ឡោះហ្គ័បានប្រទានឲ្យមូសា^{عليه السلام}ដើម្បីវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាអ្នកសច្ចៈស្មោះត្រង់ អ្នកណាខ្លះជាអ្នកប្រព្រឹត្តិខុស ។"

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ » أَي لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ أَنَّ الَّذِي [بِهِ] يُشْرِفُ الْعَبْدَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هُوَ اعْتِقَادُ الْوَلَايَةِ، كَمَا شَرَّفَ بِهِ أَسْلَافَكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 252)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័មានព្រះបន្ទូលថា៖ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកអាចអនុចរបានតាមមាត់ត្រឹមត្រូវ មានន័យថា ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងថាករណីដែលផ្តល់នូវកិត្យានុភាពដល់បាវបម្រើ សម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័នោះ គឺការជឿលើមិត្តភាពរបស់បុគ្គលទាំងនេះ^{عليهم السلام} ដូចជូនតាពួកអ្នកធ្លាប់មានកិត្តិយសដោយសារមិត្តភាពនោះដែរ ។ (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ١٢٣)

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ إِنَّا كُفِّرْنَا بِلِقَائِكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَنْفُسَكُمْ بِإِتِّخَادِكُمْ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

៥៤. [ចូរពួកអ្នករព្វកដល់]គ្រាដែលមូសាបានប្រកាសចំពោះប្រជារាស្ត្រគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្ររបស់ខ្ញុំអើយ អស់លោកបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ព្រោះតែអស់លោកបានយកកូនគោបា [ជារូបបដិមាមកគោរពបូជា] ។ ដូច្នេះ ចូរអស់លោកត្រឡប់មករកព្រះអ្នកបង្កើតអស់លោកវិញដោយដឹងកំហុស ។ [ពិរុទ្ធិកធនទាំងឡាយអើយ !] អស់លោកចូរប្រហារជីវិតប្រជារាស្ត្រឯង (ប្រហារគ្នា) ។ នោះគឺអ្វីដែលប្រសើរបំផុតសម្រាប់អស់លោក ចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតរបស់អស់លោក ។ ព្រះអង្គបែរមករកអស់លោក(ដោយព្រះមេត្តាធម៌) ព្រោះ ពិតណាស់ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ أَذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ » إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ « عَبَدَةَ الْعِجْلِ » يَا قَوْمِ إِنَّا كُفِّرْنَا بِلِقَائِكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَنْفُسَكُمْ بِإِتِّخَادِكُمْ الْعِجْلَ « إِهَاءً » فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ « الَّذِي بَرَأَكُمْ وَ صَوَّرَكُمْ » فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ « بِقَتْلِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا، يَقْتُلُ مَنْ لَمْ يُعْبِدِ الْعِجْلَ مِنْ عَبَدَةِ « ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ » عِنْدَ بَارِيكُمْ « مِنْ أَنْ تَعِيشُوا فِي الدُّنْيَا وَ هُوَ لَمْ يَغْفِرْ لَكُمْ، فَيَتِمَّ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا حَيَاتِكُمْ وَ يَكُونُ إِلَى النَّارِ مَصِيرَكُمْ، وَ إِذَا قُتِلْتُمْ وَ أَنْتُمْ تَائِبُونَ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْقَتْلَ كَفَّارَتِكُمْ، وَ جَعَلَ الْجَنَّةَ مَنَازِلَكُمْ وَ مَقِيلَكُمْ.

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلم (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلم) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ! ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ [២:៥៤] គ្រាដែលមូសាបានប្រកាសចំពោះប្រជារាស្ត្រគេ ពួកគោរពបូជាកូនគោបា ថា៖ "ប្រជារាស្ត្ររបស់ខ្ញុំអ៊ីយ អស់លោកបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ប៉ះពាល់យ៉ាង អាក្រក់លើខ្លួនឯង ព្រោះតែអស់លោកបានយកកូនគោបា ជាព្រះ ដូច្នោះ ចូរអស់លោកត្រឡប់មករក ព្រះអ្នកបង្កើតអស់លោកវិញដោយដឹងកំហុស ដែលបានបង្កើតពួកលោកនិងមុខពួកលោក អស់លោក ចូរប្រហារជីវិតប្រជារាស្ត្រឯង ដោយការសម្លាប់ពួកលោកមួយចំនួនដោយពួកលោកមួយចំនួនទៀត ដែលមិនបានគោរពបូជាកូនគោបា នោះគឺអ្វីដែលប្រសើរបំផុតសម្រាប់អស់លោក ការសម្លាប់នេះ ប្រសើរបំផុតសម្រាប់ពួកលោក ចំពោះព្រះអ្នកបង្កើតរបស់អស់លោក តទៅពួកលោកនឹងរស់នៅក្នុង លោកនេះ ហើយព្រះអង្គ عجل នឹងមិនអភ័យទោសឲ្យអស់លោកទេ ពួកលោកនឹងបញ្ចប់ជីវិតក្នុងលោក នេះ បន្ទាប់ពីនោះអស់លោកនឹងចូលភ្លើងនរក ។ បើពួកលោកធ្វើការកាប់សម្លាប់នេះ ហើយពួកលោក ស្មារលាក់កំហុស អល់ឡោះហ្គ័រ عجل នឹងព្រមទទួលការកាប់សម្លាប់នេះជាការសងទូទាត់ ហើយព្រះអង្គ عجل នឹង ប្រទានដំណាក់ឋានសួគ៌ឲ្យអស់លោកជាទីស្នាក់អាស្រ័យប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ « فَنَابَ عَلَيْكُمْ » قَبْلَ تَوْبَتِكُمْ، قَبْلَ اسْتِيفَاءِ الْقَتْلِ لِحَمَاعَتِكُمْ وَ قَبْلَ إِيْتَانِهِ عَلَيَّ كَافَتِكُمْ، وَ أَمَهْلَكُمْ لِلتَّوْبَةِ وَ اسْتَبْقَاكُمْ لِلطَّاعَةِ « إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ »

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ព្រះអង្គបែរមករកអស់លោក(ដោយព្រះមេត្តាធម៌)" ព្រះ អង្គ عجل ព្រមទទួលការសូមស្មារលាក់កំហុសរបស់ពួកអ្នក មុនពួកអ្នកសម្លាប់គ្នាឯងអស់ទាំងអស់ ព្រះអង្គ عجل ទុកពេលឲ្យពួកអ្នកដើម្បីស្មារលាក់កំហុសនិងទុកឲ្យពួកអ្នកមានជីវិតដើម្បីស្តាប់ឱវាទ ព្រោះ ពិត ណាស់ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

قَالَ: وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَبْطَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى يَدَيْهِ أَمْرَ الْعِجْلِ، فَأَنْطَقَهُ بِالْحَبْرِ عَنْ تَمْوِيهِ السَّامِرِيِّ، فَأَمَرَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنْ يَقْتُلَ مَنْ لَمْ يَعْبُدْهُ مِنْ عِبْدِهِ، تَبَرُّاً أَكْثَرَهُمْ وَ قَالُوا: لَمْ نَعْبُدْهُ.

អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ពេលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានធ្វើឲ្យការគោរពបូជាកូនគោ បាទៅជាមោឃៈដោយដៃមូសា عليه السلام អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានធ្វើឲ្យរា(រូបកូនគោបា)អាចនិយាយបានដើម្បី ប្រកាសឲ្យប្រជារាស្ត្រដឹងនូវការបោកបំភាន់របស់សាមីរី عليه السلام ។ មូសា عليه السلام បានបញ្ជាឲ្យពួកដែលមិនបាន គោរពបូជាកូនគោបានោះសម្លាប់ពួកដែលបានគោរពបូជារា តែពួកគេភាគច្រើនបានដោះខ្លួនថា៖ "យើងមិនបានគោរពបូជារាទេ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: أُبْرِدْ هَذَا الْعِجْلَ الذَّهَبَ بِالْحَدِيدِ بَرْدًا، ثُمَّ ذُرَّهُ فِي الْبَحْرِ، فَمَنْ شَرِبَ مِنْ مَائِهِ اسْوَدَّتْ شَفْتَاهُ وَ أَنْفُهُ، وَ بَانَ ذَنْبُهُ. فَفَعَلَ قَبَائِلُ الْعَابِدُونَ لِلْعِجْلِ. فَأَمَرَ اللَّهُ إِثْنَيْ عَشَرَ أَلْفًا أَنْ يُخْرِجُوا عَلَيَّ الْبَاقِينَ شَاهِرِينَ السُّيُوفِ يَقْتُلُونَهُمْ.

អល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលចំពោះមូសា عليه السلام ថា៖ "ចូរអ្នកបំបែកកូនគោបានោះជាបំណែកដោយដៃក ហើយយកបំណែកទាំងនោះទៅចោលក្នុងទន្លេ ។ អ្នកណាដែលបានផឹកទឹកទន្លេនោះ បបូរមាត់និង

ច្រមុះអ្នកនោះនឹងទៅជាក្រហម វាបញ្ជាក់ឲ្យដឹងអំពីអំពើបាបកម្មរបស់ពួកគេ ។" ព្រះអង្គﷺបានធ្វើដូច្នោះ ។ អល់ឡោះហ្គ័បានបញ្ជាឲ្យពួកទាំងដប់ពីរពាន់នាក់នោះដែលមិនបានគោរពបូជាកូនគោចេញមកដោយកាន់ដាវ ហើយឲ្យសម្លាប់ពួកគេទៀតដែលនៅសល់នោះ ។

و نَادَى مُنَادِيهِ: أَلَا لَعَنَ اللَّهُ أَحَدًا أَنْبَاهُمْ بِبِدِّ أَوْ رَجُلٍ، وَ لَعَنَ اللَّهُ مَنْ تَأَمَّلَ الْمُقْتُولَ لَعَلَّهُ تَبَيَّنَهُ حَمِيمًا أَوْ قَرِيْبًا فَيَتَوَفَّاهُ، وَ يَتَعَدَّاهُ إِلَى الْأَجْنَبِيِّ، فَاسْتَسَلَّمَ الْمُقْتُولُونَ.

មានសម្លេងប្រកាសពីអ្នកប្រកាសថា: "ព្រះបណ្ឌិតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាពើបពះលើអ្នកណាដែលការពារខ្លួនពីការសម្លាប់ដោយដៃឬដោយជើងឯង ។ ព្រះបណ្ឌិតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាពើបពះលើអ្នកណាដែលនៅឆ្ងាយពីការសម្លាប់ព្រោះតែអ្នកនោះជាអ្នកជំនិតឬជាអ្នកដទៃ ។" ជនមានកំហុសបានចូលខ្លួនឲ្យគេសម្លាប់ ។

فَقَالَ الْقَاتِلُونَ: نَحْنُ أَكْظَمُ مُصِيبَةٍ مِنْهُمْ، نَقْتُلُ بِأَيْدِينَا آبَاءَنَا [وَأُمَّهَاتِنَا] وَ أَبْنَاءَنَا وَ إِخْوَانَنَا وَ قَرَابَاتِنَا، وَ نَحْنُ لَمْ نَعْبُدْ، فَقَدْ سَاوَى بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ فِي الْمُصِيبَةِ. فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى مُوسَى: يَا مُوسَى [إِنِّي] إِنَّمَا إِمْتَحَنْتُهُمْ بِذَلِكَ لِأَنَّهُمْ (مَا اعْتَرَفُوهُمْ لَمَّا عَبَدُوا الْعِجْلَ، وَ لَمْ يَهْجُرُوهُمْ، وَ لَمْ يُعَادُوهُمْ عَلَى ذَلِكَ.

ពួកអ្នកសម្លាប់បានថា: "យើងពិបាកខ្លាំងណាស់ ។ យើងត្រូវតែសម្លាប់ឪពុកឯង ម្តាយឯង កូនឯង បងប្អូនស្រីឯង និងអ្នកជំនិតដោយដៃឯង ហើយយើងមិនបានគោរពបូជាកូនគោបាទ ។ យើងក៏ដូចពួកគេដែរក្នុងទណ្ឌកម្មនេះ ។" អល់ឡោះហ្គ័បានបើកឲ្យមូសាﷺដឹងថា: "មូសាអើយ! អញបានធ្វើដូច្នោះដើម្បីល្បួងពិសោធពួកគេព្រោះថា ពេលពួកគេនោះបានគោរពបូជាកូនគោបា ពួកគេទៀតមិនបានដោះខ្លួនចេញពីពួកប្រព្រឹត្តិអំពើបាបទេ ហើយមិនបានទៅជាសត្រូវរបស់ពួកគេនោះទេក្នុងរឿងនោះ ។"

قُلْ لَهُمْ: مَنْ دَعَا اللَّهَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، يُسْهِلْ عَلَيْهِ قَتْلَ الْمُسْتَحْسِنِينَ لِلْقَتْلِ بِذُنُوبِهِمْ. فَقَالُوا، فَسُئِلَ عَلَيْهِمْ [ذَلِكَ]، وَ لَمْ يَجِدُوا لِقَتْلِهِمْ هُمْ أَلْمَاءُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 254)

គេបានប្រាប់ពួកគេថា: "អ្នកណាបានបូងស្ទូងអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាតាមរយៈមូហ្គាំម៉ាដ្ឋ^{عليه السلام} និងបណ្ឌិតកូនចៅបរិសុទ្ធ^{عليه السلام}របស់ព្រះអង្គﷺ វានឹងទៅជាងាយស្រួលសម្រាប់អ្នកនោះក្នុងការសម្លាប់ពួកទាំងនោះដែលតម្រូវឲ្យសម្លាប់ដោយសារបាបកម្មពួកគេ ។" ពួកគេបានសូត្របែបនេះ វាក៏ទៅជាងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ ហើយពួកគេមិនបានទទួលអារម្មណ៍អ្វីទេពេលសម្លាប់ពួកគេទាំងនោះ ។"

((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 925))

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّلْبَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

៥៥. [ច្រវែកអ្នករៀនដល់]គ្រាដែលពួកអ្នកបានថា: "មូសាអើយ ដរាបណាយើងមិនបានឃើញអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាយ៉ាងជាក់ស្តែងទេ (ឃើញរូបអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាពិត) ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿលោកទេ !" ដូច្នោះរន្ធដានប្រល័យជីវិតពួកអ្នកក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល ។

មើលអាយ៉ាស្ត ៥៦ ។

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. បន្ទាប់មក យើងបានឲ្យពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នក ដឹងគុណ ។

***

قَالَ: أَسْلَفُكُمْ « فَأَخَذْتُكُمْ الصَّاعِقَةَ » أَخَذْتُ أَسْلَافَكُمْ [الصَّاعِقَةُ] « وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ » إِلَيْهِمْ « ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ « بَعَثْنَا أَسْلَافَكُمْ » مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ « مِنْ بَعْدِ مَوْتِ أَسْلَافِكُمْ « لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ » [الْحَيَاةِ] أَي لَعَلَّ أَسْلَافَكُمْ يَشْكُرُونَ الْحَيَاةَ، الَّتِي فِيهَا يَتَوَبُّونَ وَ يُغْلِقُونَ، وَ إِلَى رَبِّهِمْ يُبَيِّنُونَ، لَمْ يُدْمِ عَلَيْهِمْ ذَلِكَ الْمَوْتُ فَيَكُونُ إِلَى النَّارِ مَصِيرُهُمْ، وَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ.

អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[២:៥៥] ដូច្នេះនេះបានប្រល័យជីវិតពួកអ្នក ដូនតា ពួកអ្នកត្រូវប្រហារដោយរន្ទះ ក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងសម្លឹងមើល ពួកគេ ។ បន្ទាប់មក យើងបានឲ្យ ពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ឲ្យដូនតាពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួកអ្នក ក្រោយពីការស្លាប់ របស់ដូនតាពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ដល់ជីវិត មានន័យថា ឲ្យដូនតាពួកអ្នកដឹងគុណ ចំពោះការសំចៃជីវិតពួកគេក្នុងការស្មារលាក់ហុសហើយត្រឡប់មករកព្រះម្ចាស់ ﷻ ពួកគេវិញ ។ សេចក្តី ស្តាប់ដំបូងរបស់ពួកគេមិនត្រូវបានកំណត់មកលើពួកគេទេ ពុំនោះទេពួកគេនឹងត្រូវចូលភ្លើងនរកហើយ នៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

قَالَ [الإمام عَلَيْهِ السَّلَامُ]: وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَرَادَ أَنْ يَأْخُذَ عَلَيْهِمْ عَهْدًا بِالْفُرْقَانِ [فَرَّقَ] مَا بَيْنَ الْمُحْسِنِينَ وَ الْمُنْظِلِينَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِنُبُوَّتِهِ وَ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِإِمَامَتِهِ، وَ لِلْأَيِّمَةِ الطَّاهِرِينَ بِإِمَامَتِهِمْ، قَالُوا: « لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ » أَنْ هَذَا أَمْرٌ رَبِّكَ « حَتَّى تَرَى اللَّهَ جَهْرَةً » عَيَانًا مُخْبِرُنَا بِذَلِكَ. فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ مُعَابِنَةً وَ هُمْ يَنْظُرُونَ إِلَى الصَّاعِقَةِ تَنْزِيلَ عَلَيْهِمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 256)

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "កាលមូសា ﷺ ចង់បានកតិកាសញ្ញាពីពួក គេអាស្រ័យលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាអ្នកត្រឹមត្រូវនិងអ្នកណាខ្លះជាអ្នក ប្រព្រឹត្តខុស ឲ្យមករកមូហាំម៉ាដូ ﷺ អាស្រ័យសាស្តាភាពព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យមករកអាលី ﷺ អាស្រ័យ អ៊ីម៉ាម៉ាស្ត ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យមករកអស់អ៊ីម៉ា ﷺ បរិសុទ្ធអាស្រ័យអ៊ីម៉ាម៉ាស្តរបស់អស់ព្រះអង្គ ﷺ នោះ ពួក គេបានថា៖ "យើងនឹងមិនជឿលោកទេ ថានេះជាព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ ﷻ លោក ﷺ ដរាបណាយើង មិនបានឃើញអស់ឡោះហ្វ័រយ៉ាងជាក់ស្តែងទេ ទាល់តែយើងបានឃើញព្រះអង្គ ﷺ ប្រទានដំណឹងនេះ មកឲ្យយើងផ្ទាល់ភ្នែក ។ ដូច្នេះ ផ្នែកបន្ទោរនៃរន្ទះបានប្រហារពួកគេ ។ ពួកគេបានសម្លឹងមើលទៅឯពួក ដែលត្រូវរន្ទះសង្កប់លើ ។" (9 ២៥ វគ្គ 1 ត្រូវការ 1) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام)

***

وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا الْمَكْرِمُ لِأَوْلِيَائِي، الْمُصَدِّقِينَ بِأَصْفِيَائِي وَ لَا أُبَالِي، وَ كَذَلِكَ أَنَا الْمُعَذِّبُ لِأَعْدَائِي، الدَّافِعِينَ حُقُوقَ أَصْفِيَائِي وَ لَا أُبَالِي.

អល់ឡោះហ្វី មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសាស្រ្តី អើយ! អញបានលើកតម្កើងមិត្តទាំងឡាយអញ និង បណ្តាអ្នក ដែលព្រមទទួលស្គាល់សច្ចភាពរបស់អភិបុគ្គល ទាំងឡាយរបស់អញ ហើយអញ មិន ខ្វល់ទេ ។ ដូចគ្នាដែរ អញធ្វើទោសសត្រូវរបស់អញ គឺពួកដែលច្រានចោលសិទ្ធិរបស់អភិបុគ្គល ទាំងឡាយរបស់អញ ហើយអញ មិនខ្វល់ទេ ។"

فَقَالَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِلْبَاقِينَ الَّذِينَ لَمْ يَصْعَقُوا: مَاذَا تَقُولُونَ؟ أَمْ تَقْبَلُونَ وَتَعْتَرِفُونَ؟ وَإِلَّا فَأَنْتُمْ بِهَؤُلَاءِ لَاحِقُونَ. قَالُوا: يَا مُوسَىٰ لَا نَدْرِي مَا حَلَّ بِهِمْ وَ لِمَاذَا أَصَابَتْهُمْ؟ كَانَتِ الصَّاعِقَةُ مَا أَصَابَتْهُمْ لِأَجْلِكَ، إِلَّا أَنْتَ كَانَتْ نَكْبَةً مِنْ نَكَبَاتِ الدَّهْرِ تُصِيبُ الْبَرَّ وَالْفَاجِرَ، فَإِنْ كَانَتْ إِلَّا أَصَابَتْهُمْ لِرَدِّهِمْ عَلَيْكَ فِي أَمْرِ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ آهِمَا فَاسْأَلِ اللَّهَ رَبَّكَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ تَدْعُونَا إِلَيْهِمْ أَنْ يُحْيِي هَؤُلَاءِ الْمَضْعُوقِينَ لِنَسْأَلَهُمْ لِمَاذَا أَصَابَتْهُمْ [مَا أَصَابَتْهُمْ].

មូសាស្រ្តី បានប្រាប់ពួកដែលនៅសេសសល់ ដែលមិនត្រូវរន្ទះប្រហារនោះថា៖ "តើអស់លោកនឹងថា អ្វី? តើអស់លោកយល់ព្រមឬនៅតែឈ្មោះប្រកែក? មិនដូច្នោះទេអស់លោកនឹងត្រូវរាប់បញ្ចូលជាមួយ ពួកគេនោះ។" ពួកគេបានថា៖ "មូសាស្រ្តី អើយ! យើងមិនដឹងថាអ្វីបានកើតឡើង ហើយហេតុអ្វីពួកគេ ត្រូវផ្អែកបន្ទោរប្រហារនោះទេ? នេះដូចមហន្តរាយមួយក្នុងចំណោមមហន្តរាយក្នុងលោកនេះដែល វាយប្រហារលើមនុស្សល្អព្រមទាំងមនុស្សអាក្រក់ដែរ ។ បើផ្អែកបន្ទោរនេះជាលទ្ធផលនៃការច្រាន ចោលបញ្ហាមូហាំម៉ាដូ អាលី និងបណ្តាកូនចៅ ពួកគេនោះមែន សូមលោកជួយសូម អល់ឡោះហ្វី ព្រះម្ចាស់ លោក ដោយអាស្រ័យនូវមូហាំម៉ាដូ និងបណ្តាកូនចៅ ព្រះអង្គ ឲ្យព្រះអង្គប្រសំពួកគេឲ្យរស់ឡើងវិញផង ជនទាំងនោះដែលត្រូវប្រហារដោយរន្ទះនៃផ្នែកបន្ទោរ ដើម្បីយើងនឹងបានសួរពួកគេថាហេតុអ្វីពួកគេត្រូវប្រហារបែបនេះ ។"

فَدَعَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِمْ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَأَحْيَاهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ: سَأَلُوهُمْ لِمَاذَا أَصَابَتْهُمْ؟ فَسَأَلُوهُمْ، فَقَالُوا: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ أَصَابَنَا مَا أَصَابَنَا لِإِبَائِنَا إِعْتِقَادَ إِمَامَةِ عَلِيٍّ بَعْدَ إِعْتِقَادِنَا بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَقَدْ رَأَيْنَا بَعْدَ مَوْتِنَا هَذَا مَمْلِكًا رَبَّنَا مِنْ سَمَاوَاتِهِ وَ حُجْبِهِ وَ عَرْشِهِ وَ كُرْسِيِّهِ وَ جَنَانِهِ وَ نِيرَانِهِ، فَمَا رَأَيْنَا أَنْفَدَ أَمْرًا فِي جَمِيعِ تِلْكَ الْمَمَالِكِ وَ أَعْظَمَ سُلْطَانًا مِنْ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَ إِنَّا لَمَّا مَنَّا بِهَذِهِ الصَّاعِقَةِ دُهِبَ بِنَا إِلَى النَّيْرَانِ. فَتَادَاهُمْ مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كُفُّوا عَنْ هَؤُلَاءِ عَذَابِكُمْ، فَهَؤُلَاءِ يُحْيُونَ بِمَسْأَلَةِ سَائِلٍ [يَسْأَلُ] رَبَّنَا عَزَّ وَ جَلَّ بِنَا وَ بِآلِنَا الطَّيِّبِينَ. وَ ذَلِكَ حِينَ لَمْ يَقْدِفُونَا [بَعْدُ] فِي الْهَلَاوِيَةِ، وَ أَخْرَجُونَا إِلَى أَنْ بُعِثْنَا بِدُعَائِكَ يَا مُوسَىٰ بْنِ عِمْرَانَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ.

មូសាស្រ្តី បានប្តឹងសូងអល់ឡោះហ្វី តាមរយៈអស់ព្រះអង្គ អាស្រ័យហេតុនេះអល់ឡោះហ្វី បាន ឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ។ មូសាស្រ្តី បានថា៖ "ចូរសួរពួកគេទៅ អំពីមូលហេតុនៃការរងទុក្ខរបស់ពួកគេ នោះ។" ពួកគេបានសួរពួកគេនោះ។ ពួកគេបានឆ្លើយថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអើយ ការរងទុក្ខវេទនារបស់ យើងនិងរបស់ជូនតាយើងនេះ មកពីការច្រានចោលជំនឿលើអ៊ីម៉ាម៉ាសុររបស់អាលី ក្រោយពីបាន ជឿលើសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដូ ។ បន្ទាប់ពីយើងបានស្លាប់ យើងបានឃើញព្រះរាជាណាចក្រ របស់ព្រះម្ចាស់ យើងក្នុងចំណោមមេឃទាំងឡាយ ព្រះបាទទាំងឡាយ ព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះអាសនៈ សួនសួគ៌ទាំងឡាយ និងឋាននរកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។ អ្វីដែលយើងបានឃើញនោះគឺពុំមាន បញ្ហាណា ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រទាំងនេះ ធំជាងបញ្ហាទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងក្សត្រភាពរបស់មូហាំម៉ាដូ

អាណាលី ហ្គាទ្វីម៉ាស៊ូ អាណាល់-ហ្គាសាន់ និងអាណាល់-ហ្គាសែនី នោះទេ ។ ពេលយើងបាន
 ស្តាប់ដោយសារនេះនេះ ពួកទេវតាបាននាំយើងទៅឯឋាននរក មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ និងអាណាលី សូមពរ
 ជ័យសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះអង្គ ទាំងពីរ បានស្រែកប្រាប់ពួកទេវតាថា: "សូមបញ្ឈប់ការធ្វើទណ្ឌកម្ម
 ពួកគេនេះភ្លាម! ព្រះម្ចាស់យើងនឹងឲ្យពួកគេរស់វិញពេលណាពួកអ្នកបូងស្ទឹងនឹងបូងស្ទឹងតាមរយៈ
 យើងនិងកូនចៅបរិសុទ្ធរយើង។" ពួកទេវតាក៏បានឈប់ មិនបោះយើងទៅក្នុងរណ្តៅជ្រៅទេ
 ហើយឲ្យយើងរង់ចាំ ទាល់តែព្រះអង្គ ឱមូសា ប៊ីន អ៊ីមរ៉នអ៊ីយ បានបូងស្ទឹងសូមឲ្យអស់ទូល
 បង្កំរស់វិញដោយអាស្រ័យលើសិទ្ធិរបស់មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ និងកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ ។"

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِأَهْلِ عَصْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَإِذَا كَانَ بِالْدُّعَاءِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ نَشَرَ ظِلْمَهُ أَتْلَافِكُمْ الْمَصْغُوفِينَ
 بِظُلْمِهِمْ أَمْ مَا يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ لَا تَتَعَرَّضُوا لِمِثْلِ مَا هَلَكُوا بِهِ إِلَى أَنْ أَحْيَاهُمْ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري
 عليه السلام , ج 1 , ص 256)

អាល់ឡោះហ្គាទ្វីម៉ាស៊ូមានព្រះបន្ទូលចំពោះប្រជារាស្ត្រក្នុងសម័យកាលរបស់មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ ថា: "នេះ
 ដោយសារតែការបូងស្ទឹងតាមរយៈមូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ និងបណ្តាកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់គេ ។ ការរងទុក្ខ
 វេទនារបស់ដួនតាពួកអ្នកដែលត្រូវប្រហារដោយផ្អែកបន្ទោរ ព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តដោយទុច្ចរិត
 នោះត្រូវបានបំបែរចេញ ។ តើពួកអ្នកមិនចង់ឲ្យអាល់ឡោះហ្គាទ្វីម៉ាស៊ូកម្ទេចពួកអ្នកចោលដោយវិធីដដែលនេះ
 ទេឬ ថ្ងៃនេះ ដោយសារតែពួកអ្នកប្រកែក?" (9២៥ វគ្គ ត្រីការពារ ព្រះអង្គ (លើសនាម))

***

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ دَاوُدَ الْعَبْدِيِّ،
 عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي كَلَامِهِ لِابْنِ الْكَوَّاءِ - قَالَ لَهُ: «اسْأَلْ عَمَّا بَدَأَ لَكَ». فَقَالَ: نَعَمْ، إِنَّ أُنَاسًا
 مِنْ أَصْحَابِكَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ يُرَدُّونَ بَعْدَ الْمَوْتِ؟ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَعَمْ، تَكَلَّمُ بِمَا سَمِعْتَ، وَ لَا تَرُدُّ فِي الْكَلَامِ، فَمَا
 قُلْتَ لَهُمْ».

សាអុដ្ឋូ ប៊ីន អុប្បុលឡោះហ្គាទ្វីម៉ាស៊ូ បានតំណាលតមកពី អាស៊ូម៉ាដ្ឋូ ប៊ីន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ ប៊ីន អ៊ីសា តមកពី
 អាណាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ីន អាណាលី ប៊ីន ហ្គាដ្ឋូល តមកពី អាណាល់-ហ្គាសែនី ប៊ីន អ៊ីលវ៉ាន តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្ឋូ ប៊ីន
 ដារុដ្ឋូ អាណាល់-អុប្បុល តមកពី អាណាល់-អាស៊ូបាក្វី ប៊ីន នូបាតាស៊ូ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីនី នៅក្នុងព្រះ
 វចនៈព្រះអង្គ ទៅកាន់ អ៊ីបន្ទូ អាណាល់-កាវ៉ាអ៊ី ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈប្រាប់លោកថា: "សូមលោក
 សួរមកចុះអ្វីដែលកើតមានដល់លោកនោះ ។" លោកបានថា: "បពិត្រ ។ សាវកមួយចំនួនរបស់ព្រះអង្គ
 បានអះអាងថាពួកគេនឹងត្រឡប់វិញក្រោយពីស្លាប់ ។" អាមីរុល-មុមីនីនី មានវចនៈថា: "មែន ។ សូមលោកនិយាយអ្វីដែលលោកបានឮនោះទៅ ចូរកុំបំផ្លើសសម្តី ។ តើលោកបានប្រាប់ពួកគេ
 វិញអ្វីខ្លះ?"

قَالَ: قُلْتُ: لَا أَوْ مِنْ بَشِيءٍ بِمَا قُلْتُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): «وَيْلَكَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ابْتَلَى قَوْمًا بِمَا كَانَ مِنْ
 دُنُوهِمْ، فَأَمَاتَهُمْ قَبْلَ آجَالِهِمْ الَّتِي سُمِّيَتْ لَهُمْ، ثُمَّ رَدَّهُمْ إِلَى الدُّنْيَا لِيَسْتَوْفُوا رِزْقَهُمْ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ».

លោក (អ៊ីបន្ទូ អាណាល់-កាវ៉ាអ៊ី) បានថា: "ទូលបង្គំបានថា: "ខ្ញុំមិនជឿអ្វីដែលអស់លោកថានោះទេ ។"

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អពមង្គលលើលោក ! អល់ឡោះហ្ន៎ عجل បានល្បួងពិសោធប្រជាពិស្ត មួយជាមួយបាបកម្មពួកគេ ។ ព្រះអង្គ عجل បានសម្លាប់ពួកគេមុនកាលបរិច្ឆេទដែលគេបានកាលកំណត់ ឲ្យពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عجل ឲ្យពួកគេត្រឡប់មកលោកនេះវិញ ព្រះអង្គ عجل បានផ្តល់គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ឲ្យពួកគេ ហើយបានសម្លាប់ពួកគេក្រោយពីនោះ ។"

قَالَ: فَكَبَّرَ عَلَى ابْنِ الْكَوَاءِ وَ لَمْ يَهْتَدِ لَهُ، فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيْلَكَ تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَ اخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا﴾ فَأَنْطَلَقَ بِهِمْ لِيَشْهَدُوا لَهُ إِذَا رَجَعُوا عِنْدَ الْمَلَا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ رَبِّي قَدْ كَلَّمَنِي، فَلَوْ أَنَّهُمْ سَلَّمُوا ذَلِكَ لَهُ وَ صَدَّقُوهُ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ، وَ لَكِنَّهُمْ قَالُوا لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَرَى اللَّهَ جَهْرَةً﴾ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَأَخَذْتُكُمْ الصَّاعِقَةَ﴾ بِغَيْرِ الْمَوْتِ ﴿وَ أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ * ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ فَتَرَى - يَا ابْنَ الْكَوَاءِ - أَنَّ هَؤُلَاءِ رَجَعُوا إِلَى مَنَازِلِهِمْ بَعْدَ مَا مَاتُوا؟».

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា៖ "រឿងនេះបានធ្វើឲ្យ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បារម្ភ ហើយមិនត្រូវគេដឹកនាំ ក្នុងរឿងនេះទេ ។" ដូច្នោះអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អពមង្គលលើលោក ! លោកមិនដឹង ទេថាអល់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عجل ថា [៧:១៥៥] មូសាបានជ្រើសយក បុរសចិត្តស្មោះ ក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិគេ ដើម្បី[ចូលរួមជាមួយ]ការណាត់ជួបយើង ។ ព្រះអង្គ عجل ក៏ បានទៅជាមួយពួកគេ ដើម្បីជាសាក្សីឲ្យព្រះអង្គ عجل ចំពោះមហាជនកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលពេលពួកគេ ត្រឡប់មកវិញ [មូសា عجل មានវចនៈ]ថា៖ "ម្ចាស់ عجل ខ្ញុំ عجل និយាយរកខ្ញុំ عجل ។" បើពួកគេបានជឿស៊ីប ចិត្តចំពោះរឿងនេះ ហើយបានទទួលស្គាល់ថាព្រះអង្គ عجل និយាយពិតមែននោះ វាជាការប្រសើរ សម្រាប់ពួកគេ តែពួកគេបែរជាប្រាប់មូសា عجل ថា៖ "[២:៥៥] មូសាអើយ ដរាបណាយើងមិនបានឃើញ អល់ឡោះហ្ន៎យ៉ាងជាក់ស្តែងទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿលោកទេ!" អល់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះរាជ បន្ទូលថា៖ "[២:៥៦] ដូច្នោះនេះបានប្រល័យជីវិតពួកអ្នក" មានន័យថាការស្លាប់ ក្នុងពេលដែលពួកអ្នក កំពុងសម្លឹងមើល ។ [២:៥៦] បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ក្រោយពីការស្លាប់របស់ពួក អ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។ ដូច្នោះ អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីអើយ ! លោកឃើញទេថាពួកគេបាន ត្រឡប់ទៅផ្ទះពួកគេវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវគេសម្លាប់ ?"

قَالَ ابْنُ الْكَوَاءِ: وَ مَا ذَلِكَ، ثُمَّ أَمَاتَهُمْ مَكَانَهُمْ؟ فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا، وَيْلَكَ! أَوْ لَيْسَ قَدْ أَخْبَرَكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ حَيْثُ يَقُولُ: ﴿وَ ظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْعَمَامَ وَ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَ السَّلْوَى﴾؟ فَهَذَا بَعْدَ الْمَوْتِ إِذْ بَعَثَهُمْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ١ : صفحة : ٢٢١ الحديث : ٩٩ / ٤٧٩ ، مختصر بصائر الدرجات - الجزء ١ : صفحة : ٢٢)**

អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី បានថា៖ "តើនោះគឺអ្វី ដែលបានសម្លាប់ពួកគេនៅកន្លែងពួកគេ ?" អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ អពមង្គលលើលោក ! ព្រះអង្គ عجل មិនបានប្រាប់ឲ្យលោកដឹងទេនៅក្នុងព្រះ គម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ عجل ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គ عجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា [២:៥៧] យើងបានធ្វើឲ្យពពក ផ្តល់ម្ហូបលើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក ? នេះគឺអ្វីដែលបានកើត ឡើងបន្ទាប់ពីការស្លាប់ ពេលព្រះអង្គ عجل បានឲ្យពួកគេរស់ឡើងវិញ ។" (7:155-156(مختصر بصائر الدرجات: 22)

وَزَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ហើយយើងបានធ្វើឲ្យពពកផ្តល់ម្ហូបលើពួកអ្នក យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូច មកឲ្យពួកអ្នក ។ [យើងមានតម្រាស់ទៅកាន់ពួកអ្នកថា៖] "ពួកអ្នកចូរបរិភោគម្ហូបចំណីបរិសុទ្ធ [និងដែលជួយទ្រទ្រង់សុខភាព] ដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកចុះ ។" ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង ។

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَأَذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ « زَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ ﴿٥٧﴾ لَمَّا كُنْتُمْ فِي النَّبِيِّ [التَّيْبَةِ] يَتَّبِعُكُمْ حَرَّ الشَّمْسِ وَ بَرْدَ الْقَمَرِ. ﴿٥٨﴾ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ ﴿٥٩﴾ التَّرْتِجِيئِينَ كَانَ يَنْفُطُ عَلَى شَجَرِهِمْ فَيَتَنَاوَلُونَهُ وَالسَّلْوَى: السَّمَانِيُّ طَيْرٌ، أَطْيَبُ طَيْرٍ حَمَاءً، يَسْتَرْسِلُ لَهُمْ فَيَصْطَادُونَهُ.

អ៊ីម៉ាំ (អ៊ីម៉ាំហ្គាសាន់ អាល់-អ្វាស់ការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា [២:៥៧] ហើយ កូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីលអ៊ីយ! ចូរនឹកឃើញកាល យើងបានធ្វើឲ្យពពកផ្តល់ម្ហូប លើពួកអ្នក ព្រោះតែពួកអ្នកនៅក្នុងរហោឋាន ការពារពួកអ្នកពីកម្ដៅថ្ងៃនិងពីអាការព្រជាកំបស់ខែ ។ យើងបានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាននិងក្រូចមកឲ្យពួកអ្នក អាល់-ម៉ាន គឺផ្សិតម្យ៉ាងដែលដុះនៅលើដើមឈើ ពួកគេដែលពួកគេតែងតែបរិភោគ ។ ក្រូច (អាល់-សាល់វ៉ា) គឺបក្សីមេយ ដែលមានសាច់ឆ្ងាញ់ ពួកគេចាប់វាបានយ៉ាងងាយ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ [لَهُمْ]: ﴿كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ وَأَشْكُرُوا نِعْمَتِي وَ عَظِّمُوا مِن عَظْمَتِي، وَ وَقَرُّوا مِن وَقْرَتِهِ بِمَنْ أَحَدْتُ عَلَيْكُمُ الْعَهْودَ وَ الْمَوَاقِيقَ [لَهُمْ] مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ.

អល់ឡោះហ្គ្វ័រមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា ពួកអ្នកចូរបរិភោគម្ហូបចំណីបរិសុទ្ធដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកចុះ ចូរពួកអ្នកអរព្រះគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌អញ ចូរពួកអ្នកទុកជាធំអ្នកដែលអញបានតែងតាំងជាធំ ចូរពួកអ្នកគោរពអស់បុគ្គលទាំងនោះដែលអញគោរពលើសពួកអ្នក ដែលជាបណ្តាអ្នកដែលបានធ្វើតិកាសញ្ញាជាមួយអញ គឺមូហាំម៉ាដ្យូ ^{صلوات الله عليه وآله} និងកូនចៅបរិសុទ្ធរបស់គេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ لَمَّا بَدَّلُوا، وَقَالُوا غَيْرَ مَا أُمِرُوا [بِهِ] وَ لَمْ يُفْعُوا بِمَا عَلَيْهِ عَهْدُوا، لِأَنَّ كُفْرَ الْكَافِرِ لَا يَقْدَحُ فِي سُلْطَانِنَا وَ مَمَالِكِنَا، كَمَا أَنَّ إِيمَانَ الْمُؤْمِنِ لَا يَرِيدُ فِي سُلْطَانِنَا ﴿وَ لَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ يَضْرُوبُونَ بِهَا بِكُفْرِهِمْ وَ تَبْدِيلِهِمْ.

អល់ឡោះហ្គ្វ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ កាលពួកគេបានផ្លាស់ប្តូរវា បានថាផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេថា ហើយមិនបានប្រព្រឹត្តទៅតាមកតិកាសញ្ញាពួកគេទេនោះ ។ ការមិនជឿរបស់ពួកអស់ទ្វារដែលក្បត់ពាក្យស្នាដោះមិនជះឥទ្ធិពលអាក្រក់មកលើការគ្រប់គ្រងនិងព្រះរាជាណាចក្រយើងទេ ដូចការមិនជឿរបស់បុគ្គលអស់ទ្វារមិនមានអ្វីចម្រើនក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់យើងនោះដែរ តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួនឯង ពួកគេជះឥទ្ធិពលអាក្រក់មកលើខ្លួន

ឯងដោយសារការមិនជឿរបស់ពួកគេនិងដោយសារការប្តូរផ្លាស់ដែលពួកគេបានធ្វើនោះ ។"

ثُمَّ [قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: عِبَادَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ بِاعْتِمَادِ وَلَا يَبِينَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ [أَنْ] لَا تُفَرِّقُوا بَيْنَنَا، وَ أَنْظُرُوا كَيْفَ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ حَيْثُ أَوْضَحَ لَكُمْ الْحِجَّةَ لِيُسَهِّلَ عَلَيْكُمْ مَعْرِفَةَ الْحَقِّ، ثُمَّ وَسَّعَ لَكُمْ فِي التَّقِيَّةِ لِتَسْلَمُوا مِنْ شُرُورِ الْخَلْقِ، ثُمَّ إِنَّ بَدَلْتُمْ وَ غَيْرْتُمْ عَرْضَ عَلَيْكُمْ التَّوْبَةَ وَ قَبَلَهَا مِنْكُمْ، فَكُونُوا لِنِعْمَاءِ اللَّهِ شَاكِرِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 257)

បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្តកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}អើយ! កាតព្វកិច្ចរបស់អស់លោកគឺជឿវិទ្យាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم السلام} វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានយើង^{عليهم السلام} ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំរើសអើងយើង^{عليهم السلام} ចូរអស់លោកពិនិត្យមើលថាអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد} បានអធិប្បាយសព្វគ្រប់យ៉ាងល្អិតល្អន់ដូចម្តេចខ្លះសម្រាប់អស់លោក ហើយបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងច្បាស់លាស់ដល់អស់លោកដើម្បីធ្វើឲ្យអស់លោកងាយយល់ការពិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{وحد}បានទុកសេរីភាពឲ្យអស់លោកទាក់ទងនឹងការលាក់បាំងជំនឿរបស់ខ្លួន (តាគ្គីយ៉ាស្តុ) ដើម្បីនឹងឲ្យអស់លោកចាកផុតពីអំពើអាក្រក់របស់មនុស្ស ។ បន្ទាប់ពីនោះ បើអស់លោកប្តូរផ្លាស់វា (កតិកាសញ្ញា) ព្រះអង្គ^{وحد}ចាំទទួលការភ្ញាក់រលឹកស្តាយកំហុសពីអស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}ដែលប្រកបដោយព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ^{وحد} ។" (7:160-161) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 257)

162

***

ابن بابويه: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يُوسُفَ الْبَغْدَادِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَنبَسَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا دَارِمُ بْنُ قَبِيصَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): الْكُفَاءُ مِنَ الْمَنْ الَّذِي نَزَلَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ هِيَ شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ وَ الْعَجْوَةُ الَّتِي مِنَ الْبَرِّيِّ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ هِيَ شِفَاءٌ مِنَ السَّمِّ.» (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/75 : 349)**

អ៊ីបន្ត បាច្វិវ៉ែហ្ន៎បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីមូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាស្តុម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វៃសនី ប៊ិន យូនុស អាល់-បាក្កុដ្វាឌី ដែលទទួលបានពីអុលី ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាន់បាសាស្តុ ដែលទទួលបានពីដ្វាវម ប៊ិន គូបៃស្វោះត្តុ ដែលទទួលបានពីអុលី ប៊ិន មូសា អាល់-វីដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលទទួលបានពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលទទួលបានពីអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្វិ ត្តុលីប^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ដ្បិតម្យ៉ាងមកពីអាល់-ម៉ានដែលត្រូវប្រទានចុះមកឲ្យពួកកូនចៅអ៊ីសរីអ៊ុល ហើយវាជាថ្នាំព្យាបាលភ្នែក ។ រីឯអាល់-អ៊ុច្តុរ៉ាស្តុជាផ្នែកម៉េប្រភេទល្អដែលមកពីឋានសួគ៌ ហើយវាជាថ្នាំបន្សាបថ្នាំបំពុល ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 349)

***

أحمدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): الْكُفَاءُ مِنَ الْمَنْ، وَ الْمَنْ مِنَ الْجَنَّةِ، وَ مَاوَهَا شِفَاءُ الْعَيْنِ.» (المحاسن: 761/527)**

អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្នុរិដូ អាល់-បាក្វីរ៉ាវ៉ា ទទួលបានពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អុលី ទទួលបានពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្លែល ទទួលបានពីអុប៊ុល រ៉ាវ៉ាហ្គាំម៉ាស ប៊ិន ស្វែដ្លី ប៊ិន អាល់ឡា ទទួលបាន ពីអាច្វី អុប៊ុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រឺស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "ផ្សិតម្យ៉ាង មកពីអាល់-ម៉ាន អាល់-ម៉ានមកពីឋានសួគ៌ ហើយទឹកវាជាថ្នាំសម្រាប់ភ្នែក ។" (المحاسن: 761 /527)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَبْدِ بْنِ أَصْحَابِنَا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ قَادِمٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «وَمَا ظَلَمُونَا وَ لَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ. قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ أَعْظَمُ وَ أَعْزُّ وَ أَجَلُّ وَ أَمْنَعُ مِنْ أَنْ يُظْلَمَ، وَ لَكِنَّهُ خَاطَنَا بِنَفْسِهِ، فَجَعَلَ ظَلَمَنَا ظَلْمَهُ، وَ وَلا يَتَنَا وَ لا يَتُنَا، حَيْثُ يَقُولُ: إِنَّمَا وَ لِيَكُمُ اللَّهُ وَ رُسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا يَغْنِي الْأَيَّمَةَ مِنَّا.»

មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប ទទួលបានពីមិត្តយើងច្រើនគ្នា ទទួលបានពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អុប៊ុលឡោះហ្គ័រ ទទួលបានពីអុប៊ុល វ៉ាហ្គាប ប៊ិន បាស្ទ័រ ទទួលបានពីមូសា ប៊ិន ក្វីដូ ទទួលបានពីស៊ីឡែម៉ាន ទទួល បានពីស្វារ៉ាវ៉ា ទទួលបានពីអាច្វី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام បានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام [២:៥៧] ពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើយើងទេ តែពួកគេបានប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតលើខ្លួន ឯង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ធំម៉ឺងបំផុត ព្រះអង្គ عليه السلام មានមហិទ្ធិឫទ្ធិនិង រុងរឿងបំផុត ព្រះអង្គ عليه السلام ខ្លាំងពូកែមិនអាចសង្កត់សង្កិនបានឡើយ តែព្រះអង្គ عليه السلام បានលាយផ្សំយើង عليه السلام ជាមួយព្រះអង្គ عليه السلام ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عليه السلام បានធ្វើឲ្យការសង្កត់សង្កិនមកលើយើង عليه السلام នោះ ដូចជាការសង្កត់ សង្កិនទៅលើព្រះអង្គ عليه السلام ដែរ រឺឡាយ៉ាស្ត់យើង عليه السلام ដូចជារឺឡាយ៉ាស្ត់ព្រះអង្គ عليه السلام ដែរ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះ បន្ទូលត្រង់នេះថា [៥:៥៥] ព្រះអភិបាល (អ្នកទំនុកបម្រុង អ្នកគាំទ្រ...) របស់ពួកអ្នកគឺមានតែ អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មានន័យថាអស់អ្វីម៉ា عليه السلام ដែលមកពីយើង عليه السلام ។" (الكافي 1: 11 /113)

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فكلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقولُوا حِطَّةً نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسنزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

៥៨. គ្រាដែលយើងមានតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងបុរីនេះទៅ និងចូរវរិភោគពីនោះនូវអ្វីដែល សម្បូរ(អាហារ)គ្រប់ទីកន្លែង តាមចិត្តចុះ ។ ហើយពួកអ្នកចូរចូលតាមទ្វារ ដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ និងចូរពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស ។" យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកកំហុសពួកអ្នក ហើយយើងនឹង ប្រទានលើសពីនោះឲ្យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ ។"

***

លោក សាអ៊ីដូ អ៊ីលហ្វាឡាហ្វី បានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អ៊ីម៉ា រឺដ្លី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស្ត់នេះថា៖ "យើងជាទ្វារនៃការដឹងកំហុសរាងចាលសម្រាប់អស់លោក ។" (តាហ្វេសៀរ អាយ៉ាស្តី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៦៣)

***

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « وَ « أَذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ « إِذْ قُلْنَا « لِأَسْلَافِكُمْ: « أَذْخُلُوا لَهُذِهِ الْقَرْيَةَ « وَ هِيَ « أَرْجَا « مِنْ بِلَادِ الشَّامِ، وَ ذَلِكَ حِينَ خَرَجُوا مِنَ التِّيهِ « فَكُلُوا مِنْهَا « مِنَ الْقَرْيَةِ « حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا « وَاسِعًا، بِلَا تَعَبٍ [وَ لَا نَصَبٍ] « وَ أَذْخُلُوا الْبَابَ « بَابَ الْقَرْيَةِ « سُجَّدًا .»

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំហ្គាសាន់ អាស់-អាស័កាវី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា អស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "កូនចៅ អ៊ីសរ៉ាអ៊ីលអ៊ីយ! ចូរនឹកឃើញ [២:៥៨] គ្រាដែលយើងមានតម្រាស់ ចំពោះជូនតាពួកអ្នក ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងបុរីនេះទៅ បុរីនេះគឺបុរី "អាវ៉យ័ហ្គា" ជាបុរីនៃប្រទេសស៊ីរី ពួកគេគ្រាន់តែឆ្លងកាត់តាមបុរីនេះទេ មកពីវាលខ្សាច់ និងចូរបរិភោគពីនោះ ពីបុរីនេះ នូវអ្វីដែលសម្បូរ(អាហារ)គ្រប់ទីកន្លែង តាមចិត្ត ពុះ ភាពសម្បូរបែបរបស់ស្រុកនេះ ដោយមិនធុញទ្រាន់ ដែលបានសាងឡើង ។ ហើយពួកអ្នកចូលតាមទ្វារ ទ្វាររបស់បុរីនេះ ដោយក្រាបប្រណិប័តន៍ ។

مَثَلُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى الْبَابِ مِثَالُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَمْرُهُمْ أَنْ يَسْجُدُوا تَعْظِيمًا لِذَلِكَ الْمِثَالِ، وَ يُجَدُّوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِنِعْتِهِمَا وَ ذَكَرَ مَوَالِيَهُمَا، وَ لِيَذْكُرُوا الْعَهْدَ وَ الْمِيثَاقَ الْمَأْخُودَيْنِ عَلَيْهِمْ لهُمَا.

អស់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានដាក់ភាពដ៏ល្អចម្បាំងម៉ាដូ^{عليه وآله} និងអ្នាលី^{صلوات الله عليه والسلام} នៅខាងលើទ្វារស្រុក បានបញ្ជាឲ្យពួកគេក្រាបសំពះដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះភាពដ៏ល្អទាំងពីរនោះ ហើយឲ្យពួកគេសម្តែងនូវស្វាមីភក្តិក្នុងចិត្តពួកគេជាសេចក្តីនឹករលឹកដល់អស់ព្រះអង្គ^{عليهم}ដែលជាព្រះបរមគ្រូ និងនឹកឃើញពាក្យសម្បូរនិងពាក្យសន្យាដែលគេបានទទួលពីពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលទាំងពីរ^{عليهم}នេះ ។

« وَ قُولُوا حِطَّةً « أَي قُولُوا: إِنَّ سُجُودَنَا لِلَّهِ تَعَالَى تَعْظِيمًا لِمِثَالِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ اعْتِقَادًا لَوْلَايَتِهِمَا حِطَّةً لِذُنُوبِنَا وَ نَحْوٍ لِسَيِّئَاتِنَا. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « نَغْفِرْ لَكُمْ « [أَي] بِهَذَا الْفِعْلِ « خَطَايَاكُمْ « السَّالِفَةِ، وَ نُزِيلُ عَنْكُمْ آثَامَكُمْ الْمَاضِيَةَ.

និងចូរពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស" មានន័យថា "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមក្រាបប្រណិប័តន៍ចំពោះ អស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل} ដោយអាស្រ័យនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ចំពោះភាពដ៏ល្អចម្បាំងម៉ាដូ^{عليه وآله} និង អ្នាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងជំនឿរបស់យើងចំពោះវីឡាយ៉ាស្តុរបស់ព្រះអង្គ^{عليهم}ទាំងពីរ ។ សូមព្រះអង្គ^{رحل}អត់ឱន បណ្តាបាបរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងសូមព្រះអង្គ^{رحل}កុំអើពើកំហុសរបស់ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផងឡើយ ។" អស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل}មានព្រះបន្ទូលថា យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នក មានន័យថា ដោយអាស្រ័យលើទង្វើក្រាបប្រណិប័តន៍នេះ កំហុសពួកអ្នក (ពោលគឺ អាស្រ័យលើការក្រាប ប្រណិប័តន៍នេះ យើងនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកកំហុសពួកអ្នក) ហើយនឹងជម្រះបាបដែលកន្លងមកហើយ នោះឲ្យពួកអ្នក ។

« وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ « مَنْ كَانَ مِنْكُمْ لَمْ يُقَارِفِ الذُّنُوبَ الَّتِي قَارَفَهَا مَنْ خَالَفَ الْوَلَايَةَ، [وَ ثَبَّتَ عَلَى مَا أَعْطَى اللَّهُ مِنْ نَفْسِهِ مِنْ عَهْدِ الْوَلَايَةِ] فَإِنَّا نَزِيدُهُمْ بِهَذَا الْفِعْلِ زِيَادَةَ دَرَجَاتٍ وَ مَثُوبَاتٍ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « وَ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ .» (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 259)

ហើយយើងនឹងប្រទានលើសពីនោះឲ្យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ បើអ្នកណា ក្នុងចំណោមពួកអ្នក មិនប្រព្រឹត្ត

បាបកម្មទេ គឺបាបកម្មដែលត្រូវប្រព្រឹត្តដោយពួកសត្រូវរបស់ព្រះបរមគ្រូ ហើយអ្នកនោះនៅតែមិន
ប្រែប្រួលពាក្យសច្ចាដែលបានប្រគល់ឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ عَدُوٌّ ពាក់ព័ន្ធនឹងការស្ស៊ូចក្នុងរឿងព្រះបរមគ្រូនោះ
អញ្ញ عَدُوٌّ នឹងបង្កើនឋានៈនិងប្រទានរង្វាន់ឲ្យអ្នកនោះ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូល **ហើយយើងនឹង
ប្រទានលើសពីនោះឲ្យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ** ។ (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) វគ្គ ១២៧)

***

عَنْ سُلَيْمَانَ الْجُعْفَرِيِّ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ « وَ قُولُوا حِطَّةً نَعْفِرْ لَكُمْ حَطَايَاكُمْ » قَالَ أَبُو
جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَحْنُ بَابُ حَطِّكُمْ. (التفسير (للعياشي) , ج 1 , ص 45)

ទទួលបានពីសូរ្យម៉ាន អាល់-យ៉ាក្វុហ្វារីដែលបានឲ្យដឹងថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្ឋី
មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَدُوٌّ [២:៥៨] ត្រូវពួកអ្នកថា៖ "សូមខមាទោស ។" យើងនឹងអត់
ឱនឲ្យពួកអ្នកកំហុសពួកអ្នក ថា៖ "អាហ្វិ យ៉ាក្វុហ្វារី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليه السلام គឺទ្វារនៃហ្ន៎ត្រូវត្រោះត្រា
(ខមាទោស)សម្រាប់អស់លោក ។" (تفسير العياشي) ហ្វាឌីស្ទ ៤៧)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. តែបណ្តាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សំដីដោយសំដីមួយផ្សេងពីសំដី ដែលគេបាននិយាយជាមួយពួក
គេ ។ ដូច្នោះយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្តាជនទុច្ចរិតនូវទារុណកម្មមកពីលើមេឃ ព្រោះពួក
គេបានបំពានបំពាន ។

***

قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ » إِنَّهُمْ لَمْ يَسْجُدُوا كَمَا أُمِرُوا، وَ لَا قَالُوا مَا أُمِرُوا، وَ لَكِنْ دَخَلُوهَا
مُسْتَقْبَلِهَا بِأَسْمَائِهِمْ وَ قَالُوا: هَطَا سَمَقَانَا أَيَّ حِنِطَةً حَمْرَاءُ نَتَّقُوهُنَّ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْ هَذَا الْفِعْلِ وَ هَذَا الْقَوْلِ.

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:៥៩] តែបណ្តាជនទុច្ចរិតបានផ្លាស់សំដី
ដោយសំដីមួយផ្សេងពីសំដីដែលគេបាននិយាយជាមួយពួកគេ ពួកគេមិនបានក្រាបប្រណិប័តន៍ដូច
ដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើទេ ហើយក៏មិនបាននិយាយដូចដែលគេបានបញ្ជាឲ្យពួកគេនិយាយនោះ
ទេដែរ តែពួកគេបានចូលទៅក្នុងស្រុកនោះជាមួយខ្នងពួកគេ ដោយបែរក្រោយ ហើយថា៖ "ហ្ន៎ត្រូវ
សាក្វីណា" មានន័យថា នេះជាច្រកចូលខ្ពស់មួយ ហេតុអ្វីយើងត្រូវបង្ហោនខ្លួនពេលដើរចូលនោះ ។
ទង្វើនេះនិងសម្តីនេះត្រូវចិត្តយើងជាង ។"

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا « غَيْرُوا وَ بَدَّلُوا مَا قِيلَ لَهُمْ، وَ لَمْ يَنْفَعُوا لَوْلَايَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ أَهْلِمَا الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. »
رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ « يَخْرُجُونَ عَنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ.

អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា ដូច្នោះយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្តាជនទុច្ចរិត
ពួកគេទៅជាក្រអឺតក្រទម ដូរអ្វីដែលពួកគេនិយាយ មិនព្រមទទួលមូហ្វាម៉ាដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام អ្នាលី صلوات الله عليه والسلام និងកូនចៅ
បរិសុទ្ធ عليه السلام របស់ពួកគេ عليه السلام ជាព្រះបរមគ្រូទេ នូវទារុណកម្មមកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានបំពានបំពាន

ពួកគេបានចាកចេញពីព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ និងមិនស្តាប់ព្រះឱវាទអង្គទេ ។

قَالَ: وَ الرَّجْزُ الَّذِي أَصَابَهُمْ أَنَّهُ مَاتَ مِنْهُمْ بِالطَّاعُونَ فِي بَعْضِ يَوْمِ مِائَةٍ وَ عَشْرُونَ أَلْفًا، وَ هُمْ مَنْ عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُمْ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
وَ لَا يُتَوَبُّونَ، وَ لَمْ يَنْزِلْ هَذَا الرَّجْزُ عَلَى مَنْ عَلِمَ أَنَّهُ يَتَوَبُّ، أَوْ يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِهِ دُرِّيَّةٌ طَيِّبَةٌ تَوَحَّدَ اللَّهُ، وَ تُوْمِنُ بِمُحَمَّدٍ وَ تَعْرِفُ مُوَالَاةَ
عَلِيٍّ وَصِيَّهِ وَ أَحِبِّهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 260)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់កាវី ^{صلوات الله عليه والسلا}) មានវចនៈថា៖ "អាសន្នរោគ(រោគប្លែក)បានវាយប្រហារពួកគេ ។ តែមួយបែកនៃថ្ងៃប៉ុណ្ណោះជម្ងឺអាសន្នរោគនេះបានសម្លាប់ពួកគេអស់ ១២០០០០ នាក់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់ញាណថាអ្នកខ្លះ ក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មិនជឿនិងមិនស្មារលាក់ហុសខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គមិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគមកលើអ្នកណាដែលព្រះអង្គទ្រង់ញាណថាអ្នកនោះបានស្មារលាក់ហុសខ្លួននោះទេ ឬមិនទម្លាក់ជម្ងឺអាសន្នរោគនោះមកលើបណ្តាអ្នកណាដែលកូនចៅរបស់ខ្លួននឹងទៅមនុស្សល្អដែលនឹងទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្គ័រជាព្រះតែមួយគត់ ដែលនឹងជឿម្យ៉ាងម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលនឹងទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្ត់របស់អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលជាព្រះអភិបាល ^{صلوات الله عليه والسلا} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងជាប្អូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នោះទេ ។" (7:160-162 (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام :1 260)

***

مُحَمَّدِ بْنِ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «نَزَلَ جَبْرَائِيلُ (عليه السلام) بِهَذِهِ الْآيَةِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) هَكَذَا: قَبَدَلِ الَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ، فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ».

សេចក្តីវាយការណ៍ពីម្យ៉ាងម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប ដែលទទួលបានពីអាស្ត់ម៉ាដូ ប៊ិន ម៉ាស្ត់រ៉ន ដែលទទួលបានពីអ្នកបំបាត់ អ៊ាស្តីម ប៊ិន អ្នកបំបាត់ឡោះហ្គ័រ ដែលទទួលបានពីម្យ៉ាងម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាដ្រែល ដែលទទួលបានពីអាច្នី ហ្គាស្តាស្ត ដែលទទួលបានពីអាច្នី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា៖ "យ៉ុបរ៉អ៊ុលបានចុះមកជួបម្យ៉ាងម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាមួយអាយ៉ាស្ត់នេះ ដូចនេះគឺ៖ [២:៥៩] តែបណ្តាជនទុច្ចរិត **ចំពោះបណ្តាកូនចៅរបស់ម្យ៉ាងម៉ាដូនិងចំពោះសិទ្ធិពួកគេ** បានផ្លាស់សំដីដោយសំដីមួយផ្សេងពីសំដីដែលគេបាននិយាយជាមួយពួកគេ ។ ដូច្នេះយើងបានចាត់បញ្ជូនទៅលើបណ្តាជនទុច្ចរិត**ចំពោះបណ្តាកូនចៅរបស់ម្យ៉ាងម៉ាដូនិងចំពោះសិទ្ធិពួកគេ** នូវទារុណកម្មមកពីលើមេឃ ព្រោះពួកគេបានបំពានបំពាន ។" (الكافي 1: 350/ 58)

***

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبِهِمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
៦០. [ចូរពួកអ្នករកដល់]ត្រាដែលមូសាបានបូងស្លូងសូមទឹកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋគេ យើងមានតម្រាស់ថា៖ "ចូរអ្នកយកដំបងអ្នកវាយលើផ្ទាំងសិលាទៅ ។" ដប់ពីរប្រភពទឹកបានផុសចេញមកពីផ្ទាំងថ្មនោះ ។ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដឹងទឹកនៃដីករបស់ខ្លួន ។ [យើងមានតម្រាស់ចំពោះពួកគេថា៖] "ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ដីរិតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រចុះ និងចូរពួកអ្នកកុំសាង

www.dhammadownload.com

សេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ ដោយប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ។"

***

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَ إِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ قَالَ: وَ اذْكُرُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ، طَلَبَ لَهُمُ السُّقْيَا، لَمَّا لِحْفَهُمُ الْعَطَشُ فِي الْبَيْتِ، وَ صَجُّوا بِالْبُكَاءِ إِلَىٰ مُوسَى، وَ قَالُوا: أَهْلَكْنَا الْعَطَشُ. فَقَالَ مُوسَى: اَللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ بِحَقِّ عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النَّسَاءِ، وَ بِحَقِّ أَحْسَنِ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ بِحَقِّ أَحْسَنِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ وَ بِحَقِّ عَنَّتِهِمْ وَ خُلَفَائِهِمْ سَادَةَ الْأَرْكَبَاءِ لَمَّا سَقَيْتَ عِبَادَكَ هَؤُلَاءِ.

បន្ទាប់មកអាល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៦០] គ្រាដែលមូសាបានបូងស្នូលសូមទឹកឲ្យប្រជារាស្ត្រគេ កូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីលអ៊ីយចូរនឹកឃើញ កាលមូសាបានបូងស្នូលសូមឲ្យមានភ្លៀងឲ្យប្រជារាស្ត្រគេ ដោយស្វែងរកទឹកឲ្យពួកគេ ដោយសារតែពួកគេស្រែកទឹកនៅក្នុងរហោហ្វាន ។ ពួកគេបានគួញប្រាប់មូសាថា៖ "យើងកំពុងតែស្លាប់ដោយសារស្រែកទឹក ។" មូសាបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ! ដោយនូវសិទ្ធិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្តា ដោយនូវសិទ្ធិរបស់អាឡី ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់អភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិរបស់ហ្វាទ្នីម៉ាស្ត ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់នារីថ្លៃថ្នូរ ដោយនូវសិទ្ធិរបស់អាល-ហ្វាសាន ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់រក្សាភិបាល ដោយនូវសិទ្ធិរបស់អាល-ហ្វាសែន ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ទុក្ខរ:បុគ្គល និងដោយនូវសិទ្ធិរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា ដែលជាព្រះខ្ញុំលិហ្វ របស់អស់ព្រះអង្គ និងជាចៅហ្វាយរបស់បុគ្គលបរិសុទ្ធាទាំងឡាយ សូមព្រះអង្គប្រទានភ្លៀងឲ្យប្រទេសនេះរបស់ព្រះអង្គ ផង ។"

فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَىٰ إِلَيْهِ: يَا مُوسَى ﴿إِضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ . فَضْرَبَهُ بِهَا ﴿فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ بَنِي أَبِي مِنْ أَوْلَادٍ يَعْقُوبَ﴾ ﴿مَشْرَبُهُمْ﴾ فَلَا يَزَاحِمُ الْآخَرِينَ فِي مَشْرَبِهِمْ.

អាល់ឡោះហ្វ័របានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "មូសាអ៊ីយ! ចូរអ្នកយកដំបងអ្នកវាយលើផ្ទាំងសិលាទៅ ព្រះអង្គបានវាយវាដោយដំបង ដប់ពីរប្រភពទឹកបានផុសចេញមកពីផ្ទាំងថ្មនោះ ។ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗ កុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗដែលជាកូនចៅរបស់យ៉ាកុប ដឹងទឹកនៃដីករបស់ខ្លួន មិនដណ្តើមកនៃដីដីកទឹកទេ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿كُلُوا وَ اشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾ الَّذِي آتَاكُمْوَهُ ﴿وَ لَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وَ لَا تَسْعَوْا فِيهَا وَ أَنْتُمْ مُفْسِدُونَ غَاصُونَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 261)

អាល់ឡោះហ្វ័រមានព្រះបន្ទូលថា ពួកអ្នកចូរបរិភោគនិងផឹកនូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់អាល់ឡោះហ្វ័រ ដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក និងចូរពួកអ្នកកុំសាងសេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឡើយ ដោយប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ចូរកុំដើរនៅលើផែនដីដោយបង្កឲ្យមានការខូចបង់ ដោយល្មើសបង្គាប់ ។

(7:160-162) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام : 1: 261)

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلِهَا ۗ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۗ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ ۗ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ ۗ وَالْمَسْكَنَةُ ۗ وَبَاءُوا بِعَصَابٍ مِّنَ اللَّهِ ۗ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۗ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّيْنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

៦១. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ]គ្រាដែលពួកអ្នកបានថា៖ "មូសាអើយ យើងមិនអាចអត់ទ្រាំនឹងអាហារ [បរិសុទ្ធនិងដែលជួយទ្រទ្រង់សុខភាព]តែមួយមុខទេ ។ សូមលោកមេត្តាជួយសូមព្រះម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ឲ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យយើងនូវអ្វីដែលផែនដីបណ្តុះចេញមក (ដូចជា៖) តិណទេស ត្រសក់ ខ្លឹមស សណ្តែកបាយ(គ្រាប់សំបៃត) និងខ្លឹមបារាំង ។" គេបានថ្លែងថា៖ "អស់លោកនឹងដូររបស់ល្អបំផុតជាមួយរបស់អប្រិយជាងនោះឬ? ចូរអស់លោកចូលទៅក្នុងស្រុកណាមួយទៅ អស់លោកនឹងបានអ្វីដែលអស់លោកសូមនោះ ។" សេចក្តីអាម៉ាស់និងសេចក្តីលំបាកវេទនាបានបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ (ជនទុច្ចរិតលើសគេក្នុងចំណោមពួកអ្នក) ពួកគេបានទទួលរងនូវព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងបានសម្លាប់បណ្តាព្រះសាស្ត្រាដោយខុសច្បាប់ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស និងបានប្រព្រឹត្តហួសព្រំដែន ។

***

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ إِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ: لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ: أَلَمْ نَ وَ الْسَّلْوَىٰ, وَ لَا بُدَّ لَنَا مِنْ خَلْطٍ مَعَهُ. « فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِثَّائِهَا وَ فُومِهَا وَ وَعَدَسِهَا وَ بَصِلِهَا. « قَالَ مُوسَىٰ « أَ تَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ « يُرِيدُ: أَسْتَدْعُونَ الْأَدْنَىٰ لِيَكُونَ لَكُمْ بَدَلًا مِنَ الْأَفْضَلِ? « ثُمَّ قَالَ: « اهْبِطُوا مِصْرًا « [مِنَ الْأَمْصَارِ] مِنْ هَذَا النَّبِيِّ « فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ « فِي الْمِصْرِ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៦១] គ្រាដែលពួកអ្នកបានថា៖ "មូសាអើយ យើងមិនអាចអត់ទ្រាំនឹងអាហារតែមួយមុខទេ ។ ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញកាលដូនតាពួកអ្នក ដែលមិនអាចទ្រាំនឹងអាហារតែមួយមុខបាន គឺអាល់-ម៉ាននិងក្រូច ពួកគេចង់លាយផ្សំផ្សេងជាមួយអាហារនេះផង ។ សូមលោកមេត្តាជួយសូមព្រះម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ឲ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យយើងនូវអ្វីដែលផែនដីបណ្តុះចេញមក (ដូចជា៖) តិណទេស ត្រសក់ ខ្លឹមស សណ្តែកបាយ(គ្រាប់សំបៃត) និងខ្លឹមបារាំង ។ មូសាបានថា៖ "អស់លោកនឹងដូររបស់ល្អបំផុតជាមួយរបស់អប្រិយជាងនោះឬ?" ព្រះអង្គចង់និយាយថា៖ "អស់លោកចង់ឲ្យអ្វីដែលអន់កើតឡើងដល់អស់លោកជាជាងអ្វីទាំងនេះដែលល្អប្រសើរឬ?" បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ ចូរអស់លោកចូលទៅក្នុងស្រុកណាមួយទៅ ក្នុងចំណោមស្រុកទៀតដែលនៅឆ្ងាយពីរហោឋាន អស់លោកនឹងបានអ្វីដែលអស់លោកសូមនោះ នៅក្នុងស្រុក ។

ثُمَّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ « الْجَزِيئَةُ أُخْرُوا بِهَا عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عِنْدَ مُؤْمِنِي عِبَادِهِ, « وَ الْمَسْكَنَةُ « هِيَ الْفَقْرُ وَ الذَّلِيلَةُ وَ بَأُوْءُ بِعَصَابٍ مِّنَ اللَّهِ « اِخْتَمَلُوا الْعَصَبَ وَ اللَّعْنَةُ مِنَ اللَّهِ « ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا « بِذَلِكَ الَّذِي لِحَقِّهِمْ مِنَ الذَّلِيلَةِ وَ الْمَسْكَنَةِ وَ اِخْتَمَلُوهُ مِنْ عَصَابِ اللَّهِ, ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا « يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ « قَبْلَ أَنْ تُضْرَبَ عَلَيْهِمْ هَذِهِ الذَّلِيلَةُ وَ الْمَسْكَنَةُ « وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّيْنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ «

وَ كَانُوا يَفْتُلُونَهُمْ بَعِيرٍ حَقِّ بِلَا جُرْمٍ كَانَ مِنْهُمْ إِلَيْهِمْ وَ لَا إِلَىٰ غَيْرِهِمْ « ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا » ذَلِكَ الْخِذْلَانُ الَّذِي اسْتَوَىٰ عَلَيْهِمْ - حَتَّىٰ فَعَلُوا الْآثَامَ - الَّتِي مِنْ أَجْلِهَا « ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلَةُ وَ الْمَسْكَنَةُ، وَ بَأُؤْ بِعَصَابٍ مِنَ اللَّهِ » [بِمَا عَصَوْا] « وَ كَانُوا يَغْتَدُونَ » [أَي] يَتَجَاوَزُونَ أَمْرَ اللَّهِ إِلَىٰ أَمْرٍ آخَرَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، ج 1 ، ص 263)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ សេចក្តីអាម៉ាស់និងសេចក្តីលំបាកវេទនាបានបាក់ស្រោចមកលើពួកគេ អ្វីដែលពួកគេបានបង់ឲ្យទៅអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេបានបង់ឲ្យទៅបណ្តាបារបម្រើរបស់ព្រះអង្គដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ សេចក្តីលំបាកវេទនា នេះគឺភាពក្រីក្រនិងការខូចកិត្តិយស ។ ពួកគេបានទទួលរងនូវព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេជាទីទទួលរងព្រះកំហឹងនិងព្រះបណ្តាសាមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ នេះព្រោះតែ មូលហេតុដែលពួកគេរងទុក្ខវេទនាដោយភាពក្រីក្រនិងការខូចកិត្តិយសនោះគឺដោយសារតែ ពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ មុនពួកគេត្រូវរងទុក្ខដោយការខូចកិត្តិយសនិងភាពក្រីក្រនេះ និងបានសម្លាប់បណ្តាព្រះសាស្តាដោយខុសច្បាប់ ពួកគេតែងតែសម្លាប់ពួកគេដើម្បីបើពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ណាមួយចំពោះរូបពួកគេ ឬចំពោះអ្នកណាផ្សេងនោះទេ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស នេះដោយសារតែបទល្មើសរបស់ពួកគេនោះធ្ងន់ពេក បានជាពួកគេរងជាចាំបាច់នូវទុក្ខវេទនាដោយការខូចកិត្តិយស និងដោយភាពក្រីក្រដែលបាក់ស្រោចមកលើពួកគេនោះ ព្រមទាំងព្រះកំហឹងអស់ឡោះហ្ន៎ផង -ដោយហេតុតែពួកគេប្រព្រឹត្តល្មើស ។ ប្រព្រឹត្តហួសព្រំដែន មានន័យថា ពួកគេតែងតែចាត់ទុកបញ្ហារបស់អ៊ីបលីសខ្ពស់ជាងព្រះបញ្ហារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) 930)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: بِإِسْنَادِهِ، يُؤْتِسُّ، عَنِ ابْنِ سَيَانَ، عَنِ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَفْتُلُونَ النَّبِيَّ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَغْتَدُونَ. قَالَ: وَ اللَّهُ، مَا قَتَلُوهُمْ بِأَيْدِيهِمْ، وَ لَا ضَرَبُوهُمْ بِأَسْيَافِهِمْ، وَ لَكِنَّهُمْ سَمِعُوا أَحَادِيثَهُمْ فَأَدَاغَوْهَا، فَأَخَذُوا عَلَيْهَا، فَفُتِلُوا، فَصَارَ قَتْلًا وَ اغْتِدَاءً وَ مَعْصِيَةً.

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុបបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពីយូនុស ទទួលបានមកពីអ៊ីបនូ ស៊ីណាន ទទួលបានមកពីអ៊ីសហ្វាក់ ប៊ិន អុម៉ារ ទទួលបានពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បានសូត្រអាម៉ាស់នេះ [២:៦១] នេះព្រោះតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងបានសម្លាប់បណ្តាព្រះសាស្តាដោយខុសច្បាប់ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តល្មើស និងបានប្រព្រឹត្តហួសព្រំដែន ។ ព្រះអង្គមានរចនាថា៖ "សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎! ពួកគេមិនបានសម្លាប់ព្រះសាស្តាទាំងនោះដោយដៃពួកគេទេ ហើយក៏មិនបានប្រហារអស់ព្រះអង្គដោយដារពួកគេនោះទេដែរ តែពួកគេបានឮបណ្តាហ្វាខ្លីស្របរបស់ព្រះអង្គហើយបានបើកឲ្យគេដឹងហ្វាខ្លីស្របទាំងនេះ ដើម្បីប្រឆាំងអស់ព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះអស់ព្រះអង្គត្រូវសម្លាប់ ។ អាស្រ័យហេតុដូច្នោះ ពួកគេក្លាយទៅជាអ្នកសម្លាប់ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តហួសព្រំដែន ជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្មើស ។"

(الكافي 2: 6/275)

ពាក្យរាយ

-ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបាវ បម្រើម្នាក់របស់អល់ឡោះហ្វ្លែង عز وجل ហើយឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល صلوات الله عليه وآله وسلم [២:៤៧] 108

-អត្ថន័យរបស់ អាលិហ្វ ឡាំ មីម [២:១].....6

-ព្រះគម្ពីរ គឺអាលី عليه السلام [២:២] 7

-អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم មានចន្លោះថា៖ "យើង عليهم គឺទ្វារនៃហ្វ្លែងត្នោត (ខមាទោស)សម្រាប់អស់លោក ។"
[២:៥៨].....130

-អាល់-ម៉ាន [២:៥៧].....127

-អាល់-អាច្ចុរ៉ាស្តុជាផ្លែលម្អើប្រភេទល្អដែលមកពីឋានសួគ៌ ហើយវាជាថ្នាំបន្សាបថ្នាំបំពុល [២:៥៧] ..127

-អាយ៉ាស្តុត្រូវកាត់ចោល [២:២៣] 46

-អាយ៉ាស្តុត្រូវកាត់ចោល [២:៥៩].....131